

СМѢНИ ВЪ ПРИРОДАТА

ЛЕКЦИИ

НА ОБЩИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ

НА УЧЕНИЦИТЕ
ОТЪ ВСЕМИРНОТО БЪЛО БРАТСТВО
VIII ГОДИНА (1928—1929 г.)

ТОМЪ II.

СОФИЯ
1988

СМЪНИ ВЪ ПРИРОДАТА.

Размишление.

Сегашнитѣ хора се нуждаятъ отъ сериозни работи въ живота. Тѣ избѣгватъ забавитѣ. За тѣхъ забавата е почивка. Тѣ не се нуждаятъ отъ такъвъ родъ почивка. За децата, обаче, забавата е необходимостъ. Чрезъ забавитѣ децата растатъ, развиватъ способноститѣ си и се готвятъ за сериозенъ животъ. Понеже съвременнитѣ хора сж минали вече фазата на детинството, сега тѣ се готвятъ за новъ животъ, за нова работа. Тѣ казватъ, че човѣкъ трѣбва много да мисли. Наистина, отличителната чѣрта на човѣка е способността му да мисли, но мисълта, мисленето не е единиченъ процесъ. Мисълта е колективенъ процесъ. Всички хора мислятъ. Поради способността си да мисли, човѣкъ минава за мислещо сжщество, а ангелътъ — за разумно сжщество, надарено съ висока интелигентностъ. Мисълта на човѣка може да бжде положителна и отрицателна. Подъ отрицателна мисълъ не трѣбва да разбираме лоши мисли, но мисли съ отрицателна енергия.

Сега, каквото и да се говори на човѣка, отъ него се иска приложение. Човѣкъ може да разбере живота само чрезъ приложение. Животътъ се изразява въ три направления: въ

областта на мисълта, въ областта на чувствата и въ областта на постъпките. Значи, човѣкъ се движи, освенъ въ областта на чувствата и на постъпките, още и въ областта на мисълта. Затова е казано за човѣка, че е мислещо същество. За човѣка мисълта е нѣщо постоянно, а за животните — развлѣчение, празненство. Както посещението на нѣкой беденъ домъ отъ царя е велико празненство, така и всѣка мисълъ, попаднала въ главата на нѣкое животно, е велико, царско посещение.

Като ученици, вие трѣбва да разбирате отношението, което съществува между обикновените и царските работи. Тѣ се различаватъ и по форма, и по съдържание, и по смисълъ. Мислитѣ мѣнятъ формата, съдържанието и смисъла си. Тази е причината, поради която дадена мисълъ интересува човѣка до известно време само и после престава да го интересува. Запримѣръ, ако имате едно шише, пълно съ нѣкакво хубаво съдържание, вие ще се интересувате само отъ съдържанието му. Обаче, ако знаете, че нѣкои шишета иматъ красива форма, а същевременно и добро съдържание, вие се интересувате и отъ формата, и отъ съдържанието имъ. Всѣко шише, което е пълно съ хубаво съдържание, интересува човѣка заради съдържанието му. Щомъ съдържанието му се свърши, той оставя шишето настрана, не се интересува вече отъ него. Ако има съзнание, шишето ще се чуди, защо го взеха съ уважение, а сега го оставатъ на-

страна. То не разбира, че уважението се е отнасяло до неговото съдържание, а не до формата му. Щомъ сипятъ ново съдържание, човѣкъ отново се интересува за шишето.

По сѣщия начинъ, човѣкъ се интересува отъ мисли съ добро съдържание. Щомъ приеме съдържанието имъ въ себе си, той оставя формитѣ имъ настрана, не се интересува отъ тѣхъ. Обаче, има такива мисли, въ които формата и съдържанието сѣ нераздѣлни, не могатъ да се отдѣлятъ една отъ друга. Въ този случай, човѣкъ еднакво се интересува отъ формата и отъ съдържанието на тия мисли. Цената на тия мисли остава постоянна, както цената на скъпоценнитѣ камъни. Искате ли да продавате скъпоценни камъни, едновременно ще продавате и формата, и съдържанието имъ. Диамантътъ, запримѣръ, може да се уподоби на чистата човѣшка мисль, презъ която слънчевитѣ лъчи на живота се пречупватъ и образуватъ спектръ. Когато лъчитѣ на живота се пречупватъ въ чиститѣ човѣшки мисли, заедно съ това растатъ и чувствата на човѣка. Като знаете цената на вашитѣ мисли, вие не трѣбва да ги продавате. Продавате ли ги, непременно ще пострадате по нѣкакъвъ начинъ.

Страданията ще дойдатъ неизбежно въ вашия животъ, но стремете се поне да избѣгвате онѣзи страдания, които вие сами си причинявате. Този родъ страдания създаватъ противоречия за човѣка, отъ които той лесно мо-

же да се освободи. Тия страдания представятъ неорганизирана материя, която трѣбва да се впрегне на работа. Човѣкъ страда отъ това, че не може да задоволи нѣкое свое желание. Запримѣрь, нѣкой иска да стане царь и страда, че не може да постигне желанието си. Преди да даде ходъ на това свое желание, човѣкъ трѣбва да направи изчисление, каква е вѣроятността да стане царь. Щомъ направи изчисление, той ще види, че това желание не може да се реализира и ще се откаже отъ него, безъ никакви страдания. Какъ се е зародила въ човѣка идеята да стане царь? Ако трѣбваше да стане царь, съ слизането си на земята, той щѣше да носи съ себе си кредитивни писма, че го прашатъ на земята царь да стане. Ако бѣше опредѣленъ за царь, съ него заедно щѣше да слѣзе цѣла свита отъ помощници и придворни, съ сила и властъ, да го учатъ и да му помагатъ. А тъй, безъ никакви писма, безъ никаква свита, дошълъ като обикновенъ човѣкъ на земята, той започва да мечтае царь да стане. На мѣсто ли е родена тази идея? — Не е родена нито на мѣсто, нито на време.

Този родъ мисли ние наричаме неестествени. Тѣ се зараждатъ въ всѣки човѣкъ. Нѣкой иска да бѣде философъ, ученъ човѣкъ. Философътъ не се ражда философъ, нито учениятъ се ражда ученъ. За да стане човѣкъ философъ или ученъ, той трѣбва дълго време да работи. Работа, трудъ, постоянство се иска

отъ човѣка, за да придобие нѣщо. Каквито и да сж идеитѣ на човѣка, въ тѣхъ има нѣщо общо. Разликата се заключава само въ това, че нѣкои хора представятъ корени на дадена идея, други — листа, трети — цвѣтове. Обаче, всички заедно съставятъ идеитѣ на цѣлокупния животъ. Ако, споредъ мѣстото, което заема, не реализира своитѣ идеи, човѣкъ ще остане въ положението на коренъ на растение. Въ това положение, той само ще смуче сокове отъ земята, ще плаче, ще страда, докато единъ день мине презъ състонието на животно, поне да може да се движи отъ едно мѣсто на друго. Отъ животно, той ще се стреми да стане човѣкъ. Човѣкъ пъкъ се стреми да стане ангелъ. Ангелътъ се стреми къмъ още по-високо положение.

Като слушате да се говори така, вие си задавате въпроса: Кжде е краятъ на живота? Какъвъ е неговиятъ смисълъ? — Краятъ на живота и неговиятъ смисълъ сж въ вѣчността. Тя съдържа всичко въ себе си. Защо човѣкъ трѣбва да се стреми къмъ вѣчността, какъвъ е смисълътъ на това стремление, никой философъ не може да отговори. Каквито философи и да сжществуватъ въ свѣта, нѣкои отъ тѣхъ дохождатъ до нѣкакъвъ край, а други — до никакъвъ край. Като размишляватъ по този въпросъ, нѣкои хора казватъ за себе си, че сж начало, глава на работата. Други пъкъ съзнаватъ, че сж край, опашка на работата. Обаче, нито началото може безъ край, нито кра-

ятъ безъ начало. Началото и краятъ, т. е. главата и опашката вървятъ заедно. Зараждането на дадена идея е начало на тази идея; реализирането ѝ, това е нейниятъ край. Краятъ на тази идея пъкъ води къмъ начало на друга идея. Идеитѣ сж неразривно свързани една съ друга. Тѣй щото, когато нѣкой казва, че е свършилъ училище, той е свършилъ само единъ родъ училище, както ученикътъ свършва една учебна година и си почива, за да започне нова. Човѣкъ непрестанно учи, минава отъ училище въ училище — всѣкога има, какво да учи.

Като изнасямъ тия мисли, имамъ за целъ да обърна вниманието ви къмъ постояннитѣ промѣни, на които човѣшкиятъ животъ е изложенъ. Формитѣ на човѣшкия животъ постоянно се мѣнятъ. Когато се казва, че човѣкъ минава въ положението на растение и на животно, това не значи, че той се превръща на растение или на животно. Човѣкъ минава само презъ състоянията на растение и на животно, безъ да взима тѣхната форма. Докато само расте, седи на едно мѣсто и почива, човѣкъ минава презъ положението на растение. Такова е състоянието на новороденото дете, което расте, безъ да се движи отъ едно мѣсто на друго. Щомъ въ него се роди желание да се движи, да промѣни мѣстото си, детето е въ положението на животно. То започва да пълзи, да лази по земята на четири крака, като животно. Когато мисълта започне да действу-

ва, въ човѣка се явява желание да се изправи на краката си и свободно да ходи. Той минава вече въ фазата на истински човѣкъ, който мисли, работи и се стреми да мине въ ново положение, въ фазата на ангелъ. Като минава отъ едно положение въ друго, човѣкъ е изложенъ на страдания, които го повдигатъ, т. е. съдействуватъ за неговото развитие.

Съвременнитѣ хора, особено нѣкои религиозни, мислятъ, че като отидатъ на онзи свѣтъ, всичко ще имъ трѣгне напредъ и ще могатъ да научатъ това, което не сж успѣли да придобиятъ на земята. Наистина, много нѣща могатъ да се научатъ на онзи свѣтъ, но затова се изисква по-усилена работа, отколкото на земята. — Ама ние сме завършили своята еволюция, завършили сме вече развитието си на земята. — Още по-добре. На онзи свѣтъ работятъ, именно, тия, които сж завършили развитието си. На земята работятъ и умнитѣ, и глупавитѣ, а на небето, между ангелитѣ, само умнитѣ работятъ. Глупавиятъ може да отиде на гости при ангелитѣ, да поседи день—два и да слѣзе на земята да работи. Докато е на земята, човѣкъ не трѣбва да изпуска моменти-тъ за работа, да мисли, че може да живѣе, както иска, и да очаква по-добри условия въ бъдеще. Той трѣбва да научи урока, който му е даденъ още днесъ, безъ никакво отлагане за утрешния день, или за другъ животъ. Днешната задача още днесъ ще решишъ — нищо повече. Ще кажете, че условията ви

препятствували, или не сте разбрали задачата. — Никакво извинение не се приема. — Тогава въ какво да вѣрваме? — Ще вѣрвате, че въ свѣта сѣществува единъ Богъ, Който е Любовь. Той е далъ условия на хората да живѣятъ, да работятъ и да учатъ. Богъ е Мѣдростъ. Следователно, Той е вложилъ разумностъ въ човѣка, научилъ го е да мисли и да чувствува.

Когато младата мома и младиятъ момъкъ се влюбятъ, тѣ мислятъ, че тогава само чувствуватъ. Въ края на краищата, момата се оплаква, че момъкътъ я изгорилъ, а момъкътъ се оплаква, че момата го изгорила. Какво показва това? — Това показва, че тѣ сж вложили единъ въ другъ повече енергия, отколкото трѣбва. Щомъ момата и момъкътъ се оплакватъ единъ отъ другъ, тѣ не сж умни, тѣ сж играли съ огънь. За онзи, който си играе съ огъня, е добре, но за онзи, на ржката на когото е туренъ огъньтъ, не е добре. Какви сж последиствията на тази игра? — Изгубване на довѣрие. За да не изгуби вѣра, както въ себе си, така и въ другитѣ, човѣкъ трѣбва да възпитава своитѣ чувства. Мисълта е дадена на човѣка, именно, за това, да възпитава неговитѣ чувства. Той трѣбва да чувствува всѣкога, а не само когато се влюби. Такива сж отношенията и на Бога къмъ насъ. Той всѣки моментъ отправя своитѣ мисли и чувства къмъ насъ. Когато хората отричатъ това, причината е въ тѣхъ. Съ своя неправиленъ животъ, тѣ се затварятъ за Бога, вследствие на което

Той временно престава да имъ изпраща ония блага, които тѣ искатъ. Той знае, че ако при тѣхния неправиленъ начинъ на живѣне, имъ изпраща блага, вмѣсто да имъ помогне, ще имъ причини голѣми вреди. Като не разбиратъ това, хората, като своенравни деца, роптаятъ, защо на еди—кого си е дадено повече, а на тѣхъ — по-малко. Много естествено! Здравиятъ всѣкога може да яде отъ яденето, което се слага на трапезата; обаче, болниятъ ще яде малко и то лека, специална храна. Неговиятъ стомахъ е слабъ, не може да издържа на всѣкаква храна. Когато оздравѣе, и той ще се ползува отъ благата, които здравитѣ хора иматъ.

Като ученици, вие трѣбва да се спирате на положителнитѣ мисли въ живота, а не върху това, кой колко знае и какво е неговото вѣрую. Апостолъ Павелъ е казалъ: „Отчасти знаемъ, отчасти мждруваме“. Не е въпросъ човѣкъ изведнѣжъ да порасне, да стане голѣмъ, знатенъ. Радостъта на ученика се заключава въ постепенното растене и придобиване на знания. Нѣкой, като свърши гимназия или университетъ, мисли, че е станалъ ученъ човѣкъ, че много знае. Кжде кого срещне, все за своето минало разправя: когато бѣхъ ученикъ въ еди—кой си класъ, или на еди—кой си семестъръ, това и това бѣше, такива и такива знания придобихъ. Добре е човѣкъ да си спомня нѣщо отъ миналото, но животътъ непрестанно върви напредъ. Науката сжщо

крачи напредъ. Това, което е било преди 10—20 години, сега не е същото. Сега сте пъргави, но следъ 20—30 години ще станете сериозни, ще се движите бавно, ще философствувате. Ще кажете: Едно време бѣхме млади, а сега остарѣхме. — Защо остарѣхте? Коя е причината за остаряването ви? Старостта е вашиятъ кредиторъ. Ако искате да не остарявате, трѣбва да спазвате правилото: още преди да е дошълъ кредиторътъ ви въ къщи, вие да сте му платили. Дойде ли дома ви, веднага трѣбва да изпратите слугата си въ кантората му, да платите дълга си. Ако нѣмате пари да платите дълга си, трѣбва да избѣгате нѣкъде, да не се явявате предъ очитѣ на своя кредиторъ.

Следователно, искате ли да не остарявате, ще направите едно отъ дветѣ: или ще платите на кредитора си, преди да ви е потърсилъ, или ще се скриете нѣкъде, да ви не срѣща. — Трѣбва ли човѣкъ да бѣга отъ задълженията си и да не плаща? — Плати тогава! — Ама нѣмамъ пари. — Щомъ нѣмашъ пари, бѣгай! Две положения има въ живота: добро и зло, день и нощъ, радостъ и скръбъ. Човѣкъ трѣбва да избере едно отъ дветѣ. Казвате на нѣкого: Ти трѣбва да правишъ добро! — Не мога. — Щомъ не можешъ да правишъ добро, ще правишъ зло. — Не мога да правя зло. — Тогава добро ще правишъ. Има нѣща, които човѣкъ не може да избѣгне. Той трѣбва да върви напредъ — не може да се връща на-

задъ. Обаче, има случаи въ живота на човѣка, когато спасението му седи въ връщането му назадъ. Запримѣрь, ако човѣкъ е тръгналъ въ кривъ пѣтъ, въ посока на злото, той трѣбва да се върне назадъ. Като се върне назадъ, той ще поеме посоката на доброто и ще тръгне напредъ. Мисълта на човѣка опредѣля посоката на неговото движение.

Често хората се гордѣятъ съ своитѣ мисли и чувства, радватъ се, че сж много производителни. Не е достатъчно човѣкъ само да ражда мислитѣ и чувствата си, но сжщевременно той трѣбва да знае, какъ да ги пази, да не се губятъ. Срѣщате единъ човѣкъ, и той започва да се оплаква: Какви красиви мисли и чувства имахъ на младни, но свърши се това време, изчезнаха моитѣ свѣтли мисли и възвишени чувства. — Кжде отидоха тѣ? — Не зная, но нищо не остана отъ тѣхъ. Отиде красивото и свѣтлото! Нѣма вече да се върне. — Щомъ си изгубилъ красивото въ своя животъ, това показва, че не си билъ уменъ човѣкъ. Като не можете да върнете красивото, което сте изгубили, и като не знаете причината за това, вие дохождате до една крива философия и казвате: Това е въ реда на нѣщата, така ще си отидемъ на онзи свѣтъ. — Не, това не е въ реда на нѣщата. Въ реда на нѣщата е чешмата постоянно да тече, и коритото всѣкога да бжде пълно съ вода. Щомъ чешмата престава, и коритото не е пълно съ вода, едно отъ дветѣ е вѣрно: или въ чешмата има нѣ-

каква повреда, или водата се е отбила отъ своя пжтъ. Въ Божествения порядъкъ на нѣщата, чешмата всѣкога трѣбва да тече, и коритото да бжде пълно съ вода. Съ други думи казано: мислитѣ и чувствата на човѣка непрестанно трѣбва да текатъ и да пълнятъ коритото, отъ което хора, растения и животни могатъ да се ползватъ.

И тъй, човѣкъ не трѣбва да губи своитѣ красиви мисли и чувства. Щомъ погледне къмъ резервуара, въ който сж се втичали, той веднага трѣбва да си спомни своята младостъ, като мома или момъкъ, и да се върне къмъ нея. Който владѣе това изкуство, той моментално ще почерни косата си, ще премахне бръчкитѣ на лицето си и ще се превърне въ млада мома или младъ момъкъ. Ще кажете, че това е приказка отъ „Хиляда и една нощъ“. За невежия е така, но за учения всичко е възможно. Каква наука е тази, която убеждава хората, че тѣ трѣбва да умиратъ, да боледуватъ, да грѣшатъ? Това не е никаква наука. Божествената наука изключва всички тия нѣща. Човѣкъ трѣбва да се стреми къмъ тази наука. Дойде ли до нея, той ще разбере, че раятъ и небето сж създадени за добритѣ, за умнитѣ хора. Адътъ и чистилището сж създадени за лошитѣ, за глупавитѣ хора. Ледницата е създадена за леда. Болницата е създадена за болния. — Ама защо трѣбва да отида въ ада? — Защото си глупавъ. — Защо трѣбва да отида въ чистилището? — За-

щото си лошъ. — Защо трѣбва да отида въ кжпалнята? — Да се окжпешъ, да станешъ чистъ. Това показва, че въ свѣта сжществува великъ редъ и порядъкъ — всѣко нѣщо се поставя на мѣстото си. Дето има редъ и порядъкъ, тамъ има и закони, които трѣбва да се изпълняватъ. Никой не е въ състояние да измѣни тия закони. Даже Богъ не ги измѣня. Измѣни ли ги, Той се обръща противъ себе си. Да мисли човѣкъ, че може да измѣни великитѣ закони на живота, това значи, да не е способенъ да мисли право, или да мисли само за себе си.

Сега, вие се запитвате: Какво трѣбва да правимъ, като сме загубили своя вжтрешенъ миръ? Питамъ: Какво трѣбва да прави цигуларьтъ, който, при хубава цигулка и здрави, доброкачествени струни, не може добре да свири? Външната влага влияе върху струнитѣ, и той е принуденъ да прекжсва свиренето, да нагласява цигулката си. Като знаете това, ще можете да си обясните, защо понѣкога струнитѣ на вашето сърдце и на вашия умъ се отпусчатъ, и вие не можете да свирите добре. Има нѣкаква влага, която имъ влияе. Пазете се отъ влагата, която се отразява върху вашитѣ мисли и чувства и прѣчи да разсжждавате правилно. Правилното мислене опредѣля вашето днешно състояние. Днешното ви състояние пѣкъ служи за основа на много бждещи дни. Какво виждаме днесъ въ живота на съвременното човѣчество? Срѣщате едно 12 го-

дишно момче, силно, здраво, побеждава всички мъжнотии. Като стане на 21 години, вмѣсто да бжде пехливанъ, здравъ момъкъ, той отпада, губи силитѣ си. Коя е причината за това? — Този момъкъ е преживѣлъ нѣщо силно, което е внесло разрывъ между ума и сърдцето му, т. е. между мислитѣ и чувствата му. Искать ли да възстанови силитѣ си, той трѣбва да хармонизира своитѣ мисли и чувства.

Сега, като изучаваме научно фазитѣ на човѣшкото развитие, ние можемъ да ги раздѣлимъ главно на три: въ първата фаза на човѣшкото развитие, отъ 1—7 годишна възраст, човѣкъ минава презъ положението на растение. Като наблюдавате живота на детето до седемгодишната му възраст, виждате, че периферията, около която се движи, е малка. Тази е причината, поради която детето не смѣе да се отдалечава отъ дома си. Отъ 7—14 годишна възраст, човѣкъ минава презъ фазата на животно. Той започва свободно да се движи и се отдалечава отъ дома си. Отъ 14—21 годишна възраст, човѣкъ започва да мисли, влиза въ фазата на истинския човѣкъ. Следъ 21 годишна възраст, човѣкъ отново минава въ сжщитѣ фази — има едно повтаряне. Отъ 21—28 години той влиза въ фазата на растение, отъ 28—35 — въ фазата на животно, отъ 35—42 — въ фазата на човѣкъ. Тѣзи фази се повтарятъ и по-нататъкъ, до дълбока старостъ. Когато минава презъ фазата на растение, научно човѣкъ може да каже за себе

си, че се занимава съ ботаника, изследва произхода на растенията. Същевременно той изучава себе си, определя, къмъ коя категория растения да се причисли: къмъ водораслитѣ, къмъ сухоземнитѣ, къмъ низшитѣ или висшитѣ и т. н. Когато минава презъ фазата на животно, човѣкъ се занимава съ зоология, изучава произхода на животнитѣ, изобщо, както и своя произходъ, специално. Най-после, като дойде до фазата на човѣка, той изучава антропология, занимава се съ своя организъмъ, съ епохитѣ, презъ които е миналъ като човѣкъ.

Мнозина казватъ, че не се интересуватъ отъ тия работи. Наистина, днесъ хората се интересуватъ повече отъ материални въпроси: кога ще свършатъ училище, дали ще ги назначатъ на служба и т. н. Нѣкой свършилъ естественитѣ науки, иска да стане учителъ. Назначаватъ го учителъ, но следъ петъ години го уволняватъ. Той се интересува за назначението си, а не се интересува, колко време ще го държатъ на служба. Когато уволняватъ нѣкой чиновникъ отъ служба, това показва, че друга работа е предвидена за него. Като не съзнава това, той страда, иска отново да се върне на сжщата служба. Животътъ на човѣка е пълненъ съ промѣни. Въ промѣнитѣ е красотата. Докато ставатъ промѣни съ човѣка, той трѣбва да се радва. Престанатъ ли промѣнитѣ въ неговия животъ, това показва, че развитието му се е спрѣло. Сле-

дователно, дали минава презъ състоянието на растение или на животно, човѣкъ трѣбва да се радва. Като растение, той трѣбва да изучава закона на търпението. Въ каквото положение и да изпадне, човѣкъ трѣбва да учи. Иначе, той може само да философствува, безъ да придобива опитности. Като се намѣрятъ предъ известни изпитания. или предъ разрешаване на нѣкои въпроси, тия философи, вмѣсто да уреждатъ, развалятъ работитѣ.

За такъвъ единъ малкъ философъ, разправятъ следния случай. Едно 10 годишно момче обичало да философствува, самъ да решава задачитѣ си. Единъ день, това било на великия четвъртъкъ, преди Великдень, майката купила 250 яйца, турила ги въ кошница да ги боядисва. Като видѣло толкова много яйца въ кошницата, момчето решило да си избере най-якото яйце, съ което да чука яйцата на другарчетата си. То взело две яйца, чукнало ги едно въ друго. Едното се счупило, а другото останало здраво. Така то опитало всички яйца, да избере най-якото отъ тѣхъ. Въ резултатъ на този опитъ, всички яйца били счупени, и въ рждетѣ му останало само едно здраво яйце. Момчето сметнало, че това яйце, именно, е най-яко и ще му послужи за борецъ, съ който ще чупи всички останали яйца. Питамъ: Правилно ли е решило задачата си? Когато влѣзла въ стаята, майката се ужасила отъ това, което видѣла — пълна кошница съ счупени яйца. — Защо счупи яйцата?

—запитала детето си. — Търсихъ борецъ, съ който да чупя яйцата на другарчетата си.

Често и съвременнитѣ хора изпадатъ въ положението на това момче. Като решаватъ въпроситѣ си само по пжтя на ума, чрезъ философствуване, тѣ дохождатъ най-после до положение да изпочупятъ всички яйца — условията, дадени въ живота имъ, като оставатъ само съ едно здраво яйце въ ржката си.—Не, въпроситѣ не се решаватъ по този начинъ. Съ едно здраво яйце въ живота нищо не може да се постигне, нищо не може да се реши. Човѣкъ не е дошълъ на земята да живѣе охолно. Той е дошълъ на земята да се учи, а що се отнася до радостта и веселието, това сж почивки, промѣни на състоянието му. Като се учи, ученикътъ е радостенъ. Не се ли учи, той ще получава единици и двойки, които ще го смущаватъ. Опасно е да не го обикнатъ единицитѣ и двойкитѣ. Обикнатъ ли го, той не може да мръдне въ по-горенъ класъ. Единичитѣ и двойкитѣ представятъ преграда, която прѣчи на ученика да мине въ по-горенъ класъ. Като се намѣри предъ тази преграда, ученикътъ трѣбва да употреби всичкитѣ си усилия, да я прескочи. Мине ли преградата, той е герой. Дойде ли до положение да получава само единици и двойки, ученикътъ се превръща въ безплодно дърво, което трѣбва да се отсѣче и хвърли въ огъня. За да не го изхвърлятъ навънъ, той трѣбва да работи усилено, да превърне единицата въ двойка, двой-

ката — въ тройка, тройката — въ четворка, да дойде най-после до шесторка. Свърши ли училище съ шестъ, всички го признаватъ за даровитъ, за способенъ ученикъ.

Сега, онѣзи отъ васъ, които не разбиратъ значението на числата, казватъ, че това сж числа, които нѣматъ никакъвъ смисълъ. Наистина, ако сж безъ съдържание, числата нѣматъ какво значение. Обаче, иматъ ли съдържание, тѣ представятъ вече известно напрежение, известно количество енергия. Запримѣръ, ако вземемъ числата 740 м. м. или 700 м. м. атмосферно налѣгане, не е безразлично за кое число ще говоримъ. При 740 м. м. налѣгане ние имаме добро време; при 700 м. м. иалѣгане имаме дъждъ, буря. Като знаете, колко е атмосферното налѣгане, вие ще решите, можете ли да отидете на планината, или не можете. Ако при 700 м. м. налѣгане отидете на планината, трѣбва да се облѣчете добре, да вземете съ себе си мушама, защото дъждъ ще вали. Ако пъкъ налѣгането е 690 м. м., времето ще бжде още по-лошо. Както виждате, всѣко число има значение. Числата не сж произволни величини. Тѣ криятъ въ себе си известно количество сила, напрежение.

Следователно, всѣко число въ природата, както и въ живота, има строго опредѣленъ вътрешенъ смисълъ. Тѣй щото, когато хората се спиратъ върху благоприятното или неблагоприятно влияние на известни дни и числа въ тѣхния животъ, това не е суевѣрие. За мнозина

вторникъ и петъкъ не сж добри дни. За нѣкои хора числата 13, 17 и др. сж неблагоприятни. Въ тѣзи дни и числа, тѣ не започватъ никаква работа. Каквото и да е влиянието на числата, човѣкъ трѣбва да държи въ ума си положителни мисли. Казвате, че за да избѣгне фаталноститѣ на живота, човѣкъ трѣбва да бжде набоженъ.—Това е лесна работа. Да бжде човѣкъ набоженъ, това значи, да вѣрва въ Бога и да прави добро. Хората не знаятъ, че като вѣрватъ въ Бога и като правятъ добро, тѣ се учатъ, придобиватъ опитности. Дали върши добро или зло, човѣкъ постоянно се учи. И при единия, и при другия случай го държатъ отговоренъ за това, което върши. Нѣкои мислятъ, че въ смъртта ще намѣрятъ спокойствие. — Не, и умрѣлиятъ го държатъ отговоренъ. — Защо? — Той трѣбва да отговаря, защо мирише толкова много и разваля въздуха. За да освободятъ хората отъ умрѣлия, въ помощъ имъ изпращатъ червеитѣ. Значи, абсолютна почивка нѣма нито на този, нито на онзи свѣтъ. Отъ време на време, добритѣ и разумнитѣ хора могатъ да почиватъ, но глупавитѣ и грѣшнитѣ нѣматъ право да почиватъ. Тѣ сж длъжни всѣки моментъ да даватъ отчетъ за дѣлата си, за да могатъ да се учатъ, да вървятъ напредъ.

Какво разбираме подъ думата „грѣшенъ човѣкъ“? Грѣшенъ човѣкъ е онзи, който се противи на волята Божия. Въ който моментъ реши да върши волята Божия по любовъ, а

не отъ страхъ, той става праведенъ. Отъ човѣка зависи да бжде добъръ или лошъ, праведенъ или грѣшенъ. Желанието на Бога е да бждемъ добри и разумни. Той има всички условия да направи лошия човѣкъ добъръ, а грѣшника — праведенъ. За това се иска работа. И при Бога да отиде, човѣкъ все трѣбва да работи. Нищо не се дава даромъ, безъ работа и трудъ. Знание, добродетели, сила се придобиватъ съ работа, съ усилия. — Не може ли по благодать да се получатъ нѣщата? — Не може. Благодатьта подразбира добритѣ условия, дадени на човѣка, а отъ него се иска работа, да върши волята Божия. Който върши волята Божия, той е подъ Неговата благодать. Който не върши волята Му, той нѣма никаква благодать. Той е изложенъ на страдания, понеже е престѣпилъ Божиитѣ закони. И Богъ не престѣпна своитѣ закони. Който изпълнява Божиитѣ закони, той благува. Послушанието къмъ Бога и изпълнението на волята Му прави човѣка щастливъ. За да изработите въ себе си тази готовность, вие трѣбва да държите въ ума си мисълта, че Богъ е благъ, грижи се за всички хора, желае тѣхното добро и имъ помага. Мрачнитѣ мисли, чернитѣ облаци въ съзнанието ви, сж ваше изобретение. Тѣ сж плодъ на вашитѣ отрицателни състояния. За да премахнете облацитѣ отъ съзнанието си, вие трѣбва да живѣте по новъ начинъ. Речете ли пакъ да се върнете въ стария животъ, облацитѣ още повече ще

се сгжстятъ. Какво печели човѣкъ, ако всѣки день слиза все по-надолу? — Нищо не печели. Единъ день ще се намѣри на дъното на ада, отдето отново трѣбва да изживи хиляди години, докато излѣзе на повърхността.

Мисълта, която трѣбва да остане въ ума ви, е следната: вашето щастие, вашето добро е въ ржцетѣ ви. Искате ли да придобиеете наука, изкуство, музика, поезия, всичко зависи отъ вашето послушание. Имате ли това послушание, и музикантъ, и художникъ, и поетъ, и ученъ ще станете, но не сега, нито въ единъ животъ. Много дни, много месеци, много години, много животи ще минатъ, докато човѣкъ придобие тия нѣща. Тури ли веднъжъ начало, работитѣ му добре ще се наредятъ.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ търпение. Тѣ не трѣбва да се отегчаватъ отъ живота, но да гледатъ на всички нѣща положително. Нѣкой се оплаква, че живѣе въ ада. — Защо живѣе въ ада? — Защото мисли за всички хора лошо. Постоянно го чувате да казва, че този е лошъ, онзи е грѣшенъ. Понѣкога толкова се забравя въ своята критика, че си позволява да не удобрява и Бога, и ангелитѣ. Всички сж лоши за него, само той е добъръ. Какво трѣбва да прави този човѣкъ? Той трѣбва да мисли, че всички хора сж добри, че Богъ е благъ и милостивъ. Докато не възстанови хармонията между мислитѣ и чувствата си, той нѣма да бжде здравъ, нѣма да се

развива правилно. Човѣкъ трѣбва да преобрази своя умъ, да внесе въ себе си нови, положителни мисли, които могатъ да го подмладятъ. По този начинъ само той може да се подмлади. Искать ли да се подмлади, човѣкъ трѣбва да внесе любовта въ себе си, да обича всички хора, да бѣде доволенъ отъ живота, отъ условията, при които се намира. Не внесе ли любовта въ себе си, колкото и да говори за нея, той ще се намира въ положението на човѣкъ, който се хвали съ своитѣ ябълки, но не може да ги извади отъ защития чувалъ, да ги предложи на хората, да ги опитатъ. Останатъ ли ябълкитѣ въ чувала, тѣ сж осждени на изгниване.

Какво опредѣление може да се даде за любовта? Какво нѣщо е любовта? Да любишъ, това значи, да давашъ на другитѣ отъ благото, което имашъ. Това е най-простото опредѣление на любовта. Българинътъ пише думата любовъ съ шесть букви: Любовъ. Англичанецътъ я пише съ четири букви: Love. Следъ буквата l, англичанинътъ пише буквата o, той съкращава ю въ o, защото е практиченъ. Той казва: „Времето е пари“. Буквата „б“ въ българската дума любовъ, показва, че за да люби, човѣкъ трѣбва да работи, да оре, да сѣе и следъ време посѣтата семка да израсте. Англичанинътъ бърза. Той иска посѣтото семе скоро да израсте, да получи нѣщо отъ него.

Като говорите за любовта, вие трѣбва да научите нейната пѣсенъ. Думата любовъ

има своя пѣсень и свои движения. Истински музикалниятъ може да изпѣе думата любовъ съ движения. Изпѣе ли я по този начинъ, тя ще произведе нужния ефектъ. Всѣка дума, музикално изказана и придружена съ хармонични движения, е въ състояние да внесе тласкъ въ човѣшката душа. Представете си, че единъ човѣкъ излиза на сцената да говори, но стои изправенъ и неподвиженъ като дърво, безъ никакъвъ изразъ въ думитѣ, безъ какво движение. Знаете ли, какво впечатление би произвелъ този човѣкъ на публиката? Единъ следъ другъ хората ще започнатъ да излизатъ и ще го оставятъ самъ. Ние не сме за животъ безъ движения. Когато човѣкъ говори, очитѣ, ржцетѣ, лицето му трѣбва да бждатъ изразъ на думитѣ, които излизатъ отъ неговата уста. Въ движенията, въ хода на човѣка трѣбва да има нѣщо пластично, хармонично, да се радва, че живѣе. Всѣки може да стане красивъ, да изработи пластика въ движенията си — отъ човѣка зависи това. Усилия, работа се иска отъ него, за да стане той истински човѣкъ. Ако ангелътъ трѣбва да мине презъ хиляди изпитания, докато стане истински ангелъ, презъ колко повече изпитания трѣбва да мине човѣкъ, докато стане истински човѣкъ! Колко пжти ще се ражда и преражда той, докато стане истински човѣкъ!

Като ученици, искате ли да напредвате, вие трѣбва да се освободите отъ съмнението. Ще вѣрвате въ Бога, въ Божия Духъ, въ себе

си, безъ никакво съмнение, безъ никакво колебание. Най-малкото съмнение ще ви заведе въ ада, въ свѣта на тъмнината и обезсърдението. Ще каже нѣкой, че мисли, че вѣрва, че обича хората. — Нѣма какво да мисли. Този въпросъ трѣбва да бѣде разрешенъ въ него. Той трѣбва да каже: Азъ вѣрвамъ, азъ обичамъ. Въ Божествената любовъ има само даване, а въ човѣшката — даване и взимане. При едни случаи човѣкъ ще обича и ще дава, при други случаи — ще обича и ще взима. Божествениятъ и човѣшкиятъ свѣтъ иматъ допирни точки помежду си, но сж диаметрално противоположни единъ на другъ. Много трѣбва да учи човѣкъ, докато разбере Божествения свѣтъ. За развитието на човѣшката душа има хиляди възможности. Предъ човѣка се открива велико бѣдеще. Несметни богатства се разкриватъ предъ неговия погледъ. За да реализира всичко това, нужни сж не една, но безброй вѣчности. Това може да послужи като потикъ въ живота ви, да знаете, че можете да постигнете вашитѣ възвишени идеали, да реализирате вашитѣ стремежи. Искате ли да постигнете това, всѣка сутринъ, като станете отъ сънь, преди да започнете работата си, идете при Господа. Не правите ли това, нищо нѣма да постигнете. Богъ ще ви научи, какво да правите и какъ да работите презъ деня.

Сега, ще прочета 103 Псаломъ на Давида, да видите, какво е писалъ той преди три хиляди години.

„Блгославяй, душо моя, Господа“.. (1— 12 стихъ). — Въ тия стихове Давидъ описва отношенията на Бога къмъ човѣка.

„Колкото отстои изтокъ отъ западъ, толкова е отдалечилъ отъ насъ престѣпленията ни“. (—12 ст.). — Богъ държи престѣпленията и грѣховетѣ на хората далечъ отъ съзнанието си, съ което имъ дава възможность да не се спѣватъ, да вървятъ напредъ. Съгрѣши ли иѣкой, Той му казва: Стани, напредъ върви! Падне ли нѣкой, Той му казва: Стани, напредъ върви!

„Както жали отецъ чадото си, така жали Господъ онѣзи, които Му се боятъ“. (—16 ст.). — На сегашенъ езикъ преведено, значи: Така жали Господъ онѣзи, които Го обичатъ. Страхътъ е животинско състояние, а любовта — състояние на човѣка. Въ пророческитѣ времена, въ времето на Давида, човѣкъ е билъ повече въ фазата на животно, затова е употребена думата страхъ. Сега човѣкъ е повече мислещо същество, а по-малко животно, затова думата страхъ отъ Господа трѣбва да се замѣсти съ любовъ къмъ Господа.

„А милостта Господня е отъ вѣка и до вѣка върху онѣзи, които Му се боятъ“ (—17 ст.). — Милостта Господня е върху онѣзи, които Го любятъ, които Го слушатъ. Днесъ страхътъ е превърнатъ въ послушание.

И тъй, като ставате сутринъ, обърнете се къмъ душата си съ следнитѣ думи: Душо

моя, благославяй Господа и вижъ, какво е написалъ Той въ тебе. Следъ това вземи букварчето си и иди на училище, да се учишъ. Каквито мъжнотии срещнешъ презъ деня, ще ги разрешавашъ споредъ написаното въ душата си. По този начинъ само съученицитѣ ти могатъ да те обичатъ. Щомъ разрешавате задачитѣ си правилно, вие ще бъдете признатѣ и на земята, и на небето за даровитѣ, способенъ ученикъ. Докато дойдете до това положение, вие ще плачете и ще се смѣете, ще бъдете доволни и недоволни. Желая ви да бъдете даровити и способни ученици, за да разберете смисъла на живота. Само способнитѣ и даровити ученици могатъ да образуватъ истинско духовно общество, дето любовта се проявява. Обаче, на каквата степенъ на развитие и да се намира, човѣкъ всѣкога трѣбва да проявява любовта. Всѣка сутринъ си казвайте: Благославяй, душе моя, Господа! Ако преди три хиляди години Давидъ можа да каже това, защо и вие днесъ да го не кажете? Отъ време на време прочитайте този Псаломъ и си правете преводи. Нѣкои думи, които не ви харесватъ, можете да ги замѣстите съ такива, които отговарятъ на днешното ви състояние.

Христосъ казва: „Азъ съмъ лозата, вие прѣчкитѣ“. Какво означаватъ тия думи? Христосъ уподобява себе си на лоза, а човѣка — на лозена прѣчка, за да покаже, че въ Божествения свѣтъ човѣкъ се намира въ поло-

жение на растение. Стремeжътъ на човѣшката душа къмъ възкресение е стремeжъ да излѣзе отъ гѣстата материя, отъ положението на растение и да влѣзе въ фазата на животно, да може свободно да се движи. И после, отъ фазата на животно, човѣкъ ще мине въ фазата на истински човѣкъ — светия. Обаче, засега човѣкъ е още растение, затова Христосъ казва: „Азъ съмъ лозата, вие — прѣчките. Всѣка прѣчка, която не дава плодъ, отсича се и се хвърля навънъ; всѣка прѣчка, която дава плодъ, се отглежда“. Растенията не сж глупави сжщества. И тѣ мислятъ, но мисълта имъ се различава отъ човѣшката, както човѣшката — отъ ангелската.

Сега, пакъ ви пожелавамъ да бждете даровити. Не казвайте за себе си, че не сте даровити, или че сте грѣшни. Знайте, че сте даровити, но още не сте проявили дарбата си. Учителитѣ се занимаватъ съ даровити и способни ученици, а Богъ, Който има на разположение всичко, се занимава съ грѣшнитѣ ученици, както и съ тия, които не сж проявили още своитѣ дарби. Срещне ли такъвъ ученикъ, Той му казва: Стани, учи и напредъ върви! Искате ли да учите, да се развивате, дрѣжете въ ума си една свещена идея за Бога. Каквото и да ви се случи, приемайте всичко съ благодарностъ. Всѣкакво недоволство, всѣкакви кисели и горчиви чувства — да изчезнатъ отъ васъ. Знайте, че Божията милостъ и благодетъ е велика. Каквото отношение

заемате къмъ Бога, сжщото отношение ще запазите и къмъ Божия Духъ, и къмъ себе си. Спазите ли тия отношения, вие можете да разрешавате всички въпроси въ живота си. — Ама еди-кой си нѣма добро мнение за мене. — Щомъ нѣма добро мнение за тебе, това показва, че преди всичко той нѣма добро мнение за себе си. Кой какво мнение има за васъ, това не е важно. За васъ е важно да имате три свещени идеи въ себе си: една свещена идея за Бога, една свещена идея за Божия Духъ и една свещена идея за себе си — за своята душа. Всичко можете да забравите въ живота си, но винаги помнете: любовъ къмъ Бога, любовъ къмъ Божия Духъ и любовъ къмъ душата си. Каква трѣбва да бѣде тази любовъ? — Чиста, безкористна — любовъ безъ всѣкакво съмнение. Живѣте ли по този начинъ, вие ще образувате такава връзка помежду си, че никаква сила въ свѣта не ще може да я разкъса.

И тъй, за да държите връзката си съ Бога здрава, всѣка сутринъ отивайте при Него. Изповѣдайте предъ Бога прегрѣшениятъ си и прочетете, какво е написалъ въ душата ви, за да го приложите презъ деня. Кажете въ себе си „благославяй, душе моя, Господа“, и започнете да работите. Не е лесно човѣкъ да види грѣшкитѣ си, да ги изповѣда и да ги изправи. Не ги ли изправя, последствията ще бѣдатъ лоши. Той непременно ще бѣде тегленъ подъ отговорность, както касиерътъ

на нѣкоя банка отговаря за всѣко погрѣшно изчисление. Въ математиката нулата нищо не значи, но забрави ли касиерътъ да я тури на края на нѣкое число, или отнеме ли я по погрѣшка отъ нѣкое число, последствията сж лоши. Като пише, човѣкъ нѣма право нито да отнима, нито да прибавя — точно трѣбва да пише. Погрѣшките на хората не сж голѣми, тѣ сж забравили да напишатъ нѣкое число, или сж прибавили нѣкое число, но последствията на погрѣшките имъ сж голѣми. Затова, направятъ ли нѣкаква погрѣшка, тѣ веднага трѣбва да я изправятъ. Дойде ли до изправяне на грѣшките си, човѣкъ трѣбва да бжде смѣлъ. По-великъ е онзи, който, като е правилъ погрѣшки, всѣкога ги е изправялъ, отколкото онзи, който никога не е грѣшилъ. Първиятъ е миналъ презъ голѣми мъчнотии, а вториятъ е вървѣлъ по гладъкъ пѣтъ. Мине ли по пѣтя на първия, и той ще прави погрѣшки.

Сега, запомнете сжщественитѣ мисли отъ тази лекция. Всѣка сутринъ отивайте при Бсга, при Божия Духъ и при душата си съ любовъ. Признайте дълбоко въ себе си, че не сте работили за развиване на своитѣ дарби. Започнете да работите съ велико постоянство и послушание. По сто пѣти на день да се изпотявате, не се обезсърдчавайте — работете и прилагайте любовта. Като се изпотите, ще се преоблѣчете, както правите презъ лѣтото. Колкото повече се изпотявате, толкова повече поритѣ ви ще се отварятъ, ще можете свободно

да възприемате чистия, планински въздухъ. Каквото и да ви се случва въ живота, кажете си: Благославяй, душе моя, Господа за всичкитѣ добрини, които ти е далъ!

„Божията Любовь носи щастие“.

„Божията Любовь и Божията Мъдростъ носятъ пълното щастие“.

„Божията Любовь, Божията Мъдростъ и Божията Истина носятъ всичкото щастие“.

✱

13. Лекция отъ Учителя, държана на
14 ноемврий, 1928 г. София.—Изгрѣвъ.

ПОСТОЯННИ И НЕПОСТОЯННИ ВЕЛИЧИНИ.

Размишление

Съвременнитѣ хора се стремятъ къмъ сила, затова казватъ: Правото е на страната на силния. По какво се отличава силниятъ отъ слабия, учениятъ отъ невежия?

Сега, като задавамъ известни въпроси, отговаряйте въ себе си, не е нужно всѣки да даде мнението си. За васъ е важно да мислите. Само онзи може да даде мнението си, който знае истината. По този начинъ той ще помага на ближнитѣ си. Обществото, въ което се движите, не е религиозно. То е свободно общество. Кой каквото върши, трѣбва да го върши по свобода, по любовъ, а не по нѣкакво външно задължение или чрезъ насилие. Това общество е за здрави хора, а не за инвалиди. Ако е въпросъ за помагане на бедни хора, свѣтътъ отдавна е научилъ това изкуство и го прилага. Който има любовъ въ себе си, той свободно може да помага на своитѣ ближни. Турите ли правила, какъ и доколко да помагате, вие нищо нѣма да направите. Заповѣдате ли на нѣкой човѣкъ да ви люби, насила той не може да даде любовта си. Можете ли да кажете на въздуха да бжде чистъ и да влиза въ дро-

боветъ ви? Можете ли да кажете на свѣтлината да ви освѣтява? Можете ли да кажете на любовта да ви облива съ топлината си? — Не можете. Изворътъ самъ проправя пѣтя си.

Често, като се говори на хората, личнитъ имъ чувства се засѣгатъ. Щомъ се засегнатъ личнитъ чувства, всѣкакво развитие на човѣка спира. Много ангели, много велики духове сж паднали, поради своитъ лични чувства, поради гордостта си. Адамъ сгрѣши и излѣзе отъ рая, поради своето непослушание. Ученицитъ на окултната школа падатъ често, поради своето особено мнение върху нѣщата. Окултнитъ ученикъ не може да има особено мнение. Рече ли единъ ученикъ да се отдѣли отъ съученицитъ си, поради своето особено мнение, той се е спъналъ вече. Щомъ има особено мнение, нека каже, каква е разликата между постояннитъ и непостояннитъ величини. Щомъ се постави предъ този въпросъ, той не може да даде истинско опредѣление за тия величини. Непостоянната величина всѣкога се увеличава и намалява, когато постоянната величина нито се увеличава, нито се намалява. Тя е неизмѣнна величина. Въ този смисълъ, Богъ е постоянна и абсолютно неизмѣняема величина, въ всичкитъ си отношения.

И тъй, истинскиятъ животъ произтича отъ постоянни величини, а материал-

ниятъ, физическиятъ — отъ непостоянни, промѣнливи величини. Сжщото нѣщо виждаме и въ умствения, и въ чувствения свѣтъ. Следователно, има постоянни мисли, има и непостоянни, преходни мисли; има постоянни чувства и желанія, има непостоянни, промѣнливи чувства и желанія.—Коя е причината за това? — Естеството на самитѣ мисли, чувства и желанія. Запримѣръ, водата минава за непостоянна величина. При обикновена темпетатура тя е течна. Обаче, щомъ се намали външната температура, водата замръзва и се превръща въ ледъ. Ако ледътъ се постави при температура надъ нула градуса, той постепенно започва да се топи и се превръща въ вода.

Значи, външнитѣ условия ставатъ причина да се прояви естеството на веществата, на величинитѣ. Мнозина запитватъ, не може ли безъ ледъ въ свѣта. — Не може. Щомъ има студъ, низка температура, и ледъ ще има. Щомъ има топлина, висока температура, вода и пара ще има. Студътъ и топпината сж две състояния, които неизбежно сжществуватъ. Отъ студа тѣлата се свиватъ, т. е. материята се свива, сгъстява. Изключение прави само водата, която отъ студа се разширява. Отъ топлината пѣкъ тѣлата се разширяватъ. Въ сжществуването на студа нѣма никакво зло. Както има добро и зло, свѣтлина и тъмнина, радостъ и скръбъ въ свѣта, така трѣбва да има студъ и то-

плина. За да се развива правилно, човѣшката душа трѣбва да минава, именно, презъ две противоположни състояния. Като минава презъ такива състояния, човѣкъ трѣбва да пази вътрешното си равновесие. Тѣй щото, опасността за човѣка не седи въ това, че минава презъ противоположни състояния или течения, но въ това, че има възможностъ да изгуби своето равновесие. За да пази равновесието си, човѣкъ трѣбва да има будно съзнание, да разбира естеството на своитѣ радости и скърби. Като се радва или скърби за нѣщо, той трѣбва да знае, защо се радва или скърби и колко време може да трае известна радость или скръбъ. Човѣкъ се стреми къмъ радостта, защото произвежда разширяване, а избѣгва скръбта, защото причинява свиване. Ако разбираше законитѣ на природата, той еднакво би се радвалъ и на радостта, и на скръбта. Човѣкъ не може да живѣе само съ радостта, т.е. да се намира подъ постоянно разширяване. И най-сладкитѣ нѣща, като се употрѣбаватъ дълго време, произвеждатъ втрѣсване. Радостта подобрява кръвообръщението на човѣка и му съдействува за възприемане на добри мисли.

Изобщо, нормалната радость и нормалната скръбъ сж условия за растене и развиване на човѣка. Но аномалнитѣ радости и скърби спиратъ всѣкакъвъ умственъ процесъ въ човѣка. Тия аномални състояния

въ човѣка създаватъ редъ отрицателни прояви, като гнѣвъ, отмъщение, злоба и т. н. Щомъ попадне въ една аномална скръбъ, човѣкъ желае да отмъсти на онзи, когото той счита за външна причина на неговата скръбъ. Отмъщението въ човѣка не е нищо друго, освенъ желание да се освободи отъ товара си, да го прехвърли на гърба на другъ нѣкой. — Кой ще бжде този човѣкъ? — Това ще бжде онзи, когото той мисли за виновникъ на своята скръбъ. Отмъщението, само по себе си, не е толкова страшно. Страшното седи въ това, че човѣкъ излива гнѣва си тѣкмо тамъ, дето нѣма никакво право. Почти въ всички случаи, отмъщението на хората не почива на реална основа.

Като ученици, вие трѣбва да се стремите къмъ придобиване на повече свѣтлина, да не се спъвате отъ противоположнитѣ състояния, презъ които неизбѣжно минавате. Ако не можете да се справите съ тѣхъ, вие ще изпаднете въ пълна индиферентность. Докато сте въ радостта, вие ще имате стремехъ къмъ Бога, къмъ великото въ свѣта. Влѣзете ли въ скръбта, вие веднага ще изгубите разположението си и можете да се усъмните въ всичко: въ любовта, въ вѣрата, въ красивото въ свѣта. Дойде ли до това положение, човѣкъ трѣгва вече по отъпакания пжтъ, по пжтя на обикновенитѣ хора. Това е животъ на индиферентность, на пъл-

но обезсърдяване. Като дойде до това състояние, човѣкъ казва: Искахъ да стана добъръ, но не можахъ. Тогава лошъ ще стана. Като говори така, вътрешно той има желание да дойде нѣкой при него, да го подеме, по нѣкакъвъ начинъ да му помогне. Той не иска да остане въ това положение. Божественото въ човѣка иска да се прояви. Колкото и както да пада човѣкъ, Божественото въ него е въ сила да го повдигне. Всѣки човѣкъ—простъ и ученъ, царъ и обикновенъ, минава презъ голѣми борби, но въ края Божественото начало въ него взима надмощие.

Човѣкъ трѣбва да дойде до положение да разбира своитѣ вътрешни състояния, да се справя лесно съ тѣхъ. Не ги ли разбира, той постоянно ще преживява обиди, огорчения, смущения. Това е естественъ пжтъ на развитие. Не само човѣкъ, но и животното преживява подобни състояния. Опитайте се да ритнете нѣкое куче или котка безъ причина, да видите, какъ ще се обиди. Гължбътъ, който е приетъ за символъ на кротостъ, може да те клъвне, ако го закачишъ. И той се обижда. Ще кажете, че животното, пѣкъ и човѣкъ трѣбва да се защитава. Искате да кажете, че обидата е особенъ родъ чувство на самозащита. Въ пжтя на човѣшкото развитие, и обидата, и самозащитата иматъ своето мѣсто. Естествено е, че докато човѣкъ се защитава и обижда, той иска хората да се

интересуватъ отъ него. Обаче, като иска това за себе си, трѣбва да отдава сжщото право и на другитѣ. И той трѣбва да се интересува отъ хората. Това е естественъ процесъ въ природата — процесъ на поляризиране. Споредъ закона на поляризирането, каквито сж мислитѣ на човѣка, такива ще бждатъ и неговитѣ желания. И обратно, каквито сж желанията му, такива ще бждатъ и неговитѣ мисли. Следователно, ако иска да измѣни едно свое желание, човѣкъ трѣбва да знае, каква мисль, какъвъ образъ произвежда това желание. Щомъ намѣри мисльта и я измѣни, съ нея заедно ще измѣни и желанието си. Като знае този законъ, човѣкъ може да го прилага при самовъзпитанието си. Само по този начинъ той може правилно да се развива. Иначе, той ще изпадне въ процеса на натрупването. При механическитѣ процеси всѣкога става външно нарастване, натрупване и увеличаване. При органическитѣ процеси, обаче, става вътрешно растене и развитие. Това значи, да разбира човѣкъ законитѣ на своя умъ и на своето сърдце.

Съвременнитѣ хора искатъ да бждатъ обичани и уважавани. Това желание е естествено, но за да бжде обичанъ, човѣкъ трѣбва да има такива качества, отъ които окръжаващитѣ се нуждаятъ. Ако единъ силенъ човѣкъ влѣзе между слаби хора, всички ще го обичатъ и уважаватъ, защото се нуждаятъ отъ него. Ако единъ ученъ влѣзе ме-

жду невежи хора, всички ще го обичатъ, ще му се радватъ, защото той ще имъ бжде полезенъ, ще отвори очитѣ имъ. Всѣки човѣкъ, който носи известно изкуство въ себе си, било музика, художество, пѣние, той ще бжде добре приетъ между хората, защото всички обичатъ изкуството. Нѣкои хора, безъ да иматъ особени качества, искатъ да бждатъ почитани и уважавани. Тѣ казватъ: Ние имаме достоинство, искаме да бждемъ уважавани. Въ какво седи достоинството на човѣка? Достоинство има онзи човѣкъ, който разполага съ своето добро сърдце и счита, че всички хора сж създадени добри. Човѣкъ съ достоинство е онзи, който има обработенъ умъ и схваща правилно отношенията на нѣщата. Гледайте и вие на хората като на добри по естество, а не по прояви. Ржката на човѣка е добра дотогава, докато е свързана съ тѣлото и функционира правилно. Следователно, човѣкъ е добъръ, докато е свързанъ съ цѣлото и правилно изпълнява своята служба.

Оттукъ изваждаме два важни закона: Законъ за цѣлото и законъ за частитѣ. Законътъ за цѣлото включва въ себе си закона на частитѣ, но законътъ на частитѣ не може да обхване закона на цѣлото. Законътъ на частитѣ може да има нѣкои специфични закони, които да не се отнасятъ къмъ закона на цѣлото, но всички закони на цѣлото сж едновременно и закони на частитѣ.

Тъй щото, добъръ човѣкъ е онзи, който функционира правилно въ Божествения организъмъ. Ако човѣкъ вѣрва въ любовта на Бога, той трѣбва да вѣрва, че по естество всички хора сж добри. Това е отношение къмъ цѣлото, което сжщевременно трѣбва да бжде законъ и за частитѣ. Който вѣрва въ Бога и Го обича, той трѣбва да има сжщитѣ отношения и къмъ хората. Вънъ отъ цѣлото, човѣкъ не може да обича. Това значи: докато ржката на човѣка е свързана съ тѣлото му, тя може да работи, да прави добро, да милва хората. Откъсне ли се отъ цѣлото, тя престава да бжде добра — не може вече да изпълнява своитѣ функции.

Следователно, докато човѣкъ е свързанъ съ цѣлото, съ Божествения организъмъ, той функционира правилно, изпълнява всички негови заповѣди. Този човѣкъ е добъръ, любещъ. Въ който моментъ човѣкъ се откъсне отъ общия организъмъ, отъ цѣлото, и престоane да изпълнява неговитѣ заповѣди, той губи своитѣ качества, губи доброто въ себе си. Той не може да бжде вече полезенъ нито на себе си, нито на окръжаващитѣ. Отдѣлянето, откъсването на човѣка отъ Божествения организъмъ наричатъ „грѣхопадане“. Това отдѣляне е отчасти само подобно на отдѣлянето на ржката отъ човѣшкия организъмъ. Откъсне ли се веднѣжъ ржката отъ тѣлото, тя не може вече да се прилепи. Обаче, човѣкъ може повторно да се прилепи

къмъ Божествения организъмъ. Както вещицата хирургъ може да залепи обелената кожа на ржката на човѣка и да я направи да зарасне, така всѣки човѣкъ се прилепва къмъ Божествения организъмъ и продължава да се храни отъ него.

Отдѣлянето на човѣка отъ Първата Причина, отъ Божествения организъмъ и връщането му отново къмъ Него, е въпросъ на съзнанието. Тия процеси се изживяватъ въ съзнанието, затова човѣкъ винаги трѣбва да бжде буденъ. Нѣма ли будно съзнание, той всѣки моментъ може да прекъсне връзката си съ Божественото съзнание. Щомъ се усѣмни въ Първата Причина, човѣкъ се отдѣля отъ Нея. Щомъ започне да мисли лошо за хората, той пакъ прекъсва връзката си съ Божественото съзнание. И тъй, ако намѣрите, че нѣкой човѣкъ е лошъ, знайте, че той се е отдѣлилъ отъ Божествения организъмъ, затова направете опитъ да му помогнете, отново да се прилепи къмъ Него. Щомъ се върне на мѣстото си, той моментално става добъръ. Това значи, да обърнешъ човѣка къмъ Бога. Когато искате да обърнете човѣка къмъ Бога, вие трѣбва да поставите съзнанието му на мѣстото, отдѣто се е отдѣлило. Всѣко нѣщо трѣбва да се постави на мѣстото си. Постави ли се, хармонията сама по себе си се възстановява. Нѣкой човѣкъ е касиеръ на банка. Той изпълнява добре службата си. Единъ день

материалнитѣ му работи се объркватъ. Като брой паритѣ на банката, той започва да се изкушава и взима една златна монета, да посрещне нуждитѣ си, но съ намѣрение да я върне на мѣстото ѝ. На другия день взима още една монета, после — трета, четвърта, пета и т. н. Докато се улесни материално и може да ги върне, дохожда инспекторъ на банката и прави внезапна ревизия. Указва се, че стотина златни монети липсватъ. Кой е виновенъ? — Касиерътъ. Веднага го уволняватъ отъ служба, да му докажатъ, че никой нѣма право да бърка въ касата на банката. На сжщото основание казвамъ: Никой нѣма право да бърка въ Божествената каса, да взима златни монети и да ги туря въ своя джобъ. Ще възразите, че човѣкъ е свободенъ да прави, каквото иска. — Не е така. Ако, наистина, човѣкъ е свободенъ да прави, каквото иска, никакъвъ законъ не би трѣбвало да го хваща. Щомъ законитѣ, човѣшки или Божествени, го хващатъ, той не е свободенъ.

Какво представи свободата? Какъ и въ какво се изразява? Свободата се изразява въ доброволно и съзнателно ограничаване. Когато изкушението дойде и кара човѣка да яде, а не яде, той е свободенъ. Когато има желание да пие, а не пие, той е свободенъ. Когато има желание да бръкне въ чужда каса да вземе пари, но се въздържа, той е свободенъ. Докато задоволява желанията си

да яде, да пие, да се облича, човѣкъ не е свободенъ, той е робъ на своитѣ желанія. Когато жадниятъ се откаже отъ водата, той е свободенъ. Когато гладниятъ се откаже отъ хлѣба, той е свободенъ. Когато бедниятъ не поглежда къмъ отворената каса на богатия, той е свободенъ. Това сж психологически моменти въ живота на човѣка, които опредѣлятъ свободата. Ще възразите, че човѣкъ не може да живѣе безъ вода, безъ хлѣбъ, безъ пари, безъ дрехи и т. н. — Това е другъ въпросъ. Човѣкъ не може безъ тия нѣща, но временно, 40 дня може да прекара безъ вода и безъ хлѣбъ. Следователно, поне 40 дня човѣкъ може да бжде свободенъ. Въ това време въ него ще се роди вътрешна борба между желанието му да яде, отъ страхъ да не умре отъ гладъ, и желанието му да издържа, да бжде свободенъ. Най-после, човѣкъ ще дойде до заключението, че трѣбва да яде, за да живѣе. И като яде, човѣкъ пакъ не е доволенъ, намира, че животътъ е тежъкъ, нѣма смисълъ да се живѣе. Ако цѣли 40 години човѣкъ е ялъ и пилъ и намира, че животътъ нѣма смисълъ, че тежко се живѣе, какво е придобилъ отъ това ядене и пиене? Не е въпросъ човѣкъ да не яде и да не пие, но яденето и пиенето трѣбва да се осмислятъ. Щомъ тѣ се осмислятъ, и животътъ на човѣка се осмисля. Той трѣбва да знае, защо яде и защо пие.

Свободата, къмъ която човѣкъ се стреми, е извънъ времето и пространството. На физическия свѣтъ свободата има различни прояви. Детето е свободно, докато майката се грижи за него. Тя поема всичкиъ му готваръ, а то е свободно да ходи, да играе, за нищо да не мисли. Когато майката престане да се грижи за детето, на свой редъ то се ограничава. Изобщо, желанията ограничаватъ човѣка. Ограниченията биватъ различни, по-голѣми или по-малки. Има степени на ограниченията. Когато гърлото на човѣка е пресъхнало отъ жажда, и той пие толкова вода, колкото да набави изразходваната енергия, въ този случай желанието му е нормално. Пие ли вода повече, отколкото трѣбва, желанието му е аномално. Ако човѣкъ яде толкова, колкото е нужно за подкрепа на организма, желанието му е нормално. Яде ли повече, отколкото трѣбва, вследствие на което разстройва стомаха си, желанието му къмъ ядене е аномално.

Човѣкъ трѣбва да изучава законитѣ на яденето. Той трѣбва да яде умѣрено, да ходи свободно, да не туря букаи на краката си. Който яде много, той трѣбва да бжде богатъ човѣкъ, външно и вътрешно, да може да носи. Всѣки човѣкъ иска да бжде богатъ, но не знае, какъ да печели богатството. Придобиването на богатството е незавършенъ процесъ въ природата. Обаче, хората искатъ да станатъ толкова богати, че да нѣматъ нужда отъ по-

голъмо богатство. Съ това тѣ искатъ да превърнатъ този процесъ отъ незавършенъ въ завършенъ. Това е невъзможно. Тази е причината, поради която между природата и човѣка се заражда борба. Запримѣръ, богатъ баща изпраща сина си въ странство, и всѣки месецъ го осигурява съ петъ хиляди лева. Синътъ е недоволенъ, иска още петъ хиляди лева. Бащата не му изпраща и започва да се сърди, иска смѣтка отъ сина си, кжде харчи тия пари. Най-после синътъ дава точна смѣтка на баща си. Последниятъ изпраща на сина си още петъ хиляди лева, но се отнася вече къмъ него съ недовѣрие. Така се явява разногласие между бащата и сина, както между природата и човѣка.

Когато човѣкъ слиза на земята, той намира, че бюджетътъ, който Богъ му е отпусналъ, не е достатъченъ, и започва да иска повече. Той намира, че баща му е богатъ и трѣбва да задоволи неговитѣ нужди. Ако бащата е богатъ, трѣбва ли да даде всичкитѣ пари на сина си? Синъ, който харчи много, той не обича баща си, нито го уважава. Отношенията между този синъ и бащата не сж правилни. Когато синътъ економисва отъ паритѣ, които баща му изпраща, това показва, че той обича баща си, има правилни, синовни отношения къмъ него. Отношенията между бащата и сина трѣбва да бждатъ такива, каквито сж отношенията между

цѣлото и частитѣ. Бащата представя цѣлото, а синътъ — частитѣ.

Следователно, когато между хората съществуватъ вътрешни, духовни отношения, тѣ трѣбва да бждатъ правилни, хармонични. Ако отношенията на хората, които живѣятъ на земята, не сж правилни, какъ ще бждатъ правилни отношенията имъ на небето? Ако хората на земята не сж научили да ценятъ вътрешнитѣ отношения помежду си, на небето никакъ не могатъ да ги оценятъ. — Защо? — Защото тамъ отношенията сж вътрешни само. Въ духовния свѣтъ красотата е вътрешна, а не външна, както на физическия свѣтъ. Въ духовния свѣтъ видимо съществува голѣмо еднообразие. Влѣзете ли въ този свѣтъ, всички нѣща ще бждатъ непоносими за васъ. Свѣтлината, топлината, водата ще бждатъ съвсемъ различни отъ тия на земята, и вие ще гледате часъ по-скоро да слѣзете долу. Ако въ духовния свѣтъ човѣкъ изпита най-малкото недоволство или противоречие, веднага го изпжждатъ, заставятъ го да слѣзе на земята. Грѣхътъ съществува на земята само. Загнѣзди ли се нѣкъде, мжчно можешъ да го изпждишъ навънъ. Въ това отношение той е подобенъ на кърлежъ.

Дойде ли до духовния свѣтъ, човѣкъ трѣбва да бжде готовъ за него, да има прави мисли и действия. Нѣма ли прави мисли, чувства и действия, той ще се спъва на всѣка

крачка. Такъв човѣкъ не може да прекра-
чи границата на духовния свѣтъ. Човѣкъ
трѣбва да знае, че се намира подъ влияние-
то на закона за общността, който има от-
ношение и къмъ доброто, и къмъ злото.
Следователно, по силата на този законъ, ло-
шитѣ или добритѣ мисли на единъ човѣкъ
се отразяватъ върху всички хора. Всички
хора въ свѣта, които се съмняватъ, образу-
ватъ едно общество. Всички хора, които
иматъ любовъ въ себе си, които любятъ, съ-
ставятъ друго общество. Тѣй щото, човѣкъ
трѣбва да знае, че като се усъмни, той ве-
че не е самъ. Около него дохождатъ по-
голѣми майстори на съмнението, които
започватъ да го учатъ. Допусне ли човѣкъ
нѣкаква отрицателна мисль въ ума си,
чрезъ нея той се свързва съ всички хора,
които живѣятъ съ сжщата мисль. Около
него се групира цѣло общество. Въ това
общество той срѣща учители, майстори,
които започватъ да го учатъ на законитѣ
на черната ложа, които до това време той не
е знаелъ. Сжщиятъ законъ се отнася и за
доброто. Допусне ли човѣкъ една добра ми-
сль въ ума си, той се свързва съ общество
на добри хора, които живѣятъ съ сжщата
мисль.

Съвременнитѣ хора не сж се научили
още да говорятъ, както трѣбва. Като срещ-
натъ нѣкой безвѣрникъ, или нѣкой грѣшенъ
човѣкъ, тѣ казватъ: Този човѣкъ е голѣмъ

безвѣрникъ, или голѣмъ грѣшникъ. — Не, срещнете ли такъвъ човѣкъ, вис трѣбва да кажете: Този човѣкъ се нуждае отъ повече вѣра. Онзи пъкъ трѣбва да води чистъ и светъ животъ. Невсжиятъ не трѣбва да казва за себе си, че е невежа, но да каже: Азъ трѣбва да бжда ученъ човѣкъ. Да каже човѣкъ за себе си, че трѣбва да бжде ученъ, това не подразбира, че може изведнѣжъ да стане ученъ, но да внесе въ себе си потикъ къмъ придобиване на знание. Да говорите положително, да си служите съ положителенъ езикъ, това значи, съзнателно да се самовъзпитавате.

Човѣкъ трѣбва да се научи да говори истината. По какъвъ начинъ трѣбва да говори истината? Да кажете за човѣка, че не вѣрва въ Бога, че обича да лъже, да краде, това още не е истина. Да кажете за човѣка, че вѣрва въ Бога, че обича правдата, че обича хората, това е истината. Въ естеството на човѣка е вложено доброто, истината, любовта и т. н. За предпочитане е човѣкъ да си служи съ положителенъ, а не съ отрицателенъ езикъ, понеже той не знае крайната целъ на миросъзданието. Той не знае, защо единъ човѣкъ е лошъ, а другъ — добъръ, нито знае въ сжщностъ, кой човѣкъ е добъръ и кой — лошъ. Запримѣръ, плодетъ на ябълката първоначално сж кисели, после узрѣватъ, ставатъ сладки, но като поседатъ известно време, тѣ започватъ да гни-

ятъ и миришатъ лошо. Когато ябълката е кисела, това не значи още, че тя е лоша. Когато узрѣе и стане сладка, и това не значи, че е добра. Има добродетели въ човѣка, които постоянно се мѣнятъ. Тѣ сж подобни на ябълката. Нѣкой човѣкъ казва за себе си, че е добъръ. Той е добъръ, докато го ядатъ. Не го ли ядатъ и го оставятъ известно време да седи на открито, той започва да се разлага, да се вкисва и мирише неприятно. Другъ пъкъ казва за себе си, че е киселъ. — Радвай се, че си киселъ, защото ще се запазишъ да не те изядатъ преждевременно. Докато гроздето не е узрѣло, пчелитѣ и оситѣ не го нападатъ. Узрѣе ли, тѣ разкъсватъ ципата и изсмукватъ соковетѣ му.

Хората искатъ да се повдигнатъ, да бждатъ обичани и уважавани. За да бжде обичанъ и уважаванъ, човѣкъ трѣбва да има добро сърдце и свѣтълъ умъ. Всѣки обича добрия, силния, любещия, разумния човѣкъ. Силниятъ всѣкога се отзовава въ помощъ на слабия. Въ този смисълъ, слабитѣ заповѣдватъ, а силнитѣ изпълняватъ. Детето, запримѣръ, плаче, вика, заповѣдва на майка си, иска отъ нея хлѣбъ, млѣко. Щомъ се нахрани, успокоява се. Тогава то започва да се смѣе, да играе, пригрѣща майка си, баща си, иска да имъ покаже, че тѣхното щастие зависи отъ него. Замине ли детето на онзи свѣтъ, родителитѣ ставатъ нещастни. Дете, което насилва майка си, е насилникъ, не е разумно. Това дете не може да стане великъ

човѣкъ. Както се проявява човѣкъ въ обикновения животъ, така ще се прояви и въ дуковения. Ако единъ насилникъ влѣзе въ нѣкое духовно общество, и тамъ ще се прояви като насилникъ. Той ще иска да заповѣдва, да се налага, навсѣкжде да бжде пръвъ. Обаче, той скоро ще се натъкне на противоречия, ще види, че на любовта не може да се заповѣдва. Любовта е свободенъ процесъ. Когато създаваше свѣта, Богъ бѣше абсолютно свободенъ, никой не Му се налагаше. Той доброволно създаде свѣта. Той даде добри условия на всѣко живо същество, правилно да расте и да се развива. Като знаете това, вие трѣбва да използвате тия условия разумно. За тази цель, човѣкъ трѣбва да се върне къмъ първичния животъ, да види, какви условия сж предвидени за него и да почне правилно да работи. Той ще намѣри името си записано въ първичния планъ на живота и ще види, отде трѣбва да започне своята работа.

Като ученици, всѣки отъ васъ трѣбва да намѣри плана на своя животъ и да го реализира. Щомъ намѣрите този планъ, вие ще придобиете вътрешенъ миръ, вътрешна радостъ. Да реализирате плана на своя животъ, това значи, да работите съ постоянни величини. Днесъ повечето хора работятъ съ непостоянни величини, вследствие на което единъ день се чувствуватъ добри и мислятъ, че напредватъ; на другия день казватъ, че не сж добри, че не прогресиратъ. Прогресирането е подоб-

но на процеситѣ, презъ които ябълката минава. Въ първо време тя е кисела, постепенно зрѣе, докато единъ день напълно узрѣва и става сладка. Следъ това презрѣва и започва да гние. Това сж процеси, презъ които и човѣкъ минава. Като изучавате плоднитѣ дървета, вие казвате, че дървото се познава по своя плодъ. Обаче, въ плода се крие и друго нѣщо — животъ. Когато изядете единъ плодъ, вие придобивате неговия животъ, който започва постепенно да расте въ васъ, да се увеличава. Животътъ, който сте приели отъ ябълката, представя нейния капиталъ, който единъ день, тя обратно ще получи. Тѣй шото, прогресътъ, било за човѣка, било за всѣко живо същество, има смисълъ дотолкова, доколкото запазва живота, придобитъ чрезъ него. Следователно, нѣкога, въ близкото или далечно бъдеще, човѣкъ ще плаща за всички блага, които днесъ даромъ получава: за свѣтлината, за въздуха, за водата. Какъ ще плаща човѣкъ за свѣтлината? — Много просто. Той обработва свѣтлината, която приема въ себе си, и единъ день тази свѣтлина ще излиза отъ него, ще освѣтява пѣтя на страдащитѣ, на заблуденитѣ, на обремененитѣ. Каква по-голѣма заплата отъ тази може да се иска? Нѣма по-голѣмо благо отъ това, да освѣтишъ пѣтя на човѣка, когато той броди, търси изходъ въ тъмна, бурна нощъ. Това означаватъ думитѣ: „Даромъ сте взели, даромъ давайте“.

Сега, като изучавате процеситѣ въ природата, ще видите, че всѣки удѣ, всѣко живо същество е натоварено съ известна служба, която неизбѣжно трѣбва да извърши. Същото се отнася и до човѣка. Когато намѣри своята служба, животътъ му се осмисля, и той започва постепенно да се усилва, да се проявява като душа. Ние наричаме този процесъ „ново-раждане, раждане отъ вода и духъ или разцѣвяване на съзнанието“. Докато не е дошълъ до този процесъ, човѣкъ е недоволенъ отъ себе си, отъ всички окръжаващи. Въ който моментъ съзнанието му се разшири и цѣвне, той се повдига надъ окръжаващата сръда и разбира, че причината за неговото недоволство се дължи на сблъскването му съ Божественото съзнание. Само при това положение, човѣкъ разбира причинитѣ и последствията на нѣщата. Свързването на човѣшкото съ Божественото съзнание е великъ вътрешенъ процесъ, а не външенъ, механически, както мнозина мислятъ. Нищо въ живота не се придобива по външенъ начинъ. Учителътъ може да съдействува на ученика, за развиване на неговитѣ способности, но иска ли да придобие знание, ученикътъ трѣбва да учи, да разбира това, което му се преподава.

И вие, като ученици, вървите отъ непостояннитѣ величини къмъ постояннитѣ. Постояннитѣ величини се намиратъ въ постоянно, въ непрекъснато движение. Запримѣръ, любовта е постоянна величина, и като такава, тя е въ

постоянно движение. Който се опита да спре движението на любовта въ себе си, той се натъква на голѣми страдания. Вѣрата, надеждата, милосърдието, кротостта сж постоянни величини. Като постоянни величини, и тѣ сж въ непрекъснато движение. Следователно, никой човѣкъ, никоя сила не е въ състояние да спре тѣхното движение. Никой не може да си даде отчетъ, защо вѣрва въ нѣщо. Нѣкой вѣрва въ своя приятел, но сжщевременно вѣрва и въ неговитѣ близки — жена, деца. Срѣщате единъ човѣкъ и казвате, че вѣрвате въ главата му. — Защо? — По главата на този човѣкъ виждате особени жгли, особени чѣрти, които ви каратъ да разчитате на него. Вие виждате, че този човѣкъ никога нѣма да ви излъже. Срѣщате другъ човѣкъ, веднага се спирате върху ржката му, тя ви прави впечатление. Казвате: Този човѣкъ има здрава, мускулеста ржка. Вие веднага вадите заключение, че той е силенъ човѣкъ.

Съвременнитѣ хора сждятъ за нѣщата по външната имъ форма, вследствие на което изпадатъ въ голѣми противоречия. Какъ могатъ да се ръководятъ отъ външната страна на нѣщата, когато тя е подложена на постоянни промѣни? Човѣшкиятъ животъ постоянно се мѣни. Съ него заедно се мѣнятъ всички величини, чрезъ които той се проявява. Запримѣръ, доброто въ човѣка сжщо така се мѣни. То непрекъснато расте и се увеличава. Като изучавате човѣшкото лице, ще забележите, че

линиитѣ въ него постоянно се измѣнятъ, едни се продължаватъ, други се скжсяватъ. И въ мозѣка на човѣка ставатъ промѣни: удѣлжаване на известни линии, вдлѣбване на нѣкои мозѣчни вѣзли и т. н. Презъ времето, докато ставатъ тия промѣни, човѣкъ е изложенъ на редъ страдания. Понѣкога е нужно едно малко, микроскопическо удѣлжаване на линиитѣ на носа, за да може деятелността на човѣшкия умъ да се прояви нормално. Понѣкога едно удѣлжаване на линиитѣ съ една стотна часть отъ милиметѣра е въ сѣстояние да внесе подобряване въ човѣшкия животъ. Такова удѣлжаване на линиитѣ става, изобщо, и въ областѣта на сърдцето, на ума и на волята на човѣка.

И тъй, за да разбира и познава, както себе си, така и своитѣ ближни, човѣкъ трѣбва да бѣде добъръ хиромантикъ, френологъ, физиогномистъ. Познава ли тия науки, по лицето на човѣка той ще чете като по книга. Великитѣ, гениалнитѣ хора носятъ въ себе си тази наука, и като погледнатъ човѣка, тѣ веднага го познаватъ. Тази е причината, поради която тѣ гледатъ на хората спокойно, философски. Кой какво прави, какъ се облича, какво говори, това не ги смущава. Великиятъ, гениалниятъ човѣкъ има за задача да прокара вода презъ пустинята, дето хората сж изложени на голѣми страдания. Като не разбиратъ задачата на гениалния човѣкъ, хората го считатъ смахнатъ. Обаче, единъ день, когато ви-

дятъ, че презъ пустиннитѣ мѣста на тѣхния животъ тече вода и напоява, подобрява цѣлото имъ благосъстояние, тогава едва ще разбератъ, какво е направилъ този човѣкъ за тѣхъ. Гениалнитѣ хора идатъ въ свѣта, за да дадатъ тласъкъ на обикновенитѣ хора. Тѣ внасятъ потикъ, нова струя въ тѣхния органически животъ. Освенъ външно проявление, гениалнитѣ хора указватъ и вътрешно, органическо въздействие върху човѣшкия животъ. Възъ основа на сѣщия законъ, ученикътъ трѣбва да знае, че и неговата задача не е са, мо въ външното изявяване на неговитѣ идеи въ написване на нѣкоя книга или нѣкое музикално произведение, но и въ онзи вътрешенъ потикъ, който би могълъ да внесе съ своитѣ идеи въ цѣлото човѣчество.

Сега, като ученици, вие ще знаете, че ученикътъ не е като гения, но съ своята чиста мисль, той може да даде поне микроскопически тласъкъ на човѣчеството. Може ли това да направи, той изпитва доволство въ себе си. Той има удобрението на висшия свѣтъ, на напредналитѣ сѣщества. Задачата на ученика е да възприема Божественитѣ мисли и да ги предава. По този начинъ той се свързва съ хиляди напреднали сѣщества, съ единъ колективитетъ, какъвто Божествениятъ организъмъ представя. Въ този смисль, гениятъ не е изразъ на възможноститѣ на една душа само, но той представя колективно усилие на множество души, които отъ вѣкове работятъ въ известно

направление. Като намѣрятъ единъ подходящъ организъмъ, тѣ се проявяватъ чрезъ него. Ние наричаме този човѣкъ гений. И доброто не е резултатъ на една човѣшка душа, но на множество души, на цѣлото небе. Каквато велика мисль мине презъ вашия умъ, вие трѣбва да ѝ дадете ходъ. Щомъ ѝ дадете ходъ, вие се свързвате вече съ този великъ колективитетъ, отдето тя е излѣзла. Като знаете това, не се смущавайте, какво ще стане съ вашитѣ велики мисли. Великитѣ мисли иматъ Божественъ произходъ. Следователно, има кой да се грижи за тѣхъ. И да заминете за онзи свѣтъ, тѣ пакъ ще продължаватъ да текатъ, да проникватъ въ човѣшкитѣ умове.

Често хората се запитватъ, какво могатъ да направятъ. Казвамъ: Човѣкъ може да направи всичко и нищо. Когато е свързанъ съ разумния, съ Божествения свѣтъ, той може да направи всичко. Откъсне ли се отъ него, както ржката отъ организма, той е осъденъ на смъртъ. При това положение, той нищо не може да направи. За да бжде цигуларьтъ гениаленъ, ржката му трѣбва да бжде на мѣстото си и да се движи съ свѣткавична бързина по струнитѣ на цигулката. Съ цигулката си само, гениалниятъ музикантъ трѣбва да представя едновременно и китара, и флейта, и пѣние — цѣлъ оркестрь. Гениитѣ сж първитѣ прелетни птици въ свѣта, които съобщаватъ на хората, че пролѣтъ иде, че още много птици като тѣхъ ще дойдатъ. Значи,

всѣки човѣкъ може да бжде гениаленъ. За това се изисква работа, усилие. Ако за гения сж нужни десетъ години усиленa работа, за обикновения човѣкъ сж нужни 10^2 години усиленa работа и трудъ.

Сега, моето желание е да бждете истински ученици, да разбирате онова, което природата е вложила въ васъ. То трѣбва да ви служи за потикъ. Школата, която следвате, изисква отъ васъ, вие сами да се подтиквате, а сжщевременно да давате потикъ и на другитъ хора. Това значи, да бждете вѣрни на Бога, вѣрни и на себе си. Щомъ сте вѣрни на Бога, и Той ще ви бжде вѣренъ. Неговата вѣрностъ къмъ васъ се изявява съ благословението, което Той всѣки моментъ ви изпраща. Божието благословение се предава чрезъ хората. Тѣ сж носители на великитъ Божии блага. Всички дарби, всички таланти, всички блага идатъ отгоре, отъ великия свѣтъ. Достатъчно е човѣкъ съзнателно да погледне нагоре, къмъ небето, да се очуди на техниката на великитъ майстори, които сж създали хиляди слънца. Какъвъ великъ вжтрешенъ строежъ представятъ тѣ! Каква велика закономѣрностъ ги управлява! Тѣ сж въ постоянно движение, и всѣка звезда или всѣко слънце върви по строго опредѣленъ пжтъ. Достатъчно е човѣкъ да насочи вниманието си къмъ своя организъмъ, къмъ външнитъ и вжтрешнитъ си органи, да види, каква велика функция из-

пълнява всѣки отъ тѣхъ, да разбере величието на свѣта, въ който е поставенъ.

Следъ всичко това, човѣкъ се осмѣлява да говори за себе си, че е грѣшенъ, че нищо не може да направи и т. н. — Ти си грѣшенъ човѣкъ, безъ дарби, само защото си се откъсналъ отъ Първата Причина. Свържешъ ли се съ Нея, всичко въ тебе ще потече, както е текло нѣкога. Тогава ще познаешъ себе си, своитѣ дарби и способности, които Богъ е вложилъ въ тебе. Който иска да бжде даровитъ, гениаленъ, той трѣбва да работи. Така сж работили всички велики музиканти и художници, всички велики хора. Всѣки може да бжде гениаленъ. Това е въпросъ на време. Гений е всѣки човѣкъ, който изпълнява волята Божия, дава тласкъ на цѣлото човѣчество. — Въ какво отношение? — Въ музика, въ поезия, въ наука, въ изкуство, въ религия. Гениаленъ човѣкъ е всѣки, който понася страданията и мъчнотитѣ въ живота си съ радостъ. Бедниятъ Лазаръ, който живѣеше предъ вратата на богатия, бѣше гениаленъ човѣкъ. Той поглеждаше къмъ своитѣ рани и не роптаеше. Презъ всичкото време се молѣше за богатия, да го просвѣти Господъ. Затова, именно, Лазаръ отиде въ лоното на Аврама, а богатиятъ — въ ада. Голѣми бѣха страданията на Лазара, заради което го възнаградиха. Невежиятъ не може да влѣзе въ лоното на Аврама. Следователно, за да се повдигне, човѣкъ трѣбва да

мине презъ голѣми страдания. Ако човѣкъ разумно понесе страданията, безъ протести и роптания, голѣми блага го очакватъ. Тѣй шото, страда или се радва, човѣкъ трѣбва съзнателно да живѣе, да използва благата и на страданията, и на радоститѣ. Желая ви да имате характера и тѣрпието на Лазара!

Желая ви сега, като мислите и прилагате постояннитѣ величини въ живота си, да направите вътрешна връзка съ Първата Причина на нѣщата. Работете върху себе си така, че ангелитѣ да ви носятъ и въ този, и въ онзи свѣтъ. Мнозина се страхуватъ да не дойдатъ ангели да ги взематъ. — Не, ангелитѣ могатъ да носятъ само онзи, който е свързанъ съ Бога. Само онзи може да се повдигне, да развие своитѣ дарби и способности, който се е свързалъ съ възвишения свѣтъ, съ Всемирното Бѣло Братство. Който иска да се развива бързо, той трѣбва да се свърже съ Великия свѣтъ. Тази връзка може да превърне простия въ ученъ, обикновения въ гениаленъ. Възстановяването на тази връзка не става чрезъ насилие, но доброволно, по любовъ. — Кога може да стане това? — Всѣкога, когато човѣкъ искрено пожелае. Да направите съзнателно тази връзка, това значи пробуждане на вашето съзнание. Да се пробуди съзнанието на човѣка, това значи възкресение. Когато всички хора направятъ връзка съ възвишения свѣтъ, т. е. когато съзнанията имъ се пробудятъ, това значи, свѣтътъ

да се запалят отъ всички страни, отъ четиритѣ си краища. Всички лъжливи теории и учения ще паднатъ, всички съмнения и заблуждения ще изчезнатъ, и хората ще се освободятъ отъ черния димъ и сажди, отъ влиянието на черната ложа. Тѣ ще започнатъ да се хранятъ съ чистата храна на Словото, ще дишатъ свежъ и прѣсенъ въздухъ, ще пиятъ чиста, кристална вода, ще възприематъ Божествената свѣтлина и ще се радватъ на новия животъ, на новата наука, на новата любовъ, на новата мъдростъ и истина.

Стремете се къмъ възстановяване на вътрешната връзка съ Бога, съ разумния свѣтъ. Новата 1929 година, която иде, благоприятствува за връзки съ напреднали същества, съ същества отъ Божествения свѣтъ.

Богъ е Любовъ. Божията Любовъ носи щастие.

Богъ е Любовъ. Богъ е Мъдростъ. Божията Любовъ и Божията Мъдростъ носятъ пълното щастие.

Богъ е Любовъ. Богъ е Мъдростъ. Богъ е Истина. Божията Любовъ, Божията Мъдростъ и Божията Истина носятъ пълното щастие.

14. Лекция отъ Учителя, държана на 21 ноемврий, 1928 г. София. — Изгрѣвъ.

НАСОКА НА ЖИВОТА.

Размишление.

Съвременнитѣ хора иматъ стари схващания за живота, а старитѣ схващания, старитѣ разбирания не допринасятъ никаква полза. Новото схващане, това е Божественото, което иде сега. Божественото внася разширяване въ човѣшкото съзнание. То дава насока на живота. Божественото, което носи новото въ свѣта, е процесъ, който не може да се задържи на едно мѣсто. Тръгнешъ ли въ посоката, въ която Божественото се движи, ти ще се въртишъ въ кръгъ, въ спиралъ, по права линия, ще падашъ и ще ставашъ, но нищо не е въ състояние да те спре. Ако си въ тренъ, ти видимо ще седишъ на едно мѣсто, но тренътъ се движи. Ако тренътъ спре на нѣкоя гара, земята продължава да се движи. Ако земята спре движението си, слънцето продължава да се движи. Такова нѣщо представля Божественото—вѣчно движение. Това вѣчно движение дава насока на живота. Щомъ престане това движение, т. е. щомъ насоката на живота се прекрати, настава състояние на покой, което наричатъ смъртъ. Пожелае ли човѣкъ да се успокои, той навлиза въ областта на смъртта. Всѣко движение, което определя насоката на живота, е служене. Щомъ

стане отъ сънъ и започне да се движи, човѣкъ взима известна насока въ своя животъ. Всѣка насока има своя специфична форма. Различнитѣ насоки на живота могатъ да се представятъ въ видъ на лъчи на изгрѣващото слънце. Тия лъчи показватъ дългия пътъ, който животътъ е изминалъ. Тия лъчи сж сжществували преди лъчитѣ на свѣтлината.

При сегашното си развитие, хората говорятъ за свѣтлината, но въ сжщностъ тѣ познаватъ свѣтлината само въ нейната сѣнка. Това, което тѣ наричатъ свѣтлина, е само сѣнка на свѣтлината. Докато живѣятъ въ сѣнката на свѣтлината, тѣ всѣкога ще се спъватъ. Наистина, недоволството, безвѣрието, съмнението и всички отрицателни прояви не сж нищо друго, освенъ спънки въ човѣшкия животъ. Нѣкой е недоволенъ, че е ялъ малко. Какво ще придобие, ако яде много? Щѣлъ да стане голѣмъ, едъръ. Смыслътъ на човѣшкия животъ не седи въ това, човѣкъ да стане голѣмъ, едъръ. Въ сегашнитѣ скъпи години, нѣма смыслъ човѣкъ да бжде много голѣмъ. Ако е много голѣмъ, мжно ще се прехранва. Голѣмината на човѣка трѣбва да отговаря на неговото съзнание. Въ природата сжществува законъ на економията. Да бжде човѣкъ голѣмъ, силенъ, добъръ, ученъ, това сж насоки на живота. За да придобие тия качества, човѣкъ трѣбва да разполага съ съответни сили, които равномерно да разпредѣля.

Като дойдатъ до съзнателния животъ, хората намиратъ, че той е сериозенъ, че носи голѣми страдания. Страданията иматъ за целъ изправяне на кривитѣ насоки въ живота. Било е време, когато човѣкъ не е страдалъ, но това не е най-голѣмото благо. Ние намираме, че сегашното положение на човѣчество, е най-добро. Пжтътъ, по който сегашното човѣчество върви, е най-добриятъ. Той води къмъ съвършенство, но още не е най-съвършенъ. Да мислите, че този пжтъ е съвършенъ, това значи, да се намирате въ положението на болния, който казва, че се чувства най-добре, когато лежи на кревата си. За болния е така, но за здравия това положение не е естествено.

Като изучаваме формитѣ, презъ които животътъ е миналъ, виждаме, какво голѣмо усилие сж правили тия форми, за да подобрятъ своето положение, да дойдатъ до най-съвършената форма на земята, каквато е човѣшката. Всички форми сж търсили пжтъ, насока на своя животъ, но само човѣкъ е постигналъ това. Благодарение на своето съзнание, човѣкъ е дошълъ до точно опредѣленъ пжтъ на движение. Когато въ неговия умъ се е родила идеята за Бога, той е намѣрилъ своя духовенъ изтокъ. Идеята за Бога въ човѣка представя насоката на неговия животъ — неговото изгрѣващо слънце. Когато човѣкъ намѣри своя изтокъ, съзнанието му се разцвѣтява. Разцвѣтяването на човѣшкото съзнание е подобно на зазоряването. Щомъ настъпи то-

зи процесъ въ човѣка, животътъ му се осмисля, и той трѣгва въ опредѣлена посока, безъ много лутане. Докато намѣри своя пжть, човѣкъ непрекъснато се лута въ съзнанието си. Това състояние е подобно на заблуденъ пжтникъ, въ тъмна, зимна нощъ, всрѣдъ снѣжни прѣспи и виелици. Тукъ-тамъ той вижда свѣтлинки, но щомъ стигне до тѣхъ, една следъ друга тѣ изгасватъ. Уморенъ, измръзналъ, той пада на снѣга, отдето нѣкой неговъ приятелъ го изважда и спасява.

Като изучавамъ живота на съвременнитѣ хора, виждамъ, че положението имъ не е много сигурно. Ще кажете, че вие имате вѣра и убеждения. Колко е силна вѣрата ви и какви сж вашитѣ убеждения, това се вижда въ време на изпитания. Като се намѣрите предъ нѣкое голѣмо изпитание, вие веднага се разколебавате, започвате да роптаете противъ сждбата си, противъ Бога и казвате: Ако, наистина, сжществува Богъ, Който е Любовъ, какъ е възможно да изпраща такива голѣми изпитания? Какво показва вашето роптание? Щомъ роптаете, вие не познавате Бога. Той не е такъвъ, какъвто философитѣ, ученитѣ, моралиститѣ и богословитѣ Го описватъ. Той се проявява чрезъ различни форми и по различни начини. Човѣкъ трѣбва да изучава Бога въ всички форми, въ които се проявява, докато единъ день дойде до положение да се слѣе съ Него и безпогрѣшно да изпълнява волята Му. Дойде ли до това по-

ложение, човѣкъ никога не се колебае въ своя великъ Баща, въ своя Създателъ.

Като ученици, вие трѣбва да знаете, че страданията, изпитанията, сиромашията, болеститѣ неизбежно ще ви следватъ. За учения, за адепта тия нѣща сж почивки. Като дойде сиромашията при него, той лѣга подъ крушата и си почива. Отъ време на време хапва по една круша и разхлажда устата си. Като дойде богатството при него, той го туря на гърба си като раница и трѣгва съ него по свѣта да раздава на бедни, на страдащи. Който не разбира смисъла на сиромашията, той казва: Да не ти дава Господъ сиромашия! Голѣмо тегло е тя. Споредъ него, тегло е за човѣка. ако му се дадатъ условия да си почине. Да отхвърляте сиромашията отъ себе си, това значи, да отбѣгвате отъ почивката. Хората се плашатъ отъ сиромашията, защото мислятъ, че ако тя ги посети, тѣ сж осждени на гладъ, на голотия. — Не, сиромашията е облѣчена съ хубави дрехи, като пеперуда, която цѣлъ день хвърка отъ цвѣтъ на цвѣтъ. Тя не мисли за житници, нито за хамбари. Цѣлъ день хвърка и дето закѣснѣе, тамъ остава да спи. Богатиятъ не познава състоянието на сиромаха. Той мисли, че всѣкога трѣбва да носи товара на гърба си. Рече ли да хвърли временно поне товара си, тогава разбира, какво нѣщо е истинската почивка, какво нѣщо е свободата.

Сегашнитѣ хора се страхуватъ отъ изпитанията, отъ сиромашията, защото сж наплашени. Ако погледнатъ на живота съ новата свѣтлина, ще видятъ, каква красота сжществува въ всичко. Човѣкъ трѣбва да разбира процеситѣ, които се извършватъ въ природата, и да се въоръжи съ търпение, да дочака тѣхния край. Трѣбва ли умрѣлиятъ да тѣжи и плаче, че тѣлото му гние и се изгубва? Като изгние, тѣлото му ще се превърне въ вода и газове. Водата ще проникне въ земнитѣ пластове, отдето ще излѣзе въ видъ на чистъ изворъ. Следъ време изворътъ ще се превърне въ рѣка, която ще се отправи къмъ морето, отдето нѣкога е излѣзла. Газоветѣ пѣкъ ще отидатъ високо нѣкъде въ пространството. Какво лошо има въ това преобразование?— Нищо лошо нѣма. Човѣкъ се е превърналъ въ вода и въздухъ. Лошото седи въ това, че хората се страхуватъ отъ преобразованията, отъ промѣнитѣ въ живота. Страхътъ въ човѣка е остатъкъ отъ животинското състояние, презъ което нѣкога е минавалъ, благодарение на което той е готовъ съ години да се върти на едно и сжщо мѣсто и нищо ново да не предприеме. Не правятъ ли сжщото и животинитѣ? Куче гони единъ заекъ. Заекътъ скача отъ мѣстото си и започва да бѣга. Колкото и да бѣга, виждате, че той се върти около старото си мѣсто, най-много единъ километъръ далечъ. Съ лаенето си, кучето го застава да бѣга. Ако разбира законитѣ, заекътъ нѣма да се върти

на едно и сжщо мѣсто, но ще удари на бѣгъ, ще се отдалечи отъ опасността най-малко на петъ—шестъ километра. А тъй, като се върти на едно и сжщо мѣсто, заекътъ попада въ устата на неприятеля си, или опитва куршума на човѣка.

Какво представятъ мжчнотиитѣ въ живота? — Мжчнотиитѣ, това сж ловджийскитѣ кучета въ живота, които преследватъ човѣка. И човѣкътъ, като заекъ, се движи въ единъ затворенъ кръгъ, отъ който не може да излѣзе. Кучетата го преследватъ, докато ловджията, съ своята пушка, го прицелва и сваля на земята. Следъ това казватъ, че еди-кой си човѣкъ умрѣлъ. — Не, не е умрѣлъ този човѣкъ, но ловджията го е убилъ и го носи въ дома си, заради вкусното му месце и хубава кожа. — Какво трѣбва да прави човѣкъ, за да се освободи отъ мжчнотиитѣ си? — Той трѣбва да трѣгне въ новъ пѣтъ, да заживѣе съ нови идеи. Нѣкой казва: Азъ съмъ човѣкъ, ходя на два крака, заемамъ високо обществено положение. — Докога ще бждешъ човѣкъ, който се отличава отъ другитѣ животни по това, че ходи на два крака и заема известно обществено положение? Следъ 20—30 години ще те уволнятъ и ще се намѣришъ въ положеннето на инвалидъ, неспособенъ за работа. Тогава ще кажешъ: Какво бѣше едно време, а какво е сега! Най-после, щешъ не щешъ, ще се примиришъ съ положението си, ще кажешъ: Така трѣбва да бжде. Какво да се прави, старостъ е то-

ва. — Не, така не трѣбва да се разсждава.

Какво нѣщо е старостѣта? Когато изгуби силитѣ си, човѣкъ започва да остарява. — Защо губи човѣкъ силитѣ си? — Защото е изгубилъ насоката на своя животъ. Онзи, който не е изгубилъ насоката на своя животъ, той не знае, какво нѣщо е старостъ. Следователно, старостѣта показва, че човѣкъ трѣбва да мине въ нова форма на живота, да се подмлади. Старостѣта е преходна фаза, въ която човѣкъ не може да остане дълго време. Дойде ли до старостѣта, той непременно трѣбва да търси изходенъ пътъ.

Единъ китайски императоръ искалъ да стане членъ на Всемирното Бѣло Братство. За тази целъ го изпратили между животнитѣ, да учи тѣхния езикъ. Като поживѣлъ известно време между тѣхъ, той започналъ да разбира езика имъ. Единъ день той срещналъ две мравки, които спорили за една хапка. Дветѣ мравки хванали хапката и я държатъ, не я пущатъ. Едната казвала, че хапката е изпратена за нея. И другата настоявала, че това благословение е изпратено отъ небето за нея. Всѣка мислила, че има право на хапката и не я давала на другата. И дветѣ държатъ хапката, спорятъ за нея и не ядатъ. Императорътъ наблюдавалъ този споръ и мислилъ, какъ да го разреши. Наблизо нѣкъде той видѣлъ единъ овчаръ. Отишълъ при него и го попиталъ: Имашъ ли малко трошици хлѣбъ? — Имамъ, торбата ми е пълна съ трошици, току що ядохъ. Императорътъ

взелъ въ ржката си трошицитѣ и ги турилъ предъ спорещитѣ мравки. Като видѣли това изобилие на трошици, тѣ пуснали първата спорна хапка и се хвърлили върху новото благоговение. Съ това спорътъ се прекратилъ.

Императорътъ продължилъ пжтя си и видѣлъ, че две кучета се давятъ за една костъ. — Какво правите? Да не разрешавате нѣкакъвъ наученъ въпросъ? Едно отъ кучетата отговорило: Снощи моятъ господарь даде голѣмо угощение на гоститѣ си, и следъ свършване на угощението, хвърли и на мене една костъ, да опитамъ нѣщо отъ яденето. Този неканенъ гостъ дойде отнѣкъде и се хвърли върху костъта ми, иска да я изяде. И да искамъ да я раздѣля съ него, не мога, никакъвъ инструментъ нѣмамъ. Понеже костъта е моя, азъ имамъ право на нея. Императорътъ веднага отишълъ при господаря на кучето и го запиталъ: Имашъ ли още една костъ, останала отъ угощението? — Пъленъ кошъ съ кости съмъ изхвърлилъ. Вземи, колкото искашъ. Той взелъ нѣколко кости, хвърлилъ ги на кучетата, и тѣ престанали да спорятъ. Изобилието разрешило въпроса.

Императорътъ се замислилъ и продължилъ пжтя си, но се натъкналъ на двѣма земедѣлци, които спорили за нѣколко сантиметра земя. Между тѣхъ се повдигналъ въпросътъ, кжде трѣбва да бжде синорътъ на нивитѣ. Единиятъ настоявалъ, че съседътъ е взелъ малко земя отъ нивата му. Другиятъ настоявалъ, че

земята е негова. Нито единиятъ отстъпвалъ, нито другиятъ. И двамата цитирали членове отъ закона, че никой нѣма право да мѣсти синора на съседа си, съ цель да вземе отъ неговата земя. Императорътъ се приближилъ къмъ тѣхъ и ги запиталъ: Можете ли да отложите спора до утре и да дойдете при мене, азъ да го разреша? — Кой си ти? Императорътъ написалъ своитѣ инициали, далъ имъ бележка въ която опредѣлилъ часа на срѣщата. На сутринята и двамата съседи отишли на опредѣленото мѣсто и получили по десетъ декара земя. Щомъ получили това изобилие на земя, тѣ забравили спора за десеттѣ сантиметра и се върнали дома си доволни. Така императорътъ научилъ отъ животнитѣ, че при липса на известни блага въ живота, всѣкога възниква споръ. Дадатъ ли имъ се тия блага въ изобилие, спорътъ се прекратява. Значи, изобилието разрешава спора и мжнотиитѣ въ живота. Сжщиятъ законъ се отнася и до човѣшкото царство.

И тъй, намѣри ли насоката на своя животъ, човѣкъ лесно разрешава мжнотиитѣ си. Щомъ намѣри насоката на живота си, той разумно се справя съ мжнотиитѣ, недоразуменията, спороветѣ и страданията си. Като разбира законитѣ на природата, човѣкъ знае, какъ да трансформира състоянията си, да превръща скърбитѣ въ радости. Споредъ закона на контраститѣ, всѣка мжнотия, всѣка болка се лѣкува съ нѣщо противоположно на нея. Уче-

нитѣ сж открили нѣкакви малки, микроскопически сжщества, по-малки отъ микробитѣ—микрояди, които изяждатъ микробитѣ. Ако нѣкой човѣкъ заболѣе отъ нѣкаква заразителна болестъ, лѣкаритѣ вкарватъ въ организъма му микрояди, които се размножаватъ много бързо, и по този начинъ изяждатъ микробитѣ, причинители на болестъта. Така, именно, болниятъ оздравява. Този начинъ на лѣкуване се отнася и къмъ човѣшкитѣ мжнотии. Когато се намѣри предъ нѣкаква мжнотия, човѣкъ трѣбва да извика микроядитѣ на помощъ, да изядатъ микробитѣ, които сж причинили мжнотията. Щомъ микробитѣ на мжнотията изчезнатъ отъ човѣка, той се освобождава отъ тѣхъ. На наученъ езикъ, ние наричаме тия малки сжщества „микрояди“, а на духовенъ езикъ — ангели, невидими помагачи.

Всички хора, въ които шестото чувство е развито, могатъ ясно да виждатъ борбата между микробитѣ и микроядитѣ въ човѣшкия организъмъ. Тѣ виждатъ, че предъ човѣка се изправя една тъмна сѣнка, т. е. единъ силуетъ. Веднага следъ това се явява втора, свѣтла сѣнка, противоположна на първата. Тъмната налита върху свѣтлата, както пеперудата къмъ свѣтлината. Между тъмната и свѣтла сѣнка започва борба, въ която ту свѣтлата побеждава, ту тъмната. Ако свѣтлата сѣнка победи, свѣтлината и топлината ѝ се увеличава и запалва тъмната сѣнка. Въ тази борба броятъ на тъмнитѣ и свѣтли сѣнки постепенно се уве-

личава, докато най-после свѣтлитѣ победятъ. Интересна картина е да гледате, какъ отлѣво и отдѣсно на човѣка се борятъ свѣтли и тъмни сѣнки, съ цель — първитѣ да го спасятъ, а вторитѣ — да го унищожатъ. Голѣма борба става около единъ праведенъ човѣкъ, или единъ светия, когато се намѣри предъ голѣми изпитания. Ако борбата се свърши въ полза на светията, лицето му започва да свѣти, и той благодари, че се е освободилъ отъ мжкитѣ и терзанията на душата си. Това става не само съ праведни и свети хора, но съ всички хора. Обаче, колкото по-напредналъ е човѣкъ, толкова и борбата около него е по-голѣма. Милиони сжщества воюватъ около човѣка. Това е една отъ вътрешнитѣ страни на живота, отъ великитѣ тайни на Битието. Тази борба е предвидена въ Божествения Промисълъ. Подъ думата „Божественъ Промисълъ“, разбираме съзнателна, разумна работа на множество възвишени сжщества, които изпълняватъ изключително волята Божия. Когато казваме, че сжществува Божественъ Промисълъ, ние имаме предъ видъ насоката на живота и вѣрваме въ нея.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате всички науки: химия, физика, ботаника, зоология, биология и т. н. Всѣка наука ще ви запознае съ елементитѣ, съ които тя борави — химически елементи, растения, животни, минерали. Отъ друга страна, тѣ ще ви запознаятъ съ произхода на живота, на различнитѣ форми, начина, по който тѣ се размножа-

вaтъ и т. н. Като изучи живота на различнитѣ форми вънъ отъ себе си, въ физическия свѣтъ, човѣкъ ще проникне и въ своя организмъ, ще разбере, че сжщитѣ форми сжществуватъ и въ него. И тогава, като знае тѣхния производъ, начина на размножаването имъ, той ще познае по-добре и себе си, т. е. своя физически и психически животъ. Колкото повисоко се издига човѣкъ, толкова повече навлиза въ умствения и въ причинния свѣтъ, дето нѣма никакви животни. Това значи, да живѣе човѣкъ въ съзнанието си, дето има само чиста вода и плодни дървета. Това е райтъ на земята, т. е. животъ на пълно блаженство. Когато този човѣкъ се затжжи за животнитѣ, той слиза на физическия свѣтъ, на земята, въ зоологическата градина.

Споредъ нѣкои учени, каквито животни и растения сжществуватъ на земята, сжщитѣ животни и растения се срѣщатъ и въ висшитѣ свѣтове. Вѣрно е това твърдение, но не въ букваленъ смисълъ. Всѣко животно и растение е емблемъ, символъ на нѣщо. Запримѣрь, змията е символъ на хитростъ. на знание, а гължбътъ—на кротостъ. Христосъ казва: „Бждете хитри като змиитѣ и незлобиви като гължбитѣ“. Въ този смисълъ, гължбътъ е противоположностъ на змията. Кое качество е противоположно на хитростъта?—Знанието. Следователно, когато се казва, че и въ висшитѣ свѣтове срѣщаме сжщитѣ животни, каквито и на земята, подразбираме,

че тамъ сжществуватъ само тѣхнитѣ символи, като принципи. Крилата на гължба представятъ вѣрата на човѣка, който разбира законитѣ на природата и работи съ тѣхъ. Освенъ кротостъ и незлобие, отличителна чѣрта въ характера на гължба е неговата устойчивостъ въ възгледитѣ му. При каквито условия да се намира, той никога не измѣня на своитѣ убеждения по отношение на храненето си. При всички условия на живота си, той остава вегетарианецъ. Отъ това гледище, цитираниятъ по-горе стихъ, даденъ отъ Христа, може да се преведе съ думитѣ: „Бждете учени и незлобиви“.

Като изнасямъ тия положения, мнозина се запитватъ: Възможно ли е, при сегашнитѣ условия на живота, човѣкъ да бжде незлобивъ? — Възможно е. Щомъ на едната страна на живота седи змията, на другата непременно ще седи гължбътъ. Щомъ има тъмна сѣнка, ще има и свѣтла. Животътъ се движи въ контрасти, въ противоположности. Тъмната сѣнка е сжщество, което живѣе въ гѣста материя и се стреми да погълне човѣка. Свѣтлата сѣнка е сжщество, което живѣе въ рѣдка материя и се стреми да помогне на човѣка, да го освободи отъ мѣнотитѣ му. Тази е причината, поради която между свѣтлитѣ и тъмни сѣнки всѣкога сжществува борба. Ако тъмната сѣнка вземе надмощие въ човѣка, свѣтлата напуща

своето мѣсто. И обратно, ако свѣтлата вземе надмощие, тъмната изчезва.

Два вълка се влюбили въ една овца и започнали да ѝ пишатъ любовни писма. Като я видѣли сама, далечъ отъ стадото ѝ, тѣ се затичали къмъ нея, съ намѣрение да ѝ дадатъ първата си цѣлувка, изразъ на тѣхнитѣ любовни писма. Понеже и двамата искали едно и сѣщо нѣщо, тѣ се хвърлили единъ върху другъ и започнали да се биятъ. Овцата се спрѣла и започнала да гледа, кой отъ тѣхъ ще надвие. — Не, овцата не трѣбва да стои при тѣхъ и да гледа, какъ ще се свърши борбата, но да разчита на краката си и да удари на бѣгъ, колкото силитѣ ѝ държатъ. Въ бѣгането е спасението на овцата. Рече ли да се спре и да чака края на борбата, тя е загубена.

Такава борба става и въ човѣка. Когато нѣкой казва, че се бори съ себе си, той трѣбва да знае, че въ сжщностъ не се бори той, но силитѣ въ него се борятъ. Докато силитѣ въ тебе се борятъ, ти плюй на краката си и бѣгай. Искашъ ли да наблюдавашъ тази борба, качи се на нѣкое високо мѣсто и оттамъ гледай. Следователно, когато силитѣ въ човѣка се борятъ, той не трѣбва да взима участие въ тѣхната борба, но отдалечъ само да наблюдава и да се учи. Какво прави човѣкъ при такива случаи? Той взима своето малко ножче и излиза срещу воюващитѣ страни да се бори съ тѣхъ. Понеже не е дошълъ до

положение да воюва съ силнитѣ сжщества, той веднага отстъпва. Не отстъпи ли, отъ него нищо не остава. Помнете: вашата задача не е да воювате. Вие трѣбва отдалечъ да гледате и да се учите. Тъмнитѣ и свѣтли сжщества ще воюватъ заради васъ. Това е задача, въ която тѣ разрешаватъ въпроситѣ си. Васъ, обаче, никой не ви е викалъ на война. Вие не сте дорасли още до голѣмитѣ борби въ живота.

И тѣй, когато човѣкъ се намѣри предъ нѣкаква мжчнотия, или нѣкакво изкушение, около него се започва усилена борба между свѣтлитѣ и тъмни сжщества. Тази борба може да продължи день, два, седмици, месеци или години, но ако човѣкъ е свързанъ съ Първата Причина, въ края на краищата борбата ще се свърши въ негова полза. Който се намира подъ ръководството на разумния свѣтъ, той лесно ще се справи съ своята карма. Кармическиятъ законъ не е нищо друго, освенъ съдбата на човѣка. Кармата е законъ на необходимостта, презъ който всѣки човѣкъ минава. Съ други думи казано: кармата представя неблагоприятнитѣ условия въ живота на човѣка. Нѣкой човѣкъ си направи кжща, но скоро я изгубва; ожени се, родятъ му се деца, но следъ нѣколко години изгубва и жена си, и децата си. Това сж все кармически отношения. Човѣкъ трѣбва да работи съзнателно, да ликвидира правилно съ своята карма. Като ликвидира съ карма-

та си, човѣкъ влиза въ Божествения Промисълъ, въ закона на благодатѣта, или въ тѣй наречената „дихарма“. Такъвъ човѣкъ бора-ви съ магическата пръчица. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да работи правилно, да ликвидира съ кармата си още въ този животъ, да не става нужда пакъ да се преражда. Да се преражда човѣкъ, това значи, да живѣе въ закона на кармата. Да се ражда, това значи, да живѣе въ закона на благодатѣта. Въ този законъ човѣкъ расте и се развива, безъ никакво прекъсване на съзнанието.

Сега, като слушате да се говори по тѣзи въпроси, нѣкои оставатъ недоволни. Тѣ мислятъ, че въпросътъ за прераждането не е важенъ, понеже въ този моментъ пари нѣматъ, хлѣбъ нѣматъ — гладни сж. Въпросътъ за паритѣ и за хлѣба може лесно да се разреши. Щомъ влѣзе въ закона на благодатѣта, човѣкъ ще има и пари, и хлѣбъ, и дрехи. Каквото пожелае, лесно може да го придобие. Обаче, какво трѣбва да прави, докато дойде до това положение? Ще кажете, че докато дойдете до този законъ, вие трѣбва да се раждате и прераждате, да се усъвършенствувате. Това зависи отъ човѣка. Въ единъ животъ той може да се развие, да ликвидира съ своето минало и да влѣзе въ закона на благодатѣта. Докато прави разлика между хората, между едно и друго вѣрую, човѣкъ не е влѣзълъ въ този законъ. Дока-

то хората спорятъ, кой е спасенъ, тѣ не познаватъ още религията. Въпросътъ за спасението на душитѣ се отнася до Бога. Той се грижи за спасението на хората, а всѣки човѣкъ трѣбва да мисли за себе си, да спасва великитѣ закони на Битието, да върши волята Божия.

Човѣкъ трѣбва да изучава своитѣ вътрешни състояния, за да се справя лесно съ тѣхъ. Слушате нѣкои хора да се оплакватъ, че сж остарѣли, че краката имъ не държатъ, че сиромашия ги налегнала, че никой не ги обича, че Господъ даже ги забравилъ. Всичко това е лъжлива философия. Това не сж върни положения. Всѣко допускане или твърдение на нѣщата ни най-малко не опредѣля истината. Виждамъ, че въ едно гърне се вари бобъ и допускамъ, че той е осоленъ вече. Опитвамъ боба и намирамъ, че солта още не е турена. Значи, моето допускане не е върно. Както виждате, има разлика между твърденията за нѣщата и действителното положение, въ което тѣ се намиратъ. Нѣкой казва: Допусни, че съмъ щастливъ човѣкъ. — Не е въпросъ да допускамъ. Азъ искамъ да зная, щастливъ ли си въ действителность, или не си щастливъ. Ако си щастливъ, както твърдишъ, ще те опитамъ. Видя ли, че не си щастливъ, разбирамъ, че още не си осоленъ. Тогава взимамъ соль, осолявамъ те, и ти ставашъ щастливъ. Една дума само може да направи човѣка щастливъ. Срѣщамъ

една вдовица, прегърбена, нещастна, нѣма работа, не може да изкара хлѣба си. Десетъ години вече, какъ мжжътъ ѝ отсѣтствува, безследно изчезналъ, и тя ходи по къщи да работи. Азъ се приближавамъ до нея, тихо ѝ пошепвамъ: Днесъ мжжътъ ти пристига. Той билъ нѣкъде по чужбина, спечелилъ много пари и сега се връща здравъ и богатъ. Вдовицата веднага забравя нещастieto си, усмихва се и излиза вѣнъ да посрещне мжжа си. Мжжътъ ти си иде—това е магическата тояжка, която прави бедната вдовица щастлива. Срѣщамъ единъ ученикъ, държалъ изпита си, но се съмнява въ успѣха си. Казвамъ му: Бжди спокоенъ, ти изкара изпититѣ си благополучно. Той веднага става отъ мѣстото си, радостенъ и доволенъ. Следователно, знайте, че за всѣко положение въ живота има по една магическа пръчица, която човѣкъ трѣбва да знае, кога и какъ да я приложи.

Сега, като слушате тия нѣща, вие си мислите, на какъвъ ли край ще излѣзете, накъде ще ви изкара този пжтъ. Едно трѣбва да знаете: този пжтъ ще ви изкара на добъръ край. По-добъръ пжтъ отъ този нѣма. Той е единствениятъ най-добъръ пжтъ. Една дума само е въ състояние да ви убеди въ истинността на това твърдение. Трѣбва ли да ви се доказва съ часове, работата е свършена. Истината не се нуждае отъ много доказателства. Щомъ се стремите

къмъ правия пжть, вие трѣбва да вземете нова насока въ живота. Вие имате насока на живота, но тя трѣбва да бжде правилна, да не предизвиква никакви колебания въ васъ. Да имате нова насока въ живота си, това значи, да вървите по този пжть смѣло, съ убеждение, никоя сила да не е въ състояние да ви отклони. Често хората мѣнятъ убежденията си и после страдатъ. Не е лошо човѣкъ да мѣни убежденията си, но важно е новитѣ му убеждения да го повдигатъ, да внасятъ разширяване въ неговия умъ и въ неговото сърдце. Не придобива ли това, по-добре да се държи за старитѣ си убеждения. Човѣкъ трѣбва да знае, че на каквито влияния се подава, такъвъ става. Когато върви въ правия пжть, той непрестанно се разширява. Това разширяване внася въ него вътрешно подобряване. Човѣкъ трѣбва да завършва деня съ нѣкаква придобивка, съ нѣщо ново въ себе си. Въ това седи Божественото. Каквито мъчнотии и да имате, тѣ представятъ условия, съ които можете да опитате Божественото начало въ себе си, да видите, доколко сте му дали ходъ да се прояви. Като мисли и работи върху себе си, човѣкъ може да разреши задачитѣ си правилно. Рече ли да плаче и да се вайка, той нищо нѣма да направи. Сълзитѣ не могатъ да омилостивятъ Господа.

Какво представятъ сълзитѣ? Защо човѣкъ плаче? Човѣкъ плаче, когато иска да

влѣзе въ новия животъ. Следъ като се е разочаровалъ въ стария животъ, той иска да излѣзе отъ него, да заживѣе по новъ начинъ. Само при това положение сълзитѣ иматъ смисълъ. Обаче, ако следъ плача човѣкъ пакъ остава въ стария животъ, сълзитѣ му сж безпредметни. Когато отидешъ при Бога и заплачешъ, това показва, че ти давашъ подписа си, въ знакъ на съгласие, да изпълнявашъ волята Божия. Изпълнение на волята Божия подразбира великото, красивото въ свѣта. То внася свобода, просторъ, разширяване на ума, на сърдцето и на волята на човѣка. Който върши волята Божия, той е въ положението на способния ученикъ. Каквато задача му даде учителятъ, той я решава, безъ никакви спънки и мъчнотии. Учителятъ преподава, ученикътъ учи. При това положение и двамата сж доволни. Който изпълнява волята Божия, той владѣе магическата пръчица. Достатъчно е да тропне съ нея на масата, за да получи всичко, което му е нужно. Той ще вдига и слага пръчицата си и ще благодари на Бога за всичко, което му се дава. — Кжде е тази пръчица? — Навсѣкжде въ живота. Богатството не е ли тази магическа пръчица? Знанието не е ли тази магическа пръчица? Вѣрната, надеждата, любовта въ човѣка не сж ли тази магическа пръчица? Обаче, не показвайте магическата си пръчка на никого. Ако нѣкой ви попита, въ какво вѣрвате, отговорете му:

Вѣрвамъ въ въздуха, който дишамъ. Вѣрвамъ въ водата, която пия. Вѣрвамъ въ хлѣба, който ямъ. Вѣрвамъ въ свѣтлината, която възприемамъ чрезъ очитѣ си. Вѣрвамъ въ земята, върху която стъпвамъ. — И азъ вѣрвамъ въ сжщото. — Щомъ и ти вѣрвашъ въ сжщото, ние си приличаме — едно сме.

Различието между хората седи въ това, кой какъ използва благата на живота. Ако човѣкъ не знае, какъ да се ползува отъ водата, той може да се удави въ нея. Ако не знае, какъ да използва въздуха, той може да го помете. Колкото е тихъ и спокоенъ въздухътъ, толкова е и страшенъ. Той може да задига дървета, кжщи, добитѣкъ, хора и да си играе съ тѣхъ. Ако не знае, какъ да използва свѣтлината и топлината, и тѣ могатъ да го задигнатъ. Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да изучава свойствата на водата, на въздуха, на свѣтлината, на топлината, на земята, защото отъ тѣхъ зависи неговиятъ животъ. Като се ползвате отъ тѣхъ, вие трѣбва да имъ благодарите. Да диша човѣкъ, това значи, да мисли. Да пие вода, това значи, да живѣе. Да възприема свѣтлината, това значи, да твори, да бжде свободенъ. Свѣтлината е носителка на свободата. Ако при изгрѣването на слънцето свѣтлината не влиза въ твоя умъ, ти нѣма да имашъ правилни разбирания. Всѣка мжнотия крие задъ себе си нѣщо хубаво. Щомъ разреши мжно-

тията си, човѣкъ придобива свѣтлина. Какъ се решаватъ мъжнотиитѣ? — Съ любовъ.

Единъ младъ момѣкъ искалъ да изпита своята възлюбена, доколко го обича. Той решилъ да направи това по особенъ начинъ. За тази целъ той се облѣкълъ въ груби дрехи, начернилъ лицето си, турилъ голѣма шапка на главата си, да се не вижда, и въ такъвъ страшенъ видъ влѣзълъ въ гората да пресрещне своята възлюбена, която обичала сама да се разхожда. Той насочилъ револверъ насреща ѝ, спрѣлъ я въ пжтя ѝ и казалъ: Стой, ще те убия! — Защо? Какво съмъ направила: — Ти не си достойна да тъпчешъ земята. Ти си направила голѣми злини, опасна си. Единъ човѣкъ се оплаква отъ тебе, че си му причинила голѣмо зло. Ако искашъ да се спасишъ, само една дума може да ти помогне. — Коя е тази дума? — Да кажешъ, че го обичашъ. Ако кажешъ тази дума, ти си спасена. Не я ли кажешъ, нищо не може да ти помогне. Ето, револверътъ е предъ тебе. — Обичамъ го.

Сега и на васъ казвамъ: Само една дума може да ви спаси. Кажете ли тази дума, вие ще бждете спасени. Кажете: Обичамъ го. — Кого? — Господа. Обичамъ Господа и съмъ готовъ всичко да направя за Него. Така постъпилъ и младиятъ момѣкъ. Като чулъ отъ момата думата „обичамъ го“, той веднага се измилъ, преоблѣкълъ и се представилъ предъ нея. Наистина, една дума е въ

състояние да спаси човѣка отъ известно бедствие. Ако кажешъ на онзи, който те сжди, че ще платишъ, той веднага ще измѣни отношението си къмъ тебе. Намирашъ ли се предъ известна мжнотия, кажи: Ще изпълня закона, ще изпълня волята Божия. Щомъ кажешъ тази дума, и мжнотията изчезне, ти си казалъ думата, както трѣбва. Кажешъ ли нѣщо и не стане, ти не си казалъ думата на мѣсто. Всѣка дума, казана на мѣсто, на време и съ любовъ, винаги дава добри резултати.

Сега, азъ говоря за ония положения, за ония принципи, които иматъ отношение къмъ вашия животъ. Новитѣ принципи, новитѣ положения, новитѣ вѣрвания не сж нищо друго, освенъ идеалътъ, къмъ който всѣки човѣкъ се стреми. Подъ думата „идеалъ“, ние разбираме стремежа на човѣка да създаде нови форми въ живота си. въ които да влѣе своитѣ нови разбирания. Всѣки день, отъ изгрѣвъ до залѣзъ на слънцето, човѣкъ трѣбва да прибавя по нѣщо ново къмъ своя идеалъ. Ако човѣкъ всѣки день прибавя по нѣщо ново къмъ своя основенъ идеалъ, за една година той ще има 365 придобивки. Какъвъ е вашиятъ основенъ идеалъ? Ще кажете, че основниятъ идеалъ на живота ви е да любите Бога. Това значи, да осолите боба. Бобътъ не е осолень, а трѣбва да се осоли. Като расте и се развива, едновременно съ това човѣкъ трѣбва да мѣни и

идеала си. Това, което днесъ е идеалъ за него, не може да бжде идеалъ и за утрешния день. Както детето всѣки день расте и прибавя по нѣщо къмъ своя ръстъ, така и човѣкъ всѣки день трѣбва да прибавя по нѣщо къмъ своитѣ разбирания. Не е достатъчно човѣкъ само да предполага, че прави нѣщо, но той трѣбва да разширява съзнанието си, да усилва вѣрата си, да върви напредъ. Убежденията на човѣка трѣбва да пуснатъ корени въ материята, да се закрепятъ. Материята, наречена споредъ индуситѣ „майя“, представя външната обвивка на нѣщата. Тя съдържа въ себе си неизброими богатства. Материята създава голѣми мѣчнотии и страдания на хората, но това сж маски само, чрезъ които невидимиятъ свѣтъ ги изпитва. Страхливиятъ ще се уплаши и ще бѣга, ще се крие отъ живота, а смѣлиятъ ще се ползува отъ мѣчнотиятъ и страданията, ще се учи отъ тѣхъ. Като изучава уроцитѣ си добре, той ще извлѣче отъ материята онова богатство, което Богъ е вложилъ.

Следователно, докато е на физическия свѣтъ още, човѣкъ трѣбва да се справи съ материята, да реши задачитѣ си. За да реши задачитѣ си правилно, той трѣбва да смѣта добре, да прави вѣрни изчисления. Като ученици, вие трѣбва да се занимавате, освенъ съ смѣтане, още и съ пѣние, съ рисуване. Щомъ сте свободни, полѣйте малко, или вземете да нарисувате нѣщо. Човѣкъ трѣб-

ва да развива всички свои дарби и способности, да не се спира само върху една отъ тѣхъ. Докато е живъ, човѣкъ трѣбва да влага капиталитѣ си въ обръщение, да търгува съ тѣхъ. — Позволена ли е търговията за окултния ученикъ? — Позволена. — Нали е човѣшка работа? — Зависи, какъ се прилага. Ако се прилага по човѣшки начинъ, тя е човѣшка работа. Ако се прилага по Божественъ начинъ, тя е Божествена. Въ свѣта работятъ едновременно и двата метода. Който не може да работи по закона на благодатъта, той ще работи по закона на необходимостъта.

Основната мисль, която трѣбва да задържите въ ума си, е следната: всѣки день да придобивате по една нова форма, която да разширява съзнанието ви, за да укрепвате въ вѣрата, въ надеждата и въ любовта. Често хората губятъ любовта, вѣрата, знанието, силата си, защото нищо не прилагатъ къмъ тѣхъ. Въ Писанието е казано: „Растете отъ сила въ сила, отъ знание въ знание“. И до последния часъ на живота си, човѣкъ трѣбва да има будно съзнание, свѣтла мисль, да придобива по нѣщо ново. Като дойде часътъ на заминаването му, той да извика приятелитѣ си и да каже: Радвамъ се, че прекарахъ между васъ толкова години. Времето на прекарването ми въ затвора се свърши. Сега съмъ свободенъ вече и отивамъ при своитѣ си, които

обичамъ и които ме обичатъ. Ако съмъ обидилъ нѣкого отъ васъ, моля да ме извините. Искамъ да си замина спокоенъ, безъ дългове на земята. Единъ денъ и вие ще заминете при вашитъ близки, и тамъ ще се видимъ. Когато се казва, че ще заминете за онзи свѣтъ, вие се страхувате. Споредъ мене, заминаването не е нищо друго, освенъ излизане на човѣка отъ стѣснителното положение, въ което се намира. Нищо страшно нѣма въ заминаването. Да заmine човѣкъ, това значи, да възкрѣсне, да mine отъ единъ свѣтъ въ другъ.

Като ученици, вие трѣбва да правите опити, да познавате силата си. Не е достатъчно да казвате, че сте носители на Божиитъ мисли, но да правите опити, да изпитате думитъ си. Отивате при нѣкой боленъ и казвате: Ще оздравѣешъ, не се безпокой. Щомъ кажете това, думитъ ви трѣбва да се сбъднатъ. Щомъ отидете при нѣкой боленъ, кажете му: Следъ три деня ще оздравѣешъ. Ако следъ три деня болниятъ оздравѣе, мисълта и желанията ви сж били силни. Срѣщате единъ беденъ, страдащъ човѣкъ и му казвате: Следъ три деня положението ти ще се подобри. Ако, наистина, положението на този човѣкъ се подобри, мисълта ви е била силна. Мисълта на човѣка е силна само тогава, когато е свързана съ Божествената. Щомъ опититъ ви излѣзатъ сполучливи, обърнете се къмъ Бога и благодарете,

задето е проявилъ своята любовъ, милость и благодать чрезъ васъ. Благодарете, че този день сте имали възможность да Го познаете. Пожелайте въ себе си, Богъ да ви се открива всѣки день по малко. Помагайте на страдащитѣ, безъ да съжбялявате, че страдатъ. Когато нѣкой човѣкъ страда, това показва, че учителтъ му го изпитва. Единъ ученикъ е надеждень, обещава нѣщо, докато учителтъ има вѣра въ него и го изпитва. Престане ли да го изпитва, той е безнадеждень ученикъ. Страданията и радоститѣ сж неизбѣженъ пѣтъ въ живота на човѣка. Чрезъ тѣхъ човѣкъ познава великото и красивото въ свѣта.

Зората на новия животъ се пукна вечъ и носи Божиитѣ блага, които растатъ на свѣтлина въ Божествената градина.

Богъ е Любовь. Божията Любовь носи щастие.

Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Божията Любовь и Божията Мждрость носятъ пълното щастие.

Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Богъ е Истина. Божията Любовь, Божията Мждрость и Божията Истина носятъ всичкото щастие.

15. Лекция отъ Учителя, държана на
28 ноемврий, 1928 г. София.—Изгрѣвъ.

СМЪНА НА СЪСТОЯНИЯТА.

Размишление върху радостъта.

Сега ще прочета 140. Псаломъ, върху който да размишлявате цѣла седмица. Спирайте се на вътрешната, а не на външната страна на Псалома. Ако го изучавате по буква, нищо нѣма да научите.

Представете си, че ви се даде темата, да опредѣлите конкретно, какво нѣщо е истината. Какво ще кажете? Какво може всѣки ученикъ да каже или да напише за истината? Като ученици, вие трѣбва да дойдете до най-простото разбиране на истината, както и на всички важни въпроси въ живота. Само по този начинъ можете правилно да се развивате. Да се развива човѣкъ, това значи, умътъ му да укрепва, да дойде до положение да разбере истината въ нейната пълнота.

Следователно, човѣкъ трѣбва да работи, да развива ума и сърдцето си, да разбере истината и да я прилага. Запримѣрь, какво ще разберете, ако ви се каже, че човѣкъ нѣкога е живѣлъ въ огъня, както днесъ живѣе въ въздуха? Нѣкога човѣкъ е живѣлъ въ водата, както рибата живѣе днесъ въ водата. Какво ще разберете отъ тѣзи твърдения? Човѣкъ постепенно е промѣнялъ сръдцата, въ която е живѣлъ, докато е слѣзълъ.

най-после на твърдата материя, на земята. Да си на твърдата почва и да живѣешъ въ нея, това сж две различни положения. Какъ ще разберете това? За да разберете тия нѣща, вие трѣбва да имате умъ, да сте дошли до високо разбиране на нѣщата. Тѣзи въпроси не сж за деца, тѣ сж за възрастни хора, които иматъ зрѣлъ умъ. Това не подразбира, че децата трѣбва да се откажатъ отъ тази философия. Не мислете, че всичко изведнѣжъ ще ви стане ясно. Това е неестественъ процесъ. То е все едно да изисквате отъ окото си да възприеме всичката слънчева свѣтлина. Това е невъзможно. За васъ е важно два-три лжча да влѣзатъ въ очитѣ ви и да се ползвате отъ тѣхъ.

Сега, като ви наблюдавамъ, виждамъ, че нѣкои отъ васъ сж недоволни, защото не сж учени. Тѣ мислятъ, че за да бждатъ учени, непременно трѣбва да сж свършили гимназия и университетъ. Всѣки може да бжде ученъ, ако се стреми къмъ знанието съ радостъ. Докато учението радва човѣка, то е постижимо за него. Престане ли да се радва, то се отдръпва отъ него. За този човѣкъ знанието е непостижимо. Този законъ се отнася и до здравето на човѣка. Докато човѣкъ се радва на здравето и го цени, то е постижимо за него. Щомъ престане да се радва и да не го цени, здравето го напуска. Дето здравето отсъствува, тамъ болестъта присъствува. Следователно, човѣкъ се движи ме-

жду две състояния, които постоянно се смѣнятъ: радостъ и скръбъ. Докато се радвашъ и надѣвашъ, че можешъ да станешъ ученъ човѣкъ, радостта ти е на мѣсто. При това положение ти всѣки день ще придобивашъ по нѣщо. Щомъ се усъмнишъ въ придобиване на знанието, ти започвашъ да се обезсърдчавашъ. Щомъ дойде обезсърдението, съ него заедно иде и скръбта. Тогава и знанието се отдръпва. При радостта и вѣрната въ постижение на нѣщата, човѣкъ печели, придобива нѣщо. При обезсърдението и скръбта, той губи. Като дадете ябълка на детето, то се радва. Щомъ отнемете ябълката му, то скръби.

На какво се дължи недоволството? — На непостигнато желание. Искате ли да помогнете на човѣка, да го освободите отъ недоволството, насърдете го, дайте му възможностъ да постигне своето желание. Нѣкой се обезсърдчилъ, че не може да свърши училище. Кажете му, че следъ нѣколко години ще свърши благополучно. Нека посещава училището, нека учи, той самъ да види, какви препятствия има вътре и вънъ отъ себе си, да познае своитѣ сили и способности. Кажете ли му, че нѣма да свърши, той предврително ще спре развитието си. Стремезътъ е важенъ въ човѣка. Като се стреми къмъ известна целъ, която не може да постигне, човѣкъ придобива други нѣща, които го ползватъ. Казвайте на човѣка, че може да

постигне желанието си. Никога, обаче, не му казвайте, че това или онова негово желание е непостижимо. Виждате, какъ единъ грѣшенъ човѣкъ пада и става. Не му казвайте, че не може да стане праведенъ човѣкъ. Правдата, светостъта сж постижими нѣща. Отъ съзнанието на човѣка зависи въ единъ день да стане праведенъ и светъ човѣкъ, и въ единъ день да се огрѣши.

Съвременнитѣ хора говорятъ за реалността и казватъ, че реални нѣща сж тия, които могатъ да се постигнатъ. — Не, всѣко постигнато нѣщо не представя още самата реалностъ. Когато постигне нѣщо, човѣкъ се радва. Радостъта внася разширение въ съзнанието. Щомъ постигне нѣщо, човѣкъ става доволенъ. Докато се надѣватъ, че могатъ да постигнатъ нѣщо, хората сж доволни, радостни. Въ който день се усъмнятъ въ постигане на своитѣ желания, тѣ ставатъ недоволни и скръбни. За да не дойдатъ до това положение, хората не трѣбва да поставятъ никакви прегради на своитѣ идеали. Не се противопоставяйте на великия редъ и порядъкъ на природата! Като говоря за този процесъ, имамъ предъ видъ човѣшката съвѣсть. Съвѣстъта е особенъ инструментъ, особена мѣрка, съ която точно се измѣрва сжщината на нѣщата. Отъ тази мѣрка зависи степенъта на човѣшката радостъ, както и количеството на неговитѣ придобивки. Колкото по-развита е съвѣстъта на човѣка, тол-

кова по-ясни сж неговитѣ мисли, чувства и действия. Отъ развитието на човѣшката съвѣсть зависятъ правилнитѣ или неправилни отношения на човѣка къмъ Първата Причина. Когато съвѣстѣта измѣрва нѣщата, и човѣкъ разбере, че не е постъпилъ право, той става недоволенъ. Външно недоволниятъ е навъсенъ, киселъ. Обаче, недоволството нѣма нищо общо съ песимизма. Песимизмътъ е паталогическо състояние въ човѣка, което се лѣкува по особенъ начинъ.

Свѣтскитѣ хора изучаватъ живота, както и религиознитѣ го изучаватъ. Обаче, време е вече последнитѣ да се простятъ съ старитѣ форми на религията. Религията представя крайния предѣлъ на материалния животъ. Когато сж уреждали материалния си животъ, хората сж създали религията. Казватъ, че религията свързва хората съ Бога. — Какъ става това свързване, не знаемъ. Преди всичко, свързването е чисто материаленъ процесъ. Не е лошо да бжде човѣкъ свързанъ съ Първата Причина, съ хората, но той не може да се ползува отъ тази връзка. — — Защо? — Защото вързаниятъ не може да мисли. Божествено нѣщо ли е религията или човѣшко? Религията е човѣшко нѣщо, понеже се измѣня. Тя се измѣня така, както мѣни думата си и не устоява на нея онзи, който е взелъ пари на заемъ, съ задължение да ги изплати следъ три месеца. При това задължение има две вѣроятности

за неустояване на думата: или длъжникът не внася паритѣ на банкера на време, или банкерътъ иска паритѣ си преди изтичане на срока.

Когато казвамъ, че нѣкога човѣкъ е живѣлъ въ огъня, вие се запитвате, какъ е възможно това. Възможно е. Тогава свѣтлината е била срѣда за човѣка, както въздухътъ е днесъ негова срѣда. Свѣтлината е била гжста като вода. Следователно, каквото водата представя днесъ за рибата, такова нѣщо свѣтлината е представляла за човѣка. Въ стремежа си да намѣри своята срѣда, човѣкъ е миналъ презъ всички срѣди: презъ свѣтлината, презъ водата, презъ въздуха. Като е слизалъ на земята, той е вървѣлъ по инволюционенъ пжтъ. Сега минава по обратния пжтъ — по пжтя на еволюцията. Тази е причината, поради която, това, което нѣкога е било срѣда за човѣка, днесъ е станало условие. Човѣкъ е излѣзалъ отъ твърдата материя, но не е останалъ да живѣе въ нея. Днесъ той използва твърдата материя като условие. Той копае, оре, разработва земята. Нѣкога водата е била срѣда за човѣка, но днесъ е условие. Когато водата престане да бжде условие за човѣка, той ще придобие Вѣчния животъ. При това положение, водата ще бжде реалностъ за човѣка. Тя ще извира отъ него.

Тѣй щото, когато казваме, че нѣкой човѣкъ е изворъ, имаме предъ видъ, че вода-

та е влѣзла вече въ него и извира навънъ. Да живѣешъ въ водата като въ срѣда, да я използувашъ като условие за животъ и да я приемешъ въ себе си, за да изтича вънъ отъ тебе въ видъ на изворъ, това сж три различни състояния, презъ които човѣкъ минава. Това сж отвлѣчени мисли, върху които трѣбва да размишлявате, за да обясните състоянията си, презъ които минавате.

Казвате: Като отидемъ на онзи свѣтъ, тогава ще си обяснимъ всичко. — Това е материално разбиране на онзи свѣтъ. Като отидете на онзи свѣтъ, вие ще бждете като дете, което е свършило първо отдѣление и минава за второ. По-горе отъ второ отдѣление, обаче, не можете да отидете. Такъвъ е законътъ на развитието. Колкото и да е училъ човѣкъ на земята, неговото знание се равнява на знанието на дете, което е свършило първо отдѣление. Като отидете на онзи свѣтъ, ще постѣпите въ второ отдѣление. Щомъ свършите второ отдѣление, отново ще ви пратятъ на земята, да следвате трето отдѣление. Като свършите трето отдѣление, ще отидете на онзи свѣтъ, да следвате четвърто отдѣление. Първо и второ отдѣление съставятъ единъ завършенъ кръгъ. Трето и четвърто отдѣление съставятъ другъ завършенъ кръгъ. Докато е на земята, човѣкъ е мжжъ, следва въ първо отдѣление. Като отиде на онзи свѣтъ, той става жена, следва второ отдѣление. Като слѣ-

зе на земята, той пакъ става мжжъ, следва трето отдѣление. Щомъ заmine за другия свѣтъ, става жена, следва четвърто отдѣление. Значи, въ първо отдѣление човѣкъ развива своя умъ, своитѣ умствени способности и сили. Въ второ отдѣление той развива своето сърдце. Обаче, въ природата сжествува обратенъ процесъ, споредъ който, влѣзе ли въ невидимия свѣтъ, човѣкъ постжпва въ първо отдѣление и става жена. Щомъ слѣзе на земята, той постжпва въ второ отдѣление и става мжжъ.

Сега, това сж мисли за разсжждение, за да си обясните състоянията на доволство и недоволство, презъ които минавате. Когато се чувствувашъ доволенъ, разположенъ, господаръ на положението, ти си мжжъ. Това не значи, че ти си въ формата на мжжа, но минавашъ презъ неговото състояние. Мжжъ е всѣки, който мисли и разбира нѣщата. Това прави мжжа свободенъ. Когато се чувствувашъ недоволенъ, неразположенъ, ти минавашъ презъ състоянието на жената. Недоволниятъ всѣкога иска да се жени. Само недоволниятъ иска да се жени. Следователно, женитбата се дължи на недоволството на човѣка. Когато човѣкъ е лишенъ отъ нѣщо, когато му липсва нѣщо сжществено, той иска да се жени. Въ този смисълъ, когато жената и мжжътъ искатъ да се женятъ, тѣ сж все жени.

Като изнасямъ тия положения, ни най-малко не казвамъ, че трѣбва или не трѣбва

да се жените. Когато е недоволенъ, човѣкъ естествено търси нѣщо, което да осмисли живота му, да запълни празнотата на неговата душа. Човѣкъ все търси нѣкакъвъ идеалъ въ живота си. Докато е младъ, той мечтае, фантазира, че ще намѣри своя възлюбенъ, който ще осмисли живота му. Щомъ намѣри възлюбения си, той започва да му пише любовни писма, да му носи цвѣтя, подарѣци, докато единъ день се разочарова въ него и види, че не е намѣрилъ това, което търси. Като мисли, че е намѣрилъ своя идеалъ, човѣкъ първо се очарова, а после се разочарова и изпада въ положението на Йоанъ Веслей, виденъ реформаторъ въ областъта на религията, който се оженилъ за една англичанка, но три деня следъ това казалъ на приятеля си: Не струва човѣкъ да се жени. Не намѣрихъ тази, която търсихъ. Единъ младъ момѣкъ отишълъ при него и му казалъ, че се влюбилъ въ една красива, благородна мома, благочестива християнка, и желае да се ожени за нея. Йоанъ Веслей му отговорилъ: Момата е добра, красива, ревностна християнка; тя може добре да живѣе съ Христа, но не и съ тебе.

И тъй, каквото е отношението на човѣка къмъ външнитѣ хора, такова е отношението му и къмъ себе си. Тази е причината, поради която понякога човѣкъ е недоволенъ отъ известни свои постижения. Следъ като дълго време се е стремилъ да постигне нѣщо, щомъ го постигне, той става недоволенъ.

Какво трѣбва да прави човѣкъ, ако е недоволенъ отъ своя възлюбенъ, за когото се е оженилъ? Въ живота този въпросъ се разрешава чрезъ разводъ. Хората могатъ да се развеждатъ и отъ идеитѣ си. Въ Евангелието този въпросъ се решава по следния начинъ: човѣкъ има право да се разведе отъ една идея само тогава, когато тя го отдалечава отъ Бога. На сжщото основание казвамъ: Мжжътъ има право да се разведе съ жена си само тогава, когато тя го отдалечава отъ Бога. И жената има право да се разведе съ мжжа си само тогава, когато той я отдалечава отъ Бога. Въ широкъ смисълъ на думата, подразбирамъ: Отхвърли отъ себе си всѣка мисълъ, всѣко чувство, всѣка постѣпка, които те ограничаватъ, които спѣватъ твоето развитие, които те отдалечаватъ отъ Бога.

Сега, всички говорятъ за любовъ къмъ отечеството, както и къмъ цѣлото човѣчество. Какво представя любовта? Любовта представя отношения между души, които живѣятъ въ видимия и невидимия свѣтъ. Когато изразява любовта въ нейната пълнота, човѣкъ изпитва голѣмо доволство. Всѣко нѣщо, което повдига душата къмъ Бога, е любовъ. Всѣка идея, която повдига човѣка и хвърля свѣтлина въ неговия умъ, е плодъ на любовта. Любовта преобразява човѣка. Тя може да измѣни и най-голѣмия пияница. Щомъ любовта го посети, той веднага се отказва отъ пиенето и трѣгва следъ нея. Той се отказва отъ вино, отъ

месо и се обявява за въздържателъ. Каквито теории да му проповѣдватъ за ползата отъ виното и отъ месото, той никого вече не слуша. Веднѣжъ е опиталъ тия нѣща, той не иска да се връща къмъ тѣхъ. Той знае, че по-добра храна отъ хлѣба и по-добро питие отъ водата не съществуватъ. Всички храни произлизатъ отъ житото. Житото представя първичната материя, която е дала потикъ на органическия свѣтъ. Този потикъ е Божественъ. Следователно, който иска да приеме този потикъ въ себе си, той трѣбва да се храни съ жито. Който се оплаква, че обѣркалъ смѣтките си и не може да намѣри правия пътъ на живота, той трѣбва да се храни съ жито. Житото е въ състояние да му помогне, да му покаже начина, по който може да уреди всичките си работи. — Вѣрно ли е това? — Опитайте и ще се убедите. Преди да се съмнява и да отрича нѣщата, човѣкъ трѣбва да ги опита. Иначе, той ще се натѣква на противоречия, които не го ползватъ. Има противоречия въ живота, които сж необходими.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ все трѣбва да бѣде лишенъ отъ нѣщо, да му недостига нѣщо. Това, което му недостига, ще бѣде потикъ въ живота му. Недоволството е необходимъ елементъ въ човѣшкия животъ, както и въ цѣлата природа. Окоето е недоволено, че вижда само, а не може да слуша. Ухото е недоволено, че слуша само, а не вижда. Носътъ е недоволенъ, че не може да вижда,

да слуша, а само мирише нѣщата. Езикътъ се оплаква, че само вкусва нѣщата, а не може да мисли, да чувствува. Кое положение трѣбва да заеме човѣкъ: положението на око, на ухо, на носъ, на езикъ, на мозъкъ или на сърдце? При каквото положение и да се намира, човѣкъ трѣбва да бжде смѣлъ. Смѣлъ човѣкъ е онзи, който мисли право. Който обича истината и мисли за нея, той е смѣлъ, безстрашливъ човѣкъ. Искате ли да бждете свободни, напуснете всичко, което ви свързва. Напуснете онази религия, онази наука, които ви свързватъ. — Какво трѣбва да правя? — Люби Бога. Който иска да люби Бога, а е свързанъ за нѣщо, той не може да прояви любовта си. Щомъ иска да прояви любовта си, той трѣбва да разкъса всички свои връзки. Кога майката обича детето си? — Когато се освободи отъ него, т. е. когато се скъса връзката, съ която детето е било свързано въ утробата ѝ. Докато не го е родила, майката е изпитвала повече страхъ за себе си, отколкото любовъ къмъ детето. Ако не разберете положението на бременната жена, на бащата, който се грижи за прехраната на дома си, вие не можете да разберете и себе си. Като ученици, вие трѣбва да разбирате състоянията на майката, на бащата, на детето, за да разбирате и своитѣ състояния.

Ще кажете, че това не се отнася до васъ. — Именно до васъ се отнася. За васъ е важно, какво трѣбва да правите сега. Ще

учите. Ако сте на земята, ще бъдете мъжъ или жена въ първо отдѣление. Ако сте въ невидимия свѣтъ, ще бъдете мъжъ или жена въ второ отдѣление. Дали човѣкъ е горе или долу, той ще бжде или мъжъ, или жена, или дете. Мнозина казватъ, че не искатъ да бждатъ нито жени, нито деца. Тѣ искатъ да бждатъ мъже. — Отъ човѣка зависи, какъвъ да бжде. Споредъ това, което носи въ себе си, човѣкъ може да бжде мъжъ, жена или дете. Други пъкъ не искатъ да бждатъ мъже. Слушате нѣкой мъжъ да казва, че втори пътъ иска да се роди жена, да седи въ къщи на топло, да посрѣща и изпраща мъжа си. Дотегнало му цѣлъ день да тича нагоре — надолу, да се грижи за прехраната. Дотегнало му да ходи по бойнитѣ полета да воюва. Другъ пъкъ иска да бжде дете, да му се радватъ, да го милватъ и на ръце да го носятъ. И това положение е добро, но какъвъ щѣше да бжде свѣтътъ безъ майки и бащи, а навсѣкжде само деца? Дето и да се обърнете, само плачове ще чувате. Красотата на живота седи въ разнообразието. Красивъ е животътъ, когато срѣщаме бащи, майки и деца. Когато има майка и баща, детето е доволно, не плаче. Щомъ изгуби майка си, то започва да плаче съ едното си око — съ лѣвото. Като изгуби и баща си, то плаче и съ дветѣ си очи. Да изгуби човѣкъ баща си и майка си, това значи, да изгуби условията на живота си. Щомъ изгуби всички условия на живота си, човѣкъ се

превръща въ суха чешма и престава да тече. Детето е символъ на живота. То съдържа редъ условия и възможности за развитието си. Затова Христосъ е казалъ: „Ако не станете като малкитѣ деца, нѣма да влѣзете въ Царството Божие“. Детето носи въ себе си велика, Божествена идея.

Като говоря за мъже и жени, нѣкои ме разбиратъ криво. Подъ мъже и жени ние разбираме отношения на души, каквито сж били въ първичния животъ, споредъ Божественния порядъкъ на нѣщата. Споредъ този порядъкъ на нѣщата, отношенията между хората сж съвсемъ различни отъ сегашнитѣ. Запримѣрь, ако отидете при нѣкой банкеръ и му поискате 20,000 лв. на заемъ, съ срокъ 20 дня, той веднага ще ви услужи, безъ да записва въ книгитѣ си. — Защо? — Той има пълно довѣрие въ човѣка. Обаче, вие, които взимате паритѣ, записвате въ тевтера си сумата и деня, въ който трѣбва да я изплатите. Като дойде опредѣлениятъ день, вие отивате при банкера, внасяте паритѣ и благодарите за услугата. Сега банкерътъ отваря книжата си и пише, че е получилъ сумата 20,000 лв. Той пише въ книжата си само суми, които получава, а не и ония, които дава. Въ дадения случай и двамата благодарятъ, че сж могли да се запознаятъ, да си услужатъ и да станатъ добри приятели. Следователно, нуждитѣ, лишенията на хората сж условия да се срещнатъ, да познаятъ характеритѣ си, всѣки да види, докж-

де е дошълъ въ развитието си. Какъ постъпватъ съвременнитѣ хора? Ако отидете при нѣкой банкеръ да искате пари на заемъ, той ще мисли, ще ви разпитва, какво е положението ви и най-после ще каже, чо може да ви кредитира, ако представите трима поржчители. Следъ това веднага ще подпишете полица и ще вземете паритѣ.

Каква култура, какво християнство може да сществува при такива отношения? Когато хората уреждатъ отношенията си, своитѣ взимания и давания, при подписа на трима души, това не сж истински отношения, това не е никаква любовъ. Правилнитѣ отношения иматъ за основа любовта. Дето отсжтствува любовъ и довѣрие между хората, тамъ никакви отношения не сществуваатъ.

Съвременнитѣ хора сж дошли до положение, за всѣко нѣщо да искатъ по трима поржчители. Тримата поржчители, това сж бащата, майката и детето. Ако детето отиде при нѣкой банкеръ да иска 20,000 лв. на заемъ, последниятъ му казва: Извикай баща си и майка си, да се подпишатъ като поржчители. Азъ искамъ да зная, имашъ ли баща и майка. Като види бащата и майката, банкерътъ дава на детето сумата 20,000 лв., написва една полица, дава я да се подпишатъ и я задържа въ себе си. — Не, полицата трѣбва да бжде въ ржцетѣ на бащата и майката. Банкерътъ е хваналъ вече въ ржцетѣ си бащата и майката като поржчители. За него тѣ сж достатъчни. Щомъ

забавятъ изплащането на полицата, банкерътъ веднага хваща бащата, майката и детето и казва: Плащайте сега!

Питамъ: Какво щастие може да съществува при такива отношения? Това е порядъкътъ въ човѣшкия свѣтъ. Въ Божествения свѣтъ, обаче, такъвъ порядъкъ не съществува. Тамъ всички банки сж отворени, и всѣки може да си вземе, колкото и каквото му е нужно. Божественитѣ банки представятъ чешми, които всѣкога сж отворени. Кой колкото вода иска, толкова може да си налѣе, но всичко се пише. Тамъ нищо не се дава даромъ. Тамъ всичко се плаща. — Съ какво? — Съ добъръ животъ. Не живѣете ли добре, веднага полицата излиза на лице. Водата, въздухътъ, свѣтлината сж Божествени банки, отъ които човѣкъ свободно може да черпи, колкото иска. Добритѣ животъ определя кредита на човѣка. Нѣкога, когато хората сж живѣли добре, въ далечното минало, житото е ставало голѣмо, като дърво. То се е отличавало по съставъ отъ сегашното, било е по-едро, по-хранително и по-вкусно. Обаче, следъ грѣхопадането, житото е изгубило и отъ голѣмината, и отъ вкуса, и отъ хранителността си. Въ последно време се забелязва подобряване на житото. Подобряването на житото е въ връзка съ подобряване живота на хората.

Този законъ има отношение и къмъ живота на отдѣлния човѣкъ. Щомъ възстанови отношенията си съ Първата Причина, човѣкъ

се подмладява и започва правилно да мисли, да чувствава и да действа. При това положение човѣкъ става отзивчивъ къмъ страданията на хората, вслушва се въ тѣхнитѣ болки и се стреми да имъ помогне. Ако разбира законитѣ на водата, той може да лѣкува съ нея. Водата е носителка на животъ, на жизнена прана. Който знае да се ползува отъ тази прана, той може лесно да се лѣкува. Чрезъ водата, човѣкъ може да лѣкува всички органически болести. Нѣкой е работилъ цѣли 20 години по отрицателенъ пѣтъ, докато създаде известна болестъ въ себе си, а очаква да я излѣкува за нѣколко дня. Това е невъзможно. Такъвъ законъ въ природата не съществува. За да не създава условия въ себе си за органически болести, човѣкъ трѣбва да живѣе добре. Лошитѣ условия, вънъ и вътре въ човѣка, наричаме сждба. За да се справи съ сждбата си, човѣкъ не трѣбва да се бори съ нея. Който се е борилъ съ сждбата си, той всѣкога е билъ побеждаванъ. Нѣкой се хвали, че се бори съ себе си. Бори ли се съ себе си, човѣкъ попада въ рѣцетѣ на сждбата, която го тъпче, мачка, докато го победи. Щомъ престане да се бори съ себе си, сждбата му се подчинява, и той излиза победителъ. Защо трѣбва човѣкъ да се бори съ себе си?

Казано е въ Писанието: „Възложете това ра си на Господа“. Това значи: Не се борете съ себе си, съ своята сждба. Дойде ли нѣкакво страдание, не се борете съ него, нито

се отчайвайте, но хванете го, помилвайте го, поносете го малко на ръце, докато се примирите съ него. Щомъ се примирите съ страданието си, въ васъ настава дълбокъ, вжтрешенъ миръ. — Защо трѣбва човѣкъ да се примирява съ страданието? — За да стане великъ Христосъ е великъ, защото се примири съ страданието. Той знаеше, че страданието Му е изпратено отъ Бога и трѣбва да го приеме съ радостъ. Така сж постѣпвали всички хора на миналото, които считаме велики. Много начини имаше, чрезъ които Христосъ можа да избѣгне страданията, но знаеше, че ако Той се откаже отъ страданията си, цѣлото човѣчество ще страда. Той прие страданията, за да облекчи положението на човѣчеството. Следователно, ако чрезъ страданията си, човѣкъ облекчава страданията на цѣлото човѣчество, заслужава да страда. Отъ Божествено гледище, има страдания, които сж необходими за човѣка. Тѣ криятъ въ себе си известни блага.

Всички хора искатъ да бждатъ щастливи. Естествено е това желание, но трѣбва да се знае, че за придобиване на щастието сж необходими известни условия. Като е дошълъ на земята, човѣкъ ще получи известенъ дѣлъ и отъ страданията. Каква е разликата между щастието и нещастието? Отъ какво зависи да бжде човѣкъ щастливъ или нещастенъ? Срѣщате нѣкой беденъ човѣкъ, но той е доволенъ, щастливъ отъ положението си. Срѣщате

единъ богатъ, но той е недоволенъ, нещастенъ, нѣщо му недостига. Значи, разбиранията на човѣка опредѣлятъ неговото щастие или нещастие. Щастието и нещастieto на човѣка се опредѣлятъ отъ неговото съзнание. Понѣкога и най-добритѣ условия, и най-свѣтлиѣ идеи могатъ да направятъ човѣка нещастенъ, да му причинятъ болезнени състояния. При боленъ стомахъ и най-хубавата храна причинява страдания. Обаче, всѣко дневно страдание на човѣка носи въ себе си бждеще щастие. За да провѣри това, човѣкъ трѣбва да има търпение, да дочака това време. Такъвъ е законътъ. Ако спазваме великитѣ Божии закони, ще видимъ, че всѣко страдание, всѣко изпитание, всѣко нещастие носи следъ себе си велики блага. Въ Божествения свѣтъ, въ Бога страдания нѣма. Следователно, Богъ е въ сила да превърне страданията на хората въ радости. Казано е въ Писанието: „Всичко, което се случва въ живота на онзи, който люби Бога, ще се превърне на добро“. Това е законъ за смѣна на състоянията.

Като ученици, вие трѣбва да държите въ ума си положителни мисли. Който може всѣкога да държи положителни мисли въ себе си, той е ученикъ и може да учи. Истински човѣкъ е онзи, които никога не се обезсърдчава. Като се обезсърдчи, човѣкъ казва: Свърши се моята работа. — Не, тя едва сега започва. — Пари нѣмамъ. — Ще дойдатъ. — Здраве нѣмамъ. — Ще дойде. — Приятели нѣмамъ. — И

приятели ще имашъ. — Кога ще дойде всичко това? — Когато издържите изпититѣ си, когато се справите съ противоречията на живота. Имайте вѣра на положителното въ живота. Да имате вѣра въ великото и красивото, въ положителното въ свѣта, това не е религия. Това е истинската философия на живота.

Сега, като говоря по този начинъ, целта ми не е да ви заставя да мислите като мене. Това е невъзможно. Моята целъ е да събудя красивото, мощното, което е вложено въ васъ отъ памти-вѣка. Когато красивото и великото въ човѣка изникне и започне да расте, тогава всички хора ще се разбератъ. Въ вашата градина ще почнатъ да растатъ круши, ябълки, сливи, грозде, портокали, мандарини, и вие ще продавате отъ тѣхъ. Като дойда въ градината ви, ще пожелае да си купя отъ вашитѣ плодове. Ако килограмътъ на нѣкои плодове струва 50 лв., азъ ще ви дамъ сто. Така ще се създадатъ приятелски, любовни отношения. Единъ на другъ ще имаме вѣра. Такива трѣбва да бждатъ истинскитѣ отношения между хората. — Кога ще бжде това? — Единъ день. Този день може да бжде още днесъ, а може да бжде и следъ хиляди и милиони години — отъ васъ зависи. Каквото човѣкъ мисли, това става. Мислете положително, за да дойдатъ положителни, красиви нѣща. Мислете за красотата, ако искате да станете красивъ. Мислете за доброто, ако искате да станете добъръ. Мислете за любовта, ако искате тя да ви посети. Мислете право.

Мислете красиво и положително за всичко. Правата и положителна мисъл е път за постигане на всички блага въ живота.

Сега, нѣкои ще кажатъ, че тия работи имъ сж познати, нѣма защо да се говорятъ. Не е въпросъ, дали ги знаятъ или не, важно е, правятъ ли ги. Каква полза, че знаешъ нѣщо, а не го правишъ? Каква полза, че знаешъ една пѣсенъ, а не можешъ да я изпѣешъ? — Не, има нѣща, които човѣкъ не знае и трѣбва да ги учи, да ги прилага. Да пѣе човѣкъ, това значи, да има добри външни и вътрешни условия. Пѣвецътъ пѣе, защото има разработенъ гласъ. Той пѣе, защото има публика, която го слуша. Той пѣе, защото салонътъ е добре отопленъ и освѣтенъ. Нека мзлѣзе да пѣе предъ умрѣли хора, въ студентъ, тъменъ салонъ и вижте, ще пѣе ли този пѣвецъ. За всѣко нѣщо се искатъ условия. Следователно, за да пѣе, да свири, да учи, да работи, човѣкъ трѣбва да има права, положителна, велика мисълъ. Мисълъта е условие, безъ което човѣкъ не може да живѣе. Тя отваря пътя му къмъ великия свѣтъ, отдето идатъ всички блага.

И тъй, отъ ученика се иска знание, да различава положителнитѣ мисли отъ отрицателнитѣ и да може да ги смѣня. Той трѣбва непрестанно да учи, да не спира развитието си. Учете непрестанно! Любете непрестанно! Любовта съ любовь се храни, мъдростъта — съ мъдростъ, доброто — съ добро. Като се обезсърдчи, човѣкъ казва: Нѣма вече да правя

добро. — Колкото повече правишъ добро, толкова повече душата ти се разширява, толкова повече умътъ ти закрепва и става по-могъщъ, толкова повече сърдцето ти се облагородява. Другъ пъкъ казва: Не искамъ да мисля повече. Главата ми ще се пръсне отъ мисълъ. — Чудно нѣщо! Когато стомна пълна съ вода се изложи на студа и се пръсне, отъ мисълъ ли се е пръснала? Главата на човѣка се пръска отъ тревоги, отъ безпокойствия, но никога отъ мисълъ. Чистата, права мисълъ повдига човѣка и му помага. И въ най-труднитѣ моменти той излиза на правъ пътъ. Тя има за основа онова знание, което може да помогне на човѣка въ всички случаи на неговия животъ.

Сега, като говоря за страданието, азъ имамъ предъ видъ великия законъ на любовта, на мъдростта и на истината. Така разбрани, страданията представятъ пътъ къмъ познаване на великото, красивото, възвишеното въ свѣта. Тѣ водятъ къмъ познаване и придобиване на любовта. Заслужава човѣкъ хиляди години да страда, за да опита единъ моментъ на любовта. Дойде ли любовта въ човѣка, тя заличава всички страдания, всички мъчности и нещастия на вѣковетѣ. Единъ моментъ на любовта заличава вѣковнитѣ страдания. Любовта ще покаже, че и най-голъмитѣ страдания на човѣка сж били все любовъ, но неразбрана. Любовта ще превърне страданията на миналото въ велика симфония на душата, въ велика хармония между всички души.

— Богъ е Любовь. Божията Любовь носи щастие.

— Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Божията Любовь и Божията Мждрость носятъ пълното щастие.

— Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Богъ е Истина. Божията Любовь, Божията Мждрость и Божията Истина носятъ всичкото щастие.

✱

16. Лекция отъ Учителя, държана на
5 декемврий, 1928 г. София. — Изгрѣвъ.

РАЗБИРАНЕ НА ЖИВОТА.

Размишление върху веселието на Божия Духъ.

Животътъ представя условие за разбиране на любовта. Безъ животъ любовта е неразбрана. Любовта произтича отъ живота. Който разбира живота, само той може да разбере любовта. Човѣкъ е достигналъ до разбиране на любовта само чрезъ живота. Животътъ тече непрерывно въ човѣка, но понѣкога това течение отслабва, а понѣкога се усилва. Когато животътъ отслабва, човѣкъ боледува. Когато животътъ се усилва, човѣкъ е здравъ и бодъръ. Здравето на човѣка е мѣрка за силата на живота, който тече презъ него. Като знае това, човѣкъ трѣбва да пази здравето си.

Животътъ функционира едновременно въ три свѣта: въ физическия, въ духовния и въ Божествения. По какво се различаватъ тия три свѣта? Кога живѣе човѣкъ на физическия, кога — въ духовния и кога — въ Божествения свѣтъ? Да живѣе човѣкъ само на физическия свѣтъ, това значи, съзнанието му да е отвънъ. За такъвъ човѣкъ казваме, че живѣе несъзнателно, като камънитѣ въ природата. Да живѣе човѣкъ въ духовния свѣтъ, това значи, съзнанието му да е отвътре. Да живѣе човѣкъ въ Божествения

свѣтъ, това значи, съзнанието му да е и вънъ, и вътре. Божествениятъ свѣтъ включва въ себе си и физическия, и духовния. Ако не е готовъ още за духовния свѣтъ, човѣкъ изпада въ сжщата опасностъ, въ каквато се намира параходътъ, когато вълнитѣ проникватъ въ него. Докато вълнитѣ го биятъ отвънъ, той е въ безопасностъ. Проникнатъ ли вътре въ него, въ скоро време той ще опита дъното на морето. Следователно, ако съзнанието на физическия човѣкъ проникне вътре въ него, той непременно ще потъне. Едновременно той не може да живѣе и на физическия, и въ духовния свѣтъ. Това сж два свѣта, диаметрално противоположни единъ на другъ. Докато живѣе съ съзнанието си на физическия свѣтъ само, човѣкъ трѣбва да приема нѣщата, както сж, безъ да се рови въ тѣхната сжщина. — Защо боледувамъ? — За да изправишъ нѣкоя своя погрѣшка и да научишъ нѣщо. Филосфствувашъ ли много, никакъвъ отговоръ нѣма да получишъ. — Защо? — Защото не си готовъ. Може ли човѣкъ да изкара два килограма масло отъ единъ килограмъ млѣко? — Не може. Значи, невъзможно е да ви се отговори на въпроса, защо боледувате. — Защо хората не ме обичатъ и уважаватъ? — Защото не си богатъ, нѣмашъ знание, боледувашъ и т. н. Искашъ ли да те уважаватъ и почитатъ, стани богатъ, ученъ, здравъ. На физическия свѣтъ е така. Въ духовния и въ Божестве-

ния свѣтъ, обаче, отношенията между хората сж други.

Съвременнитѣ хора се оправдаватъ за своитѣ неуспѣхи и непостигнати желанія съ отсъствие на време. Щомъ се е родилъ на земята и живѣе въ време и пространство, човѣкъ има време за всичко. Обаче, това не подразбира, че отъ единъ килограмъ млѣко могатъ да излѣзатъ два килограма масло, т. е. въ единъ животъ обикновениятъ човѣкъ да стане светия. Реалниятъ животъ има предъ видъ постигане на близки цели. Целта на човѣшкия животъ седи въ правилно използване на днешнитѣ блага и условия. Утрешниятъ день има нова програма. Земедѣлецътъ пита: Какво трѣбва да правя днесъ? — Ще впрегнешъ колата си, ще отидешъ на нивата и ще орешъ. — Докога? — Докато имашъ сили и време на разположение. За всѣки день е опредѣлено, каква работа трѣбва да свършишъ. Жената пита: Какво трѣбва да правя днесъ? — Ще работишъ въ къщи: ще готвишъ, ще перешъ, ще чистишъ и т. н. — Колко време трѣбва да работя? — Опредѣлено е, колко време трѣбва да работишъ и какво да направишъ за даденото време. Казано е: Не отлагай днешната работа за утре. — Какво трѣбва да правя, като стана отъ сънь? — Ще се молишъ, ще четешъ, ще работишъ въ къщи. Ако нѣма, какво да правишъ, ще играешъ. Играта е почивка, смѣна на състоянията.

Следователно, докато човѣкъ живѣе на физическия свѣтъ, съзнанието му е външно. Той има отношение повече къмъ външния свѣтъ, къмъ материалната страна на нѣщата. Тази е причината, поради която той прави погрѣшки като дете. Какво трѣбва да правите, когато детето грѣши? Ще отидете при майка му и баща му, ще имъ разправите, какво е направило детето и ще оставите тѣ да се разправятъ съ него. Ако вие се разправяте съ детето, нѣма да му въздействувате. Прилагайте този законъ и къмъ възрастнитѣ хора. Понеже тѣ сж деца на Бога, като направятъ нѣкаква погрѣшка, не се разправяйте съ тѣхъ, но идете при тѣхния Баща. Той ще оправи работитѣ имъ, безъ никакво влошаване. Следователно, искате ли да влѣзете въ право отношение съ физическото съзнание на тия деца, вие нищо нѣма да постигнете.

Този законъ има отношение и къмъ идейния свѣтъ. Запримѣръ, вие сте беденъ човѣкъ, имате жена, деца, но сте безъ работа. Търсите тукъ - тамъ работа, но не можете да намѣрите. Децата ви нѣматъ хлѣбъ за ядене, нито дрехи, обуца, книги и т. н. Най-после, вие дохождате до отчаяние, искате да откраднете нѣщо отнѣкжде, да купите хлѣбъ. Като започнете да мислите, вие се ужасявате отъ тази мисль въ себе си и влизате въ борба съ нея. — Не, не се разправяйте съ отрицателнитѣ мисли, които минаватъ презъ васъ. Оставете ги на роди-

телитѣ имъ, тѣ да се разправятъ съ тѣхъ. — Какво да правимъ съ глада? — Идете на лозето да копаете — Пришки ще излѣзатъ на ржцетѣ ми. — Ще излѣзатъ, разбира се. Обаче, за предпочитане е да излѣзатъ пришки на човѣшкитѣ ржце отъ работа, отколкото отъ лъжа. Това показва, че и при лъжата излизатъ пришки на човѣшкитѣ ржце. Разликата седи само въ това, че като работи, човѣкъ е доволенъ отъ себе си, а като краде и лъже, е недоволенъ.

И тъй, научете се да разграничавате идеитѣ. Всѣка идея, на която съзнанието е отвлѣкъ, трѣбва да се отнесе къмъ съответния свѣтъ. Отношенията на нѣщата въ свѣта сж строго опредѣлени. Всѣко нѣщо въ свѣта има свой господарь, който го управлява. Рѣкитѣ, горитѣ, въздухътъ, свѣтлината, макаръ и да сж дадени за наше ползуване, иматъ свои господари. Какво показва това? — Това показва, че на земята ние сме слуги, обиколени съ много господари. Положението на слугата зависи отъ неговата разумность. Само разумностьта е въ състояние да повдигне човѣка. Щомъ си въобрази, че е нѣкаква голѣма величина, човѣкъ веднага срѣща на пжтя си господаритѣ на водитѣ, на горитѣ, на въздуха, на свѣтлината и т. н. Какъ ще се справи съ тия господари? — Чрезъ разумностьта. Ако не си разуменъ, ще се натъкнешъ на редъ противоречия и ще кажешъ, че това не можешъ да направишъ, онова не можешъ да напра-

вишъ, не можешъ да учишъ, животътъ е безсмысленъ и т. н.— Не, така не се разсждава.

Какво не може човѣкъ да направи?— Не мога да се моля. — Какъ да не можешъ? Една дума не можешъ ли да кажешъ? Като ти се объркатъ работитѣ, не можешъ ли да кажешъ: Господи, бжди милостивъ къмъ мене! Загазихъ, не мога да си помогна. Щомъ си загазилъ, ти си попадналъ въ нѣкоя рѣка. Богъ веднага ще изпрати господаря на рѣката да те извади навънъ. Силната молитва се състои отъ две-три думи. Ако си гладенъ, иди при нѣкой свой приятелъ и кажи: Гладенъ съмъ! Той ще те разбере и ще те нахрани. Трѣбва ли да му разправяшъ, какъ си изпадналъ до това положение? Можешъ да говоришъ много, но многото думи сж разказъ, или нѣкакъвъ романъ, безъ който можете да минете. Понеже хората сж свързани единъ съ другъ, всѣки човѣкъ е доволенъ, когато му се представи случай да послужи на ближния си. Ако при васъ дойде нѣкой ученъ, радвайте се, че можете да научите нѣщо. Хората трѣбва едни на други да си помагатъ. Ако този, когото сте нахранили, е добъръ цигуларъ, той ще извади цигулката си и ще ви посвири. Гладътъ е станалъ причина да се запознаете съ него.

Като ученици, вие трѣбва да разглеждате живота разумно. Каквото и да ви се случва въ живота, това сж скрити възможности за проява на Божественото въ свѣта. Колко-

то по-близко сте до Божественото разбиране на нѣщата, толкова повече съзнанието ви се разширява. Съзнанието на човѣка представя капиталъ, безъ който не може да се работи. Ако съзнанието ви не се разширява, каквито блага, каквито знания и да придобивате, нѣма да ги задържите въ себе си. Всички блага и придобивки, които човѣкъ може да задържи въ съзнанието си, оставатъ за вѣчни времена. Не може ли да ги задържи, тѣ сж временни и сами по себе си ще отпаднатъ. Като знаете това, вие трѣбва да се стремите къмъ онѣзи блага, които сж постоянни, вѣчни. Тѣ причиняватъ вѣчна радостъ на човѣка. Радостта на човѣка е постоянна, когато той разбира отношенията, които съществуватъ въ Божествения, въ духовния и въ физическия свѣтъ и живѣе съобразно тѣхъ. Божествениятъ свѣтъ включва всички придобивки и блага, които човѣкъ е придобилъ на физическия и въ духовния свѣтъ. Тѣзи придобивки вървятъ съ човѣка заедно, и на този, и на онзи свѣтъ.

Като слушате да се говори по този начинъ, казвате, че знаете много нѣща за Бога, за Божествения свѣтъ. — Какво знаете за Бога? — Знаемъ, че Той е Любовь. — Какво знаете за любовта? — Знаемъ, че животътъ произтича отъ любовта. — Какво знаете за живота? — Знаемъ, че животътъ представя сборъ отъ множество различни форми, надъ насъ и подъ насъ. Наистина, докато не раз-

бере живота, човѣкъ никога нѣма да разбере любовта. Безъ живота любовта остава неразбрана. Дето е животътъ, тамъ има непреривно движение. Щомъ дойде до любовта, човѣкъ спира движението си. Който срещне красива мома, или красивъ момъкъ, той се спира, захласва се и започва да гледа. Дали той е професоръ, учителъ, свещеникъ, майка или баща, ще се спре предъ любовта. Който срещне любовта, той непременно трѣбва да се спре, докато тя замине. Любовта ще мине покрай него, ще го поздрави и ще си отмине. Щомъ го поздрави, той ще продължи пътя си, ще отиде да свърши работата си. Който не се спира предъ любовта, той е изгубилъ едно отъ великитѣ условия на живота. Най-малкиятъ проблѣсъкъ на любовта въ душата на човѣка струва цѣлъ животъ. Безъ нея, нито богатство, нито сила, нито знание, нито изкуство иматъ нѣкакъвъ смисълъ. Безъ любовта всичко е „мая“. Единъ погледъ на любовта дава сила презъ цѣлия животъ на човѣка. Той остава за винаги паметенъ. Срѣщате нѣкой старецъ, на 70—80 годишна възраст, но щомъ стане дума за любовта, той започва да ви разправя, че като билъ младъ, една красива мома го погледнала така, че и до днесъ не може да забрави този погледъ. Очитѣ ѝ били огънь, който и до днесъ топли сърдцето му. — Той е почувствувалъ погледа на любовта, но не я разбралъ. Очитѣ на

красивата мома не сж любовта, но презъ очитѣ на тази мома е миналъ Божествениятъ пламѣкъ на любовта. Той живѣе въ душата на човѣка и оттамъ излиза навънъ. Ето защо, дете видите Божественото, въ мъжъ или въ жена, спрете се да го погледате. То прави нѣщата красиви. Турцитѣ казватъ: Благословение е за човѣка да гледа красивото въ свѣта.

Съвременнитѣ хора още не разбиратъ любовта, вследствие на което сж изопачили и най-красивитѣ нѣща. Тази е причината, поради която тѣ изпадатъ въ голѣми заблуждения и противоречия. — Не, срещнете ли любовта, спрете се и благодарете, че сте я видѣли. Не питайте, коя е тази красива мома или момѣкъ, коя майка ги е родила. Каквото и да правите, вие никога нѣма да намѣрите майката на любовта. Красивата мома и красивиятъ момѣкъ, които срѣщате, сж изразъ само на любовта. Обаче, красотата не е физическо качество. Красотата не принадлежи на физическия, нито на духовния свѣтъ, но се проявява чрезъ тѣхъ. Красотата е достояние на Божествения свѣтъ. На физическия свѣтъ тя трае кратко време, въ духовния свѣтъ остава за по-дълго време, а въ Божествения свѣтъ — за вѣчни времена. Красотата е идеалъ за човѣка. Той се стреми къмъ красивото въ свѣта, като къмъ свой идеалъ. Красиви мисли, красиви чувства, красиви постѣпки, това е идеалътъ на човѣшката ду-

ша. Красотата радва човѣка. Лошото за човѣка седи въ това, че при всѣко изпитание той губи радостта, силата си и казва, че всичко е празна работа. — Не, когато се радвате, вие сте дошли до вътрешната, а не до външната красота. Дръжте се за красивитѣ мисли и чувства, които даватъ тласкъ въ живота ви. Тѣ сж онази свѣтлина, онзи пламъкъ, който излиза отъ очитѣ на красивата мома и на красивия момъкъ. Колкото пжти и да срещнете красотата, изразъ на любовта, спрете се предъ нея, не я отминавайте. Ако първия пжтъ се спрете и я поздравите, тя ще ви срещне и втори пжтъ и ще се задържи за по-дълго време при васъ.

Сега, азъ желая всички да бждете захласнати отъ любовта, безъ да изгубите съзнанието си; да сте готови, като видите любовта, да забравите, че сте тръгнали нѣкъде да правите зло. Запримѣрь, нѣкой тръгналъ да отмъщава на брата си, но на пжтя срѣща любовта — красива мома, която го поглежда мило и го поздравява. Той се спира захласнатъ предъ нея и забравя, че е тръгналъ да отмъщава. Като замине красивата мома, той започва да мисли: Има Богъ въ свѣта, има любовъ, има защо да се живѣе. Радостенъ и доволенъ, той продължава своя пжтъ. Кажете ли, че това е празна работа, той се излага на смъртъ. Който отрича живота, той приема смъртта. Това е неизбѣженъ законъ. Следъ живота иде смъртта,

а следъ смъртта — животътъ. Кажe ли нѣкой, че не иска да живѣе, той кани смъртта при себе си. Обаче, това не е правилно разбиране. Така не се живѣе. Така живѣятъ само своенравнитѣ деца, които се сърдятъ иа баща си, на майка си, на близкитѣ си, че не имъ даватъ всичко, каквото желаятъ. Защо ще се сърдите на Бога, че сте създадени такива, каквито сте днесъ?

Едно време, когато създавалъ животнитѣ, Богъ създалъ и слона, но дребно, малко животно, не като сегашниятъ слонъ. Хората го преследвали, гонили го, използвали го. Недоволенъ отъ положението си, слонътъ се обърналъ къмъ Бога съ думитѣ: Господи, дотегна ми този животъ, да ме преследватъ хората и голѣмитѣ животни. Направи ме голѣмо животно, че още отдалечъ да внушавамъ страхъ, всички да бѣгатъ отъ мене. Богъ чулъ молбата му и го направилъ голѣмо, едро животно, какъвто го виждаме днесъ. И при това положение, обаче, хората го използватъ, впрѣгатъ го на работа. Значи, като малки, вие ще имате единъ родъ мжчнотии. Като голѣми, ще имате другъ родъ мжчнотии. И при едното, и при другото положение вие не можете да бждете господари. Кой слонъ досега е станалъ господарь?

Съвременнитѣ хора иматъ сжщото желание, като на слона, да се освободятъ отъ едно положение, отъ влиянието на дадени

условия и да станатъ господари. Каквото и да правятъ, тѣ никога нѣма да се освободятъ отъ влиянието на условията, при които сж поставени да живѣятъ. Ако се освободятъ отъ едни условия, ще попаднатъ подъ други. Колкото красивата мома може да се освободи отъ момцитѣ, красивиятъ момѣкъ — отъ момитѣ, гладниятъ — отъ мисълта за хлѣба, толкова и вие можете да се освободите отъ влияния. — Ама нѣма ли воля човѣкъ? — Човѣкъ има воля, когато задоволи глада си. Докато не е задоволилъ глада си, той мисли за хлѣбъ, за красиви моми и момци. Като гледа на една, на втора, на трета красива мома, най-после момѣкътъ казва: Ще се ожения! Женитбата подразбира задоволяване на глада въ човѣка. Не задоволи ли глада си по нѣкакъвъ начинъ, той е осъденъ на смъртъ. Така трѣбва да разбирате нѣщата. Щомъ си гладенъ, ще влѣзешъ въ гостилница, ще се нахранишъ и ще благодаришъ, че яденето е било вкусно. Следъ това ще отидешъ на работа. По сжщия начинъ благодарете и вие, когато срѣщате красиви моми и момци, които сж внесли нѣщо добро въ душата ви, дали сж ви потикъ къмъ възвишеното въ свѣта. Каквато и да е красотата, тя внася нѣщо хубаво въ човѣшката душа. Красотата е едно отъ великитѣ блага на живота.

Като ученици, вие трѣбва да вървите въ правия пжтъ, безъ никакви отклонявания.

Всѣко отклоняване води къмъ лоши послѣствия. Вървите по единъ стрѣменъ, планински пѣтъ, но пожелавате да се отклоните, да вземете другъ, по-лекъ пѣтъ. Въ желанието си да намѣрите по-лекъ пѣтъ, вие задрѣствате нѣкъде и съ часове се лутате, докато изѣзете на пѣтя, отъ който сте се отклонили. Презъ това време вие се сърдите на Бога, на хората, защо не сж разработили всички пѣтища, или защо сж допуснали да се отклоните. Не се сърдете на никого. Вие сами сте виновни за положението си. Защо не следвахте пѣтя, по който бѣхте трѣгнали? Той бѣше най-краткиятъ пѣтъ. По него сж минавали много планинци. Той е изпитанъ пѣтъ. Щомъ си се отклонилъ отъ правия пѣтъ, ти самъ се натѣквашъ на мъжнотии, на изпитания и на страдания. За да не страдашъ, ти или трѣбва да минешъ направо презъ пѣтя, който е изпитанъ, или като се отклонишъ, отново да се върнешъ по сжщия пѣтъ.

Днесъ всички хора правятъ известни отклонявания, голѣми или малки. Лошото не е въ отклоняването, но въ нежеланието на човѣка да се изправи, да се върне назадъ и да започне оттамъ, отдето се е отклонилъ. Запримѣръ, нѣкой се е родилъ за земеделецъ, а става музикантъ. Той ходи натукъ-натамъ, лута се, но нищо не излиза отъ неговата музика. Най-после напуща музиката и става земеделецъ. Той може да учи

музика, но да не очаква, че ще стане виденъ музикантъ. А така, като работи земята, той ще направи хубава плодна градина, съ доброкачествени плодове, и който мине покрай градината му, ще се спре, ще се полюбува на хубавитѣ плодове. Като влѣзе вътре, ще го угости съ сладкитѣ плодове на своята градина. Каква по-хубава музика отъ тази може да очаквате? Ако нѣкои отъ вашитѣ гости сж добри музиканти, ще ви посвирятъ съ цигулката си и ще задоволятъ вашия гладъ за музика. Вие ще ги задоволите съ плодетѣ си, а тѣ — съ своята музика. Щомъ сте дошли на земята да се учите, вие трѣбва да знаете, коя дарба е най-силно развита въ васъ и съ нея да започнете. Работете първо съ силнитѣ дарби и постепенно пристѣпвайте къмъ слабитѣ.

Сега, като ученици, вие трѣбва да се пазите отъ еднообразието. Учите ли, молите ли се, избѣгвайте еднообразието. То действа убийствено върху човѣка. Единъ албанецъ напусналъ Албания, за да избѣга отъ боба, който навсѣкжде му предлагали. На гости ли ще отиде, бобъ ще му предложатъ. На гостилница ли отиде, пакъ бобъ. Единъ день решилъ да замиине за Цариградъ, да избѣга отъ боба. Обаче, какво било очудването му, когато още на първата гостилница, въ която влѣзълъ, му предложили пакъ бобъ. Той гръмналъ съ револверъ въ чинията си и избѣгалъ навънъ. Пазете се отъ еднообразие-

то, но пазете се и отъ критиката. Защо трѣбва да бързате съ мнението си за картината на нѣкой художникъ?—Той едва е сложилъ нѣколко чърти и точки върху платното, и вие веднага се произнасяте. — Ние разбираме, какво ще излѣзе отъ тази картина.— Нищо не разбирате. Преди всичко, картината не е завършена.

И тъй, когато се произнасяте за живота, казвамъ: Не бързайте да давате мнението си. Не мислете, че разбирате живота. Той едва сега се рисува. Велики художници, велики хора, разумни същества работятъ върху живота на земята, а вие сте само зрители и слушатели. Вие сте поканени на угощение отъ господаря на живота, който, отъ време на време, ви поканва да вземете участие въ общата работа. Приятно е на човѣка да работи върху картината на живота. Тази работа внася въ него потикъ къмъ великия, цѣлокупния животъ, а съ това заедно и мисълта му закрепва. Безъ мисълъ, безъ любовъ животътъ е безпредметенъ. Колкото по-голѣма е любовта на човѣка, толкова и мисълта му е по-обширна, толкова и животътъ му е по-приятенъ. Ако любовта на човѣка е малка, и мисълта му е малка, дребнава. Дребнавата мисълъ създава нещастия за човѣка. Изобилната любовъ ражда изобилния животъ; изобилниятъ животъ ражда великата мисълъ; великата мисълъ пъкъ прави човѣка щастливъ. Щастието и нещастieto

въ живота вървятъ едно до друго. Ако човѣкъ не е свързанъ съ любовта, ако животътъ му не произтича отъ нея и ако мисълта му не е свързана съ живота, човѣкъ не може да бжде щастливъ. Той ще се намѣри въ единъ мъртавъ свѣтъ. Всички имате тази опитностъ, но не трѣбва да я повтаряте. Продайте опитноститѣ, които имате, за да си купите скъпоценния бисеръ на живота, който ще ви направи щастливи.

Какво нѣщо е бисерътъ? — Бисерътъ не е нищо друго, освенъ правилно разбиране на живота. Като не може вѣрно да реши задачитѣ си, човѣкъ казва, че най-добре е да се откаже отъ живота. — За да се откаже отъ нѣщо, човѣкъ трѣбва да бжде готовъ, да постави на негово мѣсто нѣщо по-високо. Не е ли намѣрилъ нѣщо по-високо отъ живота, човѣкъ трѣбва да бжде доволенъ на това, което днесъ му е дадено. Той е изпратенъ на земята въ едно велико училище и трѣбва да е доволенъ, че има възможностъ да се учи. — Ама не съмъ пръвъ. — Пръвъ или последенъ, това нищо не значи. Достатъчно е, че можешъ да учишъ. Въ всѣко училище има и първи, и последни ученици. Все трѣбва единъ отъ ученицитѣ да бжде последенъ, т. е. на опашката. — Кой ще бжде последниятъ? — Който е дошълъ последенъ и който е съ най-слаби дарби. Обаче, ако изпълни задачитѣ на последното мѣсто правилно, единъ день главата и опаш-

ката ще се събератъ на едно мѣсто. Това е целта и на съвременната наука.

И тъй, когато енергията отива отъ главата къмъ опашката, образува се единъ кръгъ. При това преминаване на енергията се произвежда свѣтлина. Значи, свѣтлината върви отъ главата къмъ опашката. Опашката представя човѣшкия умъ. Който не разбира значението на човѣшкия умъ, той не иска да бжде опашка. Той счита за обида да бжде опашка въ живота. Въпрѣки това, гениалнитѣ хора сж все опашки. Когато говоримъ за нѣкой гениаленъ човѣкъ, нѣма да казваме, че той е опашка, но ще кажемъ, че той е гениаленъ човѣкъ, съ отличенъ умъ. Докато движи опашката си, животното е здраво. Престане ли да движи опашката си, казваме, че животното е болно. Докато движи очитѣ си на една и на друга страна, човѣкъ е здравъ. Щомъ престане да движи очитѣ си, ржцетѣ и краката му преставатъ да се движатъ, и той се вдървява, минава за мъртавъ човѣкъ. Добре е човѣкъ да се движи, но движенията му трѣбва да бждатъ правилни и разумни.

Сега, дали ученикътъ е пръвъ или последенъ въ училището, не е важно. Дали е свършилъ съ отличие или съ срѣденъ успѣхъ, не е важно. За него е важно да учи, да върви напредъ. Има случаи, когато нѣкои ученици сж последни въ училището, а първи въ живота. Други пъкъ сж първи въ учи-

лицето, а последни въ живота. Като ученици, вие трѣбва да учите, да разбирате предметѣ, които ви се преподаватъ. Това се изисква и отъ обикновения ученикъ, и отъ окултния. Окултенъ ученикъ е онзи, който познава себе си, т. е. познава силитѣ и способнитѣ, съ които разполага. Като погледне ржката си, той може да чете. Той знае своитѣ слабости. Той знае, кое е станало причина нѣкъде въ миналото си да се спъне. Като знае това, той може да изправи живота си. Но същевременно, ученикътъ знае и своитѣ добри чѣрти. Не само това, но окултниятъ ученикъ разбира законитѣ на природата и живѣе съобразно тѣхъ. Щомъ се намѣри всрѣдъ природата, той знае, кжде може да бутне. Той разполага съ ключоветѣ на природата и знае, какъ да се лѣкува. Той познава тревитѣ, цвѣтята и тѣхнитѣ лѣчебни свойства.

Като ви наблюдавамъ, виждамъ, че вие имате физическо разбиране за живота, вследствие на което искате да постигнете всичко по механически начинъ. — Не, по физически, по механически начинъ ще разберете и придобиете само една трета отъ нѣщата. Искате ли да придобиете нѣщо повече, ще влѣзете въ областъта на духовния свѣтъ. Искате ли да придобиете всичко, ще влѣзете въ Божествения свѣтъ. Тамъ нѣщата се придобиватъ напълно, сто на сто. Вие сами не сте доволни отъ вашитѣ възгледи и убеждения

за живота. Като ги прилагате, виждате, че тѣ не работятъ, не даватъ никакви резултати. Какво трѣбва да направите, за да проработятъ вашитѣ възгледи? Вие трѣбва да внесете повече свѣтлина и широта въ възгледитѣ си.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате силата на вашитѣ възгледи. Ако нѣкой отъ васъ заболѣе, нека приложи своитѣ възгледи, да види, доколко може да се лѣкува съ тѣхъ. Какво прави ученикътъ? Щомъ се разболѣе, той търси лѣкаръ да му помогне. Едно трѣбва да имате предъ видъ: дали лѣкаръ ще ви лѣкува, или вие сами, преди всичко, трѣбва да знаете причината на болестъта. Който не знае причината на дадена болестъ, той не може да я лѣкува. Всѣка болестъ има своя далечна или близка причина. Намѣрете причината и я отстранете. Щомъ отстраните причината на болестъта, и самата болестъ ще изчезне. Ако нѣкога сте се присмѣли на болестъта на нѣкой човѣкъ, тази болестъ непременно ще ви посети. Намѣрете човѣка, на когото сте се присмѣли, искайте извинение отъ него. Щомъ се извините и докажете, че влизате въ положението на страдащитѣ, болестъта ще ви напусне. Въ каквото положение и да се намирате, едни за други представяте предметно учение и трѣбва да се учите, разумно да се ползвате отъ условията.

Съвременнитѣ хора искатъ да се освободятъ отъ страданията си, да забравятъ своето минало. Това може да се постигне само чрезъ любовъ. Тѣ трѣбва да бждатъ отзивчиви къмъ страданията на своитѣ ближни, да гледатъ на тѣхъ като на братя. Когато между хората се възстановятъ братски отношения, страданията имъ изчезватъ. Както по-голѣмиятъ, по-учениятъ, по-силниятъ братъ въ единъ домъ помага на по-слабитѣ, така и въ по-голѣмитѣ единици — общества и народи, хората могатъ да спазватъ сжщитѣ отношения. Природата балансира своитѣ сили. Тя разполага съ всички форми, слаби и силни, и ги уравновесява. При това положение страданията сж неизбежни. Невъзможно е човѣкъ да живѣе на земята, на физическия свѣтъ безъ страдания. Обаче, има ли Божествената Любовъ въ себе си, той може да бжде щастливъ и въ ада, и на небето. Единствена тя е въ състояние да организира всички сили въ човѣка, за да ги използва разумно.

Всички хора се страхуватъ отъ влияния. Ако имъ се каже, че нѣкой човѣкъ е лошъ, че има лоши влияния, тѣ ще се изплашатъ. — Не, не казвайте на човѣка, че е лошъ, или че е черенъ, но запитайте го, колко хиляди лева е далъ за боята. Кажете му, че боята, която е на лицето му, е отъ най-скжпитѣ бои. Научете се да гледате еднакво на всички хора. Както виждате зло-

то въ другитѣ хора, така трѣбва да го виждате и въ себе си. Не е въпросъ да виждате злото и да се сждите, но вие трѣбва да разбирате произхода му и да го избѣгвате. Нѣкой върви по улицата, но бърза. Срѣща го единъ човѣкъ и се блѣска въ него. Първиятъ се разгнѣви, защо го бутнали. Кой е виновенъ, че сж те бутнали? — И двамата сж виновни: първиятъ е виновенъ, че бърза много, а вториятъ, че не внимава. Качвате се на трамвай, бързате да седнете. Като бързате да седнете, този ще ви блѣсне, онзи ще ви блѣсне, и ще изгубите разположението си. За да не изгубите равновесието си, вървете пешъ. — Защо се блѣска въ хората? — Защото сж изгубили пространството, разстоянието, на което трѣбва да стоятъ единъ отъ другъ. Измѣнятъ ли тия разстояния, страданията неизбѣжно ги следватъ.

Следователно, когато човѣкъ иска да се прояви, трѣбва да му дадете пространство и свобода, просторъ. Нѣкой иска да пѣе, да се прояви. Дайте му свобода, дайте му мѣсто на сцената, и той ще излѣзе да пѣе. — Ама не пѣе хубаво. — Изслушайте го безъ присмѣхъ. Ако днесъ не пѣе хубаво, въ бждеще ще излѣзе отъ него добъръ пѣвецъ. Другъ пъкъ иска да чете нѣщо. Дайте му потикъ да чете, да се упражнява. Единъ день той ще излѣзе по-добъръ четецъ, отколкото е днесъ. Умнитѣ, силнитѣ трѣбва да помагатъ на невежитѣ, на слабитѣ. Всѣ-

кога желайте доброто на своя ближенъ, за да желаятъ и вашето добро.

Единъ старецъ отишълъ при единъ младъ момъкъ да го остриже. — Знаешъ ли да стрижешъ?—Зная, разбира се. Момъкътъ взима ножицитѣ и стриже. както му падне. Поглежда се дѣдото въ огледалото, но остава недоволенъ. Следъ това той отива при майсторъ бръснарь, който остригва косата му до кожа, но трѣбвало да минатъ месеци, за да израсте нова коса на дѣдото. Кжде е погрѣшката му? Той искалъ да мине безъ пари. Ако бѣше отишълъ при бръснаря, щѣше да плати известна сума, но нѣмаше да става нужда да оголва главата си. Смѣшно е положението, въ което дѣдото е изпадналъ, но често и вие изпадате въ такова положение. Като се отклоните отъ правия пътъ, вие се натѣквате на такива идеи, които ви оголватъ, и следъ това трѣбва да търсите майстори, да изправятъ погрѣшката ви. Окултниятъ ученикъ често се натѣква на стригачи, които стрижатъ безпощадно и причиняватъ голѣми пакости. Дойдете ли до такава идея, изслушайте я внимателно, безъ да се произнасяте, дали е права или не, и продължете пътя си. Както и да мисли човѣкъ, въ даденъ случай мисълта му е права. Като мине презъ голѣми изпитания, човѣкъ казва: Животътъ нѣма смисълъ. За дадения случай той е правъ, но не и въ абсолютния смисълъ на думата. Другъ пъкъ се оженилъ

и е нещастенъ въ женитбата си. Той казва: Нѣма щастие въ свѣта. — Правъ си. — Нѣма честни хора въ свѣта. — Правъ си. Този човѣкъ се е натѣкналъ на десетина души, които го излѣгали, вследствие на което вадя заключение, че нѣма честни хора въ цѣлия свѣтъ. Обаче, като помисли добре, той самъ ще се убеди въ противното. Свѣтътъ не се състои отъ десетъ души. Милиарди хора има въ свѣта, между които ще срещнете и добри, и честни, и разумни. Нѣкой казва: Яйце да хвърлишъ, нѣма кжде да падне. — Това сж хиперболи, фигури на речъта. Въ сжщностъ, нѣщата не сж така, както се представятъ. Като искашъ да отидешъ нѣкжде, все ще намѣришъ мѣсто.

Фигуритѣ на речъта показватъ, че човѣкъ понѣкога е наклоненъ да преувеличава нѣщата, а понѣкога — да ги намалява. Нѣкой казва за себе си, че отъ него нищо не може да излѣзе. Другъ пъкъ казва, че всичко може да постигне. — И дветѣ нѣща не сж вѣрни. Човѣкъ е дошълъ на земята да направи нѣщо. Следователно, искашъ ли да станешъ ученъ, кажи въ себе си: Азъ мога да стана ученъ. Кажи и започни да учишъ. Така можешъ да станешъ и философъ, и поетъ, и музикантъ, но отъ тебе се изисква непреривна работа. Каквото желание и да имате, дръжете го въ себе си, но не го изнасяйте предъ хората. Кажете ли на нѣкого, че искате да станете философъ, и говорите

много за философия, тази философия ще избѣга отъ васъ. Това е единъ отъ окултнитѣ закони. Не говорете за желанията си, но пристѣпвайте къмъ тѣхното реализиране.

Като ученици, вие трѣбва да работите върху себе си, безъ да се спирате върху мисълта, доколко сте напреднали, или дали сте вече къмъ края на развитието си. Въ който моментъ помислите, че сте напреднали, че сте станали добри, вие ще се спънете. Изкушението дебне човѣка на всѣка стѣпка. Не мислете, че сте станали по-добри или по-лоши. Вие сте толкова добри или лоши, колкото и по-рано. Проявитѣ на човѣка сж различни, но не и силитѣ, които се съдържатъ въ него. Нѣкога човѣкъ ще се прояви като добъръ, а нѣкога — като лошъ. Обаче, само единъ пѣтъ въ живота си човѣкъ може да се прояви истински добъръ и единъ пѣтъ—истински лошъ. Това се дължи на силитѣ и способноститѣ въ човѣка, които постепенно се издигатъ до своя зенитъ и постепенно слизатъ надолу. Запримѣръ, Толстой е писалъ много романи, но единъ е романътъ „Война и миръ“. Той представя зенита на неговото творчество въ областта на романитѣ. Най хубавиятъ романъ на Викторъ Хюго е „Клетниците“, на Сенкевичъ — „Камо Грядеши“. Когато нѣкой писателъ, поетъ или музикантъ дойде до зенита на своето творчество въ известна областъ, по-високо отъ нея не може да се качи. Тази точка пред-

ставя плодъ, който е завързалъ и узрѣлъ. Щомъ стигне върха на своето творчество въ дадена областъ, писателятъ трѣбва да мине въ друга. Остане ли още въ първата областъ, той ще се прояви като обикновенъ човѣкъ.

Човѣкъ непрестанно расте отъ слава въ слава, отъ знание въ знание, отъ сила въ сила. Мислите ли, че това, което сте достигнали, е достатъчно, вие се намирате въ заблуждение. Човѣкъ всѣкога има какво да учи. Едва сега вие влизате въ ученичеството. Ако мислите, че сте стари, вие се заблуждавате. Ако мислите, че сте млади, вие пакъ се заблуждавате. Нито сте стари, нито сте млади. Младъ е онзи човѣкъ, който има правилни отношения къмъ природата. Младъ е онзи, който нѣма никакви противоречия, който има абсолютна вѣра. Каквото се каже на този човѣкъ, той напълно вѣрва. Младиятъ има само едно разбиране за живота. Той се ръководи отъ своитѣ вътрешни чувства, отъ гласа на своето разумно сърдце. Каквото сърдцето му каже да направи, така постѣпва. Младиятъ казва: Каквото мога да направя за себе си, това мога да направя и за ближния си. Това е любовъ. Стариятъ, обаче, има две разбирания за живота, вследствие на което изпада въ голѣми противоречия и заблуждения.

Днесъ и религиознитѣ, и свѣтскитѣ хора говорятъ за братство, за братски животъ.

—Братскиятъ животъ представя градина, въ която има хиляди първокачествени плодни дървета. Обаче, тия дървета не сж израсли изведнѣжъ. Години наредъ градинарътъ е посаддалъ дръвче следъ дръвче, докато дойде до известенъ резултатъ. Следователно, ако и вие, день следъ день, посадате въ своята Божествена градина — въ душата си, свѣтли мисли и чувства, тѣ непременно ще израстатъ. Който има плодове въ градината си, той не може да се разочарова. Като нѣматъ придобивки, мнозина дохождатъ до отчаяние и обезсърдчение и казватъ: Нѣма защо да следваме окултна школа. И религията ще ни даде сжщото, каквото и окултната школа. — Не, голѣма е разликата между окултната школа и религията. Религията изучава остатѣцитѣ на предпотопнитѣ животни, а окултната школа изучава животнитѣ въ сегашния имъ видъ, както и тия, които сега се раждатъ. Религията е наука за миналото, а окултната наука изучава сегашния животъ, както днесъ се проявява.

Съвременнитѣ религии сж остатѣци отъ езичеството, вследствие на което, като форми, тѣ не могатъ да спасятъ свѣта. Днесъ хората се нуждаятъ отъ наука, да изучаватъ живота тѣй, както всѣки моментъ се проявява. Религията е нѣщо установено, неизмѣнно, а ние знаемъ, че само мъртвитѣ не се измѣнятъ: нито растатъ, нито се смаяватъ. Житното зърно, обаче, посадено въ земята, израства, класи и

узрѣва. Ученикъ е онзи, който постоянно расте и се развива. Спре ли растенето му, той става религиозенъ. Като влѣзе въ черкова, религиозниятъ започва да се кръсти. Ако се кръсти само, безъ да мисли, той нищо не придобива. Кръстътъ подразбира, че човѣкъ трѣбва да мисли съ ума си, да чувствува съ сърдцето си, да работи съ волята, съ душата и съ духа си. Не впрегне ли тия сили въ себе си на работа, той не се е кръстилъ, но механически е движилъ ржката си.

Сега, мнозина се спиратъ на своето минало, дали сж били добри или лоши. Окултната наука не се занимава съ тия въпроси. Тя изисква отъ човѣка да учи. Въ свѣта и злото, и доброто иматъ смисълъ. Лошото седи въ това, че понѣкога злото е по-голѣмо, отколкото трѣбва. Докато е на огнището, огънятъ е потрѣбенъ. Щомъ излѣзе отъ огнището, той става опасенъ, може да обхване цѣлата кжща. Когато излѣзе отъ своето огнище, и любовта става опасна. Когато излѣзе отъ своето корито, и животътъ става опасенъ. Животътъ е рѣка, която, дето минава, напоява, освежава, изчиства. Дойде ли наводнение и изкара живота отъ брѣговетъ му, той става опасенъ — завлича растения, животни и хора. Изобилниятъ животъ, обаче, носи едновременно блага за всички души и помага за тѣхното правилно растене. Днесъ всички хора се стремятъ къмъ изобилие: изобилие на животъ, на мисли, на

чувства. Изобилието трѣбва да облагодетелствува, както отдѣлния човѣкъ, така и неговитѣ ближни.

Следователно, искате ли да се ползвате отъ изобилието на живота, благодарете на Бога за всичко, което ви е дадено. При каквито условия и да се намирате, благодарете. Щомъ можете да учите при тия условия, вие сте ги използвали разумно. Следъ това ще ви се дадатъ по-добри условия. Условията, при които живѣете, сж предметно учение за васъ. Гледайте да не ги пропуснете, безъ да научите нѣщо. За всичко благодарете на Бога, безъ да Му разправяте, че сте грѣшни, или че хората не ви обичатъ и т. н. Това сж излишни разговори. Богъ знае това по-добре отъ васъ. Има смисълъ човѣкъ да се изповѣдва, но той трѣбва да отиде при всички хора, които е обидилъ, изнасилъ, онеправдалъ и да изправи погрѣшката си. На този да даде едно угощение, на онзи едно угощение и да се върне дома си спокоенъ, съ вътрешенъ миръ и радостъ, съ готовностъ за новъ животъ.

И тъй, приложете правилото: всѣки день да се изповѣдвате предъ себе си и веднага следъ това да пристѣпите къмъ изправяне на своитѣ погрѣшки. Ще кажете, че лесно се говори, но мъчно се прилага. —Ако това не можете да направите, какъ бихте понесли грѣшкитѣ на своето далечно минало? Нѣкои искатъ да знаятъ своитѣ ми-

нали прераждания, за да се изправятъ. Тѣ не могатъ да понесатъ и изправятъ грѣшкитѣ, на които всѣки день се натъкватъ, че ще изправятъ миналото си. Ако знаете своитѣ минали животи, вие ще се спънете. И бждещето може да спъне човѣка, както и миналото. И въ бждещето на човѣка има положителни и отрицателни възможности и условия. Като живѣе правилно, човѣкъ незабелязано прониква въ миналото си и го изправя, като сжщевременно чъртае добъръ бждешъ животъ. За да открие своитѣ тайни, природата изисква отъ човѣка чистота, доволство и правилно разбиране на живота.

Богъ е Любовь. Божията Любовь носи щастие.

Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Божията Любовь и Божията Мждрость носятъ пълното щастие.

Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Богъ е Истина. Божията Любовь, Божията Мждрость и Божията Истина носятъ всичкото щастие.

✱

17. Лекция отъ Учителя, държана на
12 декемврий, 1928 г. София.—Изгрѣвъ.

ИЗРАЗЪ НА ЖИВОТА.

Размишление върху пълнотата на Божията Любов.

Сега ще прочета 71. Псаломъ.

Като слушате този Псаломъ, вие казвате, че той е писанъ преди 2,500 години. Отъ гледището на по-високо съзнание, обаче, този Псаломъ е писанъ преди два дѣня и половина. Значи, 2,500 години за обикновеното човѣшко съзнание се равняватъ на два дѣня и половина за едно високо съзнание.

Днесъ ще говоря на тема „изразъ на живота“. Изразътъ на живота представя една съзнателна проява. Презъ всички времена и епохи, хората сж се спирали повече върху несжщественото въ живота. Несжщественото, това е външната страна на живота. Запримѣрь, да се облѣче човѣкъ добре, да мебелира кжщата си хубаво, да се вози съ автомобили и файтони, това е външна, несжщественa страна на живота. Подъ думата „изразъ на живота“, ние подразбираме този моментъ отъ живота на човѣка, когато съзнанието му осмисля неговитѣ идеи и ги свързва въ едно цѣло. Нѣкой казва: Трѣбва да се живѣе! — За да живѣе, човѣкъ трѣбва да даде изразъ на своя животъ. И рѣката може да каже, че трѣбва да тече, но за да тече,

тя трѣбва да има изразъ, посока, въ която да се движи. Нѣма ли опредѣлена посока на движение, тя ще се движи въ кръгъ, безъ да намѣри пътъ, изходъ въ своето движение. Стремежътъ на рѣката е да влѣзе въ морето.

И тъй, да даде човѣкъ изразъ на живота си, това значи, да не очаква на окръжаващитѣ, да получи нѣщо отъ тѣхъ. Дето и да влѣзе, човѣкъ трѣбва да даде нѣщо отъ себе си. Който очаква хората да го обичатъ, той не може да даде изразъ на своя животъ. Който обича, безъ да очаква да бжде обичанъ, той може да даде изразъ на живота си. Който слуша само, какво хората говорятъ, той не може да даде изразъ на живота си. Който самъ говори, той дава изразъ на своя животъ. Каквото човѣкъ върши, съ огледъ на мнението на Бога, той дава изразъ на живота си. Върши ли човѣкъ всичко съ огледъ на общественото мнение, той не може да даде изразъ на своя животъ.

Когато се каже думата „Богъ“, мнозина се запитватъ, какво нѣщо е Богъ. За да разберете това понятие, ще си послужи съ единъ примѣръ за рѣката. За да се увеличи, т. е. за да се засили, рѣката не отива за помощъ къмъ морето, но тя получава силата си отгоре. Дъждътъ, снѣгътъ, които идатъ отгоре, отъ пространството, правятъ рѣката силна, буйна, пълноводна. На сжщото основание, ние казваме, че, Този, отъ Когото идатъ

всички притоци на живота, е надъ насъ и Го наричаме Богъ. Всѣки дъждъ, колкото и да е малъкъ притокъ, въ него се крие Божествено начало. Искане ли да даде изразъ на своя животъ, човѣкъ трѣбва да се запознае съ притоцитѣ на великия животъ. Най-слабиятъ изразъ на живота причинява вътрешна радостъ въ човѣка. Да се радвашъ, това значи, да съзнавашъ, че прилагашъ единъ великъ законъ, който обхваща цѣлокупното съзнание на Битието и дава изразъ на живота. Въ това се заключава великата хармония на живота. Не може да не се радва онзи, който, въ най-малка степенъ даже, участвува въ тази велика хармония. Достатъчно е да отправите мисълта си къмъ този възвишенъ свѣтъ, къмъ разумнитѣ същества, за да потекатъ тѣхнитѣ енергии къмъ васъ, като притоци къмъ рѣки, за да се увеличи вашия животъ, вашата мощъ и вашата вътрешна радостъ. Каквото дъждътъ представя за рѣкитѣ, такова нѣщо представятъ възвишенитѣ същества за хората на земята. Като гледатъ страданията и нещастията на хората, възвишенитѣ същества иматъ желание да слѣзатъ близо до тѣхъ, да имъ помогнатъ. Тѣ не мислятъ, че могатъ да се огръшатъ, да се оцапатъ. Тѣ знаятъ, че който се влива въ морето, той не може да се оцапа. Само онази вода може да изгуби чистотата си, която е на тѣсно, или край брѣговетѣ. Но вода, която се влива въ вътрешността на морето,

въ безпредѣлната широчина и дълбочина, не може да се цапа. Следователно, само онзи човѣкъ може да се огрѣши, да се цапа, който живѣе съ тѣсни, съ ограничени възгледи за живота. Тия възгледи ние наричаме калъ, грѣхъ, който цапа човѣка, но само отвѣнъ. Тази калъ никога не може да проникне въ душата, т. е. въ дълбочината и въ широчината на морето, да го обхване. Калъта никога не може да обхване дълбочината на живота.

И тѣй, който се спира върху калъта, той не разбира смисъла на живота. Наистина, калъта измѣня условията на живота за съществата, които живѣятъ въ водата, но присъствието на калъта въ водата не е постоянно. Водата ту се изчиства, ту се размѣтва. Хората наричатъ тия промѣни лоши и добри условия въ живота. Когато човѣкъ е лишенъ отъ храна, отъ дрехи, отъ кѣща за живѣене, условията сѣ лоши за него. Има ли всичко, което му е нужно за живота, условията сѣ добри. Кой е виновенъ за лошитѣ условия въ живота на детето? — То само е виновно. Всѣки домъ има свои закони, на които всички членове отъ дома се подчиняватъ. Щомъ нѣкой членъ отъ дома не се подчинява на тия закони, условията ставатъ лоши за него. Значи, който се оплаква отъ лошитѣ условия, въ които е поставенъ да живѣе, той е нарушилъ законитѣ на своя домъ. Щомъ изпълни законитѣ на своя домъ, едновременно съ това и условията му се подобряватъ.

Съвременнитѣ хора страдатъ, защото сж измѣнили израза на своя животъ. Като послѣствие на това, тѣ сж изгубили насоката на своя вжтрешенъ стремежъ. Запримѣръ, срѣщате единъ цигуларъ, който свири добре, но съ цель да се прослави въ свѣта. Той не само че нѣма да успѣе въ своето желание, но ще изгуби и това, което е придобилъ. Като излѣзе на сцената да свири, той ще разчита на благоволенieto на присжтствуващитѣ, които не сж на еднакъвъ уровеньъ въ музикално отношение и ще се свърже съ тѣхъ. Като се свърже съ съзнанията на присжтствуващитѣ, той ще усѣти известно неразположение. Тѣхнитѣ съзнания, като притоци, ще потекатъ къмъ неговото, като по наклонна площъ, и ще предизвикатъ едно вжтрешно безпокойство. Законътъ е такъвъ. Когато нѣкой ви хвали, едновременно съ доброто, което внася въ васъ, той внася и зло, което крие въ себе си. Това сж изпитали всички хора, това изпитватъ и младитѣ момии момци. Докато се обичатъ, тѣ иматъ опредѣлена насока на движение. Щомъ се оженятъ, любовта между тѣхъ изчезва, и тѣ се стълкновяватъ. Докато любовта действа между хората, тѣ се намиратъ подъ влиянието на възвишени, разумни сжщества, които непрекъснато ги хранятъ съ своитѣ чисти и красиви мисли и чувства. Щомъ любовта ги напусне, тѣ изпадатъ подъ влиянието на неразумни, низши сжщества, които

всичко рушатъ и изкореняватъ. Въ първия случай хората минаватъ презъ рая, а въ втория — презъ ада.

Какво представя адътъ?—Адътъ представля сборъ отъ сжщества, които искатъ да създадатъ своето щастие на гърба на другитѣ. Въ всѣки човѣкъ има сжщества, които мислятъ само за себе си. Тия сжщества ставатъ причина да се колятъ кокошки, агънца, да живѣятъ на тѣхна смѣтка. Като изядатъ голѣма частъ отъ кокошкитѣ и агънцата, хората казватъ: Ще оставимъ десетина кокошки и агънца за домазлѣкъ. Като събератъ десетина наполеона, тѣ казватъ: Ще запазимъ тия пари за черни дни. Щомъ домазлѣкътъ се увеличи, хората пакъ започватъ да ядатъ и да пиятъ, да мислятъ само за себе си.

Като не знаятъ, какъ да разрешатъ задачитѣ въ живота си, хората казватъ: Защо свѣтътъ е създаденъ така? — На този въпросъ ние не отговаряме, защото въ него нѣма никаква философия. Питате: Защо това дете не се подчинява на законитѣ на своя домъ? — Много просто. Това дете преждевременно е израсло въ съзнанието си. То си е въобразило, че представля нѣщо особено, че седи по-високо отъ брата, отъ сестра си, даже и отъ майка си и баща си. То мисли, че неговото присѣтствие въ бащиния му домъ е особено щастие за всички и счита, че е свободно отъ всѣкакви закони и задължения. Ако майката познава детето си и знае,

какъ да му въздействува, тя ще го застави да изпълнява законитѣ на дома, както и неговитѣ братя и сестри. Тя нѣма да му казва, че е лошо дете, да го накара да се гнѣви, но ще подържа въ него мисълта, че е добро дете и постепенно ще му влияе.

Какво означава думата „добъръ човѣкъ“? Да бжде човѣкъ добъръ, това значи, да има равновесие между силитѣ на неговия умъ и на неговото сърдце. Този човѣкъ разбира законитѣ, на които се подчиняватъ силитѣ въ неговия организъмъ. Както лодкарътъ знае, въ коя посока да постави платната на своята лодка, за да не се вълнува отъ вѣтъра, така и добриятъ човѣкъ знае, на коя страна на лодката си да постави платното, за да може на всѣко време да уравнисява силитѣ на своя организъмъ срещу буритѣ и вѣтроветѣ, които се бушуватъ навънъ. Разумниятъ, добриятъ лодкаръ не може да измѣни посоката на вѣтъра, но може да измѣни посоката на своята лодка, да я запази отъ теченията на вѣтроветѣ. Измѣни ли посоката на своята лодка, каквито вѣтрове да вѣятъ, отъ каквато посока и да идатъ, той не се смущава. Понѣкога се случватъ полжитни вѣтрове. Тѣ представятъ благоприятни условия за лодкаря. Не сж ли полжитни вѣтроветѣ, той ги счита за лоши условия при движението му. Щомъ е разуменъ и добъръ, нищо друго не му остава, освенъ да измѣни посоката на

своето движение, да превърне неблагоприятнитѣ условия въ благоприятни.

Като ученици, вие трѣбва съзнателно да работите, да разбирате условията, при които живѣете, и разумно да се справяте съ тѣхъ. Докато престане вѣтърътъ, вие трѣбва да обръщате платната на вашата лодка ту на една, ту на друга страна. Ако духа юженъ вѣтъръ, а вие отивате на изтокъ, ще обърнете платното на северъ. Ако духа северенъ вѣтъръ, ще обърнете платното на югъ. Ако ви питатъ, защо платното ви е обърнато на югъ, ще кажете, че се пазите отъ северенъ вѣтъръ. — Ами защо платното ви е обърнато на северъ? — Защото духа юженъ вѣтъръ. — Може ли лодката да пжтува безъ платно? — Може. Едно време не е могло, но сега може. Нѣкога сегашното положение е било бждеще, което днесъ е вече реализирано. Днесъ параходитѣ пжтуватъ безъ платна, но безъ димъ не могатъ още. Оттамъ и кжщитѣ на хората не могатъ безъ димъ. Значи, всѣка кжща представя особенъ параходъ, съ който човѣкъ пжтува. Било е време, когато не е имало димъ. Запримѣръ, въ кжщитѣ на рибитѣ, на птицитѣ нѣма никакъвъ димъ. Единъ денъ и въ кжщитѣ на хората нѣма да има никакъвъ димъ. Дето има димъ, горението не е пълно. Когато горението е пълно, никакъвъ димъ, никакви сажди не се образуватъ.

Ученитѣ хора се стремятъ да замѣ-
стятъ вжглищата и дървата съ електрическа
енергия. Внесе ли се електричеството навсѣ-
кжде, никакъвъ димъ нѣма да сжществува.
Обаче, и при електричеството горението не
е абсолютно пълно. Като се качимъ въ ум-
ствения свѣтъ, ще видимъ, че и тамъ горе-
нието не става пълно. Една отъ причинитѣ
за неправилното горение се крие въ кумини-
тѣ, въ кюнцитѣ. Често и куминитѣ въ живота
на отдѣлния човѣкъ не сж поставени на мѣ-
стото си, вследствие на което горението не
става правилно. Какво трѣбва да прави чо-
вѣкъ, за да избѣгне дима? — Той трѣбва да
подобри вътрешния изразъ на своя животъ.

И тъй, добриятъ, разумниятъ човѣкъ
трѣбва да се справи съ условията на живо-
та. Той е доволенъ отъ условията, при кои-
то е поставенъ, и разумно ги използва. Ако
обущата му сж скжсани, той не истива. Из-
лѣзе ли съ тия обуца на снѣга, той е до-
воленъ, че има възможность така да концен-
трира мисълта си, че да не се простуди.
И съ мокри крака да бжде, пакъ да не се
простуди. Всичко зависи отъ мисълта на
човѣка. Като знае това, човѣкъ може да из-
лиза зимно време на снѣга босъ и да тича
по него около 5 — 20 минути, даже и повече,
безъ да се простуди. Когато мисълта на чо-
вѣка е концентрирана къмъ дадено мѣсто,
простуда не може да има. Като концентрира
мисълта си къмъ краката, запримѣръ, чо-

вѣкъ привлича умственитѣ си енергии къмъ тѣхъ, и по този начинъ се предпазва отъ простуда. Обаче, този опитъ трѣбва да се прави само отъ силни хора, които могатъ да се концентриратъ. Като потича известно време по снѣга, човѣкъ трѣбва да влѣзе на топло, да изтрие краката си съ вълненъ парцалъ, докато се стоплятъ. Следователно, никога не допускайте въ себе си мисълта, че можете да се простудите. Допуснете ли тази мисълъ, вие сте поканили вече болестта на гости.

Съвременнитѣ хора сами канятъ болеститѣ въ дома си. Разболѣятъ ли се, тѣ се страхуватъ, че ще умратъ. Казано е въ Писанието, че Богъ не съизволява въ смъртта на грѣшника, но благоволява въ живота на праведния“. Въ Бога всички сж живи. Той не желае смъртта на хората, но същевременно не подържа тѣхното чрезмѣрно рзмножаване. За дървото за познаване на доброто и злото се казва, че имало 12 плода. Числото 12 е образувано отъ 1 и 2, отъ 10 и 2. Числото десетъ показва пжтя, който е изминала единицата, докато дойде до числото две. Числото десетъ е число на движение. Знаемъ, че животътъ е движение. Следователно, числото десетъ е число на живота. Когато радиусътъ се движи около една точка, образува се окръжностъ, едно цѣло, т. е. единица. Диаметрътъ дѣли цѣлото, т. е. кръга на две равни части, на две единици.

Такова дѣление съществува между хората, както и въ природата.

Числото две показва, че когато е било единица, образувало единъ кръгъ. Следъ това е образувало още единъ кръгъ. т. е. то е минало въ друга еволюция и се е превърнало въ числото две. Отъ единицата и отъ двойката можемъ да образуваме числата 12 и 21. Домътъ може да бжде основанъ или върху числото 12, или върху 21. Домъ, въ който мжжътъ, т. е. положителнитѣ сили, взиматъ надмощие, е основанъ върху числото 12. Първото дете, което ще се роди въ този домъ, ще бжде момче. Ако творческитѣ сили взиматъ надмощие въ дома, т. е. ако женскиятъ принципъ преодолява, това показва, че този домъ е основанъ върху числото 21. Първото дете, което ще се роди въ този домъ, ще бжде момиче. Следователно, за да се роди момче въ единъ домъ, бащата трѣбва да бжде много уменъ. За да се роди момиче въ нѣкой домъ, майката трѣбва да бжде любеща. Когато мъдростъта има надмощие въ дома, ражда се момче. Когато любовта има надмощие, ражда се момиче. Това показва, че децата не се раждатъ произволно, но по известни закони. Не се ли спазватъ тия закони, много момчета и момичета могатъ да се родятъ, но тѣ по форма само ще бждатъ такива. Въ сжщностъ, тѣ не съдържатъ качествата на момчето или на момичето.

И тъй, който иска да има добре развитъ умъ, той трѣбва да дава надмощие на положительнитѣ сили въ себе си, т. е. на мъдростта. Искан ли да има добро сърдце, той трѣбва да даде надмощие на творческитѣ сили въ себе си, т. е. на любовта. Който има и добъръ умъ, и добро сърдце, той е далъ мѣсто въ себе си и на любовта, и на мъдростта. Той владѣе и дветѣ числа — 12 и 21. Когато децата отъ единъ домъ спадатъ въ системата на своитѣ родители, тѣ оставатъ да живѣятъ при тѣхъ. Ако не спадатъ къмъ тѣхната система, тѣ напущатъ бащиния си домъ и отиватъ въ друга нѣкоя система. Съ това се обяснява, защо синътъ на нѣкое семейство, като се ожени, отива да живѣе при родителитѣ на своята жена и се чувствува тамъ по-добре, отколкото при своитѣ родители. Сжщото става и съ дъщерята. Тя отива при родителитѣ на своя мъжъ и понѣкога тамъ се чувствува по-добре, отколкото при своитѣ майка и баща. Отъ гледище на човѣшкитѣ разбирания, това е негестествено; отъ гледището на Божественния порядъкъ на нѣщата, това е естествено. За хората е неестествено, синътъ да влѣзе въ нѣкой домъ като приведенъ зетъ. Майката и бащата страдатъ за него, искатъ да бжде при тѣхъ. — Защо трѣбва да страдатъ? Нека родятъ още единъ синъ. — Нѣма време. Кога ще се роди, кога ще порасне и ще стане голѣмъ. — Вѣчността е предъ васъ. Има

време за постигане на всички човѣшки желания.

Когато говоря за вѣчността, азъ имамъ предъ видъ възможноститѣ, които се криятъ въ човѣшката душа. За реализиране на това, което душата носи въ себе си, е нужна цѣла вѣчностъ. Милиони години сж нужни за развиване на човѣка. Като знаете това, не ограничавайте своя животъ. Не мислете за сегментитѣ на своя животъ. Не гледайте на живота си като на парче отъ цѣлия кръгъ и не мислете, че животътъ ви е кжсъ. Колкото малка частъ да представя вашия животъ отъ великия Божественъ кръгъ, все пакъ сте частъ отъ него и се сливате съ цѣлото. Ака разглеждате живота си като нѣщо отдѣлно вие нѣма да му придадете никакъвъ изразъ. Вие искате хората да ви почитатъ, а сами не се почитате. — Лошъ човѣкъ съмъ. — Въ какво седи твоята лошавина? — Мога да убия човѣкъ. — Какво ще спечелишъ, ако убиешъ една частъ? — Добъръ човѣкъ съмъ. — Въ какво седи твоята добрина? — Мога да повдигна човѣка. — Какво ще спечелишъ съ това?

Добрината и лошавината на човѣка се заключаватъ въ това, какъ ще използва силитѣ, които сж вложени въ него. Ако използва силитѣ си за свое лично благо, той е извършилъ едно престѣпление, той се е отдѣлил отъ кръга. Всѣко клонче, отдѣлено отъ дървото, е осждено на изсъхване. Всѣка

мисълъ, всѣко чувство, отдѣлени отъ цѣлото, сж осждени на изсъхване. Човѣшкиятъ животъ, отдѣленъ отъ Божествения, представля непрекъснатата редица отъ погребения: погребения на мисли, на чувства, на идеали, на любовъ, на стремежи, на свои близки и т. н. И следъ всичко това, нѣкои казватъ, че животътъ имъ е идеаленъ. — Може ли да бжде идеаленъ животъ този, който е пълненъ съ мъртавци? На земята идеаленъ животъ не може да съществува. Здраве, сила, знание, любовъ не излизатъ отъ земята. Всичко това иде отгоре, отъ възвишения свѣтъ.

Следователно, които ви любятъ, тѣ сж горе; които слугуватъ, тѣ сж долу. Търсите ли слуги, на земята ще ги намѣрите; търсите ли онѣзи, които ви любятъ, на небето ще ги намѣрите. Баща ми, който ме обича, ще напълни кесията ми съ златни, съ звонкови монети. Заради тѣзи монети всички ме уважаватъ: и гостилничарътъ, и хазяинътъ, и приятелитѣ ми. Обаче, това уважение ми се отдава заради любовта на баща ми. Не ме ли обича баща ми, и хората не ме уважаватъ. Значи, хората обичатъ и уважаватъ баща ми, а не мене. Човѣшката душа е ценна за това, което е вложено въ нея. Кесията е ценна, докато има звонкови монети въ нея. Сърдцето е ценно, докато излива красиви и благородни чувства. Добриятъ, умниятъ човѣкъ представя пълна кесия, предъ която келнерътъ на живота указва всичкото си

уважение. Лошиятъ, глупавиятъ човѣкъ представя празна кесия, на която не се указва никакво уважение.

И тъй, за да предаде изразъ на своя животъ, човѣкъ трѣбва да има стремежъ къмъ нѣщо велико. Той трѣбва да се стреми да даде изразъ на Божествения животъ въ себе си. Когато човѣкъ може да даде правиленъ изразъ на своя животъ, Богъ се весели въ него. Нѣкой казва, че иска да бжде радостенъ и веселъ. — Ако Богъ се радва и весели въ тебе, и ти ще бждешъ радостенъ и веселъ. Ако Богъ не е радостенъ и веселъ, и ти нѣма да бждешъ радостенъ и веселъ. Отвори сърдцето си, да се весели Богъ въ тебе. — Калугерски ли да живѣя? — Калугерскиятъ животъ не е Божественъ. — Сиромашки ли да живѣя? — Сиромашкиятъ животъ не е Божественъ. — Като ученъ ли да живѣя? — Животътъ на учения не е Божественъ. Ще живѣешъ Божественъ животъ, безъ да си калугеръ, безъ да си ученъ, безъ да си сиромашъ, безъ да си богатъ. Ще бждете съвършени, както е съвършенъ Отецъ вашъ небесенъ. Да бждешъ добъръ, ученъ, богатъ, сиромашъ, това сж методи за придобиване на нѣщо.

Студентъ по химия прави опити, но единъ отъ опититѣ му излиза несполучливъ. Ретортата му се прѣсва, и парченца отъ нея хвъркватъ въ въздуха и го удрятъ по главата. Щомъ го превържатъ, той започва

да мисли и вижда, че е пропусналъ нѣщо. Той не е познавалъ свойствата на нѣкои елементи, вследствие на което опитътъ му не е излѣзълъ сполучливъ. Този студентъ не е ученъ човѣкъ. Той не познава свойствата на всички елементи и не знае, че и тѣ иматъ свои особени прояви, като своенравни деца на богати родители. Ако не познавате характера и свойствата на тия деца, тѣ ще ви създадатъ такива пакости, които съ години ще помните. Който иска да подчини тия деца на своята воля, той трѣбва да бжде по-уменъ отъ тѣхъ. Ако е като децата уменъ, той ще влѣзе въ борба съ тѣхъ. Ако е по-глупавъ отъ тѣхъ, тѣ ще го подчинятъ и ще го заставятъ да имъ слугува. Нѣкой казва: Голѣма борба имамъ съ хората. — Като тѣхъ си по умъ. — Слуга ме направиха хората. — По-глупавъ си отъ тѣхъ. — Господарь станехъ на хората. — По-уменъ си отъ тѣхъ.

Като ученици, вие трѣбва да знаете, какъ да се отнасяте съ хората. Това ще научите отъ числото две. Числото две е добъръ търговецъ. Като влѣзе нѣкой клиентъ въ неговия магазинъ, той не се изпъчва напредъ, но веднага излиза срещу него, учтиво му се покланя и любезно го запитва: Какво обичате, господине? На ваше разположение съмъ. Клиентитѣ оставатъ доволни отъ него и го препоръчватъ на своитѣ близки. Така, работитѣ на този търговецъ вървятъ добре. Прилагате ли неговия методъ, и ва-

шитѣ работи ще вървятъ добре. Искате ли да спечелите сърдцето на хората, не се изпъчвайте предъ тѣхъ, но наведете се малко и учтиво ги приемете. Това сж особени линии на поведение, на обхода, които човѣкъ трѣбва да спазва. Измѣни ли една отъ тия линии, работитѣ му оставатъ назадъ. Който е тръгналъ въ Божествения пжтъ, той трѣбва да спазва красивитѣ линии на природата. Изкриви ли една отъ тия линии, той се натѣква и на съответни резултати. Всѣко изкривяване на линиитѣ говори за наследствени чѣрти въ човѣка, съ които той разумно трѣбва да се справя. Тръгне ли по тия линии, той изразява своя животъ. Външниятъ изразъ на човѣшкия животъ е изразъ и на неговата душа. Изразътъ на душата му е изразъ на неговия умъ и на неговото сърдце.

Сега, за да даде правилень изразъ на своя животъ, човѣкъ трѣбва да бжде доволенъ отъ всичко, което му е дадено. Да даде човѣкъ правилень изразъ на живота си, това значи, да има красиви линии на тѣлото, на лицето, на движенията си. Това се постига, само ако мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ на човѣка сж красиви. Може ли човѣкъ да даде изразъ на живота си, всичкитѣ му работи се нареждатъ добре. Като става сутринъ отъ сънь, той не трѣбва да бърза, да прочете една-две молитви, да се каже, че се е молилъ, но трѣбва да се измие, да се облѣче спокойно и да започне да размишлява, да нагоди нерв-

ната си система въ възприемателно положение. Следъ това той може да започне да се моли и да следи, какво ще му се каже. Въ това време може да му се яви небесната майка. Тя ще се усмихне и ще му изпрати своето благословение. Това значи, да решава човѣкъ задачитѣ си правилно.

Мнозина се стремятъ къмъ разуменъ животъ. Щомъ решаватъ задачитѣ си правилно, тѣ ще дойдатъ до този животъ. За това не се изисква много време. Достатъчно е всѣки день да отдѣляте по 5 — 10 минути за размишление, за вътрешна работа върху себе си. По този начинъ човѣкъ ще се домогне до красотата въ живота, която ще остави неизгладими спомени въ него.

Единъ 70 годишенъ старецъ разправялъ една своя опитностъ. Нѣкога, въ младинитѣ си, той видѣлъ една млада, красива мома, съ ангелско лице и ангелски погледъ. Тя го погледнала и му се усмихнала. Той запечаталъ погледа и усмивката ѝ въ себе си и ги носилъ цѣлъ животъ. И жена ималъ, и деца ималъ, всички измрѣли и ги забравилъ, но погледътъ и усмивката на тази мома останали паметни и живи въ съзнанието му за винаги.

Красивото, великото, Божественото трѣбва да остане паметно въ съзнанието на човѣка, както образътъ на красивата мома е останалъ за винаги въ съзнанието на дѣдото. Красотата, това е изразъ на живота. Дѣдото се

чудилъ, каква е била тази мома, която презъ цѣлия му животъ не е излѣзла отъ неговото съзнание. Какви ли опити не е правилъ, за да я забрави, но не могълъ. На постъ и молитви се подлагалъ, предъ свещеници се изповѣдвалъ, наказания си налагалъ, но красивата мома не излѣзла отъ ума му. Тази красива мома не е била нищо друго, освенъ ангелъ, въплътенъ въ човѣшка форма, дошълъ на земята да покаже на хората смисъла на живота. Тя имала свѣтълъ умъ, добро сърдце, възвишена душа. Който веднѣжъ срещне тази мома въ живота си, той не може да бжде нещастенъ. Тя носи своето благословение. Това, което се запечатва въ човѣшката душа за вѣчни времена, е красотата, величието на живота. То е Божественото въ свѣта, което нѣма начало, нѣма край.

И тѣй, не се измжчвайте отъ красивитѣ нѣща. Дѣдото, който видѣлъ красивата мома, цѣлъ животъ се измжчвалъ, но не се осмѣлилъ да каже на жена си, или на нѣкой свой близкъ, че носи въ себе си спомена за красивата мома. Защо трѣбва да се измжчва? Той е срещналъ ангелъ и не може да го забрави. Той носи този ангелъ въ себе си като велика идея. Добре е всички хора да иматъ такава идея въ себе си. Иматъ ли тази идея, тѣ могатъ да бждатъ поети, писатели, учени, философи, майки, бащи. Тази идея представя ржководно начало въ тѣхния животъ. Тази идея дава изразъ, насока на човѣшкия животъ. Та-

зи идея представя рѣка, която се стреми къмъ морето, къмъ великия океанъ на живота.

Сега, отъ всички хора се изисква чистота. Тѣ трѣбва да пресѣятъ, да филтриратъ своя животъ, да го освободятъ отъ неопредѣленитѣ мисли, чувства и желанія, които, като едnodневки, минаватъ и заминаватъ презъ тѣхъ. Като пречистятъ живота си, въ тѣхъ ще остане само Божественото. Какво трѣбва да остане въ човѣка?—Числата 12 и 21. Споредъ кабалата, числото 12 е изразъ на разумността, на мъдростта въ човѣка. Числото 21 е изразъ на великата любовъ, която осмисля живота. Тя внася безсмъртието въ живота. Числото 21 се състои отъ $10 + 10 + 1$. Това сж елементи, живи числа, които показватъ, че всѣко число може да се разлага на своитѣ съставни, живи единици. Дветѣ десетки въ числото 21 сж отъ две различни категории. Едната десетка е свързана съ единъ родъ разумни същества, а другата—съ други разумни същества. Еднитѣ и другитѣ същества взаимно си помагатъ. Тѣ иматъ отношение къмъ хората, интересуватъ се отъ тѣхния животъ. Възвишенитѣ същества представятъ ангели, красиви моми, които си служатъ съ магическата пръчица. Въ който домъ влѣзатъ, тѣ турятъ всичко въ редъ и порядъкъ. Ангелитѣ, боговетѣ не сж нищо друго, освенъ красивитѣ моми, къмъ които всѣки се стреми. Съ ангелитѣ, които ви посещаватъ, ще говорите по единъ начинъ; съ боговетѣ — по другъ начинъ. Както и да се разговаряте съ тѣхъ,

тѣ оставятъ своето благословение. Ангелитѣ изучаватъ и прилагатъ любовта, а боговетѣ — служенето. Въ това отношение, човѣкъ може да бжде или ангелъ, или божество. Като ангелъ, той ще прилага любовта; като божество, той ще служи. Това значи, да даде човѣкъ изразъ на своя животъ. Въ това седи силата на човѣшкия животъ.

Следователно, който иска да бжде ангелъ, той трѣбва да пази законитѣ и интереситѣ на боговетѣ. Който иска да бжде божество, той трѣбва да пази законитѣ и интереситѣ на ангелитѣ. Между всички разумни и възвишени същества има пълно разбиране. Неразбиране съществува само между хората. Тѣ искатъ да бждатъ ангели и божества, безъ да разбиратъ тѣхнитѣ закони, безъ да пазятъ интереситѣ имъ.

Като знаете смисъла на числата 12 и 21, работете съзнателно съ тѣхъ. Като работите съзнателно съ тия числа, вие ще преодолеете всички препятствия въ своя животъ. Ако искате да развivate сърдцето си, прилагайте мъдростта, т. е. законитѣ на боговетѣ. Ако искате да развivate ума си, да бждете Синове Божии, прилагайте любовта, като основенъ принципъ въ живота си. Като работите по този начинъ, вие неизбѣжно ще правите погрѣшки, но това да не ви спъва. Стремезътъ на човѣка е важенъ. — Готови ли сме за тази работа? — Готови или не, вие трѣбва да прилагате. Не прилагате ли, ангелътъ на смъртта

ще дойде да ви вземе. — Ще бждемъ ли готови за онзи свѣтъ? — И това нѣма да ви питатъ. Готови ли сте или не, ще ви взематъ. Като умре човѣкъ, тогава се опредѣля мѣстото му. Отъ мѣстото, въ което се намира, той познава, доколко е билъ готовъ. Казва се въ Писанието: „Умрѣ бедниятъ Лазаръ и го занесоха въ лоното на Аврама. Умрѣ богатиятъ и го занесоха въ мѣстото на мъчението“. Значи, едни ще отидатъ при добри условия, а други — при лоши.

Сега, като ученици, научете се да разлагате нѣщата на съставнитѣ имъ части. Като ги разложите, непотрѣбното ще турите на една страна, а потрѣбното — на друга. Така ще разложите и живота си, за да отдѣлите своитѣ дарби и да ги развивате. Съвременнитѣ хора очакватъ да дойдатъ богатата отвѣнъ нѣкъде. Тѣ казватъ: Да дойде Божието благословенне върху насъ. — Божието благословение се излива върху васъ всѣки моментъ, но вие трѣбва да умѣете разумно да го използвате. — Ама не мога да се моля. — Ще се научишъ. Преди да се молишъ, застани правъ, съ свободни, отпуснати мускули на тѣлото си, като за почивка, и отправи мисълта си нагоре. Въ това време хората могатъ да ти се присмиватъ, да те ругаятъ, но ако останешъ тихъ и спокоенъ, безъ да прекъснешъ молитвата си, твоята мисълъ е силна. Така сж се молили светиитѣ, мъченицитѣ, апостолитѣ. Тѣ сж били подлагани на мъчения, на изгаряне,

но не сж прекжсвали връзката си съ Бога. Какво сж постигнали хората, като сж преследвали светиитѣ и апостолитѣ? Ако сж изгаряли единъ християнинъ, десетъ нови сж се явявали. Ако сж изгаряли десетъ, сто нови сж се явявали. Хората сж се очудвали на държането, на поведението, на устойчивостта на тия мъченици. Това означава вътрешенъ изразъ на живота.

Сега, желая ви да бждете спретнати въ своитѣ мисли, чувства и постжпки, да предадете изразъ на своя животъ. И тогава, като дойде Божието благословение върху васъ, вие ще го приемете и задържите въ себе си за вѣчни времена.

—Божията Любовь носи щастие.

—Божията Любовь и Божията Мждростъ носятъ пълното щастие.

—Божията Любовь, Божията Мждростъ и Божията Истина носятъ всичкото щастие.

*

18. Лекция отъ Учителя, държана на
19 декемврий, 1928 г. София.—Изгрѣвъ.

НАПРАВЛЕНИЕ НА ИСТИНСКИЯ ЖИВОТЪ.

Размишление върху Божията радостъ.

Съвременнитѣ хора трѣбва да разбиратъ и да оценяватъ истинския животъ. Подъ думата „истински животъ“ разбираме реалния животъ, който е неизмѣненъ и отъ който човѣкъ никога не се разочарова. Условиата на живота, при които сме поставени, представятъ сѣнка на истинския животъ, вследствие на което тѣ постоянно се мѣнятъ. Следователно, промѣнитѣ, които ставатъ въ човѣшкия умъ и въ човѣшкото сърдце, не произтичатъ отъ самия животъ, но отъ неговитѣ сѣнки, отъ обстановката на условията, които животътъ произвежда. Щомъ обстановката на условията се мѣни, както часоветѣ на деня, и състоянията на човѣка се мѣнятъ. Смѣната на тия състояния зависи отъ направлението на човѣшкия животъ. Ако не попадне въ направлението на истинския животъ, човѣкъ може да изгуби и най-красивитѣ си състояния. Запримѣръ, тъкмо придобиете нѣкаква велика радостъ, изведнѣжъ я загубите. — Защо? Какво е станало? — Нѣкаква микроскопическа спѣнка е дошла отвънъ и станала причина да се измѣсти човѣкъ отъ направлението на истинския животъ. Въ това поло-

жение човѣкъ започва да прилича на празна бѣчва, която вдига голѣмъ шумъ. Пълната бѣчва не вдига шумъ.

Презъ време на освобождението, единъ руски войникъ, барабанчикъ, попадналъ въ дома на единъ български чорбаджия. Единъ день чорбаджийката заклала нѣколко пуйки, изчистила ги добре и ги оставила настрана нѣкъде, да ги готви, когато имъ дойде време. Като видѣлъ пуйкитѣ, барабанчикътъ се съблазнилъ и, въ отсъствие на домакинитѣ, отворилъ барабана и турилъ пуйкитѣ въ него. Въ това време капитанътъ извикалъ барабанчика и му заповѣдалъ да бие тѣпана. Тѣпанътъ не може да пѣе, Ваше високо благородие. Войникътъ не казалъ, че барабанътъ е пълненъ съ пуйки.

Съвременнитѣ хора изпадатъ въ положението на този барабанчикъ, не могатъ да биятъ тѣпана си, т. е. не могатъ да пѣятъ. — Защо? — Защото животътъ имъ е пълненъ съ неестествени желанія, които имъ прѣчатъ да се проявятъ правилно. Мисли ли войникътъ, че, като напълни барабана си съ пуйки, е осигуренъ? Такава мисль може да се загниѣди въ ума на всѣки човѣкъ, да напълни своя барабанъ, и следъ това да казва, че не е разположенъ. — Кога човѣкъ не е разположенъ? — Когато внася чужди мисли въ ума си и чужди чувства въ сърдцето си. Като не може да се освободи отъ чуждитѣ нѣща, човѣкъ търси правия пѣтъ — направлението на истинския животъ. Той търси пѣтя къмъ Божественото учение чрезъ една идея,

която не почива на здрава основа. Той иска да придобие знание, да научи природнитѣ закони, както и тайнитѣ на Битието, съ цель да прави чудеса, да се слави името му. Въ края на краищата, следъ като учи 10—20 години, той дохожда до състояние, въ което вижда, че знае по-малко, отколкото е знаелъ по-рано. Той не е измѣрилъ силитѣ си, вследствие на което повече изгубилъ, отколкото спечелилъ.

Виденъ музикантъ излиза на сцената да свири. Първоначално той е смѣлъ, самоувѣренъ въ силитѣ си, но като излѣзе на сцената, изгубва вдъхновението си и не може да свири. — Защо? — Станало е нѣщо, причината на което и той самъ не знае. Публиката го освирква, и той се прибира обезсърденъ, недоволенъ. Той счита публиката виновна за неговия неуспѣхъ и решава втори пжтъ да не излиза на сцена. Не се минава много време, той пакъ се насърдчава, започва да свири и решава да даде втори концертъ. Това показва, че има нѣщо вънъ отъ човѣка, което го обезсърдчава и насърдчааа. Като знае това, човѣкъ трѣбва да познава силитѣ си. И при обезсърдчение, и при насърдчение да знае, колко сж неговитѣ сили и способности. да се справя съ мжчнотиитѣ на живота. Кое е по-добро за васъ: да имате мжчнотии, или да нѣмате? Добре е човѣкъ да влѣзе въ градина, въ която нѣма никакви бодили. И такива свѣтове има, но въ свѣта, въ който ние живѣемъ, има бодили. И въ науката има лъжливи поло-

жения. Това сж идеитѣ, до които сж дошли ония учени, които нѣматъ достатъчно свѣтлина. Тѣ не лъжатъ съзнателно, но нѣматъ свѣтлина, за да видятъ фактитѣ такива, каквито сж въ действителностъ.

Въ живота си хората се натъкватъ на съзнателни и несъзнателни лъжи. Запримѣръ, дали сте на нѣкой човѣкъ сто лева на заемъ. Следъ единъ месецъ той носи паритѣ ви и казва: Ето, давамъ ти 50 лева, още 20 лв., още 30 лв. — всичко сто лева. Вие чувате, че ви дава 50, 20 и 30 лв., но това става толкова бързо, че не можете да разберете въ действителностъ, колко пари ви е далъ. Като си отиде, поглеждате въ ржката си и виждате само 50 лева. Кжде сж останалитѣ 50 лв., вие не знаете. Търсите тукъ-тамъ, но не можете да ги намѣрите. Това може да бжде съзнателна, а може да бжде и несъзнателна лъжа. Дойде ли до свѣта на идеитѣ, човѣкъ изпада въ сжщото положение: въ ума изпъкватъ една, втора, трета, четвърта идея, сто идеи, но като рече да види, какво е реализиралъ, вижда само 50 идеи на лице, а останалитѣ ги нѣма. Интересно е да се види, какъ седи въпросътъ въ психическо отношение. Ако търговецъ постъпва по този начинъ, вие трѣбва да знаете, съзнателно ли задържа паритѣ въ себе си, или несъзнателно.

Въ живота се случаватъ и обратното: даващъ повече, отколкото трѣбва. Отивате нѣкжде да говорите истината. Следъ като гово-

рите повече, отколкото трѣбва, пипате въ джоба си и виждате, че паритѣ ви нѣма. Казвате: Обърнахъ къмъ Бога единъ човѣкъ, но и той ме обърна. Нѣкои казватъ, че това е изчерпване. — Никакво изчерпване не е това, но вие сте поставили нѣщата тамъ, дето не трѣбва. Когато говори истината, човѣкъ трѣбва да постѣпва така, както разумната майка постѣпва съ детето си. Когато го храни, тя му дава толкова храна, колкото е необходимо. По никой начинъ тя не го пресища. Тѣй щото, и на васъ казвамъ: Никога не пресищайте човѣка. Нека остане въ него малко свободно мѣсто, той самъ да работи, да прави усилия.

Когато говоримъ за направление на истинския животъ, имаме предъ видъ онзи пжтъ, онази посока, по която човѣкъ може да разреши всички въпроси въ живота си, да трансформира своитѣ отрицателни състояния въ положителни. Съмнение, подозрение, завистъ, умраза, това сж състояния, които ще минатъ презъ човѣка, но той трѣбва да се справи съ тѣхъ, да разбере, отде идатъ и да ги отбие отъ пжтя си. Човѣкъ може да преживѣе едно любовно състояние, безъ да е негово. Той го е възприелъ отвѣнъ. Като намѣри причината на това състояние, той лесно може да го отстрани. Двама млади се любуватъ край брѣга на морето, а случаенъ човѣкъ, който се разхожда по брѣга, преживява едно любовно състояние. Той се чуди, отде е дошло това чувство въ него и търси причината.

Като се огледа натукъ-натамъ, той вижда двамата млади, далечъ отъ него, че се разговарятъ любовно. Значи, той е възприелъ тѣхното състояние. Тѣ се разговарятъ за любовта, т.е. за Бога. Първо той говори за Бога, а тя слуша. После тя говори, а той слуша. Тѣ се намиратъ въ положението на двама учени, които едновременно държатъ една книга: първиятъ обърне единъ листъ и чете. После вториятъ обърне другъ листъ и чете.

Двама млади, мома и момъкъ, влизатъ въ една евангелска църква и сѣдатъ единъ до другъ. Момъкътъ харесва момата и, като отваря Библията, намира стиха „Богъ е Любовь“. Той дава книгата на момата. Тя отваря своята Библия, намира стиха „Ако ме любите, ще упазите моитѣ заповѣди“, и я подава на момъка. Той отваря Библията и дава на момата да чете: „Азъ и Отецъ ми едно сме“. Тя пакъ отваря своята Библия и я подава на момъка: „Азъ за този часъ дойдохъ“.

Сега, отъ религиозно гледище, можемъ да кажемъ, че това, което тия млади вършатъ, е светотатство, или пъкъ единъ красивъ разговоръ. За да не мисли криво, да не веди криви заключения, човѣкъ трѣбва правилно да поставя нѣщата въ живота си, както текатъ. Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да бжде сериозенъ. Да бжде човѣкъ повече или по-малко сериозенъ, това зависи отъ степенята на неговата любовъ, разумность, интелигентность и т. н. Обаче, влюбването още не е любовъ. Влюбва-

нето е споръ, война между двама души. Дето има споръ, тамъ непременно ще се яви нѣкакво недоразумение. Любовта, обаче, се отличава отъ влюбването по това, че е крайно предвидлива. Любещиятъ човѣкъ предвижда всичко. Нѣма мъчнотия въ свѣта, която любовта да не е въ сила да разреши. Влюбването е само направление, посока, която води човѣка къмъ любовта, но не е любовъ.

Следователно, като върви въ посоката на любовта, човѣкъ люби цѣлия свѣтъ. Отдето мине, ще играе, ще се извива като рѣка: ту около дървета, ту около камъни, ту около треви и цвѣтя. Ще се движи, ще скача, безъ никакво спиране, докато се влѣе въ великото море. Човѣкъ трѣбва да се върне тамъ, отдето нѣкога е излѣзълъ. Колкото и каквито хора срѣщате на пътя си, тѣ представятъ за васъ растение, дърво, камъче, пеперудка, насѣкомо. Вие ще минете покрай тѣхъ, ще имъ се усмихнете и ще продължите пътя си. Спрете ли се, вие измѣняте посоката на движението си, т. е. отклонявате се. Всѣко отклоняване отъ правия пътъ носи страдания на човѣка. Който е намѣрилъ насоката на своя животъ, той за нищо на свѣта не трѣбва да се спира. Пътятъ къмъ Бога е вѣченъ, непреривенъ. Колкото малко и да напредва, човѣкъ непрекъснато трѣбва да върви. Въ Божественния пътъ не се позволява никакво отклоняване, никакво спиране.

Кое е отличителното качество на правия път? Който върви въ правия път, той има ясна представа за нѣщата. Както изображения на предметитѣ въ фокуса на телескопа сж ясни, така и движението на човѣка въ правия път му дава ясна представа за всички явления. Следователно, когато мислитѣ и желанията на човѣка въ Божествения фокусъ на душата сж ясни, и изображенията имъ сж ясни. При това положение човѣкъ е спокоенъ, отъ нищо не се смущава. Всѣко смущение показва, че човѣкъ не е намѣрилъ насоката на своя животъ.

Като се намѣрятъ въ затруднения, въ смущения, мнозина казватъ, че уповаватъ на Бога, Той да ги ръководи. Това ръководство се крие въ тѣхния умъ, въ тѣхното сърдце. Учителтъ дава свѣтлина на ученицитѣ си, но той не решава задачитѣ имъ. Тѣ сами трѣбва да решаватъ задачитѣ си. Правилното разрешаване на тия задачи опредѣля бъдещето на ученика. Отъ него зависи, доколко може да се повдигне, доколко може да развие своитѣ дарби и способности. Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да върва въ Бога. Не е въпросъ само до вървата. Човѣкъ трѣбва да върва въ Божията Любовь, Мъдростъ и Истина и да ги проявява. Казано е въ Писанието: „Бждете свършени, както е свършенъ Отецъ вашъ небесни“. Това подразбира: проявявайте любовта, мъдростта и истината въ живота си, при каквото положение и да се намирате. Мета-

чътъ трѣбва да мете улицитѣ, но същевременно да прилага великитѣ принципи на живота. Какво отъ това, че е метачъ? Службитѣ на хората сж разпредѣлени: едни събиратъ, други хвърлятъ, т. е. изнасятъ навънъ, а трети метатъ. Това сж методи, по които хиляди учени, философи, музиканти, поети и писатели сж работили въ съответни области.

Нашата задача, както и тази на съвременнитѣ хора, се заключава, именно, въ това, всѣки да допринесе нѣщо къмъ великия процесъ на Битието. Велико бждеще се крие задъ този процесъ. Когато проникналъ въ великото бждеще на човѣчеството, апостолъ Павелъ казалъ: „Око не е видѣло, и ухо не е чуло това, което Богъ е приготвилъ за тѣзи, които Го любятъ“. До този моментъ той се е оплаквалъ, че ималъ нѣкакъвъ трънъ въ плътта си, но когато стигналъ до третото небе, казалъ, че може вече да се похвали съ своята немощъ и своето неразбиране. Не само апостолъ Павелъ може да се похвали съ своята немощъ и неразбиране, но всѣки човѣкъ трѣбва да каже същото за себе си. Кой може да дигне земята на гърба си? Кой може да дигне една планина? Кой може да мисли едновременно за всички хора? Невъзможно е за обикновения човѣкъ да направи тия нѣща. Какво може да направи той? Какво се иска отъ човѣка? — Човѣкъ трѣбва да има такава вѣра въ себе си, че при всички условия на живота си да не се колебае. Той трѣбва да има непоколебима вѣ-

ра въ неизмѣнитѣ закони на Битието. Земята и небето да се мръднатъ отъ мѣстото си, той не трѣбва да се колебае въ тия закони. Докато човѣкъ вѣрва въ неизмѣнността на тия закони, косъмъ нѣма да падне отъ главата му.

Като дойдатъ мъчностиитѣ въ живота, хората започватъ да се стрхуватъ и губятъ вѣра въ всичко. Ако Богъ е съ васъ, кой ще бѣде противъ васъ? Богъ не съизволява въ смъртта и страданията на грѣшника. Каквито грѣхове и да имате, Той не се спира предъ тѣхъ. — Какво да правимъ съ кармата си? — Ще плащате и ще вървите напредъ. Не само обикновени хора, но и адепти се спъватъ въ своята карма, въ живота на своитѣ дѣди и прадѣди. И тѣхъ ги притискатъ, но тѣ прилагатъ вѣрата, любовта и мъдростта и преодоляватъ своитѣ изпитания. Всѣки човѣкъ, малъкъ или голѣмъ, ще бѣде изпитанъ.

Като ученици на окултната наука, вие ще имате по-голѣми страдания отъ тия на обикновенитѣ ученици. — Защо? — Въ окултната наука има опасни мѣста, въ които ученикътъ неизбѣжно ще нагази. Запримѣръ, той ще се натъкне на закона, споредъ който, каквото мисли човѣкъ, добро или зло, непременно ще го привлече къмъ себе си. Ако мислишъ, че нѣкой човѣкъ е лошъ, ти непременно ще привлечешъ лошавината му. Ако мислишъ, че нѣкой ще те излъже, ти непременно ще привлечешъ лъжата къмъ себе си. Мислишъ ли положително за нѣкого, че той ще изпълни дълга си, така ста-

ва. Каквото човѣкъ мисли, това става. — Нали трѣбва да се каже истината на човѣка? — Въ какво седи истината? Истината се заключава само въ положителното. Сѣнкитѣ на живота не влизатъ въ истината. Тѣ нѣматъ нищо общо съ положителния животъ. Когато познава истината, човѣкъ познава и лъжата; когато има знание, той познава и невежеството. Обаче, ако си невежа, ти никога нѣма да знаешъ, какво нѣщо е знанието; ако познавашъ лъжата, никога нѣма да знаешъ, какво нѣщо е истината. Само истината познава лъжата. Само мъдростъта познава глупостъта. Само любовта познава умразата. Само доброто познава злото. Тогава, какъ ще научимъ злото? — Злото не се учи. За да познаешъ злото, ти трѣбва да изучавашъ доброто. Щомъ познавашъ доброто, ти непременно ще знаешъ, какво нѣщо е злото. Отрицателното не се учи. Въ стремежа си къмъ положителното, безъ да иска, човѣкъ грѣши и се подава на отрицателното въ живота.

И тъй, за да познаете, дали даденъ човѣкъ лъже, вие трѣбва да знаете абсолютната истина по дадения въпросъ. — Еди-кой си не постѣпва добре. — За да знаете, кой какъ постѣпва, вие трѣбва да имате абсолютната мѣрка за доброто. — Еди-кой си не свири правилно. — Ти дай чистъ тонъ и покажи, какъ трѣбва да свири. Добриятъ музикантъ не си служи съ камертонъ, защото и съ него не може да получи чистъ тонъ. Материалтъ, отъ който е направенъ камертона, се измѣня: ту влагата му

влияе, ту сушата. Върниятъ тонъ е въ самия човѣкъ. Като пѣе или свири по този тонъ, той е доволенъ отъ себе си. Азъ не говоря за доволство, което почива на неразбиране на музиката. Когато нѣкой пѣе или свири, всичкитѣ му способности трѣбва да участвуватъ, да подкрепватъ неговия тонъ. Не е пѣние това, когато умътъ и сърдцето не взиматъ участие въ самитѣ тонове. Човѣкъ трѣбва да пѣе, за да привлече живота къмъ себе си. Като падне духомъ, като се обезсърдчи, човѣкъ трѣбва да пѣе, да свири, да трансформира състоянията си. Колкото по-добре човѣкъ разрешава задачитѣ си, толкова по-добре пѣе.

Следователно, музиката се препоръчва като методъ за трансформиране на състоянията, за премахване на известни неджзи въ човѣшкия животъ. Всички животни и птици, които могатъ да пѣятъ, си служатъ съ пѣнието. Които не могатъ да пѣятъ, тѣ скачатъ, играятъ. Когато нѣкое животно, запримѣръ, куче или котка, не е разположено, то не позволява да се докосватъ до него. Щомъ е разположено, то скача, играе. И животнитѣ търсятъ начинъ да трансформиратъ състоянията си. Гледате нѣкое куче се търкаля по снѣга. Отъ една страна то си играе, а отъ друга — смѣня състоянието си.

Като ученици, вие сами трѣбва да разрешавате задачитѣ си. Мжчни задачи ще срѣщате, но трѣбва да ги разрешавате. Ако сами не се грижите за себе си, никой нѣма да се грижи за васъ. Казано е: Помисли за Бога, и Той

ще помисли за тебе. Нѣкой се оплаква, че е сиромяхъ, че ходи гладенъ, босъ, окжсанъ и не иска повече да живѣе. — Това не е разрешение на въпроса. Не е само той сиромяхъ. Всички хора сж сиромаси и окжсани: нѣкой въ физическо отношение, другъ — въ сърдечно, а трети — въ умствено. Каквото и да е положението на човѣка, той може да намѣри нѣкакъвъ изходъ. Ученикътъ не трѣбва да се обезсърдава, но да се учи. Когато сиромашията го посети, той трѣбва да знае, че му е дадена задача, да мисли не само за физическия свѣтъ, но и за сърдечния, и за умствения. Той трѣбва да се заеме да работи и въ тритѣ свѣта, да облѣче тѣлото си съ здрави, нови дрехи, сърдцето си — съ благородни, възвишени чувства, а умътъ — съ свѣтли и красиви мисли. Да оголѣе човѣкъ, това е въ реда на нѣщата. — Кога? — Когато отива на баня. Като отиде на баня, човѣкъ се съблича съвсемъ голъ, за да се измие, да се освободи отъ всички нечистотии. Така изчистенъ, той облича нови, чисти дрехи и излиза отъ банята. Банята представя живота, въ който човѣкъ е дошълъ да се окжпе и изчисти. Като излѣзе отъ банята, ще изпие една чаша гореща вода, да се стопли и ще благодари, че се е окжпалъ и изчистилъ добре. Ще благодарите, че сте имали възможность да се облѣчете съ нови, чисти дрехи и да продължите започнатата си работа. Окжпването, изчистването е единъ отъ начинитѣ, по който човѣкъ може да се

справи съ противоречията си. Отъ време на време и ангелитѣ слизатъ на земята да се окжпятъ въ нѣкоя човѣшка баня.

Какво представя кжпането? Кжпането е процесъ, при който поритѣ на човѣшкия организъмъ се отварятъ, за да може да се възприеме живота. Когато ангелътъ се окжпва въ нѣкоя човѣшка баня, той отваря поритѣ на тѣлото си, за да възприеме човѣшкия животъ. Като го възприеме, той се радва, че е придобилъ ново разбиране на живота. Наистина, ангелътъ трѣбва да възприеме човѣшкия животъ въ себе си, за да разбере неговото вътрешно съдържание и смисълъ. Щомъ се върне на небето, ангелътъ разправя своята опитностъ отъ земята, радва се, че е придобилъ нѣщо ново. Такова е положението на всѣки човѣкъ, който е ималъ възможностъ да проникне въ ангелския свѣтъ. Той слиза на земята обогатенъ, радостенъ, че е видѣлъ и разбралъ нѣщо ново, по-високо отъ човѣшкия свѣтъ.

И тъй, когато се стреми къмъ науката, човѣкъ трѣбва да се свърже съ ония възвишени същества, които сж истински нейни представители. Науката иде отъ възвишени области на невидимия свѣтъ, а не отъ земята. На земята науката само се проектира. Когато адепти, посветени хора отиватъ въ висшитѣ области на невидимия свѣтъ, тѣ се стремятъ да видятъ и проучатъ културата, науката на онзи свѣтъ и тогава слизатъ отново на земя-

та. Тѣ изучаватъ методитѣ, чрезъ които тамъ решаватъ задачитѣ си. Като придобиятъ нѣщо отъ тази наука, животътъ имъ на земята се осмисля. За такива хора казватъ, че иматъ широки сърдца и свѣтли умове. Широко сърдце и свѣтълъ умъ има само онзи човѣкъ, който, макаръ че живѣе на земята, е свързанъ съ възвишени сжщества отъ невидимия свѣтъ. Физически, този човѣкъ живѣе на земята, но съ ума и съ сърдцето си е свързанъ съ напредналитѣ сжщества. Всички истински учени, професори, поети, музиканти сж ходили и продължаватъ да ходятъ въ невидимия свѣтъ между възвишенитѣ сжщества. Който не е ходилъ тамъ, той не може да бжде нито ученъ, нито поетъ, нито музикантъ. Тия хора сж съ широки души, съ широки възгледи. Едно отъ отличителнитѣ имъ качества е смиренieto. Когато имъ разправятъ нѣщо, тѣ слушатъ като деца.

Следователно, докато не се качи горе, въ духовния свѣтъ, човѣкъ никога не може да стане ученъ. Истинската наука иде отгоре, отъ духовния свѣтъ. На земята ще работите, а въ невидимия свѣтъ ще учите. Каквото научите въ духовния свѣтъ, на земята ще го обработвате и прилагате. Когато влѣзете въ Божествения свѣтъ, вие ще имате истинска представа за нѣщата и явленията на физическия свѣтъ. Безъ този свѣтъ, физическиятъ остава неразбранъ. При това положение, вие отчасти само можете да разберете физическия

свѣтъ. Той е малка отсѣчка отъ Божествения свѣтъ.

Съвременнитѣ хора говорятъ за реалния животъ и не се интересуватъ отъ духовното. Споредъ тѣхъ, истински реаленъ животъ е този на малкитѣ отсѣчки, или на обикновено-то знание. Тѣ наричатъ реално знание, за-примѣръ, $2 + 2 = 4$, $2 \times 2 = 4$, $3 + 3 = 6$, $3 \times 3 = 9$, $1 + 1 = 2$, $1 \times 1 = 1$ и. т. н. Лесно е да събирате и да умножавате числата, но мжчно е да обясните, защо е така. Запримѣръ, защо $2 + 2 = 4$ и $2 \times 2 = 4$. Както виждате, тукъ и при събирането на числото 2 съ 2, и при умножаването му, се получава единъ и сжщъ резултатъ. Числото две е законъ на любовта. Значи, докато любовта действува, резултатитѣ и при събирането, и при умножаването сж едни и сжщи. Дойдете ли до тройката, четворката и другитѣ числа, резултатътъ вече не е единъ и сжщъ. Запримѣръ, $3 + 3 = 6$, $3 \times 3 = 9$, $4 + 4 = 8$, $4 \times 4 = 16$ и т. н. При числото три срѣщаме една мжнотия, която не може да отиде по-далечъ отъ числото деветъ — законъ за наследствеността. Значи, всѣко престѣпление се проявява най-късно до четвъртия родъ. Това се отнася до рода. А що се отнася до личния животъ на човѣка, всѣка мжнотия може да се разреши следъ шестъ години. Числото три е самиятъ човѣкъ. Като прибавите къмъ него числото шестъ, ще получите деветъ — резултатъ, разрешение на известна мжнотия. Ако мжнотията е по-малка, ще се разреши

следъ шесть часа. — Не може ли да се избѣгне дадена мъчнотия или страдание? — Има закони, по които страданията и мъчнотиитѣ могатъ да се избѣгнатъ, но ако една мъчнотия се избѣгне, вмѣсто нея ще дойде друга, два пѣти по-голѣма. Такъвъ е законътъ. Като знаете това, бъдете готови да посрещнете съ радостъ страданията, които Провидението ви изпраща. Сложете богата трапеза, облѣчете се съ нови дрехи и поканете страданието на трапезата. Разговорете се съ него любезно, кажете му, че сте доволни отъ неговото посещение. Знайте, че това, което Богъ е опредѣлилъ за човѣка, не може да се измѣни. Божественитѣ работи носятъ придобивки, а човѣшкитѣ работи — загуби. Не мислете, че ако имате знания, ще избѣгнете страданията. Знанието може да ви помогне само да смекчите страданието, да го понесете по леко, но не и да го избѣгнете. Разумниятъ човѣкъ лесно се справя съ своя вътрешенъ животъ.

Сега отъ васъ се изисква да се справяте разумно съ своитѣ вътрешни състояния, за да можете да учите добре. Щомъ сте дошли на земята, вие трѣбва да се учите, да свършите училището, за да помагате на своитѣ ближни. Да свършите училището успѣшно, това значи, да разполагате съ такова знание, че като видите човѣка, да можете да четете по лицето, по главата, по ръката му, по космитѣ му даже. Ще кажатъ за васъ, че сте магьосникъ. Какво означава думата „магьосникъ“?

Магьосникъ, магъ е човѣкъ, който разполага съ знания, съ мъдростъ. Знаемъ, че знанието облагородява. Значи, магьосникътъ е мъдъръ, добъръ човѣкъ. Всѣки, който се занимава съ магия, впрѣга ума си на работа. Преди това умътъ му е билъ въ бездействие, а сега работи. Казватъ, запримеръ, че нѣкоя мома завъртѣла ума на единъ момъкъ. Какво лошо има въ това? Докато не бѣше видѣлъ тази мома, по цѣли дни и нощи, той обикаляше кръчмитѣ: въ тази кръчма ще пие съ приятели, въ онази кръчма ще пие, и нищо не работи. Откакъ момата му завъртѣ ума, той напусна кръчмитѣ и започна да пише: Възлюбена моя, откакъ те видѣхъ, забравихъ кръчмитѣ, забравихъ скитанията, искамъ да живѣя добъръ, чистъ животъ. Майката се чуди, какво е станало съ сина ѝ, че по цѣли дни седи въ къщи, пише и въздиша.—Щомъ пише любовни писма, щомъ въздиша, животъ има въ този момъкъ. Радвайте се на новия животъ, който тече въ него. Научете се да тълкувате нѣщата правилно. Който не разбира тия работи, той се възмущава, че даденъ човѣкъ се е оставилъ, една жена да го води. — Не е така. Важно е човѣкъ да бжде спасенъ. Кой ще го спаси, това не е важно. Може да го спаси жена, дете, конь — безразлично е. Ако единъ конь може да води човѣка въ града, защо една жена да не може да го заведе?

Въ една отъ войнитѣ на човѣчеството, единъ офицеръ падналъ отъ коня си раненъ

и не могълъ да стане отъ мѣстото си. Коньтъ му го хваналъ съ зжбитѣ си за дрехата и го отнесълъ далечъ отъ бойната линия, дето го превързали. Кой спаси този офицеръ?—Коньтъ му. Следователно, ако единъ конь спасява господаря си, последниятъ трѣбва свещено да държи образа на този конь въ ума и въ съзнанието си. Ако момата спасява единъ момъкъ, последниятъ трѣбва свещено да държи образа ѝ въ съзнанието си. Не е коньтъ, нито момата, които спасяватъ. Чрезъ тѣхъ действа Божествениятъ Промисълъ. Да разбирате Божия Промисълъ, това е велика наука. Това значи, да е дошълъ човѣкъ до направлението на истинския животъ. Този е пътътъ, по който човѣкъ може да се справи съ противоречията въ живота. Справи ли се съ противоречията си, той ще разбере истината.

Днесъ мнозина говорятъ за окултната наука, безъ да сж се справили съ противоречията си, безъ да познаватъ истината. Що е окултната наука? Окултната наука е пособие на Божествената наука, както сегашната наука е пособие на окултната. Предъ окултната, днешната наука представя малко дете, което едва сега започва да учи. Такова е отношението на окултната наука предъ Божествената. Изправенъ предъ тази наука, окултистътъ заема положението на малко дете, което едва започва да учи. Каква по-голѣма наука искате отъ тази, да превърнете старата баба въ 21 годишна мома? Обаче, сегашниятъ човѣкъ, съ своя умъ и съ

своето сърдце, съ сегашното си разбиране и възпитание, не може да се домогне да тази наука. Тя не се предава по обикновенъ начинъ. Пъкъ и да ви се предаде, вие не можете да я задържите, не можете да я носите. Какъ ще носите единъ тонъ злато на гърба си? Ще кажете, че ще го пренесете на части. Да, но този тонъ злато представя цѣла буца, не се рѣже, пъкъ и не разполагате съ инструментъ, да я надробите по нѣкакъвъ начинъ. Ще стоите предъ златото, ще го гледате и не можете да го помѣстите. Това злато, обаче, трѣбва да се пренесе въ дома ви. Стоите предъ него, гледате го и съжалявате, че не можете да го постигнете. Такова нѣщо представя Божествената наука за неподготвения: чува, вижда, пипа я, но не може да я възприеме. За да възприеме Божествената наука, човѣкъ трѣбва да има въ себе си такъвъ елементъ, чрезъ който да влѣзе въ контактъ съ нея. Затова Христосъ казва: „Да бѣде споредъ вѣрата ви!“ Христосъ изцѣляваше само ония, които имаха вѣра. Когато хората се трупаха около Христа да слушатъ проповѣдитѣ Му, Той ги задържа да ядатъ заедно. Ученицитѣ Му, обаче, имаха на разположение само петъ хлѣба. Христосъ благослови хлѣбоветѣ, разчупи ги и нахрани съ тѣхъ множеството, което бѣше се събрало около Него. — Фактъ ли е това? — Като фактъ го изнасятъ. Христосъ знаеше закона да увеличава нѣщата. Той имаше вѣра и съ нея работѣше.

Христосъ казва: „Да бжде споредъ вѣрата ви!“ Вѣрата почива на знанието. Това, което за насъ е вѣра, въ духовния свѣтъ е знание, наука. Понеже хората на земята сж още деца, тѣ трѣбва да вѣрватъ. Единъ день тѣхната вѣра ще се превърне въ знание, въ наука. Днесъ хората се измжчватъ, безпокоятъ се, страдатъ, защото нѣматъ вѣра. Всички мжчнотии могатъ да се разрешатъ чрезъ разумността. Въ разумността е Богъ. Когато човѣкъ стане разумно дете, всички негови нужди се задоволяватъ, всичкитѣ му мжчнотии се разрешаватъ, и той става радостенъ и веселъ. За да дойде до това положение, човѣкъ трѣбва да даде пжтъ на Божественото въ себе си. Отнесе ли се критически къмъ Божественото, той затваря пжтя си за неговото идване. За да отвори пжтя си къмъ Божественото, човѣкъ се нуждае отъ знание така, както млѣкарьтъ — отъ цедилка за прецеждане на млѣкото. Знанието трѣбва да мине презъ ума на човѣка, както млѣкото — презъ цедилката. Това знание нѣма да дойде нито отъ горитѣ, нито отъ планинитѣ, но отъ вашитѣ лични опитности. Като страдате и се мжчите, вие трѣбва да изучавате начинитѣ, съ които Богъ работи и превръща всичко въ добро. Богъ разрешава и урежда мжчнотиитѣ и противоречията на хората чрезъ самитѣ тѣхъ. Срѣщате единъ човѣкъ, огорченъ, обиденъ отъ нѣкого, не иска никого да погледне. Какъ ще се махне това огорчение? Провидението дава въз-

можностъ на онзи, който е нанесълъ обидата, да спечели десетъ хиляди лева. Сжщевременно го праща при обидения, да сподѣли съ него печалбата си, да му даде петъ хиляди лева. Като получи тази сума, обидениятъ измѣня състоянието си. Въ лицето на този човѣкъ той вижда вече свой приятель.

Хората се страхуватъ отъ даването, да не би да осиромашеятъ. Тѣ казватъ: Ако човѣкъ дѣли всичко съ хората, къде ще му отиде краятъ? Ако давашъ, краятъ ще бѣде добъръ; ако не давашъ, краятъ ще бѣде лошъ. Кое е по-добро: да сѣе човѣкъ, или да не сѣе? — И за него, и за близкитѣ му по-добре да сѣе, отколкото да не сѣе. Даването е Божественъ законъ. Не е въпросъ човѣкъ да раздава богатството си, но каквото прави, трѣбва да е отъ любовъ. Ако давате отъ любовъ, това ползува и васъ, и онзи, на когото давате. Не давате ли съ любовъ, нищо не се ползвате. Вложите ли любовта, тя ще оправи всичкитѣ ви работи. Велика, мощна сила е любовта.

Сега, азъ ви говоря много нѣща, но всичко не е разбрано. Единъ день ще разберете всичко. Когато гледате семето на нѣкое растение, вие не го разбирате, не знаете, какво ще излѣзе отъ него. Обаче, щомъ го посадите, то ще израсте, и вие ще познаете, какво е било това семе. Следователно, мислитѣ, които днесъ не разбирате, представятъ семенца на растения. Щомъ се поставятъ въ съзнанието ви, тѣ ще изникнатъ, ще се развиятъ, и вие ще

започнете да разбирате. Вие сте дошли на земята, като ученици, да свършите нѣкаква работа за Бога. Щомъ свършите тази работа, ще свършите и своята работа, и тази за своя ближень. Тази е задачата, която е дадена на всѣки човѣкъ. Той първо ще работи за Бога, после — за себе си и най-после — за своя ближень. Тѣзи три работи трѣбва да се съединятъ въ едно, за да реши човѣкъ правилно задачата си.

Основната мисълъ на тази лекция е, че физическиятъ свѣтъ е отчасти само реаленъ. Невъзможно е външниятъ, физическиятъ свѣтъ, който е свѣтъ на промѣни, да бѣде реаленъ. И духовниятъ свѣтъ не представя още абсолютна реалностъ. Той е на половина реаленъ. Затова, именно, хората на земята сж раздѣлени на мъже и на жени, на умове и на сърдца. Мжжътъ и жената представятъ дветѣ половини на земята. Когато мжжътъ е освѣтенъ, жената е въ тъмнина. Когато жената е освѣтена, мжжътъ е въ тъмнина. Невъзможно е едновременно мжжътъ и жената да бждатъ освѣтени или тъмни. Когато жената казва, че мжжъ ѝ е черенъ, тъменъ, това показва, че той е въ тъмнина. — Черна, тъмна е жена ми. — Тя е въ тъмнина. И двамата трѣбва да иматъ търпение, да почакаатъ 24 часа, да се завърти земята около осьта си и да се освѣти. — Лошо сърдце има този човѣкъ. — Не е освѣтенъ отъ слънцето. — Лошъ умъ има този човѣкъ. — Не е освѣтенъ отъ слънцето. Това сж фази, презъ които човѣшкото съзнание ми

нава. Това сж неизбежни положения. Като минава презъ деня и нощта на своето съзнание, човѣкъ се учи, придобива знания.

Съвременното човѣчество минава презъ нови области на живота. Сега става голѣмо преустройство на човѣшкото съзнание. Всички нѣща се размѣстватъ, едни се изхвърлятъ навънъ, други се ремонтиратъ, трети се размѣстватъ, но вие трѣбва да имате търпение, да дочакате новия редъ и порядкъ на нѣщата, новитѣ разбирания. Който не разбира това нѣщо, той ще изпадне въ обезсърчение, че е изгубилъ всичко, безъ да придобие нѣщо. — Не, това е заблуждение. Който върви въ правия пътъ, той нищо не може да загуби. Казано е въ Стария заветъ: „На онѣзи, които чакатъ Господа, силата имъ ще се възобнови.“ Любовта всичко предвижда.

— Богъ е Любовь. Божията Любовь носи щастие.

— Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Божията Любовь и Божията Мждрость носятъ пълното щастие.

— Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Богъ е Истина. Божията Любовь, Божията Мждрость и Божията Истина носятъ всичкото щастие.

✽

19. Лекция отъ Учителя, държана на
26 декемврий, 1928 г. София. — Изгрѣвъ.

ВТОРИЯТЪ ДЕНЬ.

Размишление върху послушанието.

Днесъ е вториятъ день отъ новата година. Първиятъ день е день на даване, на творчество. Вториятъ день е день на послушание. Който разбира това число и го прилага, всичкитѣ му работи презъ годината ще вървятъ добре. Който не разбира числото две, той не разбира смисъла на послушанието. Работитѣ на този човѣкъ не вървятъ добре. За коя нова година се отнася това? — Не е опредѣлено. Всѣки човѣкъ има по една нова година въ живота си. Кога ще дойде тази нова година, не е известно.

Сега, ще прочета 5. глава отъ книгата на пророкъ Данаила. Тази глава е въ състояние да оправи човѣка. Тя го учи на послушание. Тукъ сж описани последствията на непослушанието. Съвременнитѣ хора, религиозни и свѣтски, приличатъ на малки деца. Когато майката отсъствува отъ дома, тѣ сж много смѣли: отварятъ, затварятъ долapi, вадятъ отъ тѣхъ, каквото намѣрятъ, и за последствията не мислятъ. Като се върне майка имъ, тѣ се скриватъ по кюшетата, седатъ мълчаливи, смирени. — Защо се криятъ отъ майка си? — Защото сж направили много погрѣшки, а знаятъ, че майка имъ има тояжка, съ която

наказва. Тояжката на майката внася страхъ и трепетъ въ душата на детето. Въ ржката на майката, тояжката не е нищо друго, освенъ пръчицата, съ която всѣки капелмайсторъ си служи. Тя взима тояжката си, вдига я нагоре, надолу, настрана, а детето пѣе, учи пѣсенъта. Ако е недоволна отъ изпълнението, майката заставя детето си още да учи пѣсенъта. Следъ това му дава втора, трета, четвърта пѣсенъ, докато го направи добъръ музикантъ. Майката обича хубави пѣсни, но и добре научени. Колкото по-дълго време детето учи една пѣсенъ, толкова повече я усъвършенствува. Това се отнася за мъжнитѣ пѣсни. Лекитѣ пѣсни, обаче, съ едно изпѣване сж добре научени. При изучаване на пѣснитѣ има значение способността на детето. Колкото по-способно е детето, толкова по-лесно изучава урока си. Този законъ има отношение къмъ всички случаи въ живота. Трѣбва ли да говоришъ на единъ човѣкъ много, за да го убедишъ въ истината, той не е ученъ човѣкъ. Ученъ човѣкъ е този, който, отъ малко говорене, много разбира. Ученостъта не зависи отъ силната паметъ. Нѣкой чете много и лесно запомня, но това е повестуване, не е ученостъ. Да преповтаряшъ четеното, както пѣвицата изпѣва една пѣсенъ, това още не е ученостъ. Истински ученъ е онзи, който твори. Той е майсторъ въ областъта на пѣнието, на науката, на художеството. Той твори, а другитѣ изпълняватъ. Въ първия день човѣкъ твори. Тогава той е

майсторъ. На втория день той прилага, реализира създаденото. Тогава той пѣе, свири, чете, работи. Природата върши най-хубавитѣ си работи на втория день. Сжщото трѣбва да прави и човѣкъ. Не започне ли човѣкъ една работа на втория день, нищо нѣма да излѣзе отъ нея. Първия день той ще замисли тази работа, идейно ще се подготви, а втория день ще пристѣпи къмъ реализирането ѝ.

Новата, 1929 г., започва съ сръда. Значи, тази година е подъ влиянието на Меркурий. Това показва, че вие ще започнете работата на втория день за реализиране на своитѣ стремежи, чрезъ ума. Тази година ще работите съ ума си, а не съ воюване. Дето отидите тази година, все ще ви биятъ, ще плащате данѣкъ. Тази година не позволява на ученика да носи тояга, нито сабя. Тоягата, сабята ще бжде на челото ви. Каквото предприемете, ще мислите. Първо ще мислите, а после ще действувате. Като вършите нѣщо, все къмъ носа си ще гледате. Носътъ е символъ на човѣшката интелигентностъ. Като знаете това не пипайте безразборно носа си. Той представя прѣчицата на капелмайстора, изработена въ една отъ най-свършенитѣ фабрики на Божествения свѣтъ. Тази прѣчица не може да се пипа. Тя е украсена съ скъпоценни камъни. Въ старо време магитѣ сж носѣли дрихи съ широки рѣжави, дето криели тояжката си. Преди да направи нѣщо, магътъ погледалъ тояжката си. Тѣ не сж знаели, че тази

тояжка е на лицето имъ—тѣхниятъ носъ. Днесъ, обаче, посветенитѣ знаятъ, че тояжката имъ е тѣхниятъ носъ. Не е достатъчно само човѣкъ да носи тояжката въ ржкава си, но той трѣбва да отговаря на нейнитѣ изисквания. Тя е законъ, който се налага на всѣки човѣкъ. Който не изпълни този законъ, той неизбежно ще опита силата ѝ.

И тъй, природата си служи съ редъ символи, които хората трѣбва да изучаватъ. Тия символи сж азбука на природата. Тригълникътъ, квадратътъ, кржгътъ сж символи, за създаването на които съществува цѣла история. Първата фигура, която Богъ начѣрталъ, е кржгътъ. Той взелъ пергелъ и начѣрталъ окржжностъ, която затворила въ себе си кржга. Значи, кржгътъ е проекция на вселената. Тя е наречена съ това име, защото въ нея се е вселилъ Божиятъ Духъ. По този начинъ Той одухотворилъ вселената, направилъ я жива. Веднага следъ кржга, Богъ начѣрталъ тригълника, тригѣ велики добродетели — любовъ, мъдростъ и истина. Първиятъ духъ, първата добродетель, която послужила за създаването на тригълника, е любовта. Отъ любовта се е родилъ животътъ, който носи радостъ и блага за всичко живо. Втората добродетель е била мъдростта, която носи свѣтлина и знание. Третата добродетель е истината, която дава свобода и просторъ. Тя дава направление на живота. Отъ всѣки връхъ на тригълника можемъ да спуснемъ перпендикуляръ къмъ

една отъ странитѣ. Перпендикулярътъ представля отношение на две разумни сжщества едно къмъ друго. Сжщевременно, перпендикулярътъ представя разумна мѣрка за опредѣляне на човѣшкитѣ постѣпки.

Фигуритѣ, съ които днесъ си служимъ, иматъ приложение и въ човѣшкия животъ. Запримѣръ, кръгътъ не е нищо друго, освенъ самия човѣкъ. Въ първо време човѣкъ е доволенъ отъ положението си. Той се радва на възможноститѣ, които има въ кръга. Като обиколи кръга нѣколко пѣти, той започва да се отегчава, търси друго нѣщо. Това виждаме навсѣкжде въ живота. Срѣщате младъ, жизнерадостенъ човѣкъ, който трѣгва отъ градъ въ градъ, отъ държава въ държава да обикаля, да учи езици, да се просвѣщава. По едно време той се отегчава отъ положението си, чувствува се самотенъ и се връща въ отечеството си, дето започва да търси другаръ, приятель, съ когото да сподѣля впечатленията си. При това положение той излиза вече отъ възможноститѣ на кръга и образува права линия.

Що е права линия? Правата линия представля отношения между две разумни сжщества. Самъ човѣкъ никога не може да образува права линия. За да се образува права линия, нужни сж две сжщества. Въ каквато посока и да се движатъ, първитѣ имъ отношения образуватъ права линия. Едното сжщество се намира въ полюса на любовта, а другото — въ полюса на мъдростта. Като се движатъ

отъ полюса на любовта къмъ полюса на мъдростта, т. е. отпредъ назадъ, тѣ образуватъ права линия. Следователно, правата линия не е нищо друго, освенъ отношение между любовта и мъдростта. Когато казваме, че човѣкъ трѣбва да бѣде праволинеенъ, разбираме, че между ума и сърдцето му, т. е. между любовта и мъдростта трѣбва да има идеални отношения. Когато иска да каже на нѣкого да не объркава, да не оплита работитѣ, българинътъ му казва: Не си криви душата. Това значи: не образувай крива линия. Кривата линия е частъ отъ окръжността. Българинътъ знае, че да се движи човѣкъ по крива линия, това значи, да усложни живота си. Всѣки човѣкъ желае да има праволинейни отношения съ хората, и затова избѣгва тия, които вървятъ по крива линия. Само мъдрецътъ може да върви по крива линия, защото той знае законитѣ, по които я изправя, превръща я въ права линия.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате числата и геометрическитѣ фигури, защото всѣко желание се постига по пътя на числата и на геометрическитѣ фигури. Като живѣе, човѣкъ ще се натъква и на прави, и на криви линии. Последнитѣ създаватъ голѣми противоречия въ живота. Кривитѣ линии създаватъ сложни отношения. Който не разбира законитѣ на кривата линия, на кръга, той трѣбва да ги избѣгва. Не само хората, но и ангелитѣ, и боговетѣ не сж изучили още за-

конитѣ на крѣга. Човѣкъ може само да говори за крѣга, но не и да го прилага въ живота си. Хиляди и милиони години трѣбва човѣкъ да работи съзнателно върху себе си, за да научи законитѣ на кривата линия и да живѣе съобразно тѣхъ.

Мнозина мислятъ, че сж завършили развитието си на земята и всичко знаятъ. — И така да е, при това положение тѣ знаятъ толкова, колкото онзи, който е свършилъ университетъ. Какво знае този човѣкъ? Той знае онова, което е писано по книгитѣ. Той е свършилъ известна програма и вънъ отъ нея не може да излѣзе. И Валтасаръ, вавилонскиятъ царъ, знаеше много нѣща, но когато се яви свѣтлата рѣка на стената и написа думитѣ „Мене, текелъ и фeresъ“, той нищо не разбра. И следъ това трѣбваше да вика Данаила, да му изтълкува значението на тия думи. Данаилъ тълкува тия думи, въ смисълъ: Свършиха се твоитѣ глупости. Понеже не можа да водишъ мѣдъръ животъ, ще се вземе царството отъ рѣцетѣ ти и ще се предаде въ рѣцетѣ на другъ. Нѣкои питатъ, какво отношение има живота на Валтасара къмъ насъ. Защо трѣбва да се нише всичко това? Отъ живота на Валтасара се вижда, че човѣкъ нѣма право да вади Божиитѣ съсѣди отъ храма и да пирува съ тѣхъ. Той нѣма право да се поругава надъ любовта, мѣдростта и истината и да ги използва за свои користолюбиви цели. Не спазва ли тия правила,

той е осъденъ на смъртъ. Валтасаръ мислѣше, че Вавилонъ е силенъ, и никой не може да го превземе. Вавилонъ бѣше обсаденъ и превзетъ. По този начинъ се доказа на Валтасара, че се туря край на глупоститѣ му, които, като царъ, той можа да направи.

Следователно, когато глупоститѣ, които мъдрецътъ може да направи, се свършатъ, той обезумява. Когато глупоститѣ на здравия човѣкъ се свършатъ, той се разболява. Кой е лѣкарътъ, който ще го лѣкува?—Данаилъ. Като отива при болния, Данаилъ иска да види езика. Езикътъ представя проявената любовъ на земята. По езика се познава, какъ се е проявилъ човѣкъ по отношение на любовта. Ако езикътъ на болния е бѣлъ, лѣкарътъ му препоръчва известна диета и казва: Ако следъ три дѣня не се изправишъ, животътъ ти е претегленъ — ти си осъденъ на смъртъ.

Сега, това, което четохъ въ книгата на пророкъ Данаила, е станало преди повече отъ три хиляди години. Тогава свѣтътъ е билъ обсаденъ. Положението на съвременнитѣ хора е сжщото. Искатъ ли само да ядатъ и да пиятъ, тѣ трѣбва да знаятъ, че положението имъ не е добро. И сегашниятъ свѣтъ е обсаденъ. Ако погледнатъ съ окото на ясновидеца, тѣ ще видятъ, че сж обсадени. Около тѣхъ има топове, пушки, картечници—всевъзможни оръжия. Като ученици, вие трѣбва да разбирате положението, да знаете, че не е време за ядене и пиене. За неразумнитѣ, обсадното поло-

жение е страшно. За разумнитѣ, обаче, обсадното положение на свѣта е добро. Въ това тѣ виждатъ доброто, което иде. Свѣтътъ ще претърпи голѣми преобразования. Не е въпросъ да се страхува човѣкъ. Страхътъ не спасява. Казано е въ Писанието: „Страхливиятъ нѣма да наследи Царството Божие.“

Като говоря за Валтасара, това не значи още, че вие живѣете като него. Съвременната култура се различава отъ тази, въ която е живѣлъ Валтасаръ. Днесъ ние живѣемъ въ християнска култура. Христосъ дойде преди две хиляди години на земята и внесе закона на жертвата между хората, но все пакъ стариятъ човѣкъ не е изчезналъ абсолютно. Въ всѣки човѣкъ е останала частица отъ стария човѣкъ, отъ Валтасара, който има желание още да яде и да пие. Той е голѣмъ мждрецъ, обича да философствува. Като стане въпросъ за служене на Бога, за приложение на нѣкаква велика идея, той казва: Не е дошло още времето за това. Не бързайте много, моментътъ не е удобенъ, можете да отложите тази работа. — Не, ученикътъ никога не трѣбва да отлага. Помнете, че вториятъ день отъ годината е день на послушание. Пропуснете ли този день, пропуснали сте цѣлата година. Ако отъ София до Варна има само единъ тренъ презъ деня и го пропуснете, трѣбва да чакате цѣли 24 часа, докато дойде другиятъ тренъ. Отъ Божествено гледище, 24 часа представятъ

цѣла епоха. Следователно, пропуснете ли този день, вие сте пропуснали цѣла епоха. Всѣки день носи съ себе си своето благо, което не трѣбва да пропускате. Годината е раздѣлена на 365 дни, а въ астрологично отношение на 360 градуси. Астрологическиятъ день има отношение, както къмъ физическия, така и къмъ духовния свѣтъ. Физическиятъ день, обаче, има отношение само къмъ физическия свѣтъ. Като съберете цифритѣ на числото 365, получавате числото 14 — рационално число, което се дѣли на 2 и на 7. Който разбира днитѣ по физически начинъ, той има едно отношение къмъ тѣхъ. Който ги разбира и духовно, той има друго отношение къмъ тѣхъ. Въ астрологическо отношение, денятъ е малко по-голямъ отъ физическия, или повече отъ 24 часа. Числото 24 се дѣли на 2, на 4, на 6, на 8 и на 12. И то е рационално число. Часътъ се състои отъ 60 минути — пакъ рационално число. Рационалнитѣ числа се отнасятъ къмъ физическия свѣтъ. Въ духовния свѣтъ числата сж ирационални. Затова, именно, и въ астрологическата година числата сж ирационални.

И тъй, ако живѣе само физически животъ, човѣкъ нѣма да срѣща никакви противоречия. Живѣе ли и физически, и духовно, противоречията ще го следватъ. Защо?— Изчисленията сж други. Запримѣръ, каже ли човѣкъ, че не знае, кое е право, или не може да разреши дадена задача, това показва,

че той има понятие за два свѣта: за физическия и за духовния. Той едновременно има отношения и къмъ физическия, и къмъ духовния свѣтъ, вследствие на което не знае, какво положение да заеме. Щомъ изпадне въ раздвояване, човѣкъ трѣбва да впише единъ трижгълникъ въ кръга, да спусне перпендикуляръ и да започне да решава задачата.

Какъ ще решите следната задача: Двама братя получаватъ наследство отъ баща си. Голѣмиятъ братъ взима по-голѣмъ дѣлъ, а на малкия остава по-малкъ дѣлъ. Малкиятъ братъ е недоволенъ отъ това дѣлене и започва да се сърди на брата си. Дохожда единъ мждъръ, разуменъ човѣкъ, да разреши този въпросъ. Той казва на малкия братъ: Прости на брата си, не му се сърди. Той взима по-голѣмъ дѣлъ отъ наследството, но съ него заедно взима и по-голѣмъ дѣлъ отъ отговорноститѣ и задълженията, които баща ти ималъ. Да приемете богатството на нѣкой човѣкъ, това значи, едновременно съ богатството му, да приемете и неговитѣ задължения. Когато бащата оставя по-голѣмъ дѣлъ отъ богатството си на по-голѣмия или на по-малкия си синъ, като на свой любимецъ, той има предъ видъ да се въплъти чрезъ него. Ако синътъ се откаже отъ богатството на баща си, той ликвидира съ задълженията си къмъ него. Този синъ благодари на баща си за възпитанието

и образованието, което му е далъ, а що се отнася до богатството му, той го отстъпва на братята и на сестритъ си. Всѣки синъ или дъщеря, които получаватъ наследство отъ родителитъ си, подписватъ полица, която въ бждеще трѣбва да изплащатъ. Изплащането на тази полица се заключава въ това, че тѣ даватъ възможностъ на баща си или на майка си да се възплътятъ чрезъ тѣхъ. Колкото такива полици е подписалъ човѣкъ, толкова пжти трѣбва да се жени, въ различнитъ си животи, докато ги изплати. Щомъ полицитъ се изплатятъ, женитбитъ преставатъ. Въ това отношение, женитбата представя кармическо отношение между хората, което трѣбва правилно да се разреши.

Сега, това сж въпроси, отношения, които не трѣбва да ви смущаватъ. Тѣ трѣбва да се изучаватъ и правилно да се решатъ. За правилното имъ решаване трѣбва да се обърнете къмъ математиката и геометрията. Въ тѣхъ е спасението на човѣка.

Като разглеждаме новата година като число, виждаме, че сборътъ отъ цифритъ ѝ е 21. Числото 21 можете да го дѣлите, умножавате, вадите и събирате съ други нѣкои числа. Различнитъ действия показватъ различни отношения. Различнитъ отношения нѣкъ даватъ различни резултати. Запримѣрь, да извадишъ любовта си, това значи, да я проявишъ; да умножишъ любовта си, значи, да покажешъ нейната си-

ла; да раздѣлишъ любовта си, това значи, да ѝ дадешъ възможностъ да се развива; и най-после, да съберешъ любовта си, значи, да я увеличишъ. Въ природата тия процеси се извършватъ едновременно. Двата процеса сж външни, а двата — вътрешни. Ако човѣкъ не може да прекара любовта си презъ четиритѣ процеса едновременно, той нищо не е разбралъ. Който разбира нѣщата правилно, той може да превежда математическитѣ действия и да ги прилага въ живота. Числата, геометрическитѣ фигури представятъ азбука на Божествения езикъ. Всѣко число крие въ себе си известни сили, вследствие на което всѣки човѣкъ има по едно любимо число, по единъ любимъ день въ седмицата. Това не сж суевѣрия, но изпитани нѣща. Кой не е изпиталъ доброто въздействие на нѣкои числа или дни върху себе си? Нѣкой день човѣкъ е разположенъ, а другъ — неразположенъ. Като пишете числата, вибрациитѣ на нѣкои отъ тѣхъ се отразяватъ благоприятно върху вашия умъ и върху вашето сърдце, а на други нѣкои се отразяватъ неблагоприятно.

Сега, като говоря за числата, азъ имамъ предъ видъ проститѣ числа отъ 1 — 10. Всѣки човѣкъ има по едно любимо число, което се опредѣля отъ особеноститѣ на неговия характеръ. Запримѣръ, индивидуалистътъ обича числото едно. Той обича всѣкога да бжде самъ, въ всѣко нѣщо да бжде един-

ственъ, но сжщевременно има нужда поне единъ човѣкъ да знае, че той е самъ, че е единственъ, че като него другъ нѣма. Въ такъвъ случай, той не е единица, но единица и половина. Значи, нѣщо не му достига. Въпрѣки това, той има съзнание за себе си, че е по-голѣмъ отъ другитѣ. Той счита, че тѣ произлизатъ отъ него и трѣбва да му се подчиняватъ. Когато нѣкой иска хората да го обичатъ и да му се подчиняватъ, той трѣбва да имъ е далъ нѣщо, да се е пожертвувалъ за тѣхъ. Хората обичатъ Бога и Му се подчиняватъ, защото Той всичко имъ е далъ и всѣки моментъ се жертвува за тѣхъ.

Следователно, за да обичате нѣкого, той трѣбва да е вложилъ нѣщо въ васъ. Той трѣбва да е пожертвувалъ нѣщо отъ себе си заради васъ. Жертвата не е външенъ, но вътрешенъ процесъ. Тѣй щото, невъзможно е да обичате човѣкъ, който не ви е далъ нѣщо отъ себе си. Даде ли нѣкой нѣщо отъ себе си на известенъ човѣкъ, двамата заедно образуватъ права линия. При тѣзи отношения тѣ могатъ да направятъ всичко онова, което се крие въ възможноститѣ на правата линия. Любовта и мъдростта образуватъ правата линия.

Трижгълникътъ представя по-сложни отношения отъ тия на правата линия. Той включва въ себе си три добродетели — любовъ, мъдростъ и истина. Върху тия добродетели, именно, почива домътъ. Вънъ отъ себе

си и вжтре въ себе си човѣкъ има домъ. Вжтрешниятъ му домъ е основанъ върху неговия умъ, върху неговото сърдце и върху неговата воля. Отношенията между духа, душата и ума на човѣка съставятъ другъ домъ — другъ трижгълникъ. Волята на човѣка опредѣля посоката, къмъ която трѣбва да се движатъ умътъ и сърдцето. Волята се проявява правилно само тогава, когато е изразъ на ума и на сърдцето. Когато говоримъ за сърдцето и за ума на човѣка, имаме предъ видъ разумното сърдце и онзи умъ, който е изразъ на интелигентностъ. Да набиешъ човѣка, да го нагрубишъ, това не е изразъ на воля. Да възкрѣсишъ мъртвия, това значи воля. Като видишъ нѣкой умрѣлъ, приложи волята си да го възкрѣсишъ. Кажи му, че той е заминалъ преждевременно и трѣбва да възкрѣсне, за да свърши работата, която му е дадена. Въ този смисълъ, възкресението не е нищо друго, освенъ събуждане на човѣка отъ дълбокъ сънъ, за да свърши работата, която му е възложена. Хората умиратъ, за да се скриятъ отъ сждбата, която ги чака. Като се приближи Господъ къмъ тѣхъ, тѣ се представятъ на заспали, да ги не сжди. Богъ тихо имъ пошепва на ухото: Станете, азъ ще ви възкрѣся. Не искамъ да ви сжда, но искамъ да свършите работата си. Не свършите ли работата си, вие ще бждете подведени подъ отговорностъ отъ други сили и ще имате голѣми страдания. Богъ не съизволява въ страда-

нията на грѣшника, но съизволява, взима участие въ неговото добро, въ радоститѣ на неговия животъ. Желанието на Бога е да подобри живота на хората. Че нѣкой страдалъ, Той не се спира предъ страданието му. Обаче, пожелае ли човѣкъ да направи добро на нѣкого, Богъ веднага му съдействува. Като правите добро на другитѣ, и на васъ ще правятъ. За да измѣни кармата си, или за да подобри сждбата си, при всички свои страдания, мъчнотии и изпитания, човѣкъ трѣбва да вложи въ себе си желанието да направи на нѣкого поне едно малко добро. Това желание е въ сила да привлѣче вниманието на Бога. Обърне ли внимание на васъ, Той ще се намѣси въ работата и ще ви помогне. Никога не казвайте, че работитѣ ви нѣма да се оправятъ. Дръжте въ ума си мисълта, че работитѣ ви ще се оправятъ. — Какъ ще се оправятъ? — Начъртайте единъ тригълникъ и отъ двата му върха — на любовта и на мъдростта — спуснете перпендикуляръ къмъ срещуположнитѣ страни. По този начинъ ще получите отговоръ. Отговорътъ ще опредѣли посоката на вашето движение, т. е. истината. Посоката на вашето движение дава изходенъ пътъ за разрешаване на задачата. За разрешаване на всѣка задача е нужно свѣтлина и въображение. Свѣтлината разкрива предметитѣ, а въображението ги оживява.

Млада мома срѣща единъ красивъ момъкъ, който ѝ прави силно впечатление. Тя спира погледа си върху него и харесва устата му, която е изразъ на неговото добро сърдце. Постепенно тя извиква образа му въ въображението си и започва да се спира върху носа, върху челото му, върху ушитѣ му, като красиви удове на неговото лице. Колкото повече мисли за него и го държи въ въображението си, толкова повече образътъ му оживѣва. Всѣки удѣ на лицето му става живъ и започва да се движи. Ако момата и момъкътъ могатъ за винаги да запазятъ това гледане на нѣщата, т. е. да оживяватъ образитѣ на хората и да виждатъ само красивото въ тѣхъ, тѣ ще запазятъ своята младостъ. Всички хора ще се вдъхновяватъ отъ тѣхъ.

Следователно, искате ли да успѣвате въ живота си, започнете съ закона на послушанието. Чрезъ послушание човѣкъ придобива любовта. Любовта се проявява презъ втория день на Божествената година, мъдростта — презъ втория день на ангелската година, истината — презъ втория день на човѣшката година. Това сж идеи, върху които трѣбва да мислите. Като размишлявате върху тия въпроси, ще дойдете до положение, навсѣкжде да виждате Божественото. И тогава, като човѣкъ, ще знаете за себе си, че едва сте навлѣзли въ втория день на любовта, на мъдростта и на истината и едва сте започнали да се проявявате. Въ Битието,

при създаването на свѣта, за всѣки день е казано. „И видѣ Богъ, че бѣше добро“. За втория день, обаче, нищо не е казано. Богъ оставя хората да се произнесатъ за този день. Вториятъ день е деньтъ на любовта. Който разбере този день, той ще разбере и любовта и ще види, че въ нея всичко е добро. Който не я разбере, той самъ ще създаде злото. Значи, злото се ражда отъ неразбиране на втория день, т. е. отъ неразбиране на любовта. Щомъ не разбира втория день, човѣкъ нѣма право да се произнася за него. Понеже Богъ е любовъ и като любовъ присѣтствува въ човѣка, последниятъ нѣма право да се произнася нито за себе си, нито за хората. За проявитѣ си той може да се произнася, но не и за себе си. Стане ли въпросъ за хората, или за самия себе, кажи: Богъ е вложилъ нѣщо добро въ мене. Какво е то, не зная. Щомъ не зная, нѣмамъ право да се произнасямъ. Ако Богъ и досега още не се е произнесълъ за любовта, колко повече човѣкъ нѣма право да се произнася. Нѣкой казва, че отъ него човѣкъ нѣма да излѣзе. — Не бързай да се произнасяшъ върху това, което не знаешъ. Отъ нѣкои твои теории, отъ нѣкои твои предприятия може да не излѣзе нищо, но какво ще излѣзе отъ тебе като човѣкъ, ти нѣмашъ думата. Въ всѣки човѣкъ е вложено нѣщо добро. Затова, пазете свещено втория день въ съзнанието си. Това значи, пазете свещено лю-

бовъта въ сърдцето, въ душата си и не я ограничавайте. Тя е единственото нѣщо, което не се ограничава. Който се е опиталъ да ограничи любовта въ себе си или въ другитѣ хора, той си е създакъ най-голѣмитѣ страдания. Любовта не търпи абсолютно никакво ограничаване. Най-малкото ограничаване на любовта внася отрова въ човѣка. Не ограничавайте любовта! Не ограничавайте Бога въ себе си! Знайте, че всичко, което Богъ е вложилъ въ човѣка, е добро. Ако днесъ сте сиромаси, невежи, богати на страдания, единъ день всичко това ще се махне, и вие ще станете и богати, и учени, и здрави.

— Богъ е Любовь. Божията Любовь носи щастие.

— Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Божията Любовь и Божията Мждрость носятъ пълното щастие.

— Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Богъ е Истина. Божията Любовь, Божията Мждрость и Божията Истина носятъ всичкото щастие.

20. Лекция отъ Учителя, държана на
2 януарий, 1929 г. София.—Изгрѣвъ.

ЗАКОНЪ ЗА ВЪЗМОЖНОСТИ — — ЗАКОНЪ ОПУЛЕНСЪ

Размишление върху милосърдието.

Кое число сме днесъ?—Девети януарий. — Каква частъ отъ годината представя числото деветъ?

Срѣщате единъ търговецъ, който купува стока, пълни дюкяна си. По цѣли дни той тича отъ единъ пазаръ на другъ, да купува стока. Сърдцето му трепти, свива се, да купи, колкото се може повече стока. Като напълни дюкяна си, сърдцето му пакъ трепти, но сега има друго желание, частъ по-скоро да продаде стоката си, да изпразни дюкяна си. Какъ можете да си обясните тия противоположни състояния на търговеца? Не е ли това противоречие? Днесъ го виждате, какъ пълни дюкяна си, следъ известно време се стреми да го изпразни, да продаде всичко.

Този процесъ се извършва и въ природата. Най-голѣмиятъ търговецъ въ свѣта е сърдцето: ту се пълни, ту се празни. Когато работитѣ на този търговецъ вървятъ добре, всички го почитатъ, но забъркатъ ли се работитѣ му, той се обявява въ фалиментъ. При това положение всички негови клиенти го

изоставятъ. Движението на сърдцето показва, че въ природата съществува ритмусъ. Презъ време на движението въ сърдцето първо се явява едно течение, което отговаря на възприемане. Когато възприемането стигне най-високата си точка, въ сърдцето се явява течение, противоположно на първото — изпразване. Това сж тъй нареченитѣ процеси на възлизане и на слизане. Сърдцето на сегашния човѣкъ не е дошло още до своето усъвършенствуване, още има да се развива. Ако разгледате сърдцето на мъжа и на жената, ще видите, че тѣ се различаватъ по строежъ, по кръвъ, по нерви, по пулсъ и т. н. Наблюдавано е, че между процеситѣ, които се извършватъ въ сърдцето на мъжа и въ това на жената, става пълна обмѣна: когато сърдцето на мъжа се пълни, сърдцето на жената се празни. Обратно: когато сърдцето на жената се пълни, сърдцето на мъжа се празни. Невъзможно е въ единъ и същъ моментъ две сърдца да се пълнятъ или празнятъ. Сърдцата на мъжа и на жената образуватъ елипса. Въ този смисълъ, дветѣ сърдца образуватъ човѣка.

И тъй, що е човѣкътъ?— Човѣкъ представя елипса, която има два центъра, два полюса, две сърдца. Въ природата тия полюси се поляризиратъ, а отъ време на време смѣнятъ мѣстата си. Да се мѣсти единъ центъръ, това значи, да се проявява. Мнозина говорятъ за природнитѣ закони, но не ги

разбиратъ. Не само обикновенитѣ хора, но даже и учени, капацитети въ науката, не разбиратъ, какво въ сжщностъ представя единъ природенъ законъ. Всѣки природенъ законъ подразбира извършване на единъ процесъ въ две противоположни посоки, докато се образува кржгъ. Запримѣръ, сждбата, сждането е природенъ законъ. Когато сждятъ нѣкого, започва единъ процесъ, който върви въ две противоположни посоки, въ лѣва и въ дѣсна. Отдѣсно е мъжътъ, а отлѣво — жената. Това показва, че когато отсжжда едно дѣло, природата никога не сжди само единъ човѣкъ. Едновременно тя сжди и мъжа, и жената въ човѣка. Всѣкога дѣлото се свършва въ полза на жената: мъжътъ се осжжда, а жената се оправдава. За всѣко нѣщо е виновенъ мъжътъ. Отъ хиляди години насамъ мъжътъ се мъчи да осжди жената, но не успѣва. Правото е на страната на жената. — Защо? — Защото мъжътъ никога не е страдалъ. Какво нѣщо е страдание, той не знае. Мъжътъ мисли, че като воюва, като го раняватъ, като гладува, той страда. — Не, това още не е страдание. Ако става въпросъ за страдание, само жената знае, какво нѣщо е страданието.

Сега, като говоря за мъжа и за жената, азъ ги разглеждамъ като принципи въ живота. Мъжътъ представя грубия принципъ въ живота, отъ който произлиза злото. Жената представя мекия принципъ, отъ който

произлиза доброто. Обаче, и двата принципа имат една и съща основа. Рече ли човѣкъ да се отдѣли отъ общата основа, да се прояви като самостоятелна единица, която мисли, чувствава и действува по своя инициатива, той е далъ пжтъ на злото въ себе си, т. е. на грубия принципъ въ природата. До като мисли, че е независимъ, че нѣма подобенъ на него, човѣкъ е на кривъ пжтъ. Човѣкъ е свободенъ и може да се прояви до толкова, доколкото е далъ пжтъ на Божественото начало въ себе си. Вънъ отъ Божественото той не е свободенъ. Това се отнася до мъжкия принципъ въ човѣка, който иска да се прояви, да се прослави, безразлично въ каква външна форма се проявява, като мъжъ, или като жена.

Двама души тръгватъ отъ единъ общъ пунктъ. До известно мѣсто вървятъ заедно. После тѣ се натъкватъ на единъ кръстопжтъ. Единиятъ настоява да вървятъ налѣво, другиятъ — надѣсно. Всѣки иска да се прояви, неговата дума да се чуе. Като не дойдатъ до никакво споразумение, единиятъ тръгва надѣсно, другиятъ — налѣво. Следъ известно време тѣ се срѣщатъ, поздравяватъ се и пакъ тръгватъ заедно. Възможно е единиятъ отъ тѣхъ да закъснѣе малко въ пжтя си. Важно е, човѣкъ да реализира желанията си; колко време е било нужно за реализирането имъ, не е важно. Такова е отношението между двата принципа въ

природата, които излизатъ отъ общъ центъръ, но впоследствие се раздѣлятъ, поляризиратъ се. Всѣки принципъ трѣбва да реализира желанията си, като се движи по свой пътъ и работи съ свои специфични методи. Въ пътя на движението си, човѣкъ образува и прави, и криви линии. По-леко е да се движи човѣкъ по прави линии, отколкото по криви. Кривитѣ линии подразбиратъ сложно движение. Обаче, не мислете, че всѣкога движението по права линия е свързано съ доброто, а движението по крива линия е свързано съ злото. Има прави линии на доброто, но има и прави линии на злото. Има криви линии на доброто, има и криви линии на злото.

Злото и доброто сж относителни величини. Това, което е зло за едного, за другиго е добро. Обратно: това, което е добро за едного, за другиго е зло. Запримѣръ, ако отидете на гости въ дома на нѣкой земеделецъ, той веднага ще заповѣда да заколятъ за васъ едно агънце и да го опекатъ. Цѣлото семейство е доволно, че сте ги посетили, и всички се нареждатъ около трапезата, ядатъ, смѣятъ се. Тѣ мислятъ, че сж направили добро, като сж заклали едно агънце, за да ви укажатъ по-голѣмо внимание. Въ сжщностъ, клането на животнитѣ е престѣпление. Отъ гледището на животнитѣ това е зло. Какво по-голѣмо зло можете да причините на едно животно отъ това, да отне-

мете живота му? Въ живота на човѣка има такива желанія, които, ако се реализиратъ, причиняватъ единъ родъ страдания; ако не се реализиратъ, причиняватъ другъ родъ страдания. Обаче, има и такива желанія, които и като се реализиратъ, и като не се реализиратъ, причиняватъ радостъ. Има радости въ живота на човѣка, които носятъ следъ себе си скръбъ; има и такива скърби, които носятъ следъ себе си радостъ.

Мнозина очакватъ радоститѣ въ живота имъ да следватъ една подиръ друга. За физическия свѣтъ, обаче, това е невъзможно. Само въ Божествения свѣтъ, който включва всичко въ себе си, радоститѣ могатъ да бждатъ непреривни. Въ човѣшкия животъ скърбитѣ и радоститѣ се намиратъ въ отнѣшение 2:1; на две скърби, една радостъ; на две злини една добрина. Радостта е по-интенсивна отъ скръбта, затова на две скърби се пада една радостъ. Колкото повече човѣкъ напредва въ духовно отношение, толкова повече радости има. Тогава отношението на скърбитѣ и радоститѣ е обратно. На една скръбъ се падатъ две радости: 1:2. Духовниятъ човѣкъ и като страда, пакъ се радва. Такова е било състоянието на мъченицитѣ въ времето на християнската епоха, когато били изгаряни за своето вѣрую. Понеже разбирали смисъла на страданията, тѣ се радвали, че били удостоени да страдатъ за своята идея. Който не разбира смисъла на

страданията, той се мъчи, роптае, недоволенъ е, че страда. Ако искате да знаете, дали сте обикновенъ човѣкъ или духовенъ, проследете, на колко страдания, колко радости ви се даватъ. Ако на две страдания имате една радостъ, вие сте обикновенъ човѣкъ. Ако на едно страдание ви се падатъ две радости, вие сте отъ напредналитѣ ученици. Човѣкъ трѣбва да гледа на страданията като на условия да прояви душата си. Въ духовния свѣтъ, между многото радости е допуснато едно страдание, като единъ необходимъ дисонансъ. Както въ музиката е необходимъ поне единъ дисонансъ, така и въ духовния животъ е нужно едно страдание.

Съвременнитѣ хора трѣбва да знаятъ, че въ Битието сѣществува единъ великъ законъ, нареченъ опуленсъ — законъ за възможности. Окултиститѣ го наричатъ законъ на радости и на скърби, на щастие и на нещастие, на ученостъ и на невежество, на богатство и на сиромашия, на здраве и на болестъ. Въ кое отъ тия положения ще се намѣри човѣкъ, това е строго опредѣлено — зависи отъ работата, отъ усилията на човѣка. Срѣщате единъ търговецъ, който ви се оплаква, че дюкянътъ му е пѣленъ съ стока, добре нареденъ, но нѣма клиенти, никой не влиза да пазарува. Като гледа, колко добре работятъ съседитѣ му, той се чуди, коя е причината на това. Много просто—другитѣ търговци сж работили, затова днесъ жъ-

натъ последствията на своята работа и трудъ. Гледате две съседни ниви. На едната нива житото е израсло високо, класоветъ му сж едри, пълни. Другата нива е обрасла съ бодили, тукъ-тамъ стърчатъ по нѣколко класа жито. Коя е причината за двата различни резултата? — Първиятъ земеделецъ е разоралъ два-три пжти нивата си и следъ това я засѣлъ съ добро семе. Вториятъ земеделецъ я разоралъ само единъ пжтъ и небрежно хвърлил семето. Първиятъ земеделецъ е работилъ на нивата и вѣрвалъ въ добрия резултатъ. Вториятъ хвърлилъ житото и не се интересувалъ отъ резултата. Следователно, ако търговецътъ, на когото работата не върви, вложи вѣра, че ще дойдатъ клиенти, че работата му ще напредне, наистина положението му ще се подобри: днесъ ще дойде единъ клиентъ, утре двама докато единъ день той се види обиколенъ съ много клиенти. Стоката му ще се търси, както на съседитѣ. Като вѣрва и мисли добро, човѣкъ постепенно привлича доброто на своя страна.

Като ученици, вие трѣбва да прилагате вѣрата въ живота си, за да постигнете своитѣ желания. Какви сж желанията на ученика? Ученикътъ има желание да придобие знания, да бжде талантливъ, да бжде здравъ, за да се прояви. Да се прояви човѣкъ, това е естествено желание, но важно е. въ каква посока ще се прояви. За да се проявятъ умътъ, сърдцето и волята на човѣка, правилно нужно е

тѣ да бждатъ добре развити. Това не се постига изведнѣжъ. Камъкъ по камъкъ трѣбва да слага човѣкъ въ своя умъ и своето сърдце, за да може единъ день да изгради нѣщо цѣлостно. За да се образува една капка вода, милиони частици водородъ и кислородъ трѣбва да се съединятъ. Други милиони частици сж работили, за да образуватъ втора капка вода. И така, капка следъ капка, тѣ се събиратъ, за да образуватъ рѣки, морета и океани. Така се групиратъ мислитѣ една съ друга, за да образуватъ една мисль-форма, видима или осезаема отъ всички.

Човѣкъ трѣбва да разбира законитѣ, за да се ползува разумно отъ условията на живота. Които не разбиратъ законитѣ, мислятъ, че могатъ да постигнатъ всичко по магически начинъ, като Мойсея. Наистина, Мойсей махна съ тояжката и постигна нѣщо, но той имаше знания. Мойсей бѣше изучавалъ великата окултна школа въ Египетъ, той бѣше посветенъ. Той трѣбваше да се роди евреинъ, да бжде хвърленъ въ водата, дето дъщерята на фараона да го види и възлюби. Мойсей не бѣше обикновено дете. И като малко дете, турено въ кошница, той бѣше съ отворени очи. Царската дъщеря го възлюби и пожела да го вземе за свое дете. Това съчетание на условията бѣше предвидено отъ невидимия свѣтъ, за да може Мойсей да отиде въ Египетъ, да се учи въ Школата на Всемирното Бѣло Братство, която

по това време се намираше тамъ. Мойсей обичаше своя народъ и, като гледаше несправедливото отнасяне на египтянитѣ къмъ евреитѣ, чувството на справедливостъ силно говорѣше въ него. При една разправия между евреинъ и египтянинъ, на която Мойсей бѣше зритель, въ него възникна силно негодуване къмъ египтянина, като виновникъ на разправията, и той се нахвърли върху него и го уби. Следъ това той зарови тѣлото му въ пѣсѣка и се скри като мислѣше, че никой не го е видѣлъ. На другия день двама евреи се разправяли помежду си. Мойсей пожелалъ да ги примири, но единъ отъ тѣхъ му казалъ: Да не мислишъ, че и мене можешъ да убиешъ и заровишъ въ пѣсѣка, както направи вчера съ египтянина? Тогава Мойсей се уплашилъ и избѣгалъ въ пустинята, дето прекаралъ цѣли 40 години, като овчаръ.

Какво представя пустинята? — Животъ на чистота. Въ пустинята човѣкъ може да научи чистотата и после да влѣзе между хората да имъ помага. Цѣли 40 години трѣбваше Мойсей да пасе овцетѣ, да изучава живота на овчаритѣ, за да стане истински ученикъ и да бжде изпратенъ въ Египетъ, да освободи евреитѣ отъ робството, въ което се намираха. Следователно, който иска да стане ученикъ, той трѣбва предварително да е миналъ презъ овчарството, да е пасѣлъ овце, да е носѣлъ овчарска тояга. Окултниятъ уче-

никъ трѣбва да има дълбоки разбирания за нѣщата. Цѣли 40 години трѣбваше Мойсей да пасе овце въ пустинята, да съзерцава, да размишлява, за да го изпрати Богъ въ Египетъ, да освободи своя народъ отъ египетското робство. Въ първия моментъ Мойсей се отказа да изпълни мисията си, понеже заекваше. Богъ му каза, че ще изпрати при него брата му Арона за помощникъ. Кога човѣкъ заеква? — Когато нѣщо не му достига. Мойсей разбираше външната, механическата страна на живота много добре, но трѣбваше още много да мисли, докато дойде до онази дълбока мисль, да разбира вътрешния смисль на живота. Да разбира човѣкъ само външната страна на нѣщата, това е индивидуалниятъ животъ. Законитѣ на Мойсея говорятъ, именно, за външно разбиране на живота. Тѣ бѣха много строги. Ако тѣзи закони се прилагатъ днесъ, човѣчеството не би ги издържало. Всѣки моментъ хората щѣха да се намиратъ подъ тѣхната отговорностъ.

Мойсеевиятъ законъ е съществувалъ на времето си, но и до днесъ още се прилага между хората. По външенъ или вътрешенъ пжтъ, той всѣкога се налага. Когато човѣкъ наруши единъ отъ великитѣ Божии закони, Мойсеевиятъ законъ се прилага върху него въ видъ на нещастие, страдание, болестъ, смъртъ и т. н. — Нали човѣкъ е свободенъ да се прояви, както иска? — Човѣкъ

е свободенъ само въ любовта. Вънъ отъ любовта, той нѣма никаква свобода. Любовта прави човѣка свободенъ, а безлюбието го ограничава. Казвате, че Мойсеевиятъ законъ е строгъ. Той е чукътъ на скулптора, който удря върху камъка, да извае нѣщо отъ него. Ако удря, безъ да извае нѣщо добро, чукътъ е безпредметенъ. Обаче, ако извае една хубава статуя, чукътъ е на мѣстото си. Често хората изпадатъ въ една обща грѣшка, а именно, всѣки си мисли, че като него другъ нѣма. Това се отнася само за Бога, за Цѣлото. Като Бога нѣма другъ въ свѣта, но като частитѣ има много. Много сж частитѣ въ свѣта, но и тѣ иматъ нѣщо, по което си приличатъ. Много търговци има въ свѣта, и всички иматъ строго опредѣлена цель: да купуватъ стока и да я продаватъ.

Сега, щомъ сте дошли на земята, вие ще изучавате закона опуленсъ, да видите, че човѣкъ минава презъ дветѣ възможности на живота; той ще страда и ще се радва. Които не разбиратъ този законъ, търсятъ животъ безъ страдания, или поне страданията да се разрешаватъ сами по себе си, безъ никаква работа. — Не, щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да работи, разумно да се справя съ страданията и мжнотиитѣ си. Само високодуховниятъ човѣкъ може да мине сравнително лекъ животъ, защото знае, какъ да решава задачитѣ си. Обикновениятъ човѣкъ, обаче, ще мине презъ всички пери-

пети, презъ които семето минава: ще изникне, ще цъвне, ще завърже плодъ и ще узрѣе. Това сж процеси, които създаватъ редъ противоречия въ човѣка, но той неизбѣжно трѣбва да ги реши. Правата мисълъ разрешава правилно задачитѣ на човѣка. Лесно е да каже човѣкъ за себе си, че постѣпкитѣ му сж прави, но той трѣбва да знае, какъ неговитѣ постѣпки се отразяватъ и върху ближнитѣ му, а не само върху него. Ако постѣпката на единъ ученикъ е добра, тя първо трѣбва да срещне одобряването на учителя, а после и на съученицитѣ му. Не я ли одобри, учителътъ има право да изпжди ученика вънъ отъ класа. Ама постѣпката на учителя била груба. Това е въпросъ на разбиране. Ако учителътъ е силенъ, той ще изпжди ученика навънъ, ще му даде добъръ урокъ. Ако е слабъ, той ще започне да му говори, да обяснява, защо постѣпката му не е добра. Има ли нѣщо лошо въ изпжждането на ученика вънъ отъ класа? По отношение на този ученикъ, учителътъ е силна, буйна рѣка, която всичко завлича. За да не го завлѣче, тя го изпжжда навънъ. Като знае това, ученикътъ трѣбва да бжде послушенъ, да не излиза срещу силнитѣ течения и движения въ природата. Трѣбва ли човѣкъ да се постави срещу движението на земята? За да не го завлѣче земята, човѣкъ трѣбва да стои на километри далечъ отъ нея.

И тъй, когато дойде до положение да изправя своя характеръ, или нѣкои свои погрѣшки, човѣкъ трѣбва да бѣде абсолютно безпоощаденъ. Нѣкои мислятъ, че като отидатъ на небето, тамъ ще изправятъ погрѣшките си. Това значи, да мисли човѣкъ, че като стане професоръ, тогава ще изправи погрѣшките си.—Не, човѣкъ изправя погрѣшките си, докато е въ училището, докато се учи. Мнозина се отказватъ отъ изправяне на погрѣшките си, понеже и безъ това животътъ имъ билъ пѣленъ съ безпокойства и страдания. Наистина, човѣкъ има страдания, но той има и радости. Като хвърля мрежата въ водата, рибарътъ размѣтва водата, но съ това заедно и риба лови. Ако водата не се размѣти отъ мрежата, никаква риба не може да се улови. Помнете: каквото изпитание и да ви дойде, не бързайте да се произнасяте върху него, не роптайте противъ Бога. Който се е опиталъ да каже празна дума по адресъ на Бога, той всѣкога се е намиралъ вънъ. — Кѣде вънъ? — Вънъ отъ Школата, вънъ отъ живота. Ще кажете, че това е страшна работа. Не е страшна, но разумна. Човѣкъ трѣбва да знае, какво и какъ да говори. Че нѣкой страдалъ, че падналъ на пѣтя и се окалялъ, това не влиза въ смѣтката на разумния свѣтъ. — Ама достоинството си изгубихъ. — Христосъ не изгуби ли достоинството си, когато цѣлъ легионъ римски войници се поругаха съ Него? При

това, Той не бѣше обикновенъ човѣкъ, но Синъ Божий, дошълъ на земята да спаси човѣчеството. Невидимиятъ свѣтъ не можа ли да помогне на Христа? Друга бѣше задачата на Христа. Той трѣбваше да понесе тия страдания, за да прокара пжть къмъ Божествения свѣтъ. Съ всѣки ударъ, който идѣше отъ камшицитѣ на римскитѣ войници, Христосъ правѣше връзка съ разумния свѣтъ. Всѣки ударъ служеше на Христа за пжть, по който Божествената енергия течеше къмъ Него.

Следователно, когато иска да възпитава хората, Богъ първо имъ взима ума, и тѣ започватъ да се биятъ едни други. Щомъ се биятъ помежду си, то е все едно, че възставатъ противъ Бога. Щомъ възстанатъ противъ Бога, тѣ получаватъ бой на общо основание. Нѣма човѣкъ въ свѣта, простъ или ученъ, който, като е влѣзълъ въ борба съ силния, да не е платилъ. Казано е въ Писанието: „Не води борба съ силния“. — Защо? — Защото Божиитѣ закони сж всѣкога справедливи. Още преди създаването на вселената, Богъ е предвидилъ всичко. Той е опредѣлилъ, кои души, кога трѣбва да се радватъ и кога — да страдатъ, кои да падатъ и кои да се подигатъ. Всичко, което става въ свѣта, е допуснато да стане, съ цель човѣшката душа да се подигне. — Не може ли свѣтътъ да бжде създаденъ по другъ начинъ? — Тѣй както днесъ е създаденъ свѣ-

тътъ, по-добъръ начинъ отъ този не може да се намѣри. Щомъ сте дошли на земята, вие трѣбва да бждете готови да страдате и да се радвате, да умираете и да се раждате. Както добриятъ ученикъ пита учителя си за всичко и слуша неговия съветъ, така трѣбва да постѣпва и човѣкъ по отношение на Бога. Той трѣбва да се допитва до Бога и да слуша Неговитѣ съвети. Не се ли допитва човѣкъ до Бога и върши всичко по свое лично разбиране, той ще се намѣри вънъ. И жената ще бжде изпждена навънъ, както и мжжътъ.

Като казвамъ, че правото е всѣкога на страната на жената, азъ имамъ предъ видъ принципа на любовта, мекия принципъ въ всѣки човѣкъ. Любовта никога не може да грѣши и не може да бжде сждена. Човѣшката мъдростъ, обаче, резултатъ на човѣшкия умъ, всѣкога има условия да грѣши. Щомъ грѣши, човѣкъ ще бжде изпжденъ навънъ, да изпита лошитѣ условия на живота: студъ, мракъ, лишения. Който се подава на съветитѣ на човѣшкия умъ, безъ да се допитва до Божественото въ себе си, той има условия да грѣши. Значи, всѣка крива мисль, всѣко криво чувство въ човѣка все ще иматъ нѣкакво външно отражение върху него. Когато иска да смири нѣкого, Богъ му дава известенъ физически недостатъкъ, като противоречие въ живота му, чрезъ което да расте и да се подига. Мойсей разполагаше

съ голѣма сила. Той направи десетъ голѣми чудеса, но като ставаше въпросъ за говорене, тамъ отстѣпваше. И тогава той трѣбваше да се обръща къмъ брата си Арона, човѣкъ красноречивъ. Мойсей представя Божественото въ човѣка, а Аронъ — човѣшкото. Мойсей възприемаше направо отъ Божествения свѣтъ, а Аронъ предаваше. Така съединени, тѣ представяха по-голѣма сила, отколкото всѣки единъ поотдѣлно.

Законътъ опуленсъ — законъ за възможноститѣ, за благоприятнитѣ условия, показва, че човѣкъ е въ сила да се справи съ всички свои състояния. Защо е станало нѣщо така, а не иначе, не питайте. Скъса ли се една струна на цигулката, турете нова. Паднете нѣкъде и навехнете крака си. Превържете крака си и вървете напредъ. Кажатъ ви една обидна дума, турете я настрана и я забравете. Ако кажете на нѣкого една обидна дума, турете обидната дума настрана и изправете погрѣшката си. Дойде ли въпросъ за постѣпкитѣ ви, не чакайте хората да се произнасятъ за тѣхъ, дали сж прави или не. Сами преценявайте постѣпкитѣ си и като намѣрите, че една постѣпка не е права, веднага я изправете. Съвременнитѣ хора сж дошли до положение сами да се изправятъ. Въ това отношение вие трѣбва да бъдете художници, всѣки моментъ да работите въ себе си, да изправяте кривитѣ чърти на вашия характеръ. Не работите ли

върху себе си, вие ще се намирате подъ постоянненъ вжтрешенъ гнетъ и ще се чудите, какво сте очаквали, а какво е излѣзло. Какво може да очаква човѣкъ? Като се роди на земята, човѣкъ трѣбва да живѣе добре. Колкото години му сж опредѣлени да живѣе, той трѣбва разумно да ги използва. Не живѣе ли добре, човѣкъ неусѣтно ще се намѣри предъ смъртѣта и ще съжالياва, че нищо не е разбралъ отъ живота. Който е живѣлъ добре, той не съжالياва, че заминава за другия свѣтъ. За него смъртѣта е промѣна, презъ която всѣки човѣкъ трѣбва да мине. Който се е родилъ, той трѣбва да знае, че ще умре. Раждането и смъртѣта сж единъ и сжщъ процесъ. Който не иска да умира, той не трѣбва да се ражда.—Кога умрѣ Адамъ? — Когато роди Ева.—Кога умрѣ Ева?—Когато роди Каина, своя престѣпенъ синъ. Ева живѣе и следъ това, но както раждането на Ева подготви смъртѣта на Адама, така и раждането на Каина подготви смъртѣта на Ева.

Следователно, въ всѣки човѣкъ има такива мисли, чувства и желанія, които подготвятъ неговата смъртъ. Сжщевременно, въ него има и такива мисли, чувства и желанія, които подготвятъ неговото раждане. Първитѣ водятъ въ кривъ пжтъ, а вторитѣ — въ Божествения пжтъ. Ако човѣкъ приложи закона на вѣрата въ живота си, той ще образува само единъ центъръ въ себе си, ще познае Бога и ще Го постави на Неговото

мѣсто. Това значи, да придобие човѣкъ Вѣчния животъ. Христосъ казва: „Това е Животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога“.

Успѣхътъ, знанието, придобивкитѣ на човѣка въ живота зависятъ отъ вътрешната му връзка съ Бога. Щомъ има тази връзка въ себе си, човѣкъ трѣбва да знае програмата си за всѣки день и да я изпълнява. Не знае ли човѣкъ програмата си на деня, това показва, че връзката му съ Бога или е неправилна, или е прекжсната. Изобщо, силата на човѣка седи въ тази връзка. Щомъ връзката е прекжсната, човѣкъ е слабъ. Тази е причината, поради която хората се съединяватъ въ общества, въ сдружения. Слушате да се говори, че хората трѣбва да се обединятъ, за да постигнатъ известна целъ. Добре е да се обединяватъ хората, но злото седи въ това, че следъ като се групиратъ въ едно цѣло и постигнатъ целта си, отново се разединяватъ. Когато силни хора се обединяватъ, тѣ образуватъ неразривно цѣло. Мждрецътъ, силниятъ човѣкъ е подобенъ на слънцето, което е на небето: само изгрѣва и залѣзва. Какво е мнението на астрономитѣ за слънцето и за звездитѣ, не е важно въ дадения случай, но слънцето ни говори, че човѣкъ трѣбва да бжде мждъръ, силенъ. Тѣй щото, ако човѣкъ иска да знае, какъвъ трѣбва да бжде, нека погледне къмъ слънцето, къмъ луната и къмъ звездитѣ.

Слънцето учи човѣка постоянно да дава. Луната го учи, какъ да се пълни и празни, какъ да разбогатява и осиромашава, а звездитѣ го учатъ, какъ да задържа благословението въ себе си. Звездитѣ представятъ ученитѣ хора, капацитетитѣ въ живота. Луната представя науката, научнитѣ системи. Когато изгрѣе, луната може да покаже пѣтя на човѣка, но животъ не може да му даде. Сжщото можемъ да кажемъ и за науката. Тя посочва пѣтя на човѣка, но животъ не му дава. Единственото нѣщо, което дава животъ на човѣка, това е слънцето. Значи, само Богъ е въ сила да ни даде животъ, да ни достави всички блага, необходими за живота.

И тъй, за да бждатъ отношенията на хората къмъ Бога правилни, тѣ трѣбва да разбиратъ Божия законъ така, както Мойсей го е разбиралъ, както Христосъ го е разбиралъ и както днесъ се проповѣдва. Мойсеевиятъ законъ бѣше законъ за физическия свѣтъ. Христовиятъ законъ бѣше законъ за децата. Христосъ имаше предъ видъ възпитанието на човѣчеството, както децата се възпитаватъ. Новиятъ законъ, който сега иде, има предъ видъ да научи хората да живѣятъ. Досега хората сж били носени на рѣце, възпитавали сж ги само, а днесъ вече ги учатъ. Свърши се времето на кърмачеството. Днесъ хората изучаватъ Божествено-то знание, отъ което зависи тѣхния бждещъ

животъ. Този е пътътъ, по който човѣкъ може да се справи съ условията, при които живѣе. Докато не разбере и приложи Божествениятъ законъ въ живота си, човѣкъ всѣкога ще се намира подъ влиянието ту на своята личностъ, ту на обществото, ту на свѣта.

Личността, обществото и свѣтътъ сж промѣнчиви величини, вследствие на което и резултатитѣ на тѣхната работа сж непостоянни. Обаче, народътъ, човѣчеството и Богъ сж постоянни величини. Народътъ, човѣчеството и Богъ работятъ, и тѣхната работа внася животъ въ човѣка. Обществото представя личността на народа, свѣтътъ — личността на човѣчеството, а човѣшката личностъ — личността на индивида. Това сж три преходни фази въ човѣшкия животъ. Казано е въ Писанието: „Образътъ на този свѣтъ прехождатъ“. Това значи, образътъ на сегашния свѣтъ, на сегашното общество и на сегашния човѣкъ прехождатъ. Никой човѣкъ не е запазилъ образа на своята личностъ неизмѣненъ. Човѣкъ се стреми къмъ неизмѣнното, къмъ вѣчното, било въ наука, въ изкуство, въ животъ. Мислитѣ, чувствата и желанията на човѣка трѣбва да бждатъ вѣчни, както е вѣчно Словото на Христа. Всѣки може да бжде подобенъ на Христа, на Бога. Казано е въ Писанието: „Бждете съвършени, както е съвършенъ Отецъ вашъ небесни“. Затова човѣкъ трѣбва да приложи

Божествения законъ въ живота си, а не Мойсеевия. Мойсеевиятъ законъ ограничава, а Божествениятъ — освобождава.

Следователно, човѣкъ трѣбва да бжде свободенъ въ физическо, въ сърдечно и въ умствено отношение. Тѣлото, сърдцето и мозъкътъ му трѣбва да бждатъ свободни. Когато тѣлото е свободно, органитѣ изпълняватъ правилно своитѣ функции. Когато сърдцето е свободно, чувствата се изявяватъ правилно. Когато мозъкътъ е свободенъ, мислитѣ се приематъ и предаватъ правилно. Всѣки моментъ следете мисълта си, да видите, какви мисли ви занимаватъ: положителни или отрицателни. Въ това отношение, окултниятъ ученикъ трѣбва да бжде изправенъ. Той трѣбва да трансформира мислитѣ си, състоянията си, да живѣе въ положителното. Ученикътъ трѣбва да знае, защо е боленъ, защо има неуспѣхи въ живота си.

И тъй, който иска да бжде полезенъ на ближнитѣ си, да изпълнява волята Божия, той трѣбва да има знания. Сегашното знание не допринася много на човѣка. Не е въпросъ да обърнете човѣка къмъ Бога по външенъ, по механически начинъ. Да научите човѣка на служене на Бога, това е вашата задача. Вѣра безъ служене нищо не струва. Служенето на Бога и изпълнение на волята Му, това осмисля живота на човѣка. Щомъ искате да изпълнявате волята Божия, вие трѣбва да се вслушвате въ Неговия гласъ,

както и въ гласа на всѣко живо сѣщество, изпратено отъ Бога. И adeptътъ се вслушва въ този гласъ. Ако е объркалъ пжтя си, той ще приеме услугата и на най-малкото дете, което може да го напжти.

Това, което говорихъ въ днешната беседа, отговаря на числото деветъ — резултатъ. Наистина, всичко, което днесъ става въ свѣта, въ обществото, въ живота на личноститѣ е резултатъ, вследствие на известни сили, на известни причини, които сж действували въ далечното минало. По силата на закона за причини и послѣдствия, хората казватъ, че родителитѣ сж виновни за постѣпкитѣ на децата си, както и децата — за постѣпкитѣ на родителитѣ си. По новия законъ, обаче, нито децата ще бждатъ виновни за престѣпленията на родителитѣ си, нито родителитѣ — за престѣпленията на своитѣ деца.

Сега, отъ васъ, като ученици, се изисква да имате търпение, спокойно да решавате задачитѣ и противоречията въ живота си, както Богъ, при създаването на свѣта, е ималъ великото търпение да събира микроскопически частици отъ материята, за да създаде великата вселена, която виждаме предъ насъ. Знаете ли, колко трудъ, какви усилия на милиони сѣщества сж вложени въ създаването на земята? Лесно е да се каже, че земята е създадена въ единъ день, както е писано въ Стария Заветъ, но ако отворите

страницитѣ на живота Битие, тамъ ще разберете, какво представя този единъ день. Като разберете, какъ е станало създаването на земята, вие трѣбва да кажете: При това положение на нѣщата, и азъ мога да работя, както сж работили всички сжщества преди мене, както работятъ тия сжщества и днесъ.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате закона опуленсъ, споредъ който можете да подобрите условията на вашия умъ, на вашето сърдце, на вашата воля. По този начинъ вие ще подобрите условията за развитие на вашитѣ дарби и способности. Това е една отъ красивитѣ работи въ живота на всѣки човѣкъ, както и на ученика специално.

— Богъ е Любовь. Божиата Любовь носи щастие.

— Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Божиата Любовь и Божиата Мждрость носятъ пълното щастие.

— Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Богъ е Истина. Божиата Любовь, Божиата Мждрость и Божиата Истина носятъ всичкото щастие.

21. Лекция отъ Учителя, държана на
9 януарий, 1929 г. София. — Изгрѣвъ.

САМООПРЕДЪЛЕНИЕ НА СЪЗНАНИЕТО.

Размишление върху живота
в ъра.

За следния път пишете върху темата:
„Произходъ на паразититѣ“.

Преди да пристѣпя къмъ въпроса за „самоопредѣление на съзнанието“, ще опиша две различни човѣшки състояния. На една страна имате двама души. Единиятъ отъ тѣхъ има пари и се счита богатъ и щастливъ. Другиятъ нѣма пари и се счита сиромасъ и нещастенъ. На друга страна имате други двама души. Единиятъ отъ тѣхъ минава за герой, заслужилъ на отечеството, защото убилъ десетъ души. Държавата го наградила съ „Георгъовски кръстъ за храбростъ“, и всички хора го почитатъ и уважаватъ. Този човѣкъ се счита щастливъ. Другиятъ пъкъ въ нищо не се е проявилъ къмъ отечеството си, вследствие на което минава за обикновенъ човѣкъ, отъ никого неуважаванъ и почитанъ. Този човѣкъ се счита нещастенъ въ живота. При първото положение щастието на човѣка почива на нѣщо реално. Този човѣкъ има милиони въ банката. Той се ползува отъ това богатство всѣки моментъ. При второто положение, обаче, щастието на дадения чо-

вѣкъ не почива върху реална основа. Този човѣкъ е щастливъ, защото има заслуги къмъ отечеството си, въ благодарностъ на което е получилъ кръстъ за храбростъ и уважението на хората. Каква е ползата отъ неговия кръстъ за храбростъ? Или каква полза има държавата отъ това, че той убилъ десетъ души на бойното поле?

Какво виждаме въ живота? Въ края на краищата, състоянията на хората се смѣнятъ: щастливиятъ става нещастенъ, а нещастниятъ—щастливъ. Този, който се считалъ щастливъ, че убилъ десетъ души за отечеството си, срѣща единъ проповѣдникъ, който му говори за убийството, като за голѣмо престѣпление, за отговорността, която човѣкъ носи за всички свои дѣла и т. н. Той му цитира стиха, че който дига ножъ срещу брат си, той самъ отъ ножъ пада. Всичко това действа върху съвѣстѣта му, и този щастливъ герой започва да става нещастенъ. Отде е дошълъ този проповѣдникъ, това не е важно. Той може да е дошълъ отъ вѣнъ нѣкъде, а може и отъжтре. Нѣма подобъръ проповѣдникъ за човѣка отъ неговата съвѣстъ. Събуди ли се съвѣстѣта на човѣка, тя ще му каже това, което никой другъ не би могълъ да му каже. Вториятъ човѣкъ, обаче, който се е чувствувалъ нещастенъ въ живота си, че нищо не е направилъ за отечеството си, че никой не го почита и уважава, като разбере истината, ви-

жда, че щастието му седи, именно, въ това, че никого не е изнасилилъ, никого не е убилъ, на никого зло не е направилъ. Той разбира вече, че това, което е считалъ за нещастие, днесъ го прави истински щастливъ.

Сега, да пристъпимъ къмъ въпроса за „самоопредѣление на съзнанието“. Срѣщате единъ човѣкъ, който вѣрва въ Бога. Какъ проявява своята вѣра? Той вѣрва, че съществува Богъ, че се намира нѣкъде високо, че е всесилень, всемждъръ, всеблагъ, любещъ и т. н. Като става сутринъ, този човѣкъ започва да се моли на Бога, кръсти се, чете нѣщо отъ Библията или Евангелието, но при всичко това, той нѣма едно съзнателно, вътрешно отношение къмъ самата реалностъ. Това не е истинска вѣра. Това е своеобразна вѣра. Тази вѣра може да се уподоби на вѣрата на нѣкой добъръ, но бедень човѣкъ, който вѣрва въ добритѣ качества на своя царъ, но въпрѣки това, по цѣли дни прекарва по кръчми и пие. Този човѣкъ казва, че вѣрва въ своя царъ, въ неговото богатство и сила, въ неговата разумностъ, въ умението му да управлява, но съ това всичко се свършва. Той не си задава въпросъ, какъвъ изразъ иска неговата вѣра и обичъ къмъ царя му. Царьтъ иска поданицитѣ му да оратъ и да сѣятъ, да работятъ, да продаватъ и купуватъ стока, да внасятъ десятъкъ отъ житото си, за да подкрепватъ държавата. Влѣзе ли тази идея въ ума на

бедния човѣкъ, той ще напусне кръчмитѣ. Въ първо време той е мислѣлъ, че, като хвали царя, съ това изпълнява своята длъжностъ, но като се убеди, че съ това негово разбиране, нито държавата се ползува, нито той самъ, въ него се явява желание да работи, да стане почтенъ, достоенъ гражданинъ. Който хвали своя царь, като добъръ, разуменъ управителъ, той трѣбва да знае, че сжщото се иска и отъ него самия. Щомъ царьтъ на една държава е добъръ и разуменъ, и членоветѣ на това царство трѣбва да бждатъ добри и разумни.

Сега, азъ ви навеждамъ на тази мисль, за да изтъкна идеята, че сжществува и друго едно царство — царство на съзнание-то. Да бжде добъръ и честенъ гражданинъ на това царство, човѣкъ трѣбва да познава и тритѣ негови области. Въ първата областъ той ще познава формитѣ на нѣщата. Въ втората областъ той ще познава съдържанието на тия нѣща, а въ третата — смисъла на нѣщата. При това, не е достатъчно човѣкъ само да познава формитѣ, но трѣбва да знае да ги прави. Не е достатъчно човѣкъ само да разбира съдържанието на нѣщата, но да знае, какъ да възстановява изразходваното съдържание. Не е достатъчно човѣкъ само да разбира смисъла на нѣщата, но да прилага този смисълъ въ живота си. Да влѣзе човѣкъ като поданикъ въ царството на съзнанието, това значи, да познава и разбира

формитѣ, съ които съзнанието си служи; да разбира съдържанието и смисъла на тия форми.

Следователно, когато говорите по известни въпроси, вие трѣбва да се запитате, докѣде се простира вашето познаване: до формата, до съдържанието или до смисъла имъ. Запримѣръ, нѣкой ще каже, че е религиозенъ. Какъ е религиозенъ той: по форма, по съдържание или по смисълъ? Да бѣде човѣкъ религиозенъ въ пълния смисълъ на думата, тоvv е изкуство. Да знае човѣкъ, какъ да живѣе, това е изкуство. Да бѣде човѣкъ християнинъ — въ пълния смисълъ на думата, това е изкуство. Да бѣде човѣкъ носителъ на новитѣ идеи и да знае, какъ да ги прилага, това е изкуство. Тия въпроси трѣбва да бѣдатъ добре изяснени въ съзнанието на човѣка. Щомъ ги изясни въ съзнанието си, човѣкъ има вече ясна представа за своята религиозностъ, за християнството, въ широкъ смисълъ на думата, за новото въ свѣта и т. н.

Сега, като сте дошли на земята, вие трѣбва да се запитате, защо сте дошли, каква работа ви предстои да свършите. Нѣкой казва, че е дошълъ на земята да учи. — Това е една трета отъ истината. Другъ казва, че е дошълъ на земята да стане добъръ. — Това е една трета отъ истината. Трети казва, че е дошълъ на земята да служи на Бога. — И това е една трета отъ истината. Оба-

че, любовта не се изявява само чрезъ една форма. Любовта не се изявява само въ външната форма на нѣщата, както материалиститѣ подържатъ идеята, че всичко е материя. Материалиститѣ казватъ, че материята е създала всичко; други казватъ, че силата е създала всичко; трети казватъ, че Богъ е създалъ всичко. Какъ е възможно, неразумната материя да създаде всичко? За да наложатъ своята идея, материалиститѣ казватъ, че материята, наистина, е създала всичко, защото тя едновременно е и разумна, и неразумна. Сжщо така тѣ доказватъ, че и силата е разумна и неразумна. Обаче, каквито доказателства и да се даватъ, материята и силата не съдържатъ всичко въ себе си. Материята представя външната страна на нѣщата. Силата представя съдържанието на нѣщата, а Богъ представя смисъла на нѣщата. Всѣка идея, всѣко чувство, които не работятъ, които не могатъ да се приложатъ сж паразити. Паразитство сжществува и въ религията, и въ науката, и въ обществения животъ. Следователно, една идея е вѣрна, когато може да се приложи въ живота. Иначе, тя остава само теория, философия безъ приложение.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ истинска наука, която да имъ служи като пжтеводителъ, да ги освободи отъ труднитѣ положения въ живота. Ще каже нѣкой, че и безъ наука може. — Кога? — Когато вѣрва

въ Бога и се моли по три пжти на день. — Това е длъжностъ, служба, но не и вѣра. Кой не постъпва така? Виждате, че чиновникътъ по два пжти на день отива и се връща отъ работа — изпълнява длъжността си. Виждате, какъ проповѣдникътъ по цѣли дни се рови въ книгитѣ, да събира материалъ отукъ — оттамъ, за да държи една проповѣдь предъ своитѣ пасоми, да направи впечатление. Обаче, какво особено е придобилъ богомолецътъ, който се молилъ по три пжти на день? Какво особено е придобилъ чиновникътъ, който по цѣли дни е писалъ или правилъ изчисления? Какво особено е допринесълъ проповѣдникътъ съ своитѣ проповѣди, събрани отукъ — оттамъ? Какво особено е придобилъ бедняка съ запознанството си съ кръчмаря? Въ края на краищата, беднякътъ ще получи изпълнителенъ листъ, да плати задължението си къмъ кръчмаря. Тия примѣри отъ живота показватъ, че хората не сж дошли още до сжщината на нѣщата. Тѣ се нуждаятъ отъ положителна наука, отъ положителна религия, отъ положителна философия на живота.

Често хората се произнасятъ за нѣкой човѣкъ, че е добъръ. — Коя е мѣрката, съ която опредѣляте добрината на човѣка? Ако единъ човѣкъ е добъръ за приятеля си и всѣкога има предъ видъ неговото благо, той може да не е добъръ за народа си, за своето отечество. Ако е добъръ за своя народъ,

той може да не е добъръ за човѣчеството. Това показва, че хората нѣматъ една абсолютна мѣрка, споредъ която да ценятъ нѣщата. Абсолютната мѣрка за познаване на нѣщата се крие вътре въ човѣка, въ вътрешното знание, въ самоопредѣление на съзнанието. Който не разбира този въпросъ, той лесно се произнася върху нѣщата въ смисълъ, дали сж прави, или не, дали сж морални или не и т. н. За да бждатъ понятни, нѣщата трѣбва да се взематъ отъ природата и да се преведатъ въ живота, споредъ истинското имъ съдържание и смисълъ. Отъ гледището на абсолютната реалностъ на нѣщата, никой нѣма право да се произнася, кой какъ живѣе, какъ постѣпва, колко работи и т. н. Да кажешъ, че нѣкой човѣкъ не живѣе добре, не постѣпва добре, или не работи, както трѣбва, това значи, да разполагате съ абсолютната мѣрка на нѣщата. Нѣмате ли тази мѣрка въ себе си, по-добре не се произнасяйте.

Следователно, всѣко нѣщо, върху което човѣкъ говори, трѣбва да се оживи, за самия него да стане живо, одухотворено. Запримѣръ, всички знаете, какво нѣщо сж геометрическитѣ фигури — трижгълникъ, четирижгълникъ, петожгълникъ и т. н. Като фигури въ геометрията, тѣ сж мъртви величини, но като фигури въ живота, тѣ оживяватъ. При това положение, и най-простиятъ земеделецъ знае, че неговата нива има четири-

жгълна форма, съ еди - колко си метра дължина и широчина. Ако къмъ тази нива се придаде още една частъ земя, веднага две отъ странитѣ ѝ се удължаватъ. Значи, жива е тази нива, защото странитѣ ѝ растатъ и се скжсяватъ. Тя е въ вѣчно движение. Всички форми, съ които природата си служи, сж въ постоянно движение. Трижгълникътъ представя дома — отношението между бащата, майката и детето. Квадратътъ представя пакъ домъ, но съ две деца — дъщеря и синъ. Когато родителитѣ престанатъ да се развиватъ физически, т. е. да растатъ на височина, тѣ започватъ да растатъ на широчина, да надебеляватъ. Въ това време децата растатъ на височина. После тѣ започватъ да учатъ, да се развиватъ умствено. И най-после, като свършатъ училище, тѣ постжпватъ на служба, започватъ да прилагатъ наученото. Всичко това се изразява въ линиитѣ на фигуриртѣ, които постоянно се разширяватъ и удължаватъ, т. е. постоянно се движатъ.

Това сж процеси, които ставатъ съ всѣки човѣкъ. Въ първо време човѣкъ расте и се радва на този процесъ въ себе си. После той започва да учи, да придобива знание. Като придобие нужното знание, той става майка и баща. Майката и бащата ставатъ тилъ за децата. Тѣ отстжпватъ назадъ, а децата излизатъ напредъ. Синътъ учи заради баща си, а дъщерята — заради майката. Това е първото отношение на членоветѣ въ

дома. Като излѣзатъ отъ дома, синѣтъ и дѣщерята се учатъ за обществото — второ отношение. После тѣ се учатъ за народа си — трето отношение. Най-после тѣ се учатъ за човѣчеството — четвърто отношение. При смѣната на тѣзи процеси, линиитѣ на фигуритѣ постепенно се удѣлжаватъ. Съ други думи казано: самоопредѣлението на съзнанието минава въ все по-висока степенъ. Това растене или подигане на степенѣта върви до една точка. Щомъ стигне най-високата точка, растенето спира и започва процесъ на постепенно смаляване.

И тѣй, растенето и смаляването сж два процеса, които се извършватъ въ природата непрекъснато. До едно мѣсто човѣкъ расте; после растенето спира, и той започва да се смалява и да слиза надолу. Слизането надолу е заминаване за онзи свѣтъ, т. е. смъртъ. Смъртта не е нищо друго, освенъ промѣна на формата. За да се излупи пиленце, яйцето трѣбва да умре. За да мине въ млѣкопитаеще, птицата трѣбва да умре. За да мине въ ангелска форма, човѣкъ трѣбва да умре. Следователно, промѣнитѣ на формитѣ ние наричаме смъртъ. Този процесъ може да стане по естественъ, но може да стане и по неестественъ начинъ. Като ученици, вие трѣбва да имате опредѣлени, конкретни понятия за смъртта, за живота, за щастieto. Всѣки говори за смъртта, за живота, за щастieto, безъ да може да опредѣли, какво

представятъ тѣ въ сжщность. Всѣки желае да бжде щастливъ, безъ да подозира, че за това се иска възвишенъ животъ. Щастието е резултатъ на възвишенъ животъ. Който иска да се домогне до щастието, той трѣбва да има будно съзнание, да издебне момента, когато щастието почива и спира движението си. Ако въ този моментъ човѣкъ успѣе да се качи на гърба на щастието, последното ще го носи презъ цѣлия му животъ.

Щастието е плодъ, който зрѣе на великото дърво на живота. Ако човѣкъ успѣе да хване този плодъ въ момента, когато е узрѣлъ и пада на земята, той ще бжде щастливъ презъ цѣлия си животъ. — Може ли човѣкъ да хване щастието? — Може. Много хора сж хванали щастието. Всѣко освобождаване на човѣка отъ известна мжчителна идея не е нищо друго, освенъ придобиване на щастие. Самъ по себе си, всѣки човѣкъ е въ затворъ, отъ който може да се освободи. — Позволено ли е човѣкъ да се освобождава отъ затвора, дето сж го поставили? — Чудно нѣщо! Въ кой законъ е писано, че човѣкъ трѣбва да бжде въ затворъ? Богъ е направилъ човѣка свободенъ, а човѣшки закони сж го турили въ затворъ. Мжчнотиитѣ въ живота не сж нищо друго, освенъ затворъ, въ който човѣкъ е по-падналъ и отъ който иска да се освободи. За да излѣзе самъ отъ затвора, човѣкъ трѣбва да е дошълъ до самоопредѣление на съзнанието си. И безъ да е дошълъ до това по-

ложение, човѣкъ ще излѣзе отъ затвора, но трѣбва да чака да дойдатъ ония хора, които сж опредѣлени да го извадятъ. Това, обаче, може да стане следъ 20 години. Следователно, ако човѣкъ самъ може да излѣзе отъ затвора 15 години по-рано, трѣбва ли да чака други да го спасяватъ? Тия, които сами излизатъ отъ затвора, отъ Божествено гледище минаватъ за герои. Има смисълъ човѣкъ да излѣзе отъ затвора, но като излѣзе веднѣжъ, повече да не мисли за него. Това значи, да е придобилъ човѣкъ Вѣчния животъ. Казано е въ Писанието, че вратитѣ на затвора ще се отворятъ, и затворниците ще излѣзатъ навѣнъ.

Съвременнитѣ хора се оправдаватъ за неуспѣхитѣ си, за лошия си животъ съ това, че сж родени въ грѣхъ. Казано е въ Битието, че Богъ вдѣхна въ ноздритѣ на човѣка дихание и го направи жива душа. Възможно ли е тогава човѣкъ, да грѣши? — Не, Божественото въ човѣка нито грѣши, нито се цапа. Грѣхътъ е външно нѣщо, той нѣма нищо общо съ душата на човѣка. Както агнето прилича на своята майка, така и човѣкъ трѣбва да прилича на Бога, отъ Когото е излѣзълъ като душа. Щомъ не прилича на Него, това показва, че той се е отклонилъ отъ правия пътъ на живота. Колкото и да се мъчите да се убедите, че и добритѣ, и лошитѣ хора сж излѣзли отъ Бога, вие нѣма да успѣете.

Който разбира нѣщата, той знае, че златото е злато, мѣдта е мѣдъ, и тѣ коренно се различаватъ по свойства, по произходъ. И човѣкъ съ човѣкъ не си прилича. Даже единъ и сжщи човѣкъ се различава презъ различнитѣ си възрасти. Той се мѣни външно и вътрешно. Като дете, той е ималъ единъ идеалъ; като възрастенъ—другъ идеалъ; като старъ — трети идеалъ, но и този идеалъ не го задоволява. Човѣкъ иска да учи, да придобива знания. Щомъ придобие известно знание, той започва да търси друго нѣщо. Придобива богатство, но и то не го задоволява. Предава се на служене на Бога, но и това не го задоволява. Това показва, че въ разбирането му и въ приложението на нѣщата има нѣщо криво, нѣщо неестествено.

И тѣй, да се говори за самоопредѣление на съзнанието, това значи, човѣкъ да е дошълъ до една абсолютна мѣрка за нѣщата, която да не се мѣни. Който е дошълъ до самоопредѣление на съзнанието, той знае опредѣлено, отъ какво се нуждае човѣкъ всѣки даденъ моментъ. Ако пътувате вечеръ, въ тъмна, мрачна нощъ, той ще ви предложи свѣщъ, или нѣкаква лампичка. Този човѣкъ знае, че освенъ свѣтлината, нищо друго не може да ви помогне въ този моментъ. Свѣтлината ще разкрие пътя предъ васъ и ще ви помогне да разрешите всички мъчности и противоречия въ живота си. Очитѣ на човѣка не сж нищо друго, освенъ свѣщи, кои-

то освѣтяватъ пжтя му. Много отъ дивитѣ звѣрове сж успѣли да акумулиратъ свѣтлината така, че да си служатъ съ нея, когато пожелаятъ. Тази е причината, поради която очитѣ на вълка, на лисицата свѣтятъ вечеръ. Когато лисицата застане подъ нѣкое дърво, на което има кокошки, очитѣ ѝ започватъ силно да свѣтятъ, вследствие на което кокошкитѣ се изплашватъ и започватъ да се мърдатъ натукъ-натамъ, докато две-три отъ тѣхъ станатъ жертва на тази неканена гостенка. Ще кажете, че това е жестоко. Колко пжти и вашата лисица е нападала кокошкитѣ ви, вашитѣ добри мисли и чувства, които сж били на дървото на вашия животъ, и ги е изяждала! Обаче, вие трѣбва да знаете, че лисицата е въ състояние да нападне само ония кокошки, които сж отвнъ, на дървото, но не и кокошкитѣ, които сж добре затворени въ курника на грижливия домакинъ.

Следователно, докато човѣкъ се намира на дървото на живота, както кокошкитѣ, всѣкога има вѣроятность лисицата да го изплаши. Прибере ли се въ нѣкое добре запазено мѣсто, както кокошкитѣ въ курника, никаква лисица не е въ състояние да го изплаши. Колкото и да обикаля съ своята свѣщъ, тя нищо не може да направи. Когато нѣкой каже, че е преживѣлъ голѣмо нещастие, азъ зная вече, че той е билъ внъ нѣкжде, на дървото на живота, и покрай не-

го минала лисица, която го е наплашила. — Кой те кара да слизашъ отъ дървото? Кокоша работа! И тъй седишъ на дървото, седи си и кротувай. Щомъ слѣзешъ отъ дървото, неизбѣжно ще попаднешъ въ уста-та на лисицата. Тя чака, именно, това. Значи, страхътъ прави човѣка несчастенъ. Който е дошълъ до самоопредѣление на съзнанието, той има присѣствие на духа. Той знае, че въ свѣта сжществуватъ известни закони, които регулиратъ отношенията между всички сжщества.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да знае, защо му сж дадени тѣлото, ума и сърдцето, какъвъ е тѣхниятъ произходъ и каква е задачата имъ. Сжщевременно той трѣбва да знае, какво му предстои да свърши всѣки день. Това е наука. Не само това, но човѣкъ трѣбва да изучава живота, добритѣ и лошитѣ условия, да знае, кога какви нѣща се създаватъ. Когато Адамъ бѣше въ рая, при най-добритѣ условия, той роди Ева — женско дете. Ева бѣше първото дете, което се роди при добри условия. Значи, при добритѣ условия на живота Богъ ражда мъжко дете, а човѣкъ — женско. Като съгрѣшиха, Адамъ и Ева напуснаха рая и излѣзоха вънъ, при неблагоприятни условия. При тѣзи условия, именно, Ева роди два сина, Каинъ и Авелъ. При неблагоприятнитѣ условия на живота, човѣкъ ражда момчета. Който иска да роди момиче, той трѣбва

да подобри условията на своя животъ. Каинъ е първиятъ синъ, който се роди при лоши условия. Той завидѣ на брата си Авела, за-дето димътъ на неговата жертва отивалъ нагоре, а на Каиновата — къмъ земята. Димътъ послужи като поводъ за убийство. И до днесъ още отношенията на хората се опредѣлятъ все отъ този димъ. Тѣ обичатъ онзи човѣкъ, димътъ на когото отива нагоре, а не обичатъ онзи, димътъ на когото слиза къмъ земята.

Съвременнитѣ хора не сж дошли още до самоопредѣление на съзнанието си, вследствие на което се оплакватъ отъ живота, считатъ, че сж нещастни. Нещастieto на хората се дължи на отсъствие на любовта. Срѣщате двама млади, които се обичатъ. Като се оженятъ, тѣ се радватъ, че любовъ царува въ дома имъ. На втората година, обаче, животътъ имъ се разваля. — Защо? — Любовта ги напуснала. — Не, любовта никога не напуска човѣка. Ако употребите насилие срещу нея и затворите вратата на дома си, тя ще отстъпи, ще си замине. Докато вратата на дома ви е отворена, тя никога нѣма да ви напусне. Вижте, какво прави момъкътъ, който обича нѣкоя мома. Той обикаля дома ѝ, гледа презъ прозорцитѣ, иска да я види. Тя не му обръща внимание, но той върви подиръ нея. Щомъ момата се ожени, тя затваря вече вратата си за всички, и любовта я напуска. Любовта отстъпва само предъ

затворената врата. Докато вратата е отворена, никой не е въ състояние да изпужи любовта. Апостолъ Павелъ казва: Заради любовта си къмъ Бога, станаме посмѣшище на хората и на ангелитѣ. — Лошо ли бѣше положението на апостолъ Павелъ? Мжнотията му се заключаваше само въ това, че той живѣеше и на физическия, и въ духовния свѣтъ, вследствие на което изпадаше въ противоречия. Запримѣръ, той често се молилъ, да го освободи Богъ отъ тръна, който се намиралъ въ плътта му, но Господъ му отговарялъ: Достатъчна ти е благодатъта, която имашъ.

Какво представя трънътъ за човѣка? — Всѣки недостатѣкъ, всѣка липса въ човѣка е трънъ въ неговата плътъ. Ако нѣма пари, ако нѣма здраве, ако нѣма знание, ако паметъта на човѣка е слаба това сж разни видове тръне. Добре е човѣкъ да има силна паметъ, но да помни само доброто. Помни ли и злото, нека благодари на Бога, че паметъта му е слаба. Да има човѣкъ трънъ въ плътта си, който постоянно да го безпокои, това значи, да се пробуди съзнанието му, да започне добре да разбира нѣщата.

Единъ българинъ отишълъ на една турска баня да се кжпе. Това било въ турско време. Въ този моментъ въ банята влѣзълъ единъ турски бей и седналъ до една отъ курнитѣ, съседна съ тази, на която българинътъ се кжпѣлъ. Като се обливалъ съ вода,

българинътъ поглеждалъ къмъ тѣлото си, потупвалъ се отъ време на време и тихо си приказвалъ: Никой досега не се е докосналъ даже съ прѣстъ до тѣлото ми. Като чулъ тѣзи думи, беятъ скочилъ отъ мѣстото си, отправилъ се къмъ българина и казалъ: Гяуръ, махни се оттукъ! Българинътъ напусналъ мѣстото си, поклонилъ се учтиво на бея и отишълъ на друга курна. Турчинътъ го проследилъ съ погледа си и пакъ му извикалъ: Махни се оттукъ! Азъ искамъ да се мия на тази курна. Българинътъ веднага напусналъ и тази курна, поклонилъ се и отминалъ на трета. Като видѣлъ всичко това, беятъ се обърналъ къмъ българина съ думитѣ: Слушай, приятелю, докато носишъ този умъ и докато имашъ този характеръ, никой нѣма да се докосне до тебе. Следъ това и двамата продължили спокойно да се къпятъ.

Човѣкъ трѣбва да бжде разуменъ и отстъпчивъ. Ако на една курна не може да се мие, на друга ще отиде. Банята има много курни, все ще се намѣри една свободна курна, дето човѣкъ може да се измие. Дето има свободно мѣсто, тамъ човѣкъ може да се окъпе. Не считайте, че като сте дошли на земята, вие трѣбва да бждете на първо мѣсто, да бждете учени, добри, силни, богати. Това сж идеи, къмъ които човѣкъ трѣбва да се стреми, но туй не значи, че тѣзи идеи могатъ да се реализиратъ въ единъ животъ. Нѣкой казва, че иска да роди нѣщо хубаво.

Шомъ пожелае да роди нѣщо хубаво, човѣкъ непременно ще излѣзе отъ рая. Излѣзе ли отъ рая, лошитѣ мисли и чувства ще го последватъ. Не е въпросъ човѣкъ да роди нѣщо хубаво, но той трѣбва да се стреми да се върне къмъ Бога, къмъ Първата Причина на нѣщата, да подобри своя животъ. — Какъ да подобря живота си? — Като считашъ, че всичко, което става въ свѣта, е за добро. Не гледашъ ли по този начинъ на нѣщата, ти си слабъ човѣкъ. Както житното зърно се справя съ прѣстѣта, която е надъ него, и излиза на повърхността на земята, дето вижда слънцето и се отправя къмъ него, така всѣки човѣкъ може да се справи съ своитѣ мжнотии и противоречия и да излѣзе на бѣлъ свѣтъ, да се грѣе на топлитѣ слънчеви лъчи. Всѣки човѣкъ трѣбва да преодолѣе мжнотията, която е надъ него, да я смекчи и да подаде главата си навънъ. Всѣка мисль, която води човѣка къмъ отчаяние, не е нищо друго, освенъ прѣстѣта, която е засипала неговото съзнание. Освободи ли се отъ тази прѣстъ надъ съзнанието си, той е дошълъ до самоопредѣление на съзнанието. Като се намѣри въ нѣкаква мжнотия, човѣкъ казва: Тази работа нѣма да я бжде, ще се мре. — Отъ човѣка зависи да умира или не. Ако той реши, че трѣбва да изпълни задачата на живота си правилно, животътъ му може да се продължи.

Като ученици, вие трѣбва да знаете, че каквото желаете, можете да го постигнете. Искате ли да бждете учени, богати, щастливи, можете да станете такива, но трѣбва да учите. Започнете отъ най-малкитѣ величини, отъ микробата, запримѣръ, и постепенно вървете къмъ по-голѣмитѣ. Не е достатъчно да кажете за вълка, че е вълкъ. Като изучавате вълка, вие трѣбва да знаете, кое качество го характеризира като вълкъ. Егоизмътъ е качество, което опредѣля вълка. Следователно, когато срѣщаме човѣкъ, който е вложилъ духа, душата, ума и сърдцето си за служене изключително на себе си, казваме, че това е вълкъ, облѣченъ въ човѣшка форма. Много нѣща изучаватъ ученицитѣ, безъ да разбиратъ тѣхния дълбокъ смисълъ. Запримѣръ, тѣ говорятъ за петожгълникъ, за четирижгълникъ, за трижгълникъ, за жгълъ, за права линия, за точка, но кжде, при какви условия въ живота си могатъ да ги приложатъ, не знаятъ. Тѣ казватъ, че точката нѣма никакво измѣрение, но кога трѣбва да се приложи, не знаятъ. Много просто. Когато иска да разреши въпроса за собствеността, човѣкъ трѣбва да се превърне на топка, да не заема никакво пространство. Ако нѣкой иска да стане богатъ, чрезъ храната той трѣбва да влѣзе въ устата на нѣкой милиардеръ, и оттамъ да проникне въ клеткитѣ на неговия мозъкъ, да започне да му влияе. Милиардерътъ ще отвори кесията си

и ще започне да раздава. Обаче, човѣкъ трѣбва да владѣе изкуството, да се превръща на точка.

Сега, като ученици на окултна школа, вие трѣбва да изучавате, освенъ обикновената още и Божествената наука, да знаете, каква е програмата ви за всѣки день, да знаете смисъла на числата и да познавате, кога какво число сте. За всѣки даденъ моментъ човѣкъ представя известно число, което съдържа въ себе си опредѣленъ брой енергии, както и опредѣлени качества. Докато числата на физическия свѣтъ сж дѣлими, безъ никакъвъ остатъкъ, тѣ не създаватъ споръ между хората. Обаче, ако при дѣлението имъ се явява остатъкъ, тѣ пораждаатъ споръ между хората. Първитѣ числа сж рационални. Тѣ иматъ приложение на физическия свѣтъ. Вторитѣ сж ирационални. Тѣ иматъ приложение въ духовния свѣтъ. Следоватено, всѣко нѣщо, което човѣкъ може да направи на физическия свѣтъ, показва, че той работи съ рационални числа. Не може ли да направи нѣщо на физическия свѣтъ, това показва, че той работи съ ирационални числа. Ирационалнитѣ числа представятъ връзка между физическия и духовния свѣтъ. Искате ли да приложите ирационалнитѣ числа въ живота си, подържайте навсѣкжде морала „отъ менъ да мине“. Пазарили сте единъ работникъ съ 50 лв. надница. Като му плащате, дайте му 51 лв. —отъ васъ да мине. Нѣкой ви дължи 50 лв., но не му

достига единъ левъ, дава ви 49 лв. — отъ васъ да мине. Всѣки най-малъкъ придатъкъ къмъ нѣщата служи за съграждане на нѣщо добро, красиво въ човѣшкия характеръ. Всѣка добра мисль, всѣко добро чувство, които храните къмъ даденъ човѣкъ, се складиратъ въ подсъзнанието му, като резервенъ материалъ за неговото бждеще развитие.

Съвременнитѣ хора, както и съвременнитѣ окултни ученици, страдатъ отъ ненужна критика. Кжде какво видятъ, тѣ всичко критикуватъ, безъ да подозиратъ, че по този начинъ, чрезъ отрицателнитѣ мисли и чувства, тѣ създаватъ една тъмна атмосфера, въ която сами могатъ да се изгубятъ. Христосъ казва: „Не сждете, да не бждете сждени!“ Това значи, не внасяйте нищо отрицателно, да не се заблудите. Любете враговетѣ си и правете добро на всички. Като правите добро на неприятелитѣ си, ако не ви отговорятъ съ сжщото, поне ще престанатъ да ви пакостятъ. Като прилагате това правило, вие отчасти ще се домогнете до науката на живота. Една отъ задачитѣ на ученика е да преодолѣе своята срѣда, да се справи съ наследственитѣ си чърти. Това зависи отъ самоопредѣлението на човѣшкото съзнание. Това е великъ законъ въ Битието, споредъ който, за да се развивате правилно, частитѣ трѣбва да бждатъ въ хармония съ Цѣлото.

Тази година всички трѣбва да работите за самоопредѣление на съзнанието. Като

работите по този начинъ, вие ще разберете, че за да станете учени, трѣбва да дружите съ учени хора, като срѣда, която може да ви помогне. За да станете добри, трѣбва да дружите съ добри хора, като срѣда, която може да ви помогне. Ако искате да придобиете добра обхода, трѣбва да дружите съ хора, които иматъ добра обхода. Малко хора иматъ правилна обхода. Отъ гледището на невидимия свѣтъ, физическиятъ представя богато изложение. Всѣки човѣкъ, колкото малкъ да е, представя свѣщъ, отъ свѣтлината на която нѣкой може да се ползува. Човѣкъ не може да живѣе, както иска. Отклони ли се отъ правия пътъ, той ще носи последствията на своето отклоняване. Човѣкъ може да живѣе и като Каина, но въ края на краищата ще извърши едно престѣпление, за което скжпо ще плати. Ако живѣе като Авела, той може да бжде убитъ, но за предпочитане е да бжде убитъ, отколкото да убива. За предпочитане е човѣкъ да се роди въ рая, отколкото извънъ рая. Който се е родилъ извънъ рая, той всѣкога е недоволенъ. Недоволството показва, че извънъ рая човѣкъ ражда мжжки деца, отъ които едното непременно ще убие другото. Най-после той трѣбва да роди трети синъ, който ще остане живъ.

Сжщиятъ законъ се отнася до мислитѣ и чувствата на човѣка. Всѣка лоша мисль ражда още една мисль, които започватъ да се борятъ, докато едната унищожи другата. Всѣко

лошо чувство ражда второ чувство, които сж-що влизатъ въ борба помежду си. Всѣки день човѣкъ може да бжде въ положението на Адама или на Ева, да се намира предъ дървото за познаване на доброто и на злото; всѣки день човѣкъ може да бжде изкушаванъ и да грѣши; всѣки день човѣкъ може да бжде въ рая и вънъ отъ рая; всѣки день човѣкъ може да бжде въ положението на Каина и да убива, или въ положението на Авела и да го убиватъ, или въ положението на Сита и да живѣе, да радва родителитѣ си.

Едно трѣбва да знаете: човѣкъ още не е разрешилъ задачата на Адамъ и на Ева. И до днесъ той още продължава да влиза и да излиза отъ рая. Това сж процеси, които всѣки моментъ ставатъ въ човѣшкия животъ. Всѣки день човѣкъ може да бжде Христосъ, Който отива за Египетъ, и следъ това започва да проповѣдва; всѣки день човѣкъ може да бжде Пилатъ, Юда, Павелъ и т. н. И най-после, човѣкъ може да бжде възкрѣсналиятъ Христосъ.—Кога може човѣкъ да възкрѣсне? — Когато влѣзе да живѣе въ Божествения день. Докато е въ човѣшкия день, никакво възкресение не може да се очаква. Това не става по буква. Милиони пѣти трѣбва да се завърти земята, докато влѣзе човѣкъ въ Божествения день на живота и възкрѣсне. Когато дойде до самоопредѣление на съзнанието си, човѣкъ е влѣзълъ вече въ Божествения день, дето го очаква възкресение. При това положение, той

включва въ себе си всичко най-красиво и велико. Това е човѣкътъ, въ пълния смисълъ на думата, който е станалъ, оживѣлъ и възкрѣсналъ. Това е човѣкътъ, който служи на Бога по всички правила. Докато не мине презъ процеситѣ ставане, оживѣване и възкресение, човѣкъ не е още завършенъ процесъ. Ставането подразбира събиране на материалъ за градежъ. Оживѣването подразбира развиване на тѣлото. Възкресението пъкъ представя развиване на съзнанието.

Желая тази година всички да възкрѣснете. Възкрѣснете ли веднѣжъ, никакъвъ страхъ да не остане въ васъ. Вложете любовта вътрѣ, а страхътъ отвънъ. При това положение, вие ще придобиете животъ, сила, знание и слава. Вложите ли страха вътрѣ, а любовта остане отвънъ, вие сте изложени на смъртъ. Когато доброто е вътрѣ въ васъ, а злото отвънъ, вие ще победите всички мжнотии и противоречия. Ако злото е вътрѣ, а доброто отвънъ, вие ще бъдете победени. Когато мждростта е вътрѣ въ човѣка, а глупостта отвънъ, той върви отъ слава въ слава, отъ величие въ величие. Когато глупостта е вътрѣ въ човѣка, а мждростта отвънъ, той върви отъ безчестие въ безчестие. Любовта, мждростта, истината, доброто, за които говоримъ, не сж абстрактни понятия, но реални. Тѣ се проявяватъ въ живота. Вънъ отъ живота, доброто не сжествува. Вънъ отъ живота, любовта не сжествува. За да проявятъ лю-

бовъта си, много ангели слизатъ на земята и се влюбватъ въ нѣкои хора, съ цель да ги подигнатъ, да имъ дадатъ нѣщо хубаво отъ себе си. Като прекаратъ известно време на земята, тѣ заминаватъ, като оставятъ адреса си на своитѣ възлюбени, да имъ пишатъ всѣкога, когато се намѣрятъ въ нужда. Обаче, най-малката неточностъ въ адреса може да стане причина за загубване на писмото. Изгуби ли се писмото ви, никакъвъ отговоръ не чакайте. Не само това, но съдържанието на писмото трѣбва да бѣде красиво. Като пишете писма до възвишенитѣ същества, никога не трѣбва да се оплаквате. Никога не пишете, че сте сиромаси, че сте нещастни и т. н. Когато съдържанието на писмото е красиво, отговорътъ никога не се забавя.

Сега, нека всѣки отъ васъ напише едно красиво писмо до невидимия свѣтъ и да чака отговоръ. — Ще получимъ ли отговоръ на писмото си? — Ако житното зърно е посадено, както трѣбва, то непременно ще изникне. Щомъ храната отиде въ стомаха, тя непременно ще се смели. Когато мисълта попадне въ мозъка и започне да расте, тя непременно ще се реализира. Когато желанието попадне въ сърдцето, не го мушкай съ остенъ, остави го спокойно, то само ще достигне своята крайна цель. Всѣко нѣщо, поставено на своето мѣсто, дава добри резултати.

Сега, вложете въ себе си идеята, всѣки день да внасяте въ ума си по една красива

мисълъ, да градите мисълъ-форми, които да се материализиратъ на физическия свѣтъ. Внасяйте всѣки день по едно красиво желание въ сърдцето си, което да расте и да се развива, да даде плодъ на физическия свѣтъ. Бждете добри зидари и строители! Всѣки день принасяйте жертва жива и благоугодна на Бога, въ знакъ на благодарностъ за живота и здравето, което ви е далъ. Имате ли животъ и здраве, всичко можете да постигнете.

Любовта носи пълния животъ.

✱

22. Лекция отъ Учителя, държана на
16. януарий, 1929 г. София.—Изгрѣвъ.

ЛИЧНОСТЪ, ОБЩЕСТВО И СВѢТЪ.

Размишление върху кротостъта.

За следния път пишете върху темата:
„Отношение между миръ и радостъ“.

Какво ще разберете, ако ви кажатъ следнитѣ думи: Не туряй край на нѣщата! Богъ казва за себе си: „Азъ съмъ алфа и омега, начало и край на нѣщата“. Какво ще разберете отъ думитѣ: Това, което е възможно за Бога, е невъзможно за човѣка. И това, което е възможно за човѣка, е невъзможно за Бога. На васъ ще ви се види чудно, какъ така, Богъ, Който е създалъ цѣлата вселена, да се намира предъ невъзможностъ да направи нѣщо, което човѣкъ може да направи. Много естествено! Въ правене на грѣхъ, на престѣпления, човѣкъ е всесиленъ. Обаче, за Бога е невъзможно да грѣши. Силата на човѣка въ правене на грѣхове го обезсилва за доброто. Безсилието на Бога въ правене на грѣхове Го усилюва въ правене на добро. Всѣко нѣщо, което Богъ прави, е безъ край. Всѣко нѣщо, което човѣкъ прави, има край. „Азъ съмъ алфа“ — това се отнася до Бога. „Азъ съмъ омега“ — това се отнася до човѣка. Буквата „М“ въ думата „омега“ означава материалния свѣтъ, който създава противоречията и грѣха въ свѣта. Буквата „М“, обърната надолу, означава

„W“ — знакъ на противоречие. Ева произлѣзе отъ Адама. Съ създаването на Ева се създаде и противоречието. Това показва, че противоречието не излѣзе отъ Бога.

Следователно, когато човѣкъ казва за себе си, че всичко може да направи, че е всесиленъ, ние имаме предъ видъ неговото всесилие въ грѣха. Човѣкъ трѣбва да се учи да прави добро, а не да грѣши. Той трѣбва да стане подобенъ на Бога въ добро, въ разумностъ, въ чистота и светостъ. Понѣкога човѣкъ, колкото и да е уменъ, колкото и да е ученъ, съ една дума може да създаде цѣлъ катаклизъмъ въ свѣта. Въ миналото, на единъ отъ християнскитѣ събори, видни водители на християнството се биха помежду си само за единъ въпросъ — дали Христосъ произлиза отъ сжщината на Бога и е като Него, или коренно се различава. Този въпросъ и до днесъ не е разрешенъ. Какво разбираме подъ думата сжщина на Бога? Всѣко разумно сжщество, което мисли, чувствува и действува като Бога, е едно съ Него. То е излѣзло отъ сжщината на Бога. Нѣма ли тия качества, то се различава коренно отъ Бога.

И тъй, дойдете ли до въпроса, какво нѣщо е човѣкътъ, ще знаете, че той е сжщество на контрасти, на противоположности въ свѣта. Египтянитѣ сж изобразявали човѣка въ видъ на малко яйце — знакъ за вселената. Съ това тѣ искали да кажатъ, че човѣкъ е малка вселена, въ която се криятъ всички възможности.

Докато яйцето е било въ покой, свѣтътъ не е съществувалъ. Когато го турили подъ квачката, то се измжтило, и така, именно, се създали всички материални свѣтове. И до днесъ се подига въпросътъ, квачката ли е съществувала по-рано или яйцето. Едни сж подържали, че яйцето е съществувало преди квачката; други сж подържали, че квачката е съществувала преди яйцето. Въпросътъ, обаче, и до сега още не е разрешенъ, и така ще остане неразрешенъ. Той е единъ въпросъ, подобенъ на ирационалнитѣ числа. Колкото и да се дѣли това число, все остава една малка, недѣлима частъ отъ него. Този остатъкъ е свързанъ съ други свѣтове, за които днесъ хората нѣматъ понятие. Тѣзи свѣтове не сж нѣкакви отвлѣчени понятия. Тия свѣтове иматъ свои представители на физическия свѣтъ, които минаватъ незабелязано между хората.

Като изучавате човѣшкия животъ, виждате, че три фактора влияятъ върху индивида: личността на човѣка, обществото и свѣтътъ. Въ тѣхъ той се движи. Личността на човѣка не е нищо друго, освенъ отражение на Бога, т. е. Неговата единична проява върху човѣка. Обществото представя отражение на ангелския животъ върху човѣшкия. Свѣтътъ, въ неговата пълнота, представя отражение на Божествения свѣтъ върху физическия. Думата „общество“ започва съ буквата „О“ — законъ на движение. Значи, обществото е въ постоянно движение напредъ, вследствие на което

представя промѣнлива, преходна величина. Искате ли да знаете, каква е сжщината на обществото, ще я намѣрите между ангелитѣ, а сжщината на свѣта е въ Бога. Като отражения, човѣкъ не може да разчита нито на обществото, нито на свѣта. Отъ отражението той ще върви къмъ самата реалность.

Сега, онѣзи отъ васъ, които не разбиратъ смисъла на символитѣ, казватъ, че човѣкъ трѣбва да възненавиди свѣта, да се откаже отъ него. Да възненавиди човѣкъ свѣта, това значи, да се откаже отъ него като отражение и да търси реалността на нѣщата — Бога. Той трѣбва да се откаже отъ своята личность и да потърси Бога въ себе си. Не уповавайте на обществото, а на ангелитѣ, които сж сжщина на самото общество. Тѣй щото, дойдете ли до своята личность, обикнете Бога въ себе си; дойдете ли до обществото, дойдете ли до свѣта, обикнете Бога, Който се проявява въ цѣлата вселена. Изучавайте свѣта заради любовта си къмъ Бога. Служете на човѣчеството отъ любовъ къмъ ангелитѣ. Зачитайте себе си, своята личность, отъ любовъ къмъ Бога въ себе си. При това положение, личността, обществото и свѣтътъ, като символи, придобиватъ смисълъ. — Трѣбва ли човѣкъ да живѣе въ свѣта, въ обществото или въ личността си? — Човѣкъ не може да живѣе нито въ свѣта, нито въ обществото, нито въ своята личность, но той трѣбва да изучава свѣта, като отражение на Великия Божественъ

свѣтъ, дето Богъ се проявява; той трѣбва да изучава обществото, като отражение на разумнитѣ същества — ангелитѣ, неговитѣ братя; той трѣбва да изучава личността, като отражение на Бога въ себе си. Това сж идеи, върху които трѣбва да мислите, да си създадете прави разбирания и понятия за нѣщата. А тъй, да се произнасяте, че Богъ е всемждъръ, всемоушенъ, безъ да имате опитностъ върху това, нѣма смисълъ. Всѣко нѣщо, върху което човѣкъ се произнася, трѣбва да бѣде изпитано, преживяно. Кажете ли думитѣ животъ, смъртъ, добро, зло, вие трѣбва да ги разбирате, да имате ясна представа за тѣхъ, като понятия.

Какво разбирате подъ думата „любовъ“? Ще кажете, че да люби човѣкъ, това значи, да обикаля нѣкоя мома или нѣкой момъкъ. Виждате, че единъ момъкъ цѣлъ день обикаля кжщата на нѣкоя мома, караули като стражаръ. — Докога ще обикаля? — Докато началникътъ му го смѣни. — Кѣде е началникътъ му? — Въ кжщата. Той седи вжтре и оттамъ дава заповѣдитѣ си. Ще кажете, че сърдцето на този момъкъ е вързано и не може да се освободи. Чудни сж хората, като говорятъ по този начинъ. Тѣ търсятъ реалността на нѣщата, а допускатъ нереални работи. Може ли нѣкой да върже сърдцето на човѣка и да бѣде живъ? Значи, тази връзка не е външна, но вжтрешна, както човѣкъ изпада подъ влиянието на магнитни течения, отъ които не може да се освободи. Нѣкои хора се

подаватъ на единъ родъ течения, други — на другъ родъ течения. Това показва, че човѣкъ не може да бѣде свободенъ отъ влияния. Колкото и да е силенъ, той все ще се подаде на нѣкакво влияние. Желѣзнитѣ стѣрготини се привличатъ отъ магнита, а пѣсчинкитѣ не се привличатъ. Това, отъ което едни се влияятъ, други не се влияятъ. Казватъ за нѣкого, че не може да обича. Поставете го въ положението на желѣзото къмъ магнита, и той ще почне да обича, да се привлича. Нѣкой се оплаква, че никой не го обича. — Стани злато, всички ще те обичатъ. Значи, за да те обичатъ, ти трѣбва да имашъ нѣщо ценно въ себе си, което при никакви условия да не се мѣни.

Каквото и както да се говори на съвременнитѣ хора, тѣ не разбиратъ всичко, по единствената причина, че иматъ свои, субективни разбирания за нѣщата. Обаче, тѣхнитѣ разбирания сж преходни, промѣнчиви. Запримѣръ, разбиранията имъ, които сж имали въ своето детство, коренно се различаватъ отъ тия, които иматъ на младини, въ зрѣла възраст и въ старини. Тази е причината, поради която и задачитѣ, които решаватъ въ живота си, изглеждатъ мжчни. Всѣка задача, която човѣкъ решава на времето си, е мжчна. Следъ години сжщата задача му се вижда лесна, но новата, която въ дадения моментъ разрешава, пакъ е мжчна. Едно време се е мислило, че електрическата енергия не може да се предава безъ

жици. Днесъ виждаме, че електрическата енергия се предава и безъ жици. Оттукъ следва, че тия задачи, които днесъ ни се представятъ трудни и невъзможни за решаване, нѣкога, въ близкото или далечно бъдеще, тѣ ще се разрешатъ. Трудна задача е, запримѣръ, човѣкъ да бжде добъръ. Да бждешъ добъръ, това е цѣла наука, цѣло изкуство. Човѣкъ трѣбва да знае, че доброто е съществувало и съществува въ всички свѣтове, но злото — само въ материалния свѣтъ. Преди създаването на физическия свѣтъ, злото не е съществувало. Съ създаването на този свѣтъ, злото се е явило като необходимостъ, като неизбежно противоречие. Понятията на хората за добро и за зло сж свършено относителни. Ако нѣкой открадне пари отъ касата на банкера, за последния това е зло. За апаша, обаче, това е добро.

Два коня вървятъ единъ до другъ съ господаритѣ си. Единиятъ конь е натоваренъ съ сто килограма злато, а другиятъ върви празенъ. Господарьтъ на първия конь е радостенъ и доволенъ, че има злато. Коньтъ му пъкъ е недоволенъ, защото носи на гърба си сто килограма тежестъ. Господарьтъ на втория конь не е радостенъ. Той се счита нещастенъ, че коньтъ му е празенъ, че не носи поне единъ килограмъ злато. Коньтъ, обаче, е доволенъ, че му е леко, никакъвъ товаръ не носи. Кое е добро и кое е зло въ дадения случай? Това сж състояния, на които човѣкъ се натъква въ

живота си. Доброто въ човѣка се развива. То не може, като семка, да се насади и да израсте, да даде плодъ, и плодътъ да узрѣе. Значи, доброто не се сади, но се прави. Да направишъ добро на нѣкого, това значи, да отдѣлишъ половината отъ своитѣ благоприятни условия за него. Двата господари, които вървятъ съ конетѣ си, лесно могатъ да си помогнатъ. — Какъ? — Онзи, който има сто килограма злато, ще даде 50 килограма на този, който нѣма нищо, и по този начинъ и двамата ще бждатъ радостни и доволни. Първиятъ ще бжде доволенъ, че облекчилъ положението на коня си. Вториятъ ще бжде доволенъ, че има възможность да подобри материалното си състояние. Тази задача лесно се решава на думи, но стане ли въпросъ да се приложи въ практическия животъ, тамъ ще има мислене, пшкане, отлагане, решаване. Цѣлъ редъ процеси ставатъ въ човѣка, докато най-после реши да даде нѣщо отъ себе си. Какви ли причини нѣма да приведе човѣкъ, за да се оправдае, че не може да раздѣли благо то си съ своя ближень. Щомъ реши да го направи, той дѣли и кжса.

Сега, мога да ви представя и друго положение. Допуснете, че и двамата господари иматъ по сто килограма злато на конетѣ си. И двамата сж радостни и доволни, нѣма какво да мислятъ. По едно време единиятъ отъ тѣхъ се раздвоява въ себе си, започва да мисли, че му сж нужни повече пари, и решава да

упие по нѣкакъвъ начинъ другаря си и да го обере. Както намислилъ, така направилъ. По пжтя той упива другаря си и задига паритѣ отъ гърба на неговия конь. Злото, престѣплението, което този човѣкъ е извършилъ, се дължи на факта, че той се е раздвоилъ въ себе си, вследствие на което е изгубилъ представа за истинскитѣ отношения на нѣщата. Раздвои ли се въ себе си, човѣкъ не може да бѣде щастливъ. Като половини на едно цѣло, мжжътъ и жената не могатъ да бѣдатъ щастливи, щомъ излѣзатъ вѣнъ отъ цѣлото. Тази е причината, задето казваме, че нито мжжътъ може да направи жената щастлива, нито жената може да направи мжжа щастливъ. Съ други думи казано: нито сърдцето може да направи ума щастливъ; нито умътъ може да направи сърдцето щастливо. Между ума и сърдцето на човѣка могатъ да съществуватъ известни отношения, но и умътъ, и сърдцето ще иматъ свой собственъ животъ.

Има случаи въ живота на хората, когато между ума и сърдцето имъ нѣма никакви отношения, вследствие на което тѣ сѣ нещастни. Когато силитѣ на ума и на сърдцето вървятъ паралелно, човѣкъ е щастливъ и доволенъ. Измѣни ли се отношението на тия сили, едновременно съ това се измѣня и хармонията между ума и сърдцето. За да запази хармонията на своя животъ, човѣкъ трѣбва да запази успореднитѣ линии между силитѣ на ума и на сърдцето си. Всѣка дисхармония въ

човѣшкия животъ се дължи на известно отклоняване на силитѣ въ неговия организъмъ. Това отклоняване е причина за погрѣшкитѣ на човѣка. Искане ли да изправи погрѣшкитѣ си, човѣкъ трѣбва да се върне назадъ, да дойде до мѣстото, дето е станало отклоняването и да го изправи.

Често хората говорятъ за кармата, за кармическия законъ и търсятъ начинъ, какъ по-лесно да се справятъ съ него. Кармата се дължи на известни отклонявания въ живота на човѣка. Следователно, иска ли да се справи съ кармата си, човѣкъ трѣбва да се върне назадъ въ живота си, да намѣри причината за това отклоняване и да я отстрани. Ако причината за това отклоняване се дължи на известно нарушаване на отношенията му съ нѣкой човѣкъ, той трѣбва да изправи тия отношения. Щомъ изправи отношенията си съ този човѣкъ, едновременно съ това той изправя отношенията си и къмъ Първата Причина. Следователно, всѣко престѣпление, всѣка грѣшка къмъ кое и да е сѣщество, едновременно е погрѣшка и къмъ Първата Причина, къмъ всички разумни и възвишени сѣщества. Достатъчно е въ човѣка да се яви най-малкото желание да изправи погрѣшката си, за да му се притече Богъ на помощъ. Тѣй щото, отъ човѣка не се иска нищо друго, освенъ желание да изправи погрѣшкитѣ си. Има ли това желание, условията за изправяне ще му се дадатъ. Отъ човѣка се иска добро желание за изправяне на

погрѣшкитѣ, а условията и възможноститѣ за това се даватъ отъ възвишения свѣтъ. Човѣкъ сѣе, Богъ възраства посѣтото. Ето защо, човѣкъ трѣбва да има търпение, да чака момента да възрасне онова, което той е посѣлъ. Не спазва ли този законъ, той ще изгуби и това, което е посѣлъ. Докато човѣкъ мисли, че е единствениятъ факторъ въ свѣта, че всичко зависи отъ него, той е на кривъ пѣтъ.

Сегашнитѣ хора страдатъ, чувствуватъ се нещастни, когато изгубятъ любовта си. Това показва, че любовта се явява и изчезва. Обаче, всѣко загубено нѣщо може да се върне назадъ. Има Единъ, Който е по-силенъ отъ всѣки грабителъ. За да освободите любовта си отъ ржцетѣ на грабителя, вие трѣбва да се обърнете къмъ Единния, къмъ Първата Причина на нѣщата. Не се ли обърнете за помощъ къмъ Първата Причина и не се свържете съ Нея, вие отчасти само можете да разрешите задачитѣ си. — Ако не ги разрешимъ въ този животъ, ще ги разрешимъ въ другъ животъ. — Не, така не се разсждава. Да отлагате нѣщата за втори, за трети животъ, то е все едно да подигате едно число въ n -та степенъ. Знаете ли, какво нѣщо е да подигнете едно число въ n -та степенъ? Дойде нѣкой при васъ, иска да му платите сумата, която ви е далъ. — Ще ви платя нѣкога. — Кога? — Нѣкога. Значи, по нѣкое време, подиинато въ n -та степенъ. — Ще ти направя едно добро. — Кога? — Нѣкога, по време, подигнато въ n -та степенъ. — Ко-

га ще дойде това време? — Когато благоволя. — Кога ще благоволишъ? — Може да благоволя днесъ, а може и следъ години, не зная положително, кога ще бжде този моментъ. Човѣкътъ днесъ се нуждае отъ паритѣ си, днесъ има нужда да му се направи едно добро. За него е важенъ днешниятъ моментъ, а не времето следъ сто или хиляда години. Има въпроси, които човѣкъ трѣбва да разреши още днесъ. Разреши ли ги днесъ, той ще бжде щастливъ. Отложи ли ги за далечното бждеще, щастието и нещастieto ще вървятъ паралелно въ неговия животъ. При това положение, човѣкъ ще се движи въ четирижгълника, който е образуванъ отъ две успоредни линии на щастието и отъ две успоредни линии на нещастieto. Значи, въ живота на всѣки човѣкъ има две условия, при които може да бжде щастливъ, и две условия, при които може да бжде нещастенъ. Ако не спази едното условие, другото ще дойде. Ако не прави добро, зло ще прави; ако не иска да бжде добъръ, лошъ ще бжде. Ако вѣкой бѣга отъ нещастieto, а сжщевременно не прилага любовта въ живота си, нещастieto неизбежно ще го следва.

Следователно, който иска да бжде щастливъ, той трѣбва да даде мѣсто на всички добродетели въ себе си. Рече ли, че този или онзи не може да търпи, щастието е избѣгало отъ него. Мжжътъ и жената могатъ да бждатъ щастливи, докато живѣятъ по Бога. Пресѣкатъ ли пѣтя на Бога въ своя домъ, ща-

стието отстъпва мѣстото си на нещастieto. Пресѣкатъ ли пѣтя на ангелитѣ въ своя домъ, тѣ ставатъ нещастни. И въ двата случая, човѣкъ самъ е виновенъ за положението си. Какъвъ е изходниятъ пѣтъ, по който мжжътъ и жената могатъ да избѣгнатъ нещастieto? Тѣ трѣбва да вървятъ по диагоналитѣ на четирижгълника. Като фигура, четирижгълникътъ и диагоналитѣ му представятъ мъртви линии, но въ действителния животъ тѣ сж живи линии, които се намиратъ въ постоянно движение. Да се движишъ по живитѣ диагонали на четирижгълника, това значи, да се огънепъ, да измѣнишъ посоката на движението си: ако си се движилъ надолу, къмъ земята, да обърнешъ движението си нагоре, къмъ слънцето.

Единъ богатъ човѣкъ не обичалъ съседа си, беденъ и трудолюбивъ човѣкъ, и постоянно му правилъ пакости: днесъ прасалъ слугитѣ си да му разградятъ плета; утре запалвалъ плѣвника му; на третия день осакатявалъ коня му. Като срѣщалъ сина или дъщеря му, говорилъ лоши думи по тѣхенъ адресъ. Не се минало много време, нѣкакво голѣмо нещастие сполетяло и него, и дома му. Той започналъ да съзнава погрѣшката си, да вижда своя лошъ животъ и да търси начинъ, да се изправи. Молилъ се на Бога, да му покаже, какъ да изправи погрѣшката си. Най-после му дошла на ума идеята да вземе една торба съ пари и да отиде при съседа си, да се извини за всички пакости, които му е причинявалъ. Той отишълъ

при него, изповѣдалъ се, призналъ всичко, което му е направилъ, и далъ торбата съ паритѣ, да изправи всички повреди и да подобри материалното си положение. Той казалъ на съседа си, че отсегга нататѣкъ иска да живѣе съ него братски. Съседътъ се зарадвалъ, че отношенията помежду имъ се подобрили и си казалъ: Това значи човѣкъ съ характеръ!

Какво представя човѣшкиятъ характеръ? Характерътъ на човѣка е форма, въ която той внася своето благо, своитѣ добродетели. Каква е формата, това не е важно. Тя може да бжде стомна, шише, каса и др.. Обаче, отъ характера на човѣка има нѣщо по-високо — човѣшкото сърдце. И отъ сърдцето има нѣщо по-високо — човѣшкиятъ умъ. И отъ ума има нѣщо по-високо — човѣшката душа. И отъ душата има нѣщо по-високо — човѣшкиятъ духъ. И отъ духа има нѣщо по-високо — това е Богъ. Идеята за Бога е отвлѣчено понятие. Тя е дотолкова разбрана, колкото е разбрано едно число, което е съставено отъ 40 — 50 цифри. Човѣкъ е дошълъ до положение да разбира и познава само живота на сърдцето и на ума си, а останалитѣ — душа и духъ още не разбира. Но и съ ума, и съ сърдцето си, той все пакъ може да служи на Бога. Като служи съзнателно, той ще види, че колкото малко и да прави за Бога, ще получи четирикратно на това, което жертвува отъ себе си. Каквито блага получава, той трѣбва да ги раздѣля съ своитѣ ближни. Да-

ва ли на ближнитѣ си, и благодатѣта къмъ него се увеличава. Това значи, да обичашъ ближния си като себе си, да обичашъ Бога въ своя близенъ. Тази е една отъ мѣрkitѣ въ живота. Не прилагате ли тази мѣрка, вие никога нѣма да разрешите задачитѣ си. Обичайте Бога, обичайте ближния си, безъ да философствувате върху идеята, какво нѣщо е Богъ. Каквато работа и да ви се представи, не се отказвайте да я направите. Щомъ е за добро, колкото мжчна и да е, кажете въ себе си, че заради Бога всичко можете да направите. Кажете ли така, Богъ ще ви се притече на помощъ. При това, никога не мислете, че вие сами сте свършили тази работа. Помнете, че вие сѣте, а Богъ възраства посѣтото. Това значи: въ човѣка се явява желание да свърши нѣкаква работа, а Богъ го ръководи, дава му посока, линия, по която да върви. Тази линия е диагональтъ. Тѣй щото, реши ли човѣкъ да изправи живота си, той трѣбва да бжде смѣлъ, да се изповѣда предъ Бога, както трѣбва. Дойдешъ ли до най-голѣмия грѣхъ, не се спирай. Изповѣдай се, както трѣбва. Щомъ си предъ лицето на Бога, не се стѣснявай. Бжди смѣлъ, искренъ предъ себе си. Щомъ се изповѣдашъ, тури въ себе си желанието за новъ животъ и престани да мислишъ за старото. Богъ се грижи за старото. Той носи въ себе си четка, съ която заличава грѣховетѣ на онѣзи, които сж решили да живѣятъ по новъ начинъ, да при-

ложатъ любовта. Богъ е великъ майсторъ въ чистенето. Той така изчиства петната по дрехитъ на хората, че поменъ не остава отъ тѣхъ.

Тази година отъ всички се иска да поставите здрава основа на живота си. Да поставите здрава основа на живота си, това значи, да живѣете по новитѣ разбирания. Вие сте живѣли по нѣкакви разбирания досега, но тѣ сж били стари разбирания. На всѣка стѣпка вие носите последствията на своитѣ разбирания: ту коньтъ ви е ритналъ, ту волътъ ви е мушналъ съ рогата си. — Защо? — Защото сте искали да имъ турите юларъ. Ако и съ тѣхъ постѣпвахте по новия начинъ, тѣ нѣмаше нито да ви ритатъ съ копитата си, нито да ви мушкатъ съ рогата си. Ако едно ваше желание ви ритне, или една ваша мисль ви мушне, това показва, че вие не знаете, какъ да се отнасяте съ тѣхъ. Вие се намирате предъ великата наука на живота, която изисква отъ всички хора добра обхода, да знаятъ, какъ да постѣпватъ съ своитѣ мисли, чувства и желания. Волътъ, коньтъ, както и всички останали животни, сж въ самия човѣкъ. Той нѣма право нито да ги пжди, нито да ги коли. Понѣкога тѣ отиватъ въ гората на разходка, но пакъ се връщатъ. Какво трѣбва да прави човѣкъ съ тѣхъ? Животнитѣ въ човѣка представятъ неговитѣ желания. Лошитѣ прояви на тия животни сж лошитѣ, низки желания въ човѣка, съ

които той трѣбва да се справи разумно, по естественъ начинъ. Той трѣбва да превърне своитѣ лоши желанія въ добри. На окултенъ езикъ казано: соковетѣ на лошитѣ желанія трѣбва да се прекаратъ въ коренитѣ на добритѣ растения, тѣ да ги обработватъ.

Като изучаваме живота на хората, виждаме, че всѣки човѣкъ има три възможности: да върви по пътя на доброто, по пътя на злото, или по диагонала, който съединява крайнитѣ точки на злото и на доброто. Съ други думи казано: въ пътя на своето развитие, човѣкъ има три възможности — или мжжъ да стане, или жена, или дете. Казано е въ Писанието: „Ако не станете като децата, не можете да влѣзете въ Царството Божие“. Подъ думата „дете“ разбираме детско състояние, въ което грѣхътъ не е проявенъ. Детето се отличава съ вѣра, която минава въ лековѣрие, но не въ суевѣрие. Въ този смисълъ, човѣкъ трѣбва да стане лековѣренъ, но не суевѣренъ. Излъжете ли веднѣжъ детето, то престава да ви вѣрва и започва да мисли. Много отъ съвременнитѣ хора мислятъ, че иматъ вѣра, а въ сжщностъ тѣ сж суевѣрни. Каквото благо и да получатъ, тѣ се радватъ. Тѣ не подозиратъ, че въ това благо понѣкога се крие нѣкакво зло.

Следователно, иска ли човѣкъ нѣкакво благо, или известно богатство, той трѣбва да чака времето, което е опредѣлено,

да го получи. Богатството, което иде отъ Божествения свѣтъ, пристига точно на опредѣленото за него време, на опредѣленъ часъ и по опредѣленъ градусъ. Часътъ, градусятъ и зодията, които сж опредѣлени за идване на богатството на нѣкой човѣкъ, не отговарятъ на нашия часъ, или на нашия градусъ. Това е Божествено време. Затова е казано и въ Писанието: „Последнитѣ ще бждатъ първи, и първитѣ — последни“. Подъ думитѣ „първи и последни“ не се разбира, както на земята разбиратъ първи и последни. Въ притчата за господаря, който наелъ работници за лозето си, се казва, че той заплатилъ на всички работници по два пенязъ, безразлично, въ кой часъ на деня сж дошли. На онѣзи, които сж работили отъ сутринята, както и на тия, които сж дошли въ единнадесетия часъ, господарътъ на лозето заплатилъ все по два пенязъ. Първитѣ завидѣли на последнитѣ. Господарътъ имъ казалъ: Какво ще кажете на това, ако моето сърдце е добро и желае и на последнитѣ да даде, колкото и на васъ? На васъ дадохъ толкова, колкото искахте, съ нищо не съмъ ви ощетилъ. Злото не седи въ това, че и на тѣхъ съмъ далъ, колкото и на васъ, но въ лукавото човѣшко око.

Следователно, рече ли да гледа на нѣщата чрезъ своето лукавство, човѣкъ непременно ще се спъне. Като ученици, вие трѣбва да се пазите, да не се бъркате въ Божиитѣ

работи. На кого колко е далъ, не е ваша работа. Не се произнасяйте върху нѣща, които не знаете. Каквото и да видите въ свѣта, знайте, че щомъ е дадено отъ Бога, то е добро. Всѣко благо, всѣко богатство, получено отъ Бога, е добро и на мѣсто дадено. Щомъ сме се събрали тукъ, това е добро, защото Богъ ни е събралъ. Той събира, изважда, умножава и дѣли. Той извършва всички процеси въ живота. Процеситѣ събиране и умножаване сж положителни. Тѣ сж процеси на доброто. Изваждането и дѣленето сж отрицателни процеси. Тѣ сж процеси на злото. Когато иска да даде нѣщо на човѣка, да го подигне, Богъ си служи съ първитѣ два процеса. Когато иска да го освободи отъ нѣкакво нещастие. Той си служи съ вторитѣ процеси. Какво по-голъмо добро може да очаква слугата, ако Божествениятъ свѣтъ го извади отъ дома на неговия лошъ господарь? Слугата има желание да учи, да се развива, но господарьтъ му се отнася зле съ него, не му дава възможность да чете. Разрешението на тази задача не седи непременно въ изваждане на слугата отъ дома на господаря му. Той може да остане при господаря си, но трѣбва да знае, какъ да смекчи сърдцето му. Ако се случи господарьтъ да заболѣе сериозно, слугата трѣбва да гледа господаря си толкова добре, че последниятъ да е готовъ да отстъпи предъ своитѣ интереси и да задоволи жаждата на слугата си за придобиване на знание.

Като изучавамъ живота на съвременнитѣ хора, виждамъ, че всички се стремятъ къмъ нѣщо по-високо отъ това, което иматъ. Тѣ искатъ да влѣзатъ въ общество на учени, на знатни, на видни хора.—Кое общество е по-високо отъ човѣшкото? — Ангелското. Тѣ искатъ да влѣзатъ между ангелитѣ. За да влѣзатъ между ангели, тѣ трѣбва да иматъ обхода, поведение, умъ и сърдце, съ които да отговарятъ на ангелитѣ. Не е ли добре за васъ, като се движите въ високи общества, да не ви считатъ за смахнати хора, но да виждатъ въ лицето ви хора съ високъ моралъ, съ знание, съ обхода? Видятъ ли това въ васъ, нека разбератъ, че вие сте хора на новото учение, носители на новата свѣтлина. Какво представя новото учение? — Запалена свѣщъ, която никога не гасне. По това се познава, че учението е Божествено. Всѣка свѣщъ, която може да се запали и да изгасне, е носителъ на нѣщо човѣшко. Като изгасне, човѣшкото има възможность отново да се запали, но запали ли се Божественото веднѣжъ, никога не може да изгасне. Искате ли да предадете свѣтлината на знанието си, както и истината на нѣкой човѣкъ, вие непременно трѣбва да му се изявите въ достъпна за него форма. Иначе, вие ще минете и заминете покрай него, безъ да му предадете нѣщо отъ себе си.

Мнозина се запитватъ, дали Богъ ги обича. По този въпросъ не трѣбва да се гово-

ри. Любовта на Бога е неизмѣнна. Той никога не се мѣни. Човѣкъ, обаче, се мѣни. Като се промѣня, човѣкъ се оглежда въ Божественото огледало и му се струва, че Богъ се мѣни. Човѣшкото се мѣни, а Божественото — никога. Единственото желание на Бога по отношение на насъ е да ни помогне, да не страдаме. Той иска да придобиемъ новия животъ, новото знание и да се откажемъ отъ стария животъ, [отъ старото и повърхностно знание. Въ пътя на това постижение, страданията неизбежно ще ни следватъ. Надпреварвайте се въ изпълнение волята Божия и въ взаимно почитание едни къмъ други. Не казвайте, че не се интересувате отъ този или отъ онзи, защото и отъ васъ нѣма да се интересуватъ. Какво ще кажете, обаче, ако Богъ се интересува тъкмо отъ този, когото вие не искате да знаете? — Всѣки човѣкъ е цененъ за Бога. Следователно, обичайте този, когото Богъ обича. Само по този начинъ вие ще придобиете миръ и радостъ въ душата си. Има смисълъ човѣкъ да обича всичко и всички. Така той ще обича и Бога.

И тъй, напуснете стария животъ и влѣзте въ новия. Дойдете ли до думитѣ „не мога да обичамъ еди-кого,“ поставете се въ положението на Бога и кажете: Не мога да мразя, но мога да обичамъ, както Богъ обича. „Мога и не мога“, това сж крайности, полюси, които постоянно трѣбва да се смѣнятъ. Не можете

ли да смѣняте тия състояния въ себе си, въ края на краищата вие ще свършите живота си на земята, както всички хора свършватъ — въ безсилие. Вие ще мязате на огънь, който гори въ безвъздушно пространство. Каква е сждбата на този огънь? — Постепенно изгасване. Живѣете ли въ новия животъ, вие ще се намѣрите въ първичното състояние на земята, когато е била каша, но постепенно се е оформявала, докато днесъ я виждаме превърната въ цвѣтна градина, пълна съ животъ. Отъ каша, вие ще се превърнете въ съзнателенъ човѣкъ, съ красиви мисли и чувства, съ красиви и благородни постѣпки.

Сега ще искате заключение на тази лекция. — Тя нѣма заключение, има начало само. Тя е начало на цѣла серия отъ лекции. Отъ васъ се иска само да разсждавате. Ако човѣкъ не влѣзе въ това начало, той само ще цитира стиха „Богъ е Любовь“, безъ да го разбира. Любовта е сложно съединение, което трѣбва да се тури подъ призмата на новия животъ и да се разложи на съставнитѣ си елементи, на съставнитѣ си цвѣтове. Безбройни сж цвѣтоветѣ на любовта, но всѣки отъ тѣхъ трѣбва да се изучи по свойства, по прояви. Много и разнообразни сж цвѣтоветѣ на любовта. Велика наука е любовта. Ангелитѣ, възвишенитѣ сжщества сж я изучавали хиляди години наредъ, и още продължаватъ да я изучаватъ.

Съвременнитѣ хора сж въ началото на любовѣта. Тѣ едва сж огрѣни отъ първия ѣ лжчѣ. Като залюбятъ нѣкого, тѣ мислятъ, че сж познали любовѣта. — Не, тѣ едва сж се докоснали до крайцеца на нейната дреха. Тѣ мислятъ, че като се запали сърдцето имъ, познаватъ вече любовѣта. Да любишъ, това не значи да изгоришъ, но и умътъ, и сърдцето, и цѣлото ти тѣло трѣбва да свѣтнатъ. Дето минешъ, всичко да освѣтявашъ. Дето минешъ, всички да заразишъ съ любовѣта си. Любовѣта трѣбва да бжде желанна епидемия отъ всички. Любовѣта примирява всички противоречия. Тя разрешава всички задачи. Сжщевременно любовѣта освобождава човѣка. Тя го прави свободенъ въ чувствата, въ мислитѣ и въ действията му. Нѣма по-красиво нѣщо отъ свобода въ чувства и мисли, въ които разумността присѣтствува. Дойдете ли до Божията Любовь, бждете свободни въ проявитѣ си. Дайте изразъ на нѣщата, тъй както Богъ изисква. Ще скачате ли, ще играете ли, правете всичко заради Бога, за Неговата Любовь.

— Божията Любовь носи пълния животъ.

*

23. Лекция отъ Учителя, държана на 23 януарий, 1929 г. София.—Изгрѣвъ.

ЗНАЙНО И НЕЗНАЙНО.

Размишление за Сина Божий.
Чете се темата: „Отношение между миръ и радостъ“.

Често се говори за знайни и за незнайни нѣща. Кои нѣща сж знайни и кои — незнайни? Всичко, което се учи, е знайно; всичко, което не се учи, остава незнайно. Всѣко нѣщо, което се проявява, е знайно. Дето има проява на нѣщата, тамъ разумността присжтствува. Безъ разумность нѣма проява. Прояви, въ които разумността отсжтствува, ние ги наричаме механически или физически. Запримѣръ, изгонването на богомилитѣ отъ България е неразуменъ процесъ. Той се е извършилъ подъ влияние на антипода на България, който се намира нѣкаде на Западъ. Всѣка държава, всѣки човѣкъ има свой антиподъ, който указва две влияния върху него: отрицателно и положително. По това време върху България указвали силно влияние отрицателнитѣ сили на нейния антиподъ, вследствие на което богомилитѣ били прогонени изъ цѣла Европа. Това отрицателно влияние върху България е било много силно. То е предизвикано отъ кривото разбиране, отъ дивашината въ човѣка. За да се изправи тази грѣшка, трѣбвало да дойде по-висока култура между народитѣ. Днесъ, обаче, върху България

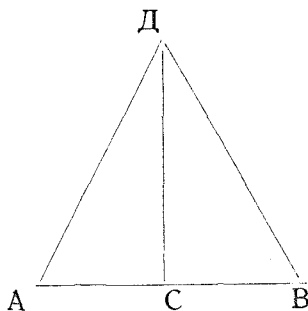
действуватъ положителнитѣ, разумнитѣ сили на нейния антиподъ, и тя се стреми да изправи погрѣшката си.

Законътъ на антиподитѣ е такъвъ, че ако единиятъ полюсъ е активенъ, другиятъ е пасивенъ; ако единиятъ създава, другиятъ твори; ако единиятъ воюва, другиятъ е въ миръ. Въ този законъ действуватъ контраститѣ. Следователно, ако човѣкъ иска да побеждава, да се справя съ мъжнотитѣ въ живота си, като антиподъ на себе си, той трѣбва да постави Божественото, разумното начало. Постави ли неразумното, човѣшкото начало като антиподъ на себе си, той непременно ще бжде битъ. Да поставишъ Бога за свой антиподъ, това значи, Богъ да ти бжде задна стража. При това положение, каквото предприемешъ, ще успѣешъ. Положението на България и въ миналото, и днесъ е зависило и зависи отъ нейния антиподъ. Той крие въ себе си голѣми сили, голѣма енергия.

Това, което се изучава, е знайно; това, което не се изучава, е незнайно, тайно. Запримѣръ, ако изучавате слънцето, то е знайно за васъ; не го ли изучавате, то е незнайно. Ако изучавате небето, то е знайно за васъ; не го ли изучавате, то е незнайно. Човѣкъ има два полюса, два антипода, къмъ които се стреми: единиятъ е центърътъ на слънцето, другиятъ — центърътъ на земята. Умътъ на човѣка трѣбва да бжде свързанъ съ центъра на слънцето. Само при това по-

ложение, човѣкъ може да има свѣтла, възвишена мисль. Свързанъ ли е умътъ на човѣка съ центъра на земята, мисльта му е низходяща. Низходящата мисль е причина за нещастията на хората. Ако слънцето, съ своето влияние, би се отдалечило отъ човѣка, всѣкаква деятельность въ него би престанала.

Като говоримъ за антиподитѣ, трѣбва да знаете, че тѣ сѣществуватъ не само на физическия свѣтъ, но и въ човѣшкия свѣтъ — въ организъма на човѣка. Запримѣръ, ако линията АВ (фиг. 1) представя дължината на човѣшкия мозъкъ, мѣрена отъ едното до

фиг. 1.

другото ухо, и прекараме височина, отъ срѣдата С на правата АВ, можемъ да намѣримъ антипода на точка С. Той ще бже горе, въ точката Д на мозъка, дето е мѣстото на моралнитѣ чувства. Колкото по-развити сѣ

моралнитѣ чувства въ човѣка, толкова по-издигната и закрѣглена е главата на това мѣсто. Горната частъ на главата на змията е съвършено плоска и срасната съ грѣбнач-

ния стълбъ въ права линия, което показва, че моралнитѣ чувства у нея отсѣствуватъ. Въ кучето горната частъ на главата е малко издигната, което говори за начало на морални сили въ него. Които изучаватъ тази наука, тѣ се намиратъ предъ знайни работи. Които не я изучаватъ, тѣ се намиратъ предъ незнайното, предъ тайното и сж принудени да предполагатъ. Тѣ казватъ: Отъ този човѣкъ може да излѣзе музикантъ или художникъ. Обаче, нито музикантъ излиза отъ него, нито художникъ. Тѣ казватъ: Този човѣкъ може да бжде щастливъ, но може да бжде и нещастенъ. Така не се говори. Щастието почива на нѣщо опредѣлено, на нѣщо знайно. Не е достатъчно човѣкъ да каже, че нѣщо е станало случайно, или нѣкакво съвпадение се е явило, или щастието на човѣка е проработило. Всичко въ свѣта се управлява отъ закони. Това, което за одного е случайность, за друго е закономерность, разумность.

Три души се срѣщатъ на едно и сжщо мѣсто. Единиятъ отъ тѣхъ казва, че случайно сж се срещнали. Дватамата знаятъ положително, че не сж се срещнали случайно, защото тѣ предварително сж уговорили срѣщата си, опредѣлили сж деня, мѣстото и часа, когато трѣбва да се срещнатъ. За тѣхъ срѣщата е знайна, а за третия — е тайна. Когато естественикътъ изучава развитието

на семената, на растенията, той постепенно върви отъ незнaйнoтo къмъ знaйнoтo, запoчвa да разбира, какъ и защo клончeтaтa вървятъ нагоре, защo до едно мѣстo спазватъ едно положение, а после друго и т. н.. Тѣ виждатъ влиянието на външнитѣ условия върху растенията и ги изучаватъ. Който не се занимава съ растенията, той се намира въ областъта на незнaйнoтo. За него всичко е тайна, гадание.

Срѣщате младъ момъкъ и млада мома и чувате, за какво мечтаятъ. Момъкътъ мечтае да се ожени за царска дъщеря. Момата мечтае да се ожени за царски синъ. Това е възможно, но тѣ не знаятъ, при какви условия ще попаднатъ. Преди всичко, въ живота имъ ще настъпи голѣмо ограничение: въ храненето, въ обличането, въ обходата. Тѣ не могатъ да ядатъ, да се обличатъ, да се обхождатъ свободно, както би правилъ единъ обикновенъ човѣкъ. Ще кажете, че и безъ това нѣщата се нуждаятъ отъ граници, отъ известно ограничаване. Сжщевременно, казвате, че Богъ е безграниченъ, вселената е безгранична. Не сели запитвате, защо Богъ, Който е безграниченъ, е създалъ единъ граниченъ свѣтъ? Богъ е създалъ граничния свѣтъ, понеже е знаелъ, че сжществата, които ще живѣятъ въ него, нѣма да спазватъ законитѣ Му, ще ги нарушаватъ, ще причиняватъ голѣми пакости. Богъ ги е ограничилъ и тогава ги е пратилъ да живѣятъ въ ограничения свѣтъ. Разбирани-

ята на ограничениѣ сжщества се коренно различаватъ отъ тия на Бога, като неограничено сжщество. Запримѣрь, когато стомната тече, човѣкъ е недоволенъ. Когато изворѣтъ тече, човѣкъ е доволенъ. Защо човѣкъ е недоволенъ, че стомната тече? — Защото била пукната. — Че и земнитѣ пластове сж пукнати нѣкжде, и водата изтича презъ тѣхъ. Значи, има случаи, когато нѣкои пукнати нѣща ни радватъ, а нѣкои — ни причиняватъ неприятностъ. Има случаи, когато нѣкои нѣща трѣбва да изтичатъ отъ човѣка, а нѣкои не трѣбва да изтичатъ. Човѣкъ трѣбва да има неограничени разбирания, да знае, кога да се радва и кога да скърби.

Човѣкъ трѣбва да разбира закона на съответствието, да знае, на всѣко нѣщо, кое е антиподъ. Запримѣрь, антиподъ на доброто е зло, на любовта — умразата, на истината — лъжата и т. н. Когато изучава антиподитѣ въ своя животъ, човѣкъ трѣбва да знае, кога коя врата да отваря. Ако не отваря вратата на зло, на умразата, на лъжата, той е изложенъ на страдания. Отъ време на време, човѣкъ трѣбва да отваря тия врати, само когато сж нужни като условия за смѣна на известни състояния. Казвате: Какво да правя, като не обичамъ еднѣ кой човѣкъ? — Ти трѣбва да го обичашъ, да му отправишъ единъ милъ погледъ и да си заминешъ. Въ това отношение ти си назначенъ на служба „раздавачъ на писма“ и, дали си

разположенъ къмъ нѣкого, или не, трѣбва да предадешъ писмото му. Иначе, ще те уволнятъ отъ службата. Уволняването отъ служба не е нищо друго, освенъ заминаване за онзи свѣтъ — смъртъ.

Следователно, човѣкъ трѣбва да разбира и прилага закона за съответствие на нѣщата, да знае своитѣ антиподи, за да направи живота си добъръ и разуменъ. Антиподъ на разумното въ живота е неразумното. Неразумно е, запримѣръ, да копаяшъ кладенецъ съ игла. Неразумно е да събирашъ стотинка по стотинка, да ги вѣрзвашъ въ кърпа и вечеръ да ги броишъ една по една. Неразумно е да се налагашъ на човѣка съ любовта си, да искашъ непременно да те обича. Настоявашъ ли да те обича, той ще ти даде гърбъ. — Защо? — Защото между тебе и него нѣма нужното съответствие. Съответствие между двама души съществува само тогава, когато тѣ взаимно сж туряли пари въ своитѣ банки и днесъ има какво да теглятъ. Човѣкъ първо ще внася, а после ще изнася. Нѣкой казва, че не иска да вѣрва. — Какъ ще вѣрвашъ, когато още нищо не си внесълъ въ банката? Ако си внесълъ нѣщо, има какво да теглишъ. Щомъ теглишъ, ти си отъ вѣрващитѣ. Да вѣрва човѣкъ, това значи, да внася капитала си въ Божествената банка. Като внася известно време, касиерътъ на банката ще му каже: Достатъчно си внасялъ. Продължавашъ ли още

да внасяшъ, има опасностъ да станешъ безвѣрникъ. Щомъ престанешъ да внасяшъ, ще започнешъ да теглишъ.

Днесъ всички говорятъ за вѣра и за безвѣрие, за умраза и за любовъ, но не ги разбиратъ. Да вѣрвашъ, значи да внасяшъ; да не вѣрвашъ, значи да теглишъ, да взимашъ. Да обичашъ, значи да внасяшъ нѣщо въ Божествената банка; да мразишъ, значи да взимашъ отъ това, което си внесълъ. Когато влѣзе въ закона на любовта, човѣкъ не трѣбва да се състезава съ нея, но да се остави доброволно въ нейнитѣ рѣце. Тя може да го направи голѣмъ, тя може да го направи и малъкъ — отъ нея зависи. Тя може да го подигне, може и да го унищожи. Искате ли любовта да ви подигне, не ѝ туряйте никакви правила, никакви граници. Бждете доволни и на малкото, което любовта ви дава. Който обича, той трѣбва да служи. Щомъ научи и приложи закона на служенето, човѣкъ може да постигне всичко, каквото желае. Служенето подразбира учене. Ще учишъ, както учатъ децата въ училището, и постепенно ще вървишъ къмъ по-висока наука. Като ученици, вие се нуждаете отъ ново разбиране. Това разбиране, именно, ще ви даде възможностъ да разбирате закона на съответствието и да се ползвате отъ него. Не го ли разбирате, вие ще се натъквате на редъ противоречия.

Сега, като говоримъ за закона на съответствието, ние имаме предъ видъ две величини, или двама души, които си отговарятъ. Казватъ, че еди кои сж активни хора. Че сж активни, това подразбира, че и двамата сж готови за работа. Ако единиятъ само заповѣдва, а другиятъ изпълнява, между тѣхъ нѣма съответствие. И двамата трѣбва да сж готови, самостоятелно да свършатъ дадена работа. Рекатъ ли да викатъ този или онзи да свърши работата, тѣ не сж активни. Двама души си отговарятъ въ доброто, ако и двамата могатъ самостоятелно да правятъ добро. Двама души си отговарятъ въ учеността си, ако и двамата самостоятелно могатъ да правятъ научни изследвания.

За да разбира и прилага закона на съответствието, човѣкъ трѣбва да носи въ себе си положително знание. Положително знание е това, което изключва всѣкакво съмнение. За науката съмнението е особенъ родъ болезнено състояние, по-страшно отъ проказата. За да дойде до положителната, до Божествената наука, човѣкъ трѣбва да мине презъ човѣшката еволюция, която обхваща числата отъ 100 — 1000, презъ ангелската, която обхваща числата отъ 10 — 100. Най-после, той ще дойде до Божествената еволюция, която обхваща числата отъ 1 — 10. За да стигне до последната еволюция, човѣкъ отъ всичко трѣбва да се учи. Дали ще срѣща учени или невежи, богати или бедни, щаст-

ливи или нещастни, човѣкъ трѣбва да гледа на всичко като на предметно учение. Искате ли да бъдете щастливи, човѣкъ трѣбва да започне да работи отвътре навън, да коригира своите мисли, чувства и постъпки, да разбира, отде идатъ неговите мисли и чувства и накъде отиватъ. Ако презъ ума ви мине нѣкаква мрачна мисълъ, вие трѣбва да знаете, ваша ли е, или не е. Може би въ антиподите на вашите мисли съ тия на нѣкой ваши ближенъ е станало преплитане, вследствие на което сте приели нѣкоя негова мисълъ, а мислите, че е ваша. Като знаете това, човѣкъ трѣбва да бъде внимателенъ, да се пази отъ такова преплитане. Ако е разуменъ и внимателенъ, човѣкъ може да подобри линиите на сѣдбата си.

Което се изучава, е знайно; което не се изучава, е незнайно. Нѣкой накривилъ шанка, седи, мечтае, мисли, че всичките му работи сѣ наредени. Той не знае, че следъ половинъ часъ ще плаче. Този човѣкъ се намира въ областта на незнайното. Той не е предвидливъ, не знае, какво ще му се случи, вследствие на което не може да вземе мѣрки да предотврати известно нещастие. За да предотврати известно нещастие, човѣкъ трѣбва да се свърже съ щастливи хора, които иматъ сила да измѣнятъ неговата лоша сѣдба. Изобщо, искате ли да станете ученъ човѣкъ, свържете се съ общество на учени хора, отдето ще потекатъ ум-

ствени енергии къмъ васъ. Искате ли да станете добъръ човѣкъ, свържете се съ общество на добри хора, които ще бждатъ благоприятна срѣда за васъ. Съ каквито дружишъ, такъвъ ставашъ. Искате ли да развиете вѣрата си, свържете се съ вѣрващи хора, които иматъ жива вѣра. Вѣрата на такива хора почива на редъ опитности. Правете опити, да видите силата на живата вѣра. Представете си, че цѣлъ день пжтувате презъ една дълга, гжста гора, безъ парче хлѣбъ въ ржката си. Отъ дългото пжтуване огладнявате и започвате да мислите, отде да намѣрите хлѣбъ. Турете въ ума си мисълта, като стигнете до нѣкой камъкъ, да намѣрите единъ килограмъ хлѣбъ, приготвенъ отъ прѣсно, хубаво жито. Съсрѣдоточете се въ себе си, вложете вѣра въ мисълта си и не мислете повече, дали е възможно да получите хлѣбъ, или не. Никаква философия, никакво съмнение не допускайте въ себе си. Вложете ли вѣра въ ума си, ще видите, че като стигнете до опредѣления камъкъ, тамъ ви чака хлѣбъ, какъвто сте пожелали.

Възможно ли е, наистина, това? За онѣзи, които сж имали такава опитность, това е знайно и възможно. Каквото и да ви говорятъ следъ тази опитность, вие не можете да се разколебаете. Вие носите въ ума си килограмъ хлѣбъ, като магическа тояжка. Съ тази тояжка можете да разрешавате всички

въпроси. Вие можете да направите този опитъ и дома си, но все ще излезе въ ума ви съмнение, че някой вашъ близъкъ ви е донесълъ хляба. Ако го направите въ гората, съмнението е изключено, защото сте сами, няма хора около васъ. Ако опитътъ ви излезе несполучливъ, не се смущавайте, нищо няма да изгубите. Имате ли успѣхъ въ опита, ще придобиемъ магическата тояжка.

Като ученици на окултна школа, вие трѣбва да изучавате закона на съответствието навсякъде. Запримѣръ, този законъ ще го намерите и въ ржката си, като изучавате линиитѣ на сълзата, на живота, на ума и на сърдцето. Ще видите, че има живи и мъртъви линии на щастieto, на живота, на ума и т. н. Между единитѣ и другитѣ линии има известно съответствие, което трѣбва да се изучава. Когато има съответствие между линиитѣ на ржката, животътъ на човѣка се нарежда добре. Дойдатъ ли нѣколко такива хора въ контактъ, тѣ замечватъ да живеятъ въ хармония помежду си. Тѣ се обичатъ, готови са да се жертвуватъ единъ за други. Такова хармонично съчетание на линиитѣ на ржцетѣ се явява не само между хора, които живеятъ на земята но и между тѣхнитѣ двойници, както и между същества отъ други системи, отъ други сѣвъци и планети.

Като ученици, стремете се да прилагате закона на антиподитѣ, т. е. закона на

съответствието. Запримѣрь, ако една мисълъ ви безпокои, турете веднага съответната ѝ, т. е. нейния антиподъ. Ако мисълта, която ви измъчва, е човѣшка, срещу нея поставете антипода ѝ — съответната Божествена мисълъ. Нѣма да мине много време, и мъчнотията ще изчезне. Достатъчно е Богъ да отправи мисълта си къмъ едно същество, за да дойдатъ всички да му помагатъ. Следователно, всѣко мѣсто, къмъ което Богъ отправя мисълта си, става центъръ на култура. Така сж се създали всички учени, всички велики хора въ свѣта. Затова казваме, че ученитѣ, великитѣ хора не сж отъ свѣта. Който не мисли така, той не разбира закона на съответствието. Културата е плодъ на невидимия свѣтъ. Всѣки потикъ въ областта на науката, на музиката, на изкуството е дошълъ отъ възвишения свѣтъ, а не отъ земята. Всѣки потикъ, който иде отъ земята, или е дошълъ отъ земята, е внесълъ изопачаване и въ науката, и въ религията, и въ изкуствата. Истинска наука е тази, която може да въведе човѣка отъ областта на незнайното въ областта на знайното. Изучавайте човѣка отъ първичната му клетка до формата, въ която го виждаме днесъ. Интересенъ е животътъ на клетката, защото тя е безсмъртна. Голѣмата форма, човѣкътъ изчезва, но клетката не изчезва. Тя се размножава, видоизмѣня, докато множество клетки отново се групиратъ въ едно цѣло

и образуватъ новъ организъмъ. Тогава казваме, че човѣкъ се ражда, явява се въ нова форма. Човѣкъ живѣе, докато разумно използва енергиитѣ на своя организъмъ. Не може ли да ги използва разумно, клеткитѣ се отдѣлятъ една отъ друга, и той умира. Цѣлата компания или сдружение умира, но членовѣтъ му не умиратъ. Тѣ минаватъ въ друго сдружение.

Сега, като размишлявате върху лекцията, ще отдѣлите важнитѣ мисли отъ второстепеннитѣ, т. е. отъ вметнатитѣ. Вметнатитѣ мисли сж подобни на линии, безразборно наредени. Запримѣръ, ако вземемъ единъ трижгълникъ, съ него можемъ да изразимъ чело на китаецъ. Който има такова чело, той е голѣмъ материалистъ. Духовното е слабо развито въ него. Чувствата на този човѣкъ се намиратъ на върха на трижгълника. Ако обърнете този трижгълникъ съ върха надолу, животътъ ви ще стане възходящъ. Тази форма на челото говори за отличенъ умъ. Колкото повече линията на челото се закръглява и разширява, вие имате идеалистъ човѣкъ. Той е напълно безопасенъ, не може да прави зло. Злото е наклонна плоскостъ, по която планинската вода слиза буйно и съ голѣма бързина. Щомъ слѣзе въ равнината, водата се разлива на широко и става съвсемъ безопасна.

Следователно, искате ли да сте вънъ отъ всѣкаква опасностъ, турете Бога като

антиподъ въ живота си. Само при това положение, вие ще имате вътрешенъ миръ, ще бъдете радостни и весели и ще проявявате добродетелитѣ си. Каквато работа започнете, ще имате успѣхъ.

И тъй, поставете Божественитѣ мисли и чувства, като антиподъ на своитѣ мисли и чувства и не се смущавайте. Каквото пожелаете, всичко ще постигнете.

— Божията Любовь носи щастие.

— Божията Любовь и Божията Мъдростъ носятъ пълното щастие.

— Божията Любовь, Божията Мъдростъ и Божията Истина носятъ всичкото щастие.

✱

24. Лекция отъ Учителя, държана на
30 януарий, 1929 г. София.—Изгрѣвъ.

ДВЕТЪ СЪЗНАНИЯ.

Размишление върху въздържанието.

Нека съберемъ следнитѣ числа:

$9 + 1 = 10$ Само ония числа могатъ да се
 $8 + 2 = 10$ събиратъ, които иматъ еднакъвъ
 $7 + 3 = 10$ стремежъ. Знакътъ плюсь, съ
 $6 + 4 = 10$ който си служимъ при събира-
 $5 + 5 = 10$ нето, с знакъ на противоречие.
 $4 + 6 = 10$ При събиране на тия числа се
 $3 + 7 = 10$ получава единъ и сжщъ резул-
 $2 + 8 = 10$ татъ—десетъ. Дали ще съберемъ
 $1 + 9 = 10$ $9 + 1$ или $1 + 9$, получаваме единъ
и сжщъ резултатъ. Обаче, еле-

ментитѣ, съ които си служимъ, не сж еднакви. Това показва, че ние можемъ да получимъ единъ и сжщъ резултатъ отъ различни елементи.

Простиятъ човѣкъ казва: Деветъ гроша и единъ грошъ правятъ десетъ гроша; или единъ грошъ и деветъ гроша правятъ десетъ гроша. Той събира тия числа и повече не мисли върху тѣхъ. Обаче, онзи, който се занимава съ отвлѣчената мисль, той разглежда тия числа като живи и вижда, че тѣ размѣнятъ мѣстата си: въ първия случай числото деветъ бѣше на първо мѣсто, а после единицата зае това мѣсто. Оттукъ вадимъ заклю-

чението: когато една сила действа въ човѣшкия умъ или въ човѣшкото сърдце, тя може да произведе или еднакви, или различни действия. Който се занимава съ кабалата, той може да обясни тия действия кабалистически. Кабалата представя сборъ отъ закони, които работятъ въ материалния свѣтъ. Като знаете тия закони, вие сами ще ги прилагате въ материалния животъ. Отъ гледището на тия закони, числата биватъ щастливи или благоприятни и нещастни или неблагоприятни.

Когато попадне на нѣкое щастливо число, човѣкъ започва да печели. Впусне ли се съ това число въ нѣкоя хазартна игра, печалбата му е осигурена. Щомъ спечели въ първата игра, човѣкъ може да се впусне и втори, и трети пжть — печалбата е осигурена. Ако първиятъ пжть още изгуби, повече не трѣбва да играе. Надеждата, че втори пжть може да спечели, е празна работа. Ако сждбата ошастливи човѣка въ началото на живота му, тя ще го ошастливи и на края. Ако въ началото не го ошастливи, и на края нѣма да го ошастливи. Ако работата, която човѣкъ започва, му се отдава още въ началото, това показва, че сждбата го е ошастливила, и той ще има успѣхъ. Не върви ли работата му още въ началото, понататѣкъ да не продължава. Всички опити въ това направление ще бждатъ безуспѣшни. Ако приятелството ви съ даденъ човѣкъ

не върви още въ началото, по-нататък не насилвайте. Излъже ли ви веднъж, не разчитайте на неговото приятелство. — Защо? — Защото въ него не е развитъ центърътъ на приятелството, на дружбата. Ако въ момъка и въ момата не е развитъ центърътъ на любовъ къмъ ближния, тѣ не сж единъ за другъ.

Като не разбиратъ този законъ, нѣкои отъ съвременнитѣ хора насилватъ природата, като мислятъ, че ако между двама души днесъ нѣма любовъ, утре ще има. Да се мисли така, това значи, да върватъ, че сакатиятъ, който има само една ржка, може да свърши работа, каквато здравиятъ върши. — Не, за работа се изисква здравъ, уменъ, положителенъ човѣкъ. Не започвайте работа съ сакатъ, съ неджгавъ човѣкъ. — Ама Богъ ще свърши работата. — Какво Богъ ще направи, това е Негова работа. Важно е, какво човѣкъ може да направи въ дадения случай. Когато става въпросъ за Божиитѣ работи, тамъ човѣкъ трѣбва да мълчи. Нека вземе цигулката, кавала или гайдата си и да свири. Какво ще стане съ земята, какъ ще се оправи свѣтътъ, това не е негова работа. Каквото и да разправятъ ученитѣ за движението на земята, на слънцето, на различнитѣ планети, тѣ все още не сж се домогнали до сжщинскитѣ причини на тия явления. Има тѣла въ пространството, които се въртятъ отъ изтокъ къмъ западъ; други—отъ северъ къмъ югъ;

трети — отъ югъ къмъ северъ. Едни тѣла пѣкъ се движатъ отгоре надолу и т. н.

Истинскитѣ учени, които знаятъ тайнитѣ на природата, виждатъ, кои тѣла накѣде се движатъ, съ каква бързина се движатъ и т. н. Всѣко явление, което се извършва въ природата и живота, има свой външенъ изразъ. За онзи, който разбира явленията, нѣма нищо скрито—покрыто. Запримѣръ, невъзможно е човѣкъ да яде кисело и да се усмихва. Щомъ яде кисело, мускулитѣ на лицето му непременно ще се свиятъ. Киселинитѣ винаги отниматъ свѣтлината и топлината на човѣшкия организъмъ. При такива случаи, за да запази топлината си, човѣкъ неволно свива мускулитѣ си. Като знаятъ действието на киселинитѣ, лѣкаритѣ ги препоръчватъ, като срѣдство за отнимане на възпалението отъ нѣкой органъ на тѣлото.

Всички хора се стремятъ къмъ живота, но не знаятъ, какъ трѣбва да живѣятъ. Изкуство е да знае човѣкъ да живѣе. Да живѣе човѣкъ правилно, това значи, да има предъ видъ двата приципа на добро и на зло и да се съобразява съ тѣхъ. Нѣкои хора казватъ, че зло не съществува въ свѣта. Други пѣкъ казватъ, че добро не съществува. Наистина, за умрѣлитѣ хора на земята нѣма нито добро, нито зло. За живитѣ хора, обаче, съществува и добро, и зло. И за ангелитѣ съществува и добро, и зло. Разликата между човѣшкия и ангелския животъ се заключава

въ това, че въ човѣшкия животъ злото е отвътре, а въ ангелския — отвънъ. Понеже злото е вътре въ човѣка, той има да се бори съ врагъ, който е завладѣлъ половината отъ неговия свѣтъ. Мжчно се пжди този врагъ. Нѣкой човѣкъ още съ ставането си отъ сънъ се чувствува неразположенъ и се чуди, на кого да отмъсти, на кого да излѣе гнѣва си. Той се озърта натукъ — натамъ, дано намѣри нѣкаква причина да се кара, да се отпуши по нѣкакъвъ начинъ. Най-после вижда, че една чиния е счупена, или че печката не е запалена, както трѣбва. Щомъ започне да вика, да се кара, той се освобождава отъ гнѣва си, т. е. отпушва се. Не е лошо нѣщо гнѣвѣтъ, но човѣкъ трѣбва да знае, защо гнѣвѣтъ иде и защо си отива. Когато подсждимиятъ отива при сждията, последниятъ иска да знае, защо е дошълъ. Когато нѣкой ученикъ отива при единъ учителъ, последниятъ се интересува, какво иска ученикътъ отъ него. Като разбере, защо го търси, учителътъ иска да знае, какви сж способноститѣ на ученика.

Дойдемъ ли до гнѣвенето на хората, иие виждаме нѣщо изопачено въ тѣхъ. Гнѣвѣтъ е енергия, която, разумно впрегната, дава добри резултати. Който не знае, какъ да използва тази енергия, той хвърля този или онзи предметъ, става, сѣда, разхожда се въ стаята, вика, сърди се на този - на онзи, докато се отпуши. Щомъ изразходва тази енергия, той утихва, лицето му приема спо-

коенъ изразъ. Следъ това той се залавя за работа. Обаче, който разбира гнѣва, като творческа енергия, а не като разрушителна, той веднага започва да работи нѣщо: рѣже дърва, пише, чете, свири на нѣкакъвъ инструментъ и т. н. Ще кажете, че човѣкъ е грѣшенъ, не може да не се гнѣви. Ако грѣшниятъ само се гнѣви, както и да е, но какво ще кажете, когато праведниятъ се гнѣви? Казано е въ Писанието: „Гнѣвете се, но не съгрѣшавайте“. Значи, човѣкъ може да се гнѣви, безъ да грѣши. — Нуженъ ли е гнѣвътъ въ природата? — Безъ гнѣвъ не може. Гнѣвътъ е огънь. Да се гнѣвишъ, това значи, да кладешъ огънь. Има сжщества, които много се гнѣвятъ. За тѣхъ се казва, че огънятъ имъ гори цѣлъ день. На химически езикъ, гнѣвътъ се превежда съ силната афинита или силното стремление на елементитѣ да се съединяватъ едни съ други, вследствие на което между тѣхъ се образува голѣма топлина, голѣмъ огънь. Произходътъ на гнѣва не е Божественъ, но въпрѣки това той сжествува въ природата. Това не значи, че гнѣвътъ трѣбва да се премахне. Като природна сила, гнѣвътъ трѣбва да се впрегне на работа, но не да се премахне.

Сега, като събирате числата отъ едно до десетъ, вие трѣбва по нѣкакъвъ начинъ да ги оживите. Запримѣръ, $1 + 9 = 10$, можете да го оживите, като си представите, че единицата е бащата, а деветорката — девет-

тѣ му синове. Всички заедно правятъ десетъ. Всички заедно харчатъ десетъ хиляди лева. Действието $2 + 8 = 10$, можемъ да го представимъ по следния начинъ: двойката е женената дъщеря, а осморката — старата майка, която живѣе при зета си. И тѣ харчатъ десетъ хиляди лева. Като съберемъ $3 + 7$, пакъ получаваме десетъ. Числото три е внукътъ, а числото седемъ е дѣдото, който живѣе при внука си. И тѣ харчатъ по десетъ хиляди лева. Като съберете $4 + 6$, пакъ получавате числото десетъ. И четиритѣ е мъжко число. Шесторката представя търговецъ. Както се нареждатъ числата въ гами, така се нареждатъ мислитѣ, чувствата и желанията на хората. Числото деветъ е резултатъ. Само по себе си то не действува. Изобщо, числата деветъ, шестъ и три не взиматъ никакво участие въ живота. Когато се намира въ пълна индиферентностъ, въ пълно безучастие, човѣкъ е въ положението на числата 9, 6 и 3. Каквито болести и страдания да му дойдатъ, той размишлява, философствува, не губи мира си. Той е свършено тихъ и спокоенъ. Когато става активенъ, когато иска да се прояви, човѣкъ се намира въ положението на числата 2, 5 и 8. Той е бремененъ, иска часъ по-скоро да роди, да се освободи отъ мъжнотията си. Момче ли ще роди, или момиче, не е важно. Обаче, той непременно трѣбва да роди нѣщо. Това е сждба.

Произволно нѣщо ли е сждбата?—Сждбата не е произволна, но е строга, а понѣкога безпощадна. Когато човѣкъ нарушава Божественитѣ закони, сждбата го преследва до девети родъ. Тя иска да му даде добъръ урокъ, да го научи, какъ да постѣпва съ великитѣ закони на Битието. Временно тя може да отложи урока, който е предвиждала за даденъ човѣкъ, но нѣкога нѣма да го забрави. Гледате нѣкой човѣкъ учи, занимава се, и тъкмо се готви да заеме нѣкоя добра служба, сждбата излиза срещу него и му препятствува. Като види, че работитѣ му не вървятъ добре и загази материално, той се впуска въ лотария, дано тукъ успѣе. Взима единъ, втори, трети билетъ, но и тукъ сждбата го преследва. За да успѣе въ предприятията си, човѣкъ трѣбва да се обърне къмъ сждбата си съ молба да не го преследва, като обещае, че ще работи съзнателно, да изправи погрѣшкитѣ си. Иначе, каквото и да прави, все нѣма да успѣва. Колко художници има въ свѣта, картинитѣ на които стоятъ непродадени. Колко музиканти има въ свѣта, които нѣма на кого да свирятъ. Колко поети и писатели има въ свѣта, чиито произведения не се оценяватъ.—Защо? — Сждбата ги преследва.

Време е вече хората да пристѣпятъ къмъ новото разбиране на Божиитѣ пѣтища. За да дойде до новото разбиране на живота, човѣкъ трѣбва да бжде чистъ. Той трѣбва

да ликвидира съ своитѣ погрѣшки и престѣпления. Не ликвидира ли съ тѣхъ, сѣдбата непременно ще го преследва. Никой не може да избѣгне отъ рѣшетѣ на сѣдбата си. Какъвто и да е човѣкъ, простъ или ученъ, царъ или обикновенъ, сѣдбата ще му даде нужния урокъ. — Ама ние сме ученици, искаме да учимъ, да се развиваме. — И ученици да сте, пакъ нѣма да избѣгнете отъ рѣската на сѣдбата. — Ние се молимъ по три пѣти на день. — Сѣдбата ще ви хване въ момента, когато не се молите. — Ние се стремимъ. — Колкото и както да се стремите, сѣдбата ще ви посети съ своята прѣчица. Какъвто и да е стремежътъ ви, преди всичко вие трѣбва да изправите погрѣшкитѣ на своя миналъ животъ. Миналиятъ ви животъ се изявява въ сегашния. Страданията, нещастията, неприятноститѣ, които сега ви се случватъ, се дължатъ на миналия ви животъ. Тѣ сѣ резултатъ на погрѣшки, правени въ миналото.

Въ това отношение сѣдбата е неумолимъ законъ. Съ сѣдбата заедно вървятъ много сѣщества, които пазятъ човѣка отъ нейнитѣ тежки удари. Достатъчно е човѣкъ да върви въ Божествения пѣтъ, за да се ползува отъ помощта на тия свѣтли сѣщества. Запримѣрь, нѣкой добъръ човѣкъ мисли да пѣтува по море. Нѣщо го побутва да трѣгне още на другия день, да се ползува съ половинъ билетъ. — Кое е това, което го потиква? — Сѣдбата му. Този

день, именно, е предвидена нѣкаква катастрофа, отъ която той трѣбва да загине. Добритѣ сжщества, обаче, неговитѣ приятели, го съветватъ да не пжтува утре, да отложи за другъ день. — Ама съ половинѣ билетъ ще пжтувамъ. — Отложи пжтуването си, макаръ да платишъ и цѣлъ билетъ. Другъ нѣкой иска да заеме нѣкаква добра служба, за която му обещаваѣ десетъ хиляди лева месечна заплата. Той се радва, че като вземе тази служба, ще подобри положението си. Сждбата му го съветва да вземе тази служба, но приятелитѣ му нашепватъ: Откажи се отъ тази работа. Наистина, паритѣ сж много, но господарьтъ е лошъ човѣкъ, ще одере кожата ти.

Като ученици, вие трѣбва да различавате тия два гласа въ себе си. Трѣбва да знаете, при това, че непременно ще минете презъ своя миналъ животъ и ще платите за всички свои погрѣшки. Докато не се справите съ миналото си, вие нѣма да се освободите отъ страданията. Както Христосъ пострада за грѣховетѣ на човѣчеството, така и вие ще страдате за своитѣ грѣхове. Сега става развързване на кармата. Човѣкъ трѣбва да се върне въ своето минало, да дойде до онзи животъ, дето се е отклонилъ отъ правия пжтъ, да корегира грѣшкитѣ си и да продължи живота си. При това положение, работитѣ на човѣка се нареждатъ добре, и той може да бжде щастливъ. Щастливиятъ, колкото и да

иска да помогне на ближнитѣ си, съ своето щастие, не може. За да се ползува човѣкъ отъ щастieto на другитѣ, това трѣбва да е опредѣлено. Има причини, които не позволяватъ на човѣка да се ползува отъ богатата на другитѣ.

Единъ царь, като правилъ разходкитѣ си въ гората, често срѣщалъ единъ беденъ, старъ човѣкъ, който събиралъ дръвчета и ги носилъ на гърба си. Като виждалъ, какъ се мжчи, царьтъ решилъ да му помогне, да го извади отъ трудното му положение. Той заповѣдалъ на единъ отъ слугитѣ си да тури една торба съ пари на моста, презъ който старецьтъ минавалъ, за да ги вземе и да подобри положението си. Слугата направилъ, както царьтъ му заповѣдалъ, и се скрилъ да види, какво ще стане съ торбата. Този день, обаче, се случило голѣмо наводнение, вследствие на което рѣката доста придошла. Като наближилъ моста и погледналъ къмъ придошлата рѣка, старецьтъ се уплашилъ и си казалъ: Сега ще мина моста съ затворени очи, да не гледамъ буйната рѣка. Той затворилъ очитѣ си, миналъ моста, безъ да забележи, че точно на пжтя му имало торба съ пари. Значи, старецьтъ затворилъ очитѣ си предъ щастieto и го отминалъ. Слугата взелъ торбата съ паритѣ назадъ и разказалъ на царя за случката съ стареца.

Христось казва: „Азъ и Отецъ ми едно сме“. Така може да каже Христось, но не и

всѣки обикновенъ човѣкъ. За да бждете едно съ Бога, вие трѣбва да сте платили дълговетѣ си. Ако отивате при Бога, за да ви плати дълговетѣ, вие сте на кривъ пѣтъ. Не отивайте при Бога като грѣшникъ, но като човѣкъ, който е изплатилъ дълговетѣ си, който е изправилъ своя животъ. Който не разбира това, той казва: Днесъ, докато съмъ младъ, ще си поживѣя. Единъ день, като остарѣя, като се наживѣя, ще служа на Господа. Значи, той ще отиде при Бога като остарѣе, като изхарчи всичката си енергия, като натрупа дългове и никой не го иска. — Не, тогава и Богъ нѣма да го приеме. Той не се нуждае отъ стари хора, отъ инвалиди. Човѣкъ трѣбва да служи на Бога още отъ млади години, докато е пѣленъ съ сила, съ животъ. Дѣдото вика внука си и започва да му разправя своя животъ: Синко, бжди внимателенъ въ живота си, гледай да не правишъ грѣхове. Едно време, като бѣхъ младъ, направихъ много грѣхове. Тази мома любихъ, онази мома любихъ, но после разбрахъ грѣшката си, изправихъ живота си и започнахъ да служа на Бога. Каквото и да му разправялъ, внукътъ мислилъ за момитѣ, които дѣдото обичалъ, и подражавалъ на него. Тукъ задиря една мома, тамъ друга, докато най-после се върне у дома си раненъ, като че е билъ на фронта. Внукътъ пакъ сѣда до дѣдото и го моли да му разправи нѣщо отъ своя животъ. Дѣдото започва да разправя, а

внукътъ слуша. Това е забавление, но не е истински животъ.

Историята на дѣдовцитѣ е подобна на романитѣ, които се пишатъ, но за да се използватъ разумно, тѣ трѣбва да се четатъ отъ 60—70 годишни хора. И младитѣ хора могатъ да четатъ романи, но тѣ трѣбва да взиматъ само положителната имъ страна. Когато разправя своитѣ опитности, или опитноститѣ на други хора, човѣкъ трѣбва да знае, какво да разправя и на кого да разправя. Има хора, които сж положителни въ доброто, а отрицателни въ злото; има и такива, които сж положителни въ злото, а отрицателни въ доброто. Въ всѣки човѣкъ сжществуватъ и двата типа. Като знаете това, вис сами трѣбва да се пазите. Човѣкъ трѣбва да бжде буденъ, защото не знае, откъде какво може да получи. Запримѣръ, срѣщате единъ човѣкъ, който влиза въ положението ви, вижда, че вие имате нужда отъ една голѣма сума, но външно изглежда суровъ, грубъ. Той ви казва: Знаете ли, какво мога да направя съ васъ?—Какво ще направите? Вие веднага започвате да треперите. Той изважда една кесия, пълна съ пари, и казва: Заповѣдайте, услужете си съ тия пари. При другъ случай, срѣщате човѣкъ, който е готовъ на всички жертви заради васъ. Считате, че той ви е приятелъ. Той знае, че вие се нуждаете отъ пари, и ви донася една торба съ диаманти, като казва: Вझे-

те тия диаманти и си услужете съ тѣхъ. Вие взимате диамантитѣ, но веднага стражари влизатъ въ дома ви, да ви обискиратъ. — Защо? — Тия диаманти били крадени. Приятелътъ ви, за да се освободи отъ преследване на полицията, дава диамантитѣ на васъ. Това е привидно добро. За да се освободи отъ злото, той прави добро на васъ. Съ крадени пари, съ крадени вещи човѣкъ нищо не може да постигне.

Сега, отъ всички се изисква будностъ, да знаете, какъ да постъпвате съ сждбата си. Когато сждбата дойде при тебе и започне да те сжди, ти мълчи, нищо не казвай. Кажешъ ли една дума противъ нея, или въ твоя защита, тя веднага ще те хване и ще каже: Добре, че те намѣрихъ. Отъ много време те търсихъ, но сега си вече въ рѣцетѣ ми. Ако сждбата мине покрай тебе и не те докосне, мълчи и благодари, че не те е видѣла. Предъ сждбата и мждрецътъ мълчи. Сждятъ ли, убиватъ ли, бесятъ ли нѣкого, мълчи. Представете си, че нѣкой се дави. Наблизо минава една лодка. Ако турите давящия въ лодката, последната ще потъне. Какво трѣбва да направите? Който иска да го спаси, той трѣбва да излѣзе отъ лодката, да се бори съ вълнитѣ, а давящиятъ да отиде на негово мѣсто. Ако спасите давящия, а вие се удавите, оправдана ли е вашата жертва? Ако е оправдана, та има смисълъ, но ако не е оправдана, вие се натоваряте съ чужди грѣхове.

Следователно, има случаи въ живота, когато, и като прави добро, човѣкъ може да носи лоши послѣдствия. Той трѣбва да знае, кога да прави добро, и кога да не прави. Въ правене на доброто, човѣкъ трѣбва да бжде уменъ, да се вслушва въ Божественото начало въ себе си. То всѣкога носи свѣтлина. Божественото не се занимава съ голѣми величини, съ голѣми цифри. Ако въ дома ви дойде нѣкой беденъ, който иска да го нахраните, дайте му единъ обѣдъ. За втори обѣдъ вие не трѣбва да се задължавате. Остане ли и за втори обѣдъ при васъ, сждбата ще го хване. Щомъ се нахрани добре, той трѣбва да благодари и да продължи пжтя си. Когато отивате въ нѣкой домъ да се повеселите, направете сжщото: останете само единъ день. На другия день си заминете. Станете рано сутринята, натоварете камилитѣ и продължете пжтуването си. Останете ли повече отъ единъ день, вие ще развалите работата. Отивате на религиозно събрание. Молите се, пѣте, дождате до голѣмо въодушевление и пожелавате да продължите събранието. Щомъ продължите събранието, вие минавате границата, а съ това заедно разваляте цѣлата работа. Никога не се стремете да стигнете върха на нѣщата.

Този законъ действува навсѣкжде въ живота. Връщате се у дома си за обѣдъ. На пжтя срѣщате единъ свой приятелъ и започвате да се разговаряте. Говорите петъ-

десетъ минути, но разговорътъ е интересенъ, и вие не искате да се раздѣлите. Прекъснете разговора, оставете нѣщо и за другъ пътъ. Ако не прекъснете разговора си, вие ще закъснѣете за обѣда и ще се принудите да ядете бързо. При бързото ядене има опасностъ да се задавите. При всѣко ядене, животътъ на човѣка е изложенъ на опасностъ. Сждбата дебне човѣка всѣки моментъ. Като знаете това, бждете постоянно въ молитва. Безъ молитва не сѣдайте да ядете. Молете се на Бога да ви пази отъ лошата сждба, която всѣки моментъ ви преследва. Това не значи, че трѣбва да се страхувате, но всѣкога бждете будни, сами да се пазите. За да се пазите, вие трѣбва да имате знания.

Следователно, яжте бавно, съсрѣдоточено, безъ да преляждате, но всѣкога бждете свързани съ Първата Причина. Щомъ сте свързани съ Първата Причина, лошата сждба нѣма да ви преследва. Дето ходите, съ когото и да говорите, бждете всѣкога въ молитва. Като говори, неусѣтно човѣкъ може да каже една дума, или нѣкаква шега, която да обиди околнитѣ и да предизвика споръ, недоразумение и т. н. Помнете, че лошата сждба, или, както индуситѣ я наричатъ, „карма“, всѣкога преследва човѣка. Понѣкога тя е глуха: минава и отминава човѣка и нищо не му казва. Но чуе ли една дума, която не ѝ харесва, тя веднага го хваща, Нѣкои седи и си дава отчетъ за живота.

за постъпките си. Той намира, че е живѣлъ добре, не е вършилъ грѣхове, на никого лоша дума не е казалъ. Щомъ започне да мисли така, сждбата веднага поставя на пътя му изкушения и го заставя да грѣши. Съ това тя иска да му каже, че като е толкова праведенъ, нека плаща. Ако нѣкой казва за себе си, че е грѣшенъ, сждбата още повече го товари, като му казва: И така дължишъ много, можешъ да задлъжниѣшъ още повече.

Мнозина мислятъ, че като влѣзатъ въ Божествения пътъ, небето ще гледа на тѣхъ като на царски синове и нѣма да смѣе да ги бутне. Нѣкой отъ васъ се изправи предъ сждбата си и казва: Знаешъ ли, кой съмъ азъ? — Кой си ти? — Азъ съмъ членъ на Бѣлото Братство. — Членъ на Бѣлото Братство ли? Чакай да видишъ, азъ коя съмъ! Хване те и те разтърси. Следъ това ти се връщащъ съ пукната глава. Тази сждба хвана даже и Христа — този Великъ Учителъ на човѣчеството. Тя хвана и мъченикъ Стефана, и апостолъ Павла, и други. Нѣма пророкъ въ свѣта, който да е проповѣдвалъ новитѣ идеи, и да не е билъ въ ржцетѣ на сждбата. Като чуе, че нѣкой проповѣдва новитѣ идеи, сждбата казва: Ти ли си този, който проповѣдвашъ? Чакай и азъ да те опитамъ! Като знаете това, не мислете, че вие можете да избѣгнете отъ сждбата си.

Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не е страдалъ отъ ударитѣ на сждбата. Ще каже

те, че само глупавитѣ страдатѣ. И глупавитѣ, и умнитѣ страдатѣ. Понѣкога умнитѣ страдатѣ повече отѣ глупавитѣ. Сждбата е безпощадна. Тя има свои дълбоки причини, поради които се налага. Тя не е механически законѣ. Има случаи, когато човѣкъ може да мине безѣ страдания, но не всѣкога. Защо трѣбваше апостолѣ Павелѣ да страда? Когато нѣкои искаха да му принесатѣ жертва, като на боговетѣ, той започна да ги разубеждава, да имѣ казва, че и той е човѣкъ като тѣхѣ. Той трѣбваше да мѣлчи, да ги остави свободни, да правятѣ, каквото искатѣ. Тѣ щѣха да му принесатѣ жертва, а той щѣше да да продължи пѣтя си. Затова сждбата остави да го биятѣ. Следѣ като го биха нѣколко пѣти, той каза: „Братя, съ много скѣрби ще влѣземѣ въ Царството Божие“. Съ други думи казано: Съ голѣмо разбира не ще влѣземѣ въ Царството Божие. Ще се научимѣ да не се бѣркаме въ Божиитѣ работи. Стане ли въпросѣ за вашитѣ постѣпки, не се произнасяйте, дали тѣ сѣ добри или лоши. Когато хората се произнасятѣ за вашитѣ постѣпки, вие трѣбва да мѣлчите. Нито тѣ сѣ мѣродавни да се произнасятѣ върху вашитѣ постѣпки, нито вие сте мѣродавни да се произнасятѣ за тѣхнитѣ или за своитѣ постѣпки. Помолете се да влѣзете въ свѣтлината на Бога, въ Неговото съзнание, и оттамѣ да разгледате постѣпкитѣ си, да се произнесете върху тѣхѣ и да ги корегирате.

Днесъ всички хора грѣшатъ, защото бързатъ. Безъ да провѣрятъ нѣщата, тѣ се произнасятъ. Провѣрката трѣбва да става въ Божественото съзнание. Тамъ има плодове, които смѣло можете да изнесете на пазара, или да дадете на вашитѣ ближни. Отъ това, отъ което вие се ползувате, могатъ да се ползватъ и другитѣ. Това, което е вредно за васъ, ще бжде вредно и за другитѣ.

И тъй, помнете: животътъ на човѣка се движи между две съзнания. Едното съзнание е неспокойно, постоянно се тревожи. Другото съзнание всѣкога е тихо и спокойно. Самиятъ човѣкъ не е нито въ едното, нито въ другото съзнание. Човѣкъ е онзи, който съзнава и едното, и другото положение. Човѣкъ е свободенъ да участвува и въ едното, и въ другото съзнание. Ако не иска да остане въ едното съзнание, може да отиде въ другото. Въ което съзнание и да участвува, той все ще има известни резултати. Човѣкъ трѣбва да изучава проявитѣ на дветѣ съзнания въ себе си, за да се кали, да си създаде характеръ, да организира своето тѣло.

Т. м.

*

25. Лекция отъ Учителя, държана на 6 февруарий, 1929 г. София.—Изгрѣвъ.

СИЛНИ И СЛАБИ ЖЕЛАНИЯ.

Размишление върху разумността.

Чете се резюме на темата: „Отношение между миръ и радост“.

Тема за следния път: „Най-малката форма въ природата“.

За какво мисли гладниятъ човѣкъ?—За хлѣбъ. —За какво мисли болниятъ? —За здраве. Оттукъ можемъ да извадимъ заключението, че при известни случаи въ живота всички хора си приличатъ. Ако влѣзете въ салонъ, въ който избиратъ най-красивата мома, всѣка отъ присѣдстваващитѣ моми мисли едно и сѣщо нѣщо, че ще бѣде избрана за първа красавица. Интересно е човѣкъ да изследва своитѣ желания, като започне отъ силнитѣ и постепенно върви къмъ слабитѣ. Като изучава желанията си, човѣкъ се натѣква на случаи, да желае такива нѣща, каквито никога не е допускалъ. Запримѣръ, срѣщате единъ образованъ човѣкъ, който търси работа. Тукъ похлопа, не му отварятъ; тамъ похлопа, не му отварятъ. Най-после, отчаянъ и обезсърденъ, въ него се заражда желание да бръкне въ касата на нѣкой банкеръ и да извади оттамъ една сума. Той започва да си представя, какъ банкерътъ седи на столъ

и брой златни монети. Като ги преброи, той ги туря пакъ въ касата си и я заключва. Това подържа въ него мисълта, че тия пари не сж само на банкера, но и той има право да вземе нѣколко златни монети, да подобри положението си. Ако извади пари отъ касата на банкера, въ първо време работитѣ му ще се наредятъ добре, но последиствията на тази постѣпка ще бждатъ лоши. Ако не го хванатъ, ще дойде день, когато и съ него ще постѣпятъ по сжщия начинъ, както той е постѣпилъ съ банкера.

Въ свѣта сжществува „законъ за периодичността“, споредъ който, каквото човѣкъ прави по отношение на другитѣ, следъ известенъ периодъ отъ време, сжщото ще се върне и къмъ него. Това показва, че между силитѣ, които действуватъ въ природата, има известно отношение. Тия сили зависятъ отъ редъ причини. Запримѣръ, ние не знаемъ, защо, следъ като се заповѣда на човѣка да не прави това или онова, както Богъ заповѣдалъ на Адамъ и Ева да не ядатъ отъ дървото за познаване на доброто и на злото, иде изкушението. Защо трѣбва човѣкъ да се подлага на редъ изкушения? Докато Адамъ билъ самъ въ рая, никаква заповѣдь не му била дадена. Щомъ се яви Ева, веднага заповѣдта дойде. Въпрѣки това, Богъ е знаелъ, че тѣ нѣма да устоятъ, че трѣбва да напуснатъ рая и да излѣзатъ внѣ отъ него, дето ги чакатъ нещастия и страдания. Защо

е станало това, не знаете. Много нѣща можете да предполагате, но предположението още не е истина. Едно е забелязано въ живота: докато е самъ, човѣкъ не е изложенъ на изкушения. Свърже ли се съ нѣкой човѣкъ, изкушенията идатъ едно следъ друго.

Единъ младъ, добъръ, мораленъ момъкъ живѣлъ съ стремежъ къмъ красивото. По едно време той срещналъ млада, красива мома, влюбилъ се и решилъ да се ожени за нея. Обаче, и двамата били бедни. Момата искала да има хубави дрехи, да живѣе охолно. Момъкътъ билъ готовъ да ѝ достави всичко, каквото желае, само да я вземе за своя жена. Най-после тѣ се оженили. Той започналъ да мисли, какъ и откъде да ѝ достави сръдства, да задоволи нейнитѣ желанія. Отъ любовъ къмъ нея, той започналъ да бърка въ чуждитѣ каси. Единъ день полицията го хванала, турила го въ затворъ. Осждали го на десетъ години строгъ затворъ. Презъ това време възлюбената му се отказала отъ него и се оженила за другъ. Като минали десеттѣ години, той излѣзълъ отъ затвора и се видѣлъ самъ въ живота. Той започналъ да разправя историята на живота си, която завършила съ лошъ край.

Съвременнитѣ хора сж изложени на подобни изпитания. Първоначално тѣ живѣятъ въ райската градина, въодушевяватъ се отъ великъ моралъ, но по едно време въ сърдцето имъ се явява едно малко желание, което разваля всичкитѣ имъ работи. Наистина,

една микроба е въ състояние да създаде голѣми страдания на човѣка. Обаче, всички страдания и изпитания сж необходими за пробуждане на човѣшкото съзнание. — Нѣма ли другъ пжтъ, по който може да се пробуди човѣшкото съзнание? — Засега природата си служи съ страданията, като методъ за пробуждане на човѣшкото съзнание. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който може да избѣгне страданията. И светиитѣ, и пророцитѣ минаватъ презъ страдания. Тѣхнитѣ страдания сж по голѣми отъ тия на обикновенитѣ хора. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ неизбежно ще страда. Чрезъ страданията той ще изправи нѣкои отрицателни чѣрти на характера си. Колкото и да сж подигнати, и светиитѣ, и пророцитѣ сж имали нѣкакви отрицателни чѣрти на характера си, които тѣ изправили чрезъ страданията си. Когато Богъ изпратилъ Иона да проповѣдва въ Ниневия, той се отказалъ да изпълни волята Му, подъ предлогъ, че Богъ ще се смили, нѣма да устои на думата си и ще го изложи предъ хората. Затова Ионъ си взелъ билетъ, качилъ се на единъ корабъ и тръгналъ за Испания. Като видѣлъ послѣдствията на своето непослушание, той билъ принуденъ да се върне въ Ниневия, да проповѣдва Словото Божие. Пророкъ Иеремия пкъ казва: „Зарекохъ се вече да не говоря“. — Защо? — Защото намира, че хората нѣма да послушатъ думитѣ, които Богъ говори чрезъ него. Сжщевременно, хората казватъ, че

Богъ може да направи всичко. Какъ е възможно, тогава, Богъ да праша нѣкой пророкъ да говори на хората, а тѣ да не го слушатъ? Други пъкъ казватъ, че Господъ говори и учи хората отвътре. Ако, наистина, Господъ говори само отвътре, защо праша пророци да говорятъ на хората отвънъ? И за Христа казваха, че е изпратенъ отъ Бога. Тогава, защо Господъ изпрати Христа при хора, които не Го разбраха? Това сж положения, които създаватъ противречия на хората. Тѣ сами не могатъ да си обяснятъ, кое е право и кое не е. Тѣ сами не знаятъ, въ какво да вѣрватъ и въ какво да не вѣрватъ.

Преди години, срѣщамъ единъ господинъ, пишущъ медиумъ. Чрезъ неговата ржка се изявяваха духове и пишеха. Той самъ виждаше това, но не вѣрваше, че има духове. Той мислѣше, че пише това, което минава презъ ума му. Между поетитѣ, които пишатъ, и между неговото писане той намираше следната разлика: поетътъ пише, когато пожелае, а азъ пиша подъ чуждо влияние. Той вижда, че другъ нѣкой му диктува, но не вѣрва въ съществуването на духове. Поиѣкога започва да драще съ перо върху хартията, но следъ време нѣкакви мисли се оформяватъ въ ума му, и той пише. Като изучава своитѣ мисли, чувства и желания, човѣкъ забелѣзва, че ония отъ тѣхъ, които сж по-силни, се очъртаватъ ярко, а по-слабитѣ едва се очъртаватъ. Силнитѣ мисли и желания на човѣка

хвърлятъ отпечатъкъ върху организъма му. Ако отъ редъ поколѣния насамъ нѣкой човѣкъ е бъркалъ въ чужди каси и джобове, въ този животъ той ще се роди съ дълги ржце и прѣсти. Които не разбиратъ значението на дългитѣ ржце, тѣ мислятъ, че сж признакъ на голѣма сръчностъ. Ученията, обаче, не се лъже. Той знае, че сръчността на този човѣкъ се дължи на способността му да бърка въ чуждитѣ каси. Достатъчно е учениятъ да погледне очитѣ на човѣка, за да се произнесе, кога се е родилъ, сутринъ или вечеръ. Който има голѣми и отворени очи, той се е родилъ вечеръ. Който има малки очи, той се е родилъ презъ деня, когато слънцето е грѣло силно. Това не става само при раждане. И впоследствие човѣкъ може да разшири очитѣ си, да ги отвори повече, отколкото първоначално сж били отворени. Нѣма желание въ човѣка, което да не се е отпечатало нѣкъде въ човѣшкия организъмъ. Колкото по-силно е желанието му, толкова по-голѣми следи е оставило върху човѣка.

Като ученици, вие трѣбва да правите различни опити, да видите, доколко можете да издържате на изкушения. Ако нѣкой отъ васъ е изпадналъ материално, и нѣма петъ пари въ джоба си, нека си представи мислено, че се намира предъ отворената каса на нѣкой банкеръ, и всѣки моментъ може да бръкне, да вземе, колкото пари му сж нужни. Ако може

да издържи на изкушението, той е мораленъ човѣкъ. За предпочитане е въ това положение човѣкъ да си представи, че е богатъ, облѣченъ съ скъпи, нови дрехи, отколкото да мисли, по какъвъ начинъ да се домогне до касата на нѣкой богаташъ. Човѣкъ трѣбва да бжде смѣлъ, геройски да понася трудноститѣ на живота, а не при най-малкото изпитание да се отчайва и да търси начинъ да се самоубива.

Единъ младъ търговецъ фалиралъ, но понеже не могълъ да понесе това положение, решилъ да се самоубие. Той си купилъ единъ револверъ, заелъ една стая въ единъ хотелъ, дето се затворилъ, съ намѣрение да се убие. Дигналъ револвера, доближилъ го до челото си, но веднага го дръпналъ назадъ, не се решавалъ да се самоубие. Пакъ дигналъ револвера, доближилъ го до челото си, но пакъ не се решавалъ да се самоубие. Презъ единъ отъ прозорцитѣ на стаята, единъ англичанинъ го наблюдавалъ. Той бързо влѣзалъ въ стаята и го запиталъ: Господине, какво правите? — Азъ съмъ пропадналъ материално, не мога да понеса това положение, искамъ да се самоубия. — Колко пари ви трѣбватъ? — Хиляда английски стерлинги. — Ето, вземете този чекъ и си услужете. Съ тѣзи пари азъ купувамъ вашия револверъ. Искамъ да го взема за споменъ. Съ своята благородна постѣпка, англичанинътъ спасилъ младия търговецъ.

Изобщо, ако разглеждате вътрешния живот на хората, ще видите, че той не е толкова мораленъ, както се представя. Ако вътрешниятъ животъ на човѣка се изнесе на филмъ, той би бѣгалъ далечъ отъ себе си. Нѣкой казва: Добре, че всичко, което мисля, не го правя. Той мисли, запримѣръ, да убие нѣкого, да вземе паритѣ му, но не е въ състояние да го направи. Това сж вътрешни изкушения, на които човѣкъ се натѣква. Ученикътъ трѣбва да знае произхода на всѣко изкушение и да се предпазва отъ него.

И тъй, когато се натѣквате на изкушения, не съжбялявайте, че не знаете, защо идатъ и какъвъ е произходътъ имъ. Не само вие, но и много отъ възвишенитѣ същества не знаятъ това. Вашата задача е да намѣрите начинъ, какъ да се справите съ дадено изкушение, а защо е дошло, това не е ваша работа. Защо съществува единъ или другъ общественъ строй, не е важно. Какво ще научите отъ този строй, това е важно за васъ. Човѣкъ е дошълъ на земята да се учи отъ всичко. Казвате, че Богъ ще оправи свѣта. — Вѣрно е, че Богъ ще оправи свѣта, но отъ своя страна, и вие ще претърпите коренна промѣна, ще минете отъ едно състояние въ друго. Човѣкъ трѣбва да дойде до голѣмо вътрешно самообладание, да понася изпитанията и страданията разумно. Иначе, той ще изпада въ голѣми противоречия. Слушате нѣкой да казва, че всичко

въ свѣта се опредѣля отъ волята Божия. Сжщиятъ човѣкъ, като не може да издържи едно изпитание, самоубива се.—Волята Божия ли е това? Другъ пъкъ обича да лъже.—Волята Божия ли е това? — Не, самоубийствата, кражбитѣ, лъжитѣ, престѣпленията ставатъ по човѣшка воля. Хората се женятъ, раждатъ деца, събиратъ се на едно мѣсто все по своя воля, по нѣкакъвъ вътрешенъ стремежъ. За да дойде до положение да върши нѣщата по Божественъ потикъ, човѣкъ трѣбва да е миналъ презъ голѣми изпитания. Следъ това само той ще започне да разбира волята Божия и да я изпълнява. Презъ голѣми изкушения ще мине човѣкъ, докато разбере волята Божия. Той ще търси красиви моми и момци, но космитѣ на главата му ще изпаднатъ отъ тѣхъ. Не е лесно човѣкъ да задоволи изискванията на една красива мома.

Единъ княжески синъ се оженилъ за една красива мома. Тя била много възискателна. Князътъ се чудилъ, какъ да задоволи нуждитѣ ѝ. Той се видѣлъ въ голѣмо затруднение. Колкото пари ималъ, всички отишли по нея. Най-после му дошло на умъ да отиде при царя на гномитѣ, да му иска пари на заемъ. — Какво ще ми дадешъ срещу това? — Готовъ съмъ робъ да ти стана. — Не искамъ да ми ставашъ робъ, но срещу всѣка торба злато, която ще ти давамъ, искамъ по десетъ косъма отъ главата ти. — Лесна работа. Ето,

още сега вземи десетъ косъма. Радостенъ той взелъ торбата съ злато и отишълъ у, дома си. Следъ десетина деня торбата се изпразнила. Той пакъ отишълъ при царя на гномитѣ, далъ му десетъ косъма отъ главата си и се върналъ съ торба, пълна съ злато. Това продължило десетина години. Единъ день, князътъ трѣбвало пакъ да отиде при царя на гномитѣ, да получи торба съ пари, но се видѣлъ въ невъзможностъ да направи това — нѣмалъ нито единъ косъмъ на главата си. Както виждате, скжпо струва издържката на една красавица.

Единъ американски милиардеръ се оженилъ за една красива мома. Като отишълъ съ нея на разходка въ Парижъ, тя се впуснала въ харчене, следъ което му представила грамадна смѣтка. Като видѣлъ това, той разбралъ, че тя ще го съсипе материално, и решилъ да и даде 30 милиона долари, но да се освободи отъ нея. Наистина, той успѣлъ да се освободи отъ нея, но въ скоро време я замѣстилъ съ друга красавица, която го поставила при сжщото положение, при което го поставила и първата.

Какво заключение можемъ да извадимъ отъ тоя примѣръ? — Че това, което става вънъ отъ човѣка, преди всичко става вътре въ него. Въ човѣка има такива силни желання, които сж въ състояние да погълнатъ красивото, възвишеното въ него и да го разрушатъ. Човѣкъ трѣбва да знае, че външната

красота, къмъ която се стреми, не се отнася къмъ моралния свѣтъ. Тя не е резултатъ на моралното въ човѣка. Да бжде човѣкъ само външно красивъ, това е резултатъ на човѣшкото въ него. Външната красота е най-високото положение, до което човѣшкото може да се изяви. Не само въ хората, но и въ животнитѣ, и въ птицитѣ, и въ пеперудитѣ има стремежъ къмъ красота. Това чувство, този стремежъ къмъ красота е вложенъ въ всички живи същества. Външната красота не подразбира още и вътрешна красота, която почива на нѣщо високо морално въ човѣка, на голѣма устойчивостъ. Често външната красота служи за примамка.

Едно отъ отличителнитѣ качества на свѣта е неговата външна красота. Външно, свѣтътъ е красивъ, величественъ, вследствие на което изкушава хората. Ако става въпросъ за красота, търсете я въ свѣта. Ако става въпросъ за хармония, търсете я на небето. Обаче, красотата на свѣта е повече външна. Ако се вгледате въ едно красиво човѣшко лице, ще забележите въ него желания, които нарушаватъ красотата му. Въ тия желания нѣма нѣщо морално. Човѣкъ още не е изработилъ своето лице. Казва се, че човѣкъ е създаденъ по образъ и подобие Божие, но това се отнася до първия човѣкъ. Впоследствие, обаче, следъ грѣхопадането, човѣкъ е изгубилъ красивото, онази вътрешна хармония, онази вътрешна симетрия, която Богъ първоначално

лно е вложилъ въ него. Истински красива мома е онази, която може да отклони и най-големия крадецъ отъ желанието му да краде отъ чуждитъ каси. Истинска красота е тази, която е въ състояние да отклони човѣка отъ желанието му да върши престѣпления, да се обижда, да се огорчава и т. н. При вида на тази красота, човѣкъ трѣбва да е готовъ на всѣкакви жертви. Красота, която потиква човѣка къмъ кражби, престѣпления, обиди, не е никаква красота.

Съвременнитъ хора се обиждатъ за нищо и какво. Това говори за отсъствие на устой въ тѣхнитъ постѣпки. Човѣкъ трѣбва да бѣде честенъ, мораленъ въ отношенията си. Ние наричаме честенъ човѣкъ онзи, който въ отношенията си съ хората е точенъ, изправенъ. Честностъ и моралностъ не сѣ едно и сѣщо нѣщо. Външно човѣкъ може да бѣде честенъ, а вътре въ себе си да има нѣкакви користолюбиви желания. Обаче, ако човѣкъ едновременно е и честенъ, и мораленъ, той разбира вече Божественитъ закони и живѣе съобразно тѣхъ. Такъвъ човѣкъ може да се нарече красивъ. Тази красота задоволява човѣка и подига духа му. Истински красивиятъ никога не помрачава лицето си. Той знае, че добритъ му желания ще се реализиратъ, затова има търпение да чака времето на тѣхното реализиране. Моралниятъ човѣкъ е доволенъ отъ положението си, отъ това, което му се дава. Ако на всички дадете по една голѣма,

красива ябълка, а на него дадете последната и най-малката ябълка, той ще бжде доволенъ, ще се радва, както и другитѣ се радватъ на своитѣ голѣми ябълки.

Когато иска да възпита човѣка, природата го подлага на различни изпитания. Тя ту го лишава отъ известни блага, ту го поставя да живѣе при изобилие на блага. Ако при оскѣднитѣ условия на живота, той ходи босъ, окжсанъ и се оправдава съ това, че живѣе за Бога и не се интересува отъ външността на нѣщата, той не говори истината. Истината седи въ това, че този човѣкъ или не обича да работи, или нѣма стремѣжъ къмъ красивото. Ако пѣкъ живѣе въ разкошъ и не използва разумно богатата на живота, той не е уменъ човѣкъ. За кого се облича момата? — За момцитѣ. — За кого се облича търговецътъ? — За клиентитѣ си. Човѣкъ все трѣбва да живѣе за нѣкого. Когато изгуби вътрешния стимулъ въ живота си, човѣкъ отпада духомъ и напуска своята външность, става небреженъ къмъ себе си. Когато учени, философи се увличатъ въ мисълта си и ставатъ небрежни къмъ себе си, донѣкжде сж оправдани. Но когато обикновенитѣ хора подражаватъ на тия философи и учени, тѣ ставатъ смѣшни. — Защо? — Защото нѣматъ ума на ученитѣ хора. Човѣкъ става смѣшенъ, когато подражава на

другитѣ хора. Вѣншно човѣкъ трѣбва да представя себе си, т. е. това, косто се крие въ него. Пазете се отъ подражание. Често и религиознитѣ хора подражаватъ на други, вследствие на което изпадатъ въ смѣшно положение.

Човѣкъ трѣбва да се стреми къмъ Божествения животъ, който ще го освободи отъ преходното и ще му даде възможность да се домогне до истинската наука, до положителната философия на живота. Това не се постига съ молитви. Съ честитѣ си молитви, съ голѣмитѣ си добрини, съ многото искания, хората дотѣгатъ на Бога. Преди всичко, тѣ не знаятъ, доколко тѣхнитѣ желанія трѣбва да се реализиратъ. Има желанія, които трѣбва да се реализиратъ, но не всички. Като не разбиратъ, на кои отъ желаніята си трѣбва да даватъ ходъ и на кои да не даватъ, хората изпадатъ въ голѣми противоречия. Често мислитѣ на хората така се объркватъ, че тѣ трѣбва да приложатъ алхимията, да отдѣлятъ потрѣбнитѣ отъ непотрѣбнитѣ. Нѣкой се хвали, че молитвата му била приета отъ Бога. За да познаете, дали молитвата ви е приета, вие трѣбва да се намѣрите въ пустинята, изложени на гладъ и на жажда. Ако при това положение получите хлѣбъ и вода, молитвата ви е приета. Хлѣбътъ и водата сж отговоръ на вашата молитва. Казано е въ Писанието: „По-

търсете ме въ день скърбенъ“. — Кога трѣбва да потърсите Бога? — Когато се изчерпятъ всички възможности да получите помощъ отъ хората и отъ обществото. При това положение, човѣкъ има право да се обърне къмъ Бога. Само така той може да се убеди, че е получилъ отговоръ на молитвата си. Следователно, докато не е дошълъ до критически моментъ въ живота си, човѣкъ нѣма право да безпокои Бога. Надъ човѣка има редица напреднали същества, които сж готови всѣки моментъ да му помагатъ.

Като ученици, вие трѣбва да се научите да пресѣвате своитѣ мисли и разбирания, да дойдете до правата мисль. Като казвате, че всичко е отъ Бога, вие трѣбва да знаете, кое е това „всичко.“ Като се разболѣе нѣкой, като грѣши, като го уволнятъ или назначатъ на служба, вие казвате, че това е все Божия работа. — Не е така. Богъ се проявява въ абсолютното, въ безграничното, въ съвършената хармония, въ безсмъртието. Що се отнася до смъртта, казано е: „Богъ не благоволява въ смъртта на грѣшника.“ Човѣкъ трѣбва да работи върху себе си години и вѣкове наредъ, за да придобие правилни разбирания за Божествения животъ. Придобие ли това разбиране, човѣкъ може спокойно да напусне земния животъ и да влѣзе въ новия животъ, да продължи учението си.

—Божията Любовь носи щастие.

— Божията Любовь и Божията
Мъдростъ носятъ пълното щастие.

— Божията Любовь, Божията
Мъдростъ и Божията Истина но-
сятъ всичкото щастие.

*

26. Лекция отъ Учителя, държана на
13 февруарий, 1929 г. София. — Изгрѣвъ.

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
1. Смѣни въ природата	3
2. Постоянни и непостоянни величини	33
3. Насока на живота	62
4. Смѣна на състоянията	90
5. Разбиране на живота	113
6. Изразъ на живота	142
7. Направление на истинския животъ	165
8. Вториятъ день	189
9. Законъ за възможности — законъ опуленсъ	208
10. Самоопредѣление на съзнанието	232
11. Личность, общество и свѣтъ . .	259
12. Знайно и незнайно	282
13. Дветѣ съзнания	297
14. Силни и слаби желания	316